

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

Ἡ ΤΟΥ

Ἡ Ρ Ο Δ Ο Τ Ο Υ
Α Δ Ι Κ Α Ρ Ν Α Σ Σ Ε Ω Σ

Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Α .

HERODOTI
HALICARNASSENSIS

HISTORIA.

EX EDITIONE JACOBI GRONOVII;

TOMIS NOVE M.

COLLATUMQUE NOVE M MUSIS OPUS. HOR.

ADJECTUS EST, EX EADEM EDITIONE, LIBER DE
VITA HOMERI; VULGO SED FALSO, ADSCRIPTUS
HERODOTO.

TOM. IV.

GLASGUAE:
IN AEDIBUS ACADEMICIS
EXECUTEBANT ROBERTUS ET ANDREAS FOULIS
ACADEMIAE TYPOGRAPHI
MDCC LXI.

THE HISTORY OF THE

REPUBLIC OF THE UNITED STATES

OF AMERICA

FROM 1776 TO 1876

BY

W. W. HUNT

AND

W. D. HOWARD

EDITORS

NEW YORK

1876

THE

AMERICAN

BOOK CONCERN

NEW YORK

1876

THE

AMERICAN

BOOK CONCERN

NEW YORK

1876

ΤΩΝ ΤΟΥ
ΗΡΟΔΟΤΟΥ
ΪΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΕΤΑΡΤΗ,
ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ
ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ.

HERODOTI
HISTORIARUM
LIBER QUARTUS,
QUI INSCRIBITUR
MELPOMENE.

TOM. IV.

A

ΤΩΝ ΤΟΥ

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΪΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΕΤΑΡΤΗ,

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ

ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ.

ΜΕΤΑ δὲ τὴν Βαβυλῶνος αἴρεσιν ἐγένετο ἐπὶ Σκύθας αὐτῷ Δαρεῖς ἔλασις. ἀνθεύσης γὰρ τῆς Ασίας ἀνδράσι, καὶ χρημάτων μεγάλων συνιόντων, ἐπεθύμησε ὁ Δαρεῖος τίσασθαι Σκύθας, ὅτι ἐκεῖνοι πρότεροι ἐσβαλόντες ἐς τὴν Μηδικὴν, καὶ νικήσαντες μάχῃ τὸς ἀντιπικμένους, ὑπῆρξαν ἀδικίης. τῆς γὰρ ἄνω Ασίας ἤρξαν (ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται) Σκύθαι ἔτεα δυῶν δέοντα τριήκοντα. Κιμμερίους γὰρ ἐπιδιώκοντες ἐσέβαλον ἐς τὴν Ασίην, καταπαύσαντες τῆς ἀρχῆς Μήδους. οὗτοι γὰρ, πρὶν ἢ Σκύθας ἀπικέ-

HERODOTI

HISTORIARUM

LIBER QUARTUS,

QUI INSCRIBITUR

MELPOMENE.

POST Babylonis expugnationem, ipse Darius adversus Scythas expeditionem fecit. Nam quum floureret viris Asia et magno pecuniae proventu, cupido incescit ei Scythas ulciscendi: quippe qui priores injuriam intulissent, quum Mediam ingressi essent, et eos qui restiterant, proelio vicissent. Etenim Scythae (quemadmodum et superius a me dictum est) duodeviginti annos superiori Asiae imperitaverunt. siquidem persequentes gentem Cimmeriam, ingressi Asiam, abrogarunt imperium Medis, qui ante ipsorum adventum Asiam obtinuerant. Sed Scythas,

4 MELPOMENE. IV.

quum octo et viginti annos peregre ab-
fuissent, et post tantum temporis in pa-
triam reverterentur, excepit non minor,
quam Medicus fuerat, labor: offenderunt
enim non exiguam militarem turbam sibi
occurrentem. Uxores namque eorum, in
diuturna virorum absentia cum servis con-
sueverant.

2. Occoecant autem Scythae servos
omnes lactis gratia, quod potant, ita id
facientes: Sufflatoria ossa fistulis similli-
ma sumuntur, eaque genitalibus equarum
imposita ore inflantur. aliis inflantibus,
alii equas emulgent. Hoc ideo se facere
ajunt, quod venae equarum sufflatae im-
plentur et uber demittitur. Posteaquam
emulxere lac, in cava vasa lignea diffun-
dunt: et compungentes ad illa vasa cae-
cos lac agitant. cujus quod summum est

σθαι, ἦρχον τῆς Ἀσίας· τὴς δὲ Σκύθας ἀποδημήσαντας ὀκτὼ καὶ εἴκοσι ἔτεα, καὶ διὰ χρόνου τοσούτου κατιόντας ἐς τὴν σφετέρην, ἐξεδέξατο ἐκ ἐλάσων πόνος τῷ Μηδικῷ· εὗρον γὰρ ἀντιουμένην σφι στρατιήν οὐκ ὀλίγην. αἱ γὰρ τῶν Σκυθῶν γυναῖκες, ὡς σφι οἱ ἄνδρες ἀπῆσαν χρόνον πολλόν, ἐφοίτηον παρὰ τῆς δούλης.

β'. Τῆς δὲ δούλους οἱ Σκύθαι πάντα τυφλῶσι, τῷ γάλακτι εἶνεκε, τῷ πίνουσι, παιεῦντες ὧδε· ἐπεὰν φυοσητῆρας λάβωσι ὄσειντες, αὐλοῖσι προσεμφερεςάτους, τούτους ἐσθένεις ἐς τῶν θηλέων ἵππων τὰ ἄρθρα, φυοσῶσι τοῖσι σώμασι· ἄλλοι δὲ ἄλλων φυοσεόντων ἀμέλγωσι^α. Φασὶ δὲ τῷδε εἶνεκα τῷτο ποιέειν· τὰς φλέβας τε πίμπλασθαι φυοσεωμένας τῆς ἵππου, καὶ τὸ ἔθαρ καλίσθαι. ἐπεὰν δὲ ἀμέλξωσι τὸ γάλα, ἐχέαντες ἐς ξύλινα ἀγγύια κοῖλα, καὶ περισίξαντες^β κατὰ τὰ ἀγγύια τοὺς τυφλούς, δονέουσι τὸ γάλα. καὶ τὸ μὲν αὐτῷ

^α ἀμέλγωσι. ^β περισίξαντες.

6 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ἐπισάμενον ἀπαρύσαντες, ἠγέονται^c εἶναι τιμιώτερον· τὸ δὲ ὑπισάμενον, ἥσων τῷ ἑτέρῳ. τῶν μὲν εἵνεκα ἅπαντα τὸν ἄν λάβωσι οἱ Σκύθαι, ἐκτυφλῶσι. οὐ γὰρ ἀρόται εἰσι, ἀλλὰ νομάδες.

γ'. Εκ τετῶν δὴ ὧν σφι τῶν δούλων καὶ τῶν γυναικῶν ἐτράφη νεότης· οἱ ἐπέτε ἔμαθον τὴν σφετέρην γένεσιν, ἠντιῶντο αὐτοῖσι^d κατιῶσι ἐκ τῶν Μήδων· καὶ πρῶτα μὲν τὴν χώραν ἀπετάμοντο, τάφρον ὀρυζάμενοι εὐρέαν, κατατείνουσαν ἐκ τῶν Ταυρικῶν οὐρέων ἐς τὴν Μαιῶτιν λίμνην, ἥπερ ἐστὶ μεγίστη· μετὰ δὲ, πειρωμένοι ἐσβάλλειν τοῖσι Σκύθησι ἀντικαλιέμενοι^e ἐμάχοντο. γινομένης δὲ μάχης πολλάκις, καὶ ἔδυναμένων ὑδὲν πλέον ἔχειν τῶν Σκυθῶν τῇ μάχῃ, εἰς αὐτῶν ἔλεξε τάδε,

• Οἶα ποιεῦμεν, ἄνδρες Σκύθαι; δούλοισι
 • τοῖσι ἡμετέροισι μαχόμενοι, ἐλάσσονες^f
 • κλεινόμενοι γινόμεθα, καὶ ἐκείνους κτείνοντες
 • ἐλασσόνων τολοιπὸν ἀρξομεν. νῦν ὧν μοι

^c ἠγέονται. ^d ἠντιῶντο τοῖσι. ^e ἀντικαλιέμενοι. ^f μαχόμενοι; αὐτοὶ τε ἰλάσσοντες.

delibatur, pretiosiusque habetur: vilis autem, quod subsidit. Hujus rei gratia Scythae quemcunque capiunt, visu orbant. non enim agricolae sunt, sed pastores.

3. Ex his igitur servis et uxoribus Scytharum educata est juvenus, quae suorum natalium conditione cognita, obviam perrexit iis quum reverterentur a Medis. Et primum quidem regionem interseperunt ducendo latam fossam, quae a Tauricis montibus pertinebat ad Maeotia paludem maximam: deinde Scythis introire conantibus castris contra positis repugnabant. Saepe commissa pugna; quum nihil tamen Scythae pugnando proficerent, unus ex iis inquit, ‘ Quidnam rei facimus, viri Scythae? cum nostris ipsorum servis dimicantes, dum interficimur, pauciores efficimur: et illos interficiendo, paucioribus deinceps imperabimus. Mihi videtur spiculis arcubusque

8 MELPOMENE. IV.

‘omissis sumenda cuilibet flagella quibus
‘equos verberamus, et ad illos propius
‘eundum. Nam quoad vident nos arma
‘habentes, arbitrantur se similes nobis,
‘atque e similibus esse: ubi nos pro ar-
‘mis verbera tenere viderint, tunc se no-
‘stros servos esse intelligentes, atque id
‘agnoscentes, non perstabunt.’

4. Hoc Scythae quum audissent, ita sibi faciendum putaverunt. Qua ex re perculsi illi, pugnae immemores, fugam capesserunt. Ita Scythae imperio sunt Asiae potiti: et rursus a Medis ejecti, ad patriam hunc in modum reversi. Hac de causa Darius ulciscendi cupidus, comparavit contra eos exercitum.

5. Scythae gentem suam omnium novissimam esse ajunt, idque hoc modo exitisse. Virum quendam in hac terra, quum deserta esset, primum fuisse, nomine Targitaum, et ejus parentes dicunt

• δοκίει αἰχμὰς μὲν καὶ τόξα μετεῖναι,
 • λαβόντα δὲ ἕκαστον τοῦ ἵππου τὴν μάστι-
 • γα, ἰέναι ἄσπον αὐτῶν. μέχρι μὲν γὰρ
 • ὤρεον ἡμέας ὄπλα ἔχοντες, οἱ δὲ ἐνόμιζον
 • ὁμοῖοί τε καὶ ἐξ ὁμοίων ἡμῖν εἶναι· ἐπεὶ
 • δὲ ἴδονταί μαστίγας ἀντὶ ὀπλῶν ἔχοντες,
 • μαθόντες ὡς εἰσι ἡμέτεροι δῶλοι, καὶ συγ-
 • γνόντες τῆτο, ἔκ ὑπομενέεσι.²

δ. Ταῦτα ἀκέσαντες οἱ Σκύθαι, ἐποίη-
 ευν ἐπιτελέα. οἱ δὲ ἐκπλαγέντες τῷ^α γι-
 νομένῳ, τῆς μάχης τε ἐπελάθοντο, καὶ ἔ-
 φευγον. ἔτῳ οἱ Σκύθαι τῆς τε Ασίας ἤρ-
 ξαν, καὶ ἐξελαθέντες^β αὐτὶς ὑπὸ Μήδων,
 κατήλθον τρόπῳ τοιῆτῳ ἐς^γ τὴν σφείεριν.
 τῶνδε εἵνεκα ὁ Δαρεῖος τίσασθαι βεβλόμε-
 νος, συνήγειρε ἐπ' αὐτῆς στρατεύμα.

ε'. Ὡς δὲ Σκύθαι λέγουσι, νεώτατον
 ἀπάντων ἐθνῶν εἶναι τὸ σφέτερον. τοῦτο
 δὲ γενέσθαι ὧδε· ἄνδρα γενέσθαι πρῶτον ἐν
 τῇ γῆ ταύτῃ ἐσση ἐρήμῳ, τῷ ἔνομα εἶναι
 Ταργίταον. τῆ δὲ Ταργίτας τῆτε τοὺς

^α ἐκπλαγέντες ἐπὶ τῷ. ^β ἐξελαθέντες. ^γ τοιῆδε ἐς.

10 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

γονέας λέγῃσι εἶναι (ἐμοὶ μὲν ἔπις ἀλέγοντες, λέγῃσι δ' ὦν) Δία τε καὶ Βαρυσθένης τῷ ποταμῷ Συγατέρα. γένεος μὲν ταῖς τε δὴ τινος γενέσθαι τὸν Ταργίταον· τῆς τε δὲ γενέσθαι παῖδας τρεῖς, Λειπόξαιιν, καὶ Αρπόξαιιν καὶ νεώτατον Κολάξαιιν. ἐπὶ τῶν ἀρχόντων, ἐκ τῶ ἕρανῶ φερόμενα χρύσεια ποιήματα, ἄροτρον τε καὶ ζυγὸν καὶ σάγαριν καὶ φιάλην, πεσέειν ἐς τὴν Σκυθικὴν. καὶ τὸν ἰδόηλα πρῶτον τὸν πρεσβύτατον ἄωσον εἶναι, βυλόμενον αὐτὰ λαβεῖν· τὸν δὲ χρυσὸν, ἐπιόντος καίεσθαι· ἀπαλλαχθέντος δὲ τῆς, προσίεναί τὸν δεύτερον· καὶ τὸν αὐτίς ταυτὰ ποιέειν. τῆς μὲν δὴ καιόμενον τὸν χρυσὸν ἀπόσασθαι· τρίτῳ δὲ τῷ νεωιάτῳ ἐπελθόντι καλασῆναι^ε, καὶ μιν ἐκεῖνον κομίσει ἐς ἐωῦτοῦ. καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ἀδελφεοὺς πρὸς ταῦτα συγγνώμης, τὴν βασιληίην πᾶσαν παραδούναί τῷ νεωιάτῳ.

5'. Ἀπὸ μὲν δὴ Λειπόξαιίος γεγονέναι

^ε καλασῆναι.

esse (mihi quidem non credenda dicentes, dicunt tamen) Jovem, Borysthenisque fluvii filiam. Tali quidem genere ortum Targitaum: ejusque tres liberos fuisse, Lipoxain, Arpoxain, et novissimum Colaxain. His regnantibus, ex coelo in Scythicam regionem cecidisse ex auro facta, aratrum, jugum, securim, phialam. Quae quum primus omnium vidisset natu maximus, accessisse prope animo illa sumendi: sed eo accedente, aurum arsisse: hoc digresso, secundum accessisse, et itidem aurum arsisse. Ambobus ab ardenti auro summotis, quum minimus natu accederet tertius, aurum constitisse, et ab illo asportatum ad domum illius. eaque re majores fratres animadversa, totum regnum ad minimum detulisse.

6. Et a Lipoxai quidem progenitos

esse Scythas, quorum genus Auchatae appellatur: ab Arpoxai vero, qui medius fuit, eos qui Catiari et Traspies nominantur: a minimo autem natu, reges qui Paralatae vocantur. Omnibus autem nomen esse Scolotis, regis cognomen. sed Scythas Graeci appellavere.

7. Hunc in modum se extitisse Scythae memorant, et ex quo extiterunt, a primo rege Targitao, usque ad Darii adversus ipsos transitum, annos omnino mille non amplius, sed totidem fuisse. Aurum vero illud sacrum accuratissime custoditur a regibus, placantesque magnis sacrificiis, adeunt quotannis et qui aurum sacrum habens, die festo dormierit sub dio, is ab Scythis nunquam perennare fertur: et ob id dari ipsi tantum soli quantum uno die vectus equo circumire potest. Quum autem regio sit ingens, Colaxain

τύτους τῶν Σκυθῶν οἱ Αὐχάται γένος
καλέονται· ἀπὸ δὲ τῆ μέσθ Ἀρποξάϊος, οἱ
Κατίαροί τε καὶ Τράσπιες καλέονται· ἀπὸ
δὲ τῆ νεωιάτθ αὐτέων, τοὺς βασιλῆας οἱ
καλέονται Παραλάται. σύμπασι δὲ εἶναι
ἕνομα Σκολότθς, τῆ βασιλῆος ἐπωνυμίην·
Σκύθας δὲ Ἕλληνες ἕνόμασαν.

Ζ. Γεγονέναι μὲν νυν σφέας ὧδε ^α λέ-
γῃσι οἱ Σκύθαι· ἔτεα δὲ σφι, ἐπεὶ τε γε-
γόνασι, τὰ σύμπαντα λέγῃσι εἶναι ἀπὸ
τῆ πρώτθ βασιλῆος Ταργιλίας ἐς τὴν Δα-
ρείου διάβασιν τὴν ἐπὶ σφέας, χιλίων οὐ
πλέω, ἀλλὰ τσαῦτα. τὸν δὲ χρυσὸν
τοῦτον τὸν ἱρὸν φυλάσσουσι οἱ βασιλῆ-
ες ἐς ταμάλιθα, καὶ θυσίησι μεγάλῃσι
ἰλασκόμενοι μετέρχονται ἀνά πᾶν ἔτος.
ὅς δ' ἂν ἔχων τὸν χρυσὸν τὸν ἱρὸν ἐν
τῇ ὀρθῇ ὑπαίθριος καλακοιμηθῆ, οὗτος λέ-
γεται ὑπὸ Σκυθῶν οὐ διενιαυτίζειν· δι-
δοσθαι δὲ οἱ διὰ τῆτο ὅσα ἂν ἵππῳ ἐν ἡ-
μέρη μίῃ περιελάσῃ αὐτός. τῆς δὲ χώρας

ἔβουθς μεγάλης, τριφασίας τὰς βασιλγίας
 τοῖσι παισὶ τοῖσι ἐωυτοῦ κατασησαοσαι
 Κολάξαιιν· κῆ τετέων μίην μεγίστην ποιῆ-
 σαι, ἐν τῇ τὸν χρυσὸν φυλάσσεισαι· τὰ
 δὲ κατύπερθε πρὸς βορέην λέγουσι ἀνεμον
 τῶν ὑπεροίκων τῆς χώρας, οὐκ οἶά τε εἶ-
 ναι ἔτι προσωτέρω ἔτε ὄραν, ἔτε διεξιέναι,
 ὑπὸ πλερῶν κεχυμένων· πλερῶν γάρ καὶ
 τὴν γῆν κῆ τὸν ἡέρα εἶναι πλέον, κῆ ταῦτα
 εἶναι τὰ ἀποκληθῆναι τὴν ὄψιν.

ή. Σκύθαι μὲν ὧδε ὑπὲρ σφῶν τε αὐ-
 τῶν, κῆ τῆς χώρας τῆς κατύπερθε λέγουσι.
 Ἑλλήνων δὲ οἱ τὸν πόνηον οἰκέοντες, ὧδε·
 Ἡρακλέα ἐλαύνουσα τὰς Γηρυόνας βοῦς,
 ἀπικέοσαι ἐς γῆν ταύτην εἰσαν ἐρήμην,
 ἦν τινα νῦν Σκύθαι νέμονται. Γηρυόνας δὲ
 οἰκέειν, ἔξω τῆ πόντη, κατοπημένον, τὴν
 Ἑλλήνες λέγουσι Ερύθειαν νῆσον, τὴν πρὸς
 Γηδείροισι τοῖσι ἔξω ἐπὶ Ἡρακλήϊων ση-
 λέων ἐπὶ τῷ Ωκεανῷ. τὸν δὲ Ωκεανὸν λό-
 γω μὲν λέγουσι ἀπὸ ἡλίου ἀκαλολέων ἀρχά-

constituisse triplex filiis suis regnum : et in his unum maximum, ubi aurum asser-
vatur. Quae autem ad ventum aquilo-
nem, ultra eos, qui supremi incolae regi-
onis sunt, dicunt non posse ulterius ne-
que prospicere neque transire, propter fu-
sas pennas. Pennis enim tum terram, tum
aërem oppletum esse : et has praepedire
visum.

8. Haec Scythae pariter de seipsis ac
de regione superiore narrant. At Graeci
qui Pontum incolunt, ad hunc modum :
Herculem, Geryonis vaccas agentem, in
hanc pervenisse terram, quae deserta es-
set, quam nunc Scythae incolunt. Gery-
onem autem habitasse extra Pontum, in-
colam insulae, quam Graeci Erythiam
vocant prope Gades, quae sunt extra ad
columnas Herculis in Oceano. Oceanum
vero, ab ortu solis incipientem, circum-

fluere terram omnem, verbis quidem affirmant, sed re tamen non demonstrant. Herculem illinc in regionem quae nunc Scythia vocatur venisse, adducta sibi pelle leonis obdormisse (deprehenderat enim eum hiemans tempestas et gelu) et equas ejus a curru pascentes medio tempore divina forte non comparuisse.

9. Eas experrectus quum indagaret, omnem regionem perlustrans, tandem in terram quae dicitur Hylaea devenisse; ibique in antro quandam invenisse virginem mixtae naturae, Echidnam geminam: superne quidem, natium tenus, feminam: inferius autem, serpentis. Eam conspicatum Herculem atque admiratum, interrogasse nuncubi equas errabundas vidisset; Illamque respondisse, Se illas habere, sed non prius reddituram ei quam cum ipsa coïisset: Herculem pro ea mercede

μενον, γῆν περὶ πᾶσαν ῥέειν, ἔργω δὲ οὐκ ἀποδεικνῦσι. ἐνθεῦτεν τὸν Ἡρακλέα ἀπικέουσαι ἐς τὴν νῦν Σκυθίην χώραν καλεομένην. καταλαβεῖν γὰρ αὐτὸν χειμῶνά τε καὶ κρυμόν. ἐπειρυσάμενον δὲ τὴν λεοντήν, κατυπνῶσαι. τὰς δὲ οἱ ἵππους τὰς ἀπὸ τῆς ἄρματος νεμομένας ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ^α, ἀφανιοθῆναι δεῖη τύχη.

θ'. Ὡς οἱ ἐγερθῆναι τὸν Ἡρακλέα, διζέουσαι· πάντα δὲ τὰ τῆς χώρας ἐπέξελλόντα, τέλος ἀπικέουσαι ἐς τὴν Ἰλαίην καλεομένην γῆν. ἐνθαῦτα δὲ αὐτὸν εὔρεῖν ἐν ἄντρῳ μίξοπάρθενόν τινα Εχιδνᾶν διφύεα. τῆς τὰ μὲν ἄνω ἀπὸ τῶν γλαβίων, εἶναι γυναικός· τὰ δὲ ἔνερθεν, ὄφις. ἰδόντα δὲ καὶ θωυμάσαντα, ἐπείρουσαί μιν εἰ κουῖσαι ἵππους πλανωμένας. τὴν δὲ φάσαι ἐωυτήν ἔχειν, καὶ ἐκ ἀποδώσειν ἐκείνῳ πρὶν οἱ μιχθῆναι^β. τὸν δὲ Ἡρακλέα μιχθῆναι ἐπὶ τῷ μισθῷ τούτῳ. κείνην τε δὴ ὑπερβαλέουσαι τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἵππων, βου-

^α χρόνῳ. ^β πρὶν ἢ οἱ μιχθῆναι.

λομένην ὡς πλεῖστον χρόνον συνεῖναι τῷ
 Ἡρακλεΐ· καὶ τὸν, κομισάμενον, ἐθέλειν
 ἀπαλλάσσειν. τέλος δὲ, ἀποδιδῶσαν αὐ-
 τὴν εἰπεῖν, ‘ Ἴππυς μὲν δὴ ταύτας ἀ-
 ‘ πικομένας ἐνθάδε, ἔσωσά τοι ἐγώ· σῶ-
 ‘ σρά τε σὺ παρέχες. ἐγὼ γὰρ ἐκ σεῦ
 ‘ τρεῖς παῖδας ἔχω. τέττυς, ἐπεὰν γένων-
 ‘ ται τροφίαι, ὅ, τι χρὴ ποίειν, ἐξηγέο
 ‘ σύ· εἴτε αὐτῷ κατοικίζω (χώρης γὰρ
 ‘ τῆσδε ἔχω τὸ κράτος αὐτῆ) εἴτε ἀπο-
 ‘ πέμπω παρά σε.’ τὴν μὲν δὴ ταῦτα
 ἐπειρωτᾶν. τὸν δὲ λέγουσι πρὸς ταῦτα
 εἰπεῖν, ‘ Ἐπεὰν ἀνδρωθέντας ἴδῃαι τοὺς
 ‘ παῖδας, τάδε ποιῆσαι οὐκ ἂν ἀμαρτά-
 ‘ νοις. τὸν μὲν ἂν ὄρᾳς αὐτέων τόδε τὸ
 ‘ τόξον ὧδε διατεινόμενον, καὶ τῷ ζῶ-
 ‘ σῆρι τῶδε καταζωννύμενον, τοῦτον μὲν
 ‘ τῆσδε τῆς χώρης οἰκήτορα ποιῆ. ὅς
 ‘ οἷ’ ἂν τουτέων τῶν ἔργων τῶν ἐνετέλ-
 ‘ λουμαι λίπηται, ἐκπεμπε ἐκ τῆς χώ-
 ‘ ρης. καὶ ταῦτα ποιῆσαι, αὐτῆ τε εὐφρα-

cum illa concubuisse. Sed quum illa dif-
 ferret reddere equas, cupida diutissime
 cum Hercule concumbendi, at hic cuperet
 receptis equis abire, ad postremum illis
 redditis eam dixisse, ‘ Has ego tibi equas
 ‘ quae huc venerant, servavi: tu earum
 ‘ servatarum pretium solvisti. Concepi e-
 ‘ nim ex te filios tres: qui ubi adoleve-
 ‘ rint, expone quid facere debeam; utrum
 ‘ hinc praebeo domicilium, (nam sola
 ‘ hujus regionis imperium teneo) an ad
 ‘ te mitto?’ Haec percontatae respondi-
 ‘ se, ‘ Posteaquam eos in virilem aetatem
 ‘ adolevisse videris, si ita facies non de-
 ‘ linques: quem animadverteris eorum
 ‘ hunc arcum ita tendentem, et hoc bal-
 ‘ teo ita praecinctum, eum tu hujus regi-
 ‘ onis incolam effice: qui autem his o-
 ‘ peribus quae mando non erit par, eum
 ‘ hinc ablegabis. Haec exequendo et ip-

‘sa laetaberis, et praeceptis meis obtem-
 ‘perabis.’

10. Atque ita quidem Herculem, postquam adduxit alterum arcum, (duos enim hucusque gestabat) et balteum insuper monstrasset, illi tradidisse et arcum et balteum, qui balteus in extrema commissura haberet auream phialam: et his donatis abiisse. Illam pueris natis quum in virilem aetatem adoleverunt, partim nomina imposuisse, uni, Agathyrso; sequenti, Gelono; minimo, Scythae: partim eandem mandatorum memorem illa peregisse: et duos quidem filiorum, Agathyrsum ac Gelonum, qui proposito certamini non suffecissent, a matre ablegatos e regione excessisse: Scytham vero minimum natu qui rem compleisset, ibidem remansisse: et ab illo Scythae Herculis *filio* progeneratos qui deinceps fuerint reges Scytharum: ab illa autem phiala, Scythas

‘ νέεαι, καὶ τὰ ἐντεταλμένα ποιήσεις.’

ι'. Τὸν μὲν δὴ εἰρύσαντα τῶν τόξων τὸ ἕτερον (δύο γὰρ δὴ Φορέειν τέως Ἡρακλέα) καὶ τὸν ζωστῆρα προσδεῖξαντα, παραδῶναι τὸ τόξον τε καὶ τὸν ζωστῆρα, ἔχοντα ἐπ' ἄκρης τῆς συμβολῆς Φιάλην χρυσέην· διδόντα δὲ, ἀπαλλάσσειν. τὴν δ', ἐπεὶ οἱ γενομένους τὴς παῖδας ἀνδρωθῆναι, τῆτο μὲν σφι οὐνόματα δέουσαι· τῷ μὲν, Ἀγάθουρον, αὐτέων· τῷ δ' ἐπομένῳ, Γελωνόν· Σκύθην δὲ, τῷ νεωιάτῳ· τῆτο δὲ, τῆς ἐπιτολῆς μεμνημένην αὐτήν, ποιῆσαι τὰ ἐντέταλμένα. καὶ δὴ δύο μὲν τῶν ^c παιδῶν τὸν τε Ἀγάθουρον καὶ τὸν Γελωνόν ἐκ οἷς τε γενομένους ἐξικέσθαι πρὸς τὸν προκείμενον ἄεθλον, οἴχεσθαι ἐκ τῆς χώρας, ἐκβληθέντας ὑπὸ τῆς γειναμένης. τὸν δὲ νεωτάτον ^d αὐτέων Σκύθην ἐπιπέλασαντα, καταμείναι ἐν τῇ χώρῃ. καὶ ἀπὸ μὲν Σκύθου τῆς Ἡρακλέος γενέσθαι τὴς αἰεὶ βασιλῆας γινομένους Σκυθέων. ἀπὸ δὲ τῆς Φιά-

^c μὲν οἱ τῶν. ^d νεώτερον.

22 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

λης, ἔτι κ' ἔς ^α τὸδε Φιάλας ἐκ τῶν ζω-
σῆρων Φορέειν Σκύθας. τὸ δὴ μῶνον μη-
χανᾶσθαι τὴν μητέρα Σκύθην.

ια'. Ταῦτα δὲ Ἑλλήνων οἱ τὸν Πόν-
τον αἰκέοντες λέγουσι. ἔστι δὲ κ' ἄτερος λό-
γος ἔχων ὧδε· (τῷ μάλιστα λεγομένῳ αὐ-
τὸς πρόσκειμαι·) Σκύθας τὸς νομάδας, οἰ-
κέοντας ἐν τῇ Ἀσίῃ, πολέμῳ πικροδένιας ^β
ὑπὸ Μασαγέειν, οἴχεσθαι διαβάνας πο-
ταμὸν Ἀράξην ^γ ἐπὶ γῆν τὴν Κιμμερίην.
τὴν γὰρ νῦν νέμονται Σκύθαι, αὕτη λέγε-
ται τοπαλαιὸν εἶναι Κιμμερίων. τοὺς δὲ
Κιμμερίους, ἐπιόντων Σκυθῶν, βυλεύεσθαι,
ὡς στρατῷ ἐπιόντος μεγάλῃ. κ' δὴ τὰς γνώ-
μας σφέων κεχωρισμένας, ἐντόνους μὲν ἀμ-
φοτέρως, ἀμείνω δὲ τὴν τῶν βασιλῆων. τὴν
μὲν γὰρ δὴ τῷ δήμῳ φέρειν γνώμην, ὡς ἀ-
παλλάσσεσθαι πρῆγμα εἶη, μηδὲ πρὸ
πολλῷ δεόμενα ^δ κινδυνεύειν· τὴν δὲ τῶν
βασιλῆων, διαμάχεσθαι περὶ τῆς χώρας
τοῖσι ἐπιῶσι. οὐκὼν δὴ ἐθέλειν πείθεσθαι

^α ἔτι δὲ β' ἔς. ^β πικροδένιας. ^γ Ἀράξια. ^δ δεόμενον.

ad hanc usque aetatem phialas in balteis
ferre: et id solum Scythae matrem exco-
gitasse.

11. Haec Graeci qui habitant in Pon-
to referunt. Fertur et alius sermo ita ha-
bens, cui ipse praecipue assentior: Scy-
thas Nomadas, qui Asiam incolunt, quum
a Massagetis bello vexarentur, Araxe trans-
misso, in Cimmeriam abiisse. nam regio
quam nunc Scythae incolunt, ea fertur
olim fuisse Cimmeriorum. Sed invadenti-
bus Scythis Cimmerios, quum deliberarent,
tanquam magno irruente exercitu, in sen-
tentia diversos fuisse; utraque quidem ri-
gida, sed regum meliore. nam populum
quidem sensisse consultius fore, si excede-
rent, neque quod jam pridem precaban-
tur, periclitarentur *pugna*: at reges, pro
regione cum invasoribus dimicandum. Ita
quum neutris alteri obtemperare vellent,

24 MELPOMENE. IV.

et populus consilium caperet sine proelio demigrandi, tradita invadentibus regione; reges vero, in sua potius patria occumbentes jacere, nec una cum plebe fugiendum censuisse, quot bona habuissent, et quot mala evidentia habituri essent patria profugi, reputantes: haec illos sentientes, dissedisse et inter se decertasse, utrosque numero pares: et omnes qui ab popularibus essent occisi, fuisse a populo Cimmeriorum sepultos ad flumen Tyren: et eorum adhuc sepulcrum manifestum est. Sepultis his, illum e regione migrasse: quam desertam supervenientes Scythas occupavisse,

1 2. Extantque adhuc in Scythia tum muri Cimmerii, tum trajectus Cimmerii, tum regio nomine Cimmeria est, et Bosphorus qui Cimmerius appellatur. Constat

οὔτε τοῖσι βασιλεῦσι τὸν δῆμον, οὔτε τῷ
 δήμῳ τὰς βασιλῆας. τὰς μὲν δὴ ἀπαλ-
 λάσσεσθαι βελεύεσθαι ἀμαχητῆ, τὴν χώ-
 ρην παραδόντας^c τοῖσι ἐπιῶσι· τοῖσι δὲ βα-
 σιλεῦσι δοῦσαι ἐν τῇ ἐωυτῶν κέεσθαι ἀπο-
 θανόντας, μηδὲ συμφεύγειν τῷ δήμῳ λο-
 γισαμένους ὅσα τε ἀγαθὰ πεπόνθασι, καὶ
 ὅσα φεύγοντας ἐκ τῆς πατρίδος κακὰ ἐπι-
 δοξα καλαλαμβάνει. ὡς δὲ δοῦσαί σφι ταῦ-
 τα, διασάντας, καὶ ἀριθμὸν ἴσους γενομένους,
 μάχεσθαι πρὸς ἀλλήλους. καὶ τὰς μὲν ἀπο-
 θανόντας πάντας ὑπ' ἐωυτῶν, δάψαι τὸν
 δῆμον τῶν Κιμμερίων παρὰ πλάμὸν Τύ-
 ρην· καὶ σφῶν ἔτι δηλὸς ἐστὶ ὁ τάφος. Δά-
 ψαντας δὲ, οὕτω τὴν ἕξοδον ἐκ τῆς χώρας
 ποιέεσθαι. Σκύθας δὲ ἐπελθόντας, λαβεῖν
 ἐρήμην τὴν χώραν.

β'. Καὶ νῦν ἔστι μὲν ἐν τῇ Σκυθικῇ
 Κιμμέρια τείχεα, ἔστι δὲ πορθμῆια Κιμ-
 μέρια. ἔστι δὲ καὶ χώρα οὐνομα Κιμμερία·
 ἔστι δὲ Βόσπορος, Κιμμέριος καλεόμενος.

^d παραδιδόντας.

φαίνονται δὲ οἱ Κιμμέριοι φεύγοντες ἐς τὴν Ἀσίην τὰς Σκύθας, καὶ τὴν Χερσονήσον κλί-
σαντες, ἐν τῇ νῦν Σινώπῃ πόλιν Ἑλλάς
οἰκισαί. φανεροὶ δὲ εἰσι καὶ οἱ Σκύθαι διώ-
ξαντες αὐτούς, καὶ ἐσβαλόντες ἐς γῆν τὴν
Μηδικὴν, ἀμαρλιόντες τῆς ὁδοῦ. οἱ μὲν γὰρ
Κιμμέριοι αἰεὶ τὴν παρά θάλασσαν ἔφευ-
γον· οἱ δὲ Σκύθαι, ἐν δεξιῇ τὸν Καύκασον
ἔχοντες, ἐδίωκον· ἐς οὗ^ο ἐσέβαλον ἐς τὴν
Μηδικὴν γῆν, ἐς μεσόγαίαν τῆς ὁδοῦ τραφ-
θέντες.

γ'. Οὗτος δὲ ἄλλος ζυγὸς Ἑλλήνων τε
καὶ βαρβάρων γενόμενος λόγος εἶρηται. ἔφη
δὲ Ἀριστέης ὁ Κανυρβείης, ἀπὸ Προκοινη-
στος, ποιέων ἔπεα, ἀπικέσθαι ἐς Ἰσσηδόνας,
φοβάλαμπλος γενόμενος· Ἰσσηδόνων ὑπεροι-
κέειν^ε Ἀρμασπῆς, ἀνδρας μισοφθάλμους·
ὑπὲρ δὲ τυλέων, τὰς χρυσοφύλακας γρύ-
πας· τυλέων δὲ, τὰς Ὑπερβορέας, καλή-
κοιτας ἐπὶ θάλασσαν. τέττις ὦν πάντας,
πλὴν Ὑπερβορέων, ἀρξάντων Ἀρμασπῶν,

^ο ἢ δ. ^ε Ἰσσηδότων δ' ὑπεροκίων.

autem Cimmericos in Asiam fugisse Scythas, et Cherfonefum condidisse, ubi nunc Sinope Graeca urbs sita est. Apparet etiam Scythas in persequendis illis Mediam intrasse, via aberrantes. nam Cimmerici quidem fugientes, iter semper juxta mare tenebant: Scythae autem ad dexteram Caucasum habentes, eos insequabantur, donec ingressi sunt Mediam, itinere in mediterranea converso.

13. Alia quoque fertur communis Graecorum barbarorumque narratio: Aristaeus quidam Proconnesius, versificator, Caustrobii filius, memoravit se Phoebus instinctum venisse ad Issedonas: supra hos incolere Arimaspos, viros unoculos: et item supra hos esse grypas, qui aurum asservent: ac super hos esse Hyperboreos, ad mare pertinentes. Hos autem omnes, praeter Hyperboreos, Arimaspiis autori-

28. MELPOMENE. IV.

bus, assidue finitimis bellum inferre, et ab Arimaspiis exterminari Issedones, ab Issedonibus Scythas: a Scythis autem vexatos Cimmericos, qui ad australe mare incolabant, regionem relinquere. Itaque ne Aristeas quidem cum Scythis de ea regione consentit.

14. Qui unde fuerit, qui haec retulit, dictum est: sed a me dicitur item, quidnam de eodem viro in Proconneso et Cyzico audierim. Aristeam enim ajunt, quum nullo suae civitatis esset inferior genere, ingressum in Proconneso fullonicam officinam, decessisse: fullonemque occlusa officina, abisse denunciatum rem propinquis defuncti. Dissipatoque jam per urbem rumore Aristeam esse vita functum, in quaestiones hoc affirmantibus quendam venisse Cyzicenum, ex urbe Artace profectum, qui diceret sibi occurrisse eunti Cyzicum, ac fuisse colloquutum. Et

αἰεὶ τοῖσι πλησιοχώροισι ἐπίλιθεσθαι· καὶ ὑπὸ μὲν Αριμασπῶν ἐξωθέεσθαι ἐκ τῆς χώρας Ιασηδόνας· ὑπὸ δὲ Ιασηδόνων, Σκύθας. Κιμμερίους δὲ οἰκέοντας ἐπὶ τῇ νοτίῃ θαλάσῃ; ὑπὸ Σκυθέων πιεζομένους, ἐκλείπειν τὴν χώραν. οὕτω ἔδὲ οὗτος συμφέρεται περὶ τῆς χώρας ταύτης Σκύθησι.

ἰδ'. Καὶ ὅθεν μὲν ἔην Αριζέης ὁ ταῦτα εἶπας, εἴρηται. τὸν δὲ περὶ αὐτοῦ ἤκουον λόγον ἐν Προκοννήσῳ καὶ Κυζίκῳ, λέξω. Αριζέην γὰρ λέγουσι, εὐνία τῶν ἄστων ἕδε νόσ γενος^α ὑποδέεστρον, ἐσελθούνα ἐς κναφῆιον ἐν Προκοννήσῳ, ἀποθανεῖν. καὶ τὸν κναφέα καλακλήισαντα τὸ ἐργασῆριον, οἴχεσθαι ἀγγελέοντα τοῖσι προσήκουσι τῷ νεκρῷ. ἐσκεδασμένου δὲ ἤδη τῷ λόγῳ ἀνατὴν πόλιν ὡς τεθνηὼς^β εἶη ὁ Αριζέης, ἐς ἀμφεασίας^γ τοῖσι λέγουσι ἀπικνέεσθαι ἄνδρα Κυζικηνόν, ἤκουνα ἐξ Αριάκης πόλιος· φάντα συνιυχεῖν τέ οἱ ἰόντι ἐπὶ Κυζίκῳ, καὶ ἐς λόγῳ ἀπικέσθαι. καὶ τῷτον μὲν ἐνέλει-

^α γίκος. ^β τεθνηὼς. ^γ MS. ἀμφεασίας.

μένως ἀμφισβητέειν· τοὺς δὲ προσήκοντας τῷ νεκρῷ ἐπὶ τὸ κναφήϊον παρεῖναι, ἔχοντας τὰ πρόσφορα, ὡς ἀνααιρεσιμῆνες· ἀναχθέντος δὲ τῷ οἰκήματι, ἔτε τεθνεῶτα, ἔτε ζῶντα φαίνεσθαι Ἀριζέην· μετὰ δὲ, ἐβδόμῃ ἔτει φανέντα αὐτὸν ἐς Προκόννησον, ποιῆσαι τὰ ἔπεα ταῦτα τὰ νῦν ὑπ' Ἑλλήνων Ἀριμάσπεα καλέεσθαι· ποιήσαντα δὲ, ἀφανισθῆναι τοδεύτερον.

15'. Ταῦτα μὲν αἱ πόλεις αὗται λέγουσι. τὰ δὲ οἶδα Μείαπολίνοισι τῶσι ἐν Ἰταλίῃ συγκυρήσαντα μετὰ τὴν ἀφάνισιν τὴν δευτέρην Ἀριζέῳ ἔτεσι ^d τεσσαράκοντα καὶ τριηκοσίοισι, ὡς ἐγὼ συμβαλλόμενος ἐν Προκοννήσῳ τε καὶ Μείαπολίῳ εὕρισκον. Μείαπολίνοι φασὶ ^c αὐτὸν Ἀριζέην φανέντά σφι ἐς τὴν πόλιν, κελεῦσαι βωμὸν Ἀπόλλωνι ἰδρύσασθαι, καὶ Ἀριζέῳ τῷ Προκοννησίῳ ἐπωνυμίην ἔχοντα ἀνδριάντα παρ' αὐτὸν ἰσάναι· φάναι γάρ σφι τὸν Ἀπόλλωνα Ἰταλιωτέων μένοσι δὴ ἀπικέσθαι ἐς

^d Ἀριζέῳ τῷ Προκοννησίῳ ἔτεσι. ^c Μεταπολίνοι γὰρ φασί.

quum id iste contendendo asseveraret, propinquos mortui ad fullonicam praesto fuisse, habentes quae ad efferendos homines expediunt: sed aperta domo, Aristeam nec mortuum nec vivum comparuisse; septimoque deinde anno, quum in Proconneso comparuisset, eos versus fecisse, qui nunc a Graecis Arimaspei vocantur; quibus conditis, rursus evanuisse.

15. Haec quidem istae civitates commemorant: sed haec ego novi evenisse Metapontinis qui sunt in Italia, trecentis et quadraginta annis post secundum recessum Aristeae, quemadmodum conjiciens et in Proconneso et apud Metapontinos inveni. Metapontini enim ajunt ipsum Aristeam, quum in urbe ipsorum apparuisset, jussisse aram Apollini extrui, et juxta eam erigi statuam, quae cognomen Aristeae Proconnesii haberet: dixisse enim ipsis Italiotarum solis Apollinem in

regionem venisse, et se illum affectari qui nunc Aristeas esset; tum vero quum deum affectaretur, corvum fuisse: et istum haec loquutum evanuisse. Eoque ajunt Metapontini se Delphos misisse sciscitatum ex Deo, quodnam illud hominis esset spectrum, sibi praecepisse Pythiam ut dicto audientes illi essent. melius enim cum ipsis actum iri, si parerent. Se igitur haec admittentes perfecisse. Et nunc statua extat cognomine Aristeae, juxta statuam ipsam Apollinis, in foro extructam, circumstantibus in orbem lauris.

16. Haec de Aristeae haecenus. Regione autem de qua hic sermo dicere instituit, quidnam sit ulterius, nemo exploratum habet. neque enim id inquirere ab aliquo potui, qui se diceret nosse quod ipse vidisset; sicut nec ullum Aristeas, cujus paulo ante ista feci mentionem, ne-

τὴν χώραν, καὶ αὐτὸς οἱ ἔπεσθαι ὁ νῦν ἔων
 Αριζέης· τότε δὲ ὅτε εἶπετο τῷ θεῷ, εἶναι
 κόραξ· καὶ τὸν, εἰπόντα ταῦτα, ἀφανισθῆ-
 ναι· σφέας δὲ Μεταποντῖνοι λέγουσι ἐς
 Δελφὸς πέμψαντας, τὸν θεὸν ἐπειρωτᾶν
 ὅ, τι τὸ φάσμα τοῦ ἀνθρώπου εἴη· τὴν
 τε Πυθίην σφέας κελεύειν πείθεσθαι τῷ
 φάσματι· πεπθομένοισι δὲ, ἄμεινον συνοί-
 σεσθαι. καὶ σφέας δεξαμένους ταῦτα, ποι-
 ῆσαι ἐπιτελέα. καὶ νῦν ἔσηκε ^α ἀνδρίας
 ἐπωνυμίην ἔχων Αριζέω, παρ' αὐτῷ τῷ
 ἀγάλματι τοῦ Απόλλωνος. περὶ δὲ αὐτὸν
 δάφναι ἐσᾶσι· τὸ δὲ ἄγαλμα ἐν τῇ ἀγορῇ
 ἰδρύεται.

15'. Αριζέω μὲν νυν περὶ τούτων εἰ-
 ρήσθω. τῆς δὲ γῆς τῆς περὶ ὁ λόγος ὅδε
 ὠρμηλαί λέγεσθαι, ὕδεις οἶδέ ἀτρεκέως ὡς
 ὅ,τι τὸ κατύπερθέ ἐστι. ὕδενός γάρ δὴ αὐ-
 τόπλειω εἰδέναί φαμένους δύναμαι πυθέσθαι·
 ὕδενός γάρ ^β οὐδὲ Αριζέης, τοῦ περ ὀλίγω
 πρότερον τέτων μνήμην ἐποιεῦμην, οὐδὲ

^α ἴσπει. ^β ἰδί γάρ.

οὗτος προσητέρω Ἰωσηθόνων, ἐν αὐτοῖσι τοῖσι ἔπεσι ποικέων, ἔφησε ἀπικέσθαι· ἀλλὰ τὰ κατύπερθε ἔλεγε ἀκοῆ, Φᾶς Ἰωσηθόνας εἶναι τοὺς ταῦτα λέγοντας. ἀλλ' ὅσον μὲν ἡμεῖς ἀτρεκέως ἐπὶ μακρότατον οἰοί τ' ἐγενόμεθα ἀκοῆ ἐξικέσθαι, πᾶν εἰρήσεται.

ιζ'. Ἀπὸ τῆ Βορυσθενεϊτέων ἐμπορίου (τῆτο γὰρ τῶν παραθαλασίων μεσαίταίον ἐσι πάσης τῆς Σκυθίας·) ἀπὸ τούτου πρώτοι Καλλιπίδαι νέμονται, ἔοντες Ἑλληγες Σκύθαι. ὑπὲρ δὲ τούτων, ἄλλο ἔθνος, οἱ Ἀλαζόνες καλέονται. οὗτοι δὲ καὶ οἱ Καλλιπίδαι τὰ μὲν ἄλλα κατὰ ταυτὰ Σκύθησι ἐπασκέουσι· σῖτον δὲ καὶ σπείρουσι, καὶ σιτέονται καὶ κρόμμυα καὶ σκόρδα^c καὶ φακοὺς καὶ κέγχρους. ὑπὲρ δὲ Ἀλαζόνων οἰκέουσι Σκύδαι ἀροτῆρες, οἱ ἔκ ἐπὶ σιτήσῃ σπείρουσι τὸν σῖτον, ἀλλ' ἐπὶ πρήσει. τούτων δὲ κατύπερθε οἰκέουσι Νευροί. Νευρῶν δὲ τὸ πρὸς βορέην ἄνεμον, ἔρημον ἀνθρώπων, ὅσον

^c σκόρδα.

que iste in iis quos fecit versibus, ait se ultra Issedones processisse: sed ulteriora fatebatur auditu, testatus Issedones illa commemorare. Verum a nobis, quoad longissime auditu penetrare liquide potuimus, omne referetur.

17. Ab emporio Borysthenitarum (hoc enim ex maritimis totius Scythiae est maxime medium) ab eo primi incolunt Callipidae, qui sunt Graeci Scythae. super hos alia gens, qui vocantur Halizones. Horum utrique in ceteris servant ritum Scytharum; sed frumentum ferunt, eoque vescuntur, et caepe et allio et lente et milio. Supra Halizones autem incolunt Scythae aratores, qui non ad edendum ferunt triticum, sed ad vendendum. Supra hos incolunt Neuri: quorum tractus qui ad aquilonem vergit, quantum nos scimus, ab hominibus desertus est. At-

36 MELPOMENE. IV.

que hae quidem nationes juxta flumen Hypanin colunt, ad occidentalem partem Borysthenis.

I 8. Verum transmissio Borysthene a mari prima est Hylaea: dehinc habitant Scythae agricolae, quos Graeci qui ad Hypanin incolunt, Borysthenitas appellant, ipsi vero se Olbiopolitas. Hi igitur agricolae Scythae colunt quidem quod patet ad auroram, trium dierum iter, pertinentes ad flumen nomine Panticapem: quod vero ad ventum aquilonem, undecim dierum navigatione per Borysthenem. tractus autem ulterior his, in multum sane spatii desertus est. Ultra quam solitudinem habitant Androphagi, *id est, virorum carne vescentes*, separata natio, ac nequaquam Scythica. At supra hos deserta jam proculdubio omnia, nec ulla hominum gens, quantum nos scimus.

I 9. Quae vero ad latus orientale horum Scytharum, qui agricolae sunt, plaga

ἡμεῖς ἴδμεν. ταῦτα μὲν παρὰ τὸν Ὑπα-
 νω ποταμὸν ἐσι ἔθνεα πρὸς ἐσπέρης^d τοῦ
 Βορυσθένεος.

η'. Ατὰρ διαβάλλει τὸν Βορυσθένεα ἀπὸ
 Θαλάσσης πρῶτον μὲν ἢ Ὑλαίη ἀπὸ δὲ
 ταύτης, ἄνθρωποι οἰκέσσι Σκύθαι γεωργοί·
 τὸς Ἑλληνας οἱ οἰκέοντες ἐπὶ τῷ Ὑπάνι
 ποταμῷ καλέσσι Βορυσθενείτας· σφέας δὲ
 αὐτὸς, Ολβιοπολίτας. ἔτι οὖν οἱ γεωρ-
 γοὶ Σκύθαι νέμονται τὸ μὲν πρὸς τὴν ἑῷ,
 ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ὁδῶ κατήκοντες ἐπὶ πο-
 ταμὸν τῷ ἔνομα κεῖται Παντικάπης· τὸ
 δὲ πρὸς βορέην ἄνεμον, πλοῦν ἀνά τὸν Βο-
 ρυσθένεα ἡμερέων ἑνδεκα. ἤδη δὲ κατύπερ-
 θε τέτων ἢ ἔρημός ἐσι ἐπιπολλόν. μετὰ
 δὲ τὴν ἔρημον Ἀνδροφάγοι οἰκέσσι, ἔθνος ἐὸν
 ἴδιον, καὶ ἔδαμῶς Σκυθικόν. τὸ δὲ τούτων
 κατύπερθε, ἔρημον ἤδη ἀληθέως, καὶ ἔθνος
 ἀνθρώπων ἔδεν, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν.

θ'. Τὸ δὲ πρὸς τὴν ἑῷ τῶν γεωργῶν
 τέτων Σκυθέων, διαβάλλει τὸν Παντικάπην

^d πρὸς ἰσπίρην.

38 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ποταμὸν, Νομάδες ἤδη Σκύθαι νέμονται, ἕτε τι σπείροντες ἕδεν, ἕτε ἀρῦντες· ψιλῆ δὲ δενδρέων ἢ πᾶσα αὕτη γῆ, πλὴν τῆς Ἑλαίης^ε. οἱ δὲ Νομάδες οὗτοι τὸ πρὸς τὴν ἑω, ἡμερέων τεσσέρων καὶ δέκα ὁδὸν νέμονται χώραν κατατείνουσαν ἐπὶ ποταμὸν Γέρρον.

κ'. Πέρην δὲ τῆ Γέρρου ταῦτα δὴ τὰ καλούμενα βασιλήϊά ἐστι, καὶ Σκύθαι οἱ ἄριστοί τε καὶ πλεῖστοι· καὶ τῆς ἄλλους νομίζοντες Σκύθας, δέλας σφετέρως εἶναι· κατοικῶσι^ε δὲ ἕτοι τὸ μὲν πρὸς μεσαμβρίην, ἐς τὴν Ταυρικὴν· τὸ δὲ πρὸς ἠῶ, ἐπὶ τε τάφρον, τὴν δὴ οἱ ἐκ τῶν τυφλῶν γερόμενοι ὠρυξαν, καὶ ἐπὶ τῆς λίμνης τῆς Μαιήτιδος^ε τὸ ἐμπόριον, τὸ καλέειαι Κρημοί. τὰ δὲ αὐτῶν κατήκισι ἐπὶ ποταμὸν Τανναῖν. Τὰ δὲ κατύπερθε πρὸς βορέην ἀνεμον τῶν βασιληϊῶν Σκυθέων οἰκέουσι Μελαγχλαιοι, ἄλλο ἔθνος, καὶ οὐ Σκυθικόν. Μελαγχλαίων δὲ τὸ κατύπερθε, λίμ-

^ε MS. πᾶσα αὕτη τῆς Ἑλαίης. ^ε καίηουσι. ^ε MS. habet tum hic, tum infra Μαιώτιδος.

adjacet, transmissō flumine Panticape, Scythae jam Nomades, *id est, pastorii*, incolunt, neque ferentes quicquam neque arantes. Nuda autem arboribus est omnis haec plaga praeter Hylaeam. Nomades autem isti incolunt spatium quatuordecim dierum itineris, auroram versus, ad Gerrhum usque flumen.

20. Trans Gerrhum autem sunt ea quae vocantur regia, et Scythae optimi pariter et plurimi, et qui suos servos esse ceteros Scythas arbitrantur; a meridie quidem ad Tauricam regionem pertinentes, ab aurora vero ad fossam quam duxerunt illi qui e caecis geniti fuerunt: et ad emporium paludis Maeotidis, quod vocatur Cremni, sed eorum alii ad flumen Tanain porriguntur. At superiora ad ventum aquilonem Scythis regiis, ea incolunt Melanchlaeni, alia gens non Scythica; et supra Melanchlaenos paludes sunt, et de-

40. MELPOMENE. IV.

ferta hominibus regio, quantum nos scimus,

21. Trans flumen autem Tanain non amplius regio Scythica, sed prima quidem portionum est Sauromatarum, qui a recessu Maeotidis paludis incipientes, incolunt tractum qui spectat aquilonem, iter dierum quindecim, vacuum prorsus arboribus tam agrestibus quam mitibus. Supra hos habitant secundam portionem tenentes Budini, terram colentes totam omni arborum genere spissam.

22. Supra Budinos ad aquilonem statim excipit solitudo octo dierum itineris. Post hanc solitudinem declinanti magis ad ventum subsolanum, incolunt Thyssagetæ, natio copiosa et propria, et e venatione victitans. His contigui, in eisdem habitantes locis sunt quibus nomen inditum est Iyrææ, et ipsi e venatione victitantes, hunc in modum: Conscensis arboribus, quæ per omnem regionem frequentes

ναι, καὶ ἔρημός ἐστι ἀνθρώπων, κατόσον ἡμεῖς ἴδμεν.

κα'. Τάναϊν δὲ ποταμὸν διαβάλλει, ἔκετι Σκυθική, ἀλλ' ἢ μὲν πρῶτη τῶν λαζίων, Σαυροματέων ἐστὶ, οἱ ἔκ τοῦ μυχοῦ ἀρξάμενοι τῆς Μαϊήτιδος λίμνης, νέμονται τὸ πρὸς ^a βορέην ἄνεμον, ἡμερέων πεντεκαίδεκα ὁδόν, πᾶσαν ἔϋσαν ψιλὴν καὶ ἀγρίων καὶ ἡμέρων δενδρέων. ὑπεροικέουσι δὲ τέτοισι δευτέρην λάξιν ἔχοντες Βουδῖνοι, γῆν νεμόμενοι πᾶσαν δασέην ὕλη παυλοῖη.

κβ'. Βυδίνων δὲ κατύπερθε πρὸς βορῆν, ἐστὶ πρώτη μὲν ἔρημος, ἐπ' ἡμερέων ἑπτὰ ὁδόν· μετὰ δὲ τὴν ἔρημον ἀποκλίναντι μᾶλλον πρὸς ἀπηλιώτην ἄνεμον, νέμονται Θουσαγέται, ἔθνος πολλὸν καὶ ἴδιον· ζῶσι δὲ ἀπὸ Θήρης. συνεχέες δὲ τέτοισι ἐν τοῖσι αὐτοῖσι τόποισι κατοικημένοι εἰσὶ ^b τοῖσι ἔνομα κεῖται Ἰῦρκαί· καὶ ἔτι ἀπὸ Θήρης ζῶντες τρόπῳ τοιῷδε· λοχᾶ ἐπὶ δένδρεον ἀναβάς. τὰ δὲ ἐστὶ πικρὰ ἀνά πᾶσαν τὴν

^a τὰ πρὸς. ^b κατοικημένοι εἰσὶ.

42 ΜΕΛΠΙΟΜΕΝΗ. Δ.

χώρην· ἵππος δὲ ἐκάσῳ δεδιδαγμένος ἐπὶ
 γαστέρα κείσθαι, ταπεινότητος εἵνεκα· ἔ-
 ταιμός ἐσι καὶ κύων· ἐπεὰν^c δὲ ἀπίδη τὸ
 θηρίον ἀπὸ τῶ δένδρεα, τοξεύσας, ἐπιβάς
 ἐπὶ τὸν ἵππον, διώκει· καὶ ὁ κύων ἔχειαι^c.
 ὑπὲρ δὲ τῶτων, τὸ πρὸς τὴν ἠῶ τετραμ-
 μένον οἰκέεσι Σκύθαι ἄλλοι, ἀπὸ τῶν βα-
 σιληίων Σκυθέων ἀποσάντες, καὶ οὕτω ἀπι-
 κόμενοι ἐς τῆτον τὸν χώρον.

καγ'. Μέχρι μὲν δὴ τῆς τούτων τῶν
 Σκυθέων χώρας, ἔσι ἡ καλαλεχθεῖσα πα-
 σα, πεδιάς τε γῆ καὶ βαθύγεις· τὸ δ' ἀπὸ
 τῆτες, λιθώδης τ' ἔσι καὶ τρηχεῖη. διεξι-
 ζόμεναι δὲ καὶ τῆς τρηχεῖης χώρας πολλόν,
 οἰκέεσι ὑπώρεαν οὐρέων ὑψηλῶν ἄνθρωποι
 λεγόμενοι εἶναι πάντες Φαλακροὶ ἐκ γενε-
 τῆς γινόμενοι, καὶ ἔρσηνες καὶ θήλειαι ὁμοίως·
 καὶ σιμαί· καὶ γένεια ἔχουσιν μεγάλα· Φω-
 νὴν δὲ ἰδίην ἰέντες. ἐοῖσιν δὲ χρεώμενοι
 Σκυθικῇ· ζῶντες δὲ ἀπὸ δένδρεων. Πον-
 τικὸν μὲν οὐνομα τῷ δένδρῳ ἀπ' οὗ ζῶ-

^c ἰππῶν. ^d ἔπιται.

sunt, insidiantur. singulis autem adest equus, in ventrem procumbere edoctus, humilius subsidendi gratia: est in promptu et canis. Ubi quis igitur ab arbore feram viderit, sagittaque percusserit, consenso equo illam persequitur, et canis adhaeret. Super hos regionem auroram versus incolunt alii Scythae, qui a regibus Scythis deficientes, ita in hunc locum pervenerunt.

23. Ad hos usque Scythas regio omnis Scythica est campestris, et profundi soli: reliqua dehinc lapidosa atque salebrosa. Cujus regionis magno transmissio spatio, incolunt ad excelsorum montium radicem homines qui ab ipso natali dicuntur esse calvi, mares pariter et feminae, simis quoque naribus, et ingenti mento; propriam vocem edentes, sed Scythicam gestantes vestem: ex arboribus victitantes. cui arbori nomen est Ponticum, magni-

44 MELPOMENE. IV.

tudo fere eadem quae fico, fructus fabae instar, nucleum habens. Id ubi maturuerit, vestibus excolant, et quod ab eo crassum et nigrum defluit, nomine aschy, id et lingunt, et lacte commixtum potant. ex ipsius quoque crassitudine faecis massas componunt et edunt. neque enim multum est eis ovium, utpote non sunt ibi pascua ferio culta. Sub arbore quisque habitat: per hyemem quidem, ubi arborem pileo albo firmoque contexerint; per aestatem vero, sine hoc pileo. His nemo mortalium injuriam infert. sacri enim dicuntur esse: nihilque Martiorum armorum possident. Et partim quidem hi sunt, qui finitimorum controversias dirimunt; partim vero quisquis exulans ad eos confugit, is a nemine laeditur. Nomen eis est Argippaei.

24. Ad hos usque calvos ingens cir-

σι, μέγαθος δὲ κατὰ συκὴν μάλιστ' ἀκη-
καρπὸν δὲ φορᾷ κυάμω ἴσον, πυρῆνα δὲ
ἔχει. τῷτο ἔπεα γένηται πέπον, σακκέ-
σοι ἱματίοισι· ἀπορρέει δ' ἀπ' αὐτῷ πα-
χὺ καὶ μέλαν. ἔνομα δὲ τῷ ἀπορρέοντι ἔστι
ἄχου· τῷτο καὶ^ε λείχσοι, καὶ γαλάκτι συμ-
μίσγοντες πίνσοι· καὶ ἀπὸ τῆς παχυτῆτος
αὐτῷ τῆς τρυγῶς παλλάθας συντιθέασι,
καὶ ταύτας σιτέονται. πρόσθια γάρ σφι οὐ
πολλά ἔστι· οὐ γάρ τι σπουδαῖαι νομαὶ^ε
αὐτόθι εἰσὶ. ὑπὸ δένδρῳ δὲ ἕκαστος κατοί-
κηται, τὸν μὲν χειμῶνα, ἔπεα τὸ δέν-
δρον περικαλύψῃ πύλω στυγῶ λευκῶ· τὸ
δὲ θέρος, ἄνευ πύλου. τέτυς ἔδειξεν ἀδικεῖν
ἀνθρώπων· ἱροὶ γάρ λέγονται εἶναι. ἔδει τι
ἀρήϊον ὄπλον ἐκτέλει. καὶ τῷτο μὲν, τοῖσι
περιοικέσσι ἔτοί εἰσι οἱ τὰς διαφορὰς δια-
ρέοντες· τῷτο δὲ, ὅς ἂν καταφεύγων κατα-
φύγῃ^ε ἐς τέτυς, ὑπ' ἔδενος ἀδικεῖται· οὐ-
νομα δὲ σφι ἔστι Ἀργιππαῖοι.

κδ'. Μέχρι μὲν νυν τῶν Φαλακρῶν

^ε τῷτο δὲ β. ^ε γάρ τοι σπουδαῖαι αἱ νομαί. ^ε ἂν κατοίκαται.

46 ΜΕΛΠΙΟΜΕΝΗ. Δ.

τυτέων, πολλή περιφάνεια τῆς χώρας ἐστὶ,
 καὶ τῶν ἔμπροσθεν ἐθνέων. καὶ γὰρ Σκυθέων
 τινὲς ἀπικνεύουσι ἐς αὐτὰς, τῶν δ' χαλε-
 πὸν ἐστὶ πυθέσθαι, καὶ Ἑλλήνων τῶν ἐκ
 Βορυσθένης τε ἐμπορίου καὶ τῶν ἄλλων
 Ποντικῶν ἐμπορίων. Σκυθέων δὲ οἱ ἂν ἔλ-
 θωσι ἐς αὐτὰς, δι' ἐπίλ' ἐρμηνέων καὶ δι' ἐπι-
 τὰ γλωσσέων διαπρήσουσι.

κέ. Μέχρι μὲν δὴ τυτέων γινώσκειται.
 τὸ δὲ τῶν Φαλακρῶν κατύπερθε ὕδεις ἀ-
 τρεκέως οἶδε φράσαι· οὔρεα γὰρ ὑψηλὰ
 ἀποτάμνει ἄβυθα, καὶ ὕδεις σφρασ^α ὑπερ-
 βαίνει. οἱ δὲ φαλακροὶ ἔτι λέγουσι, (ἐμοὶ
 μὲν δ' πιτὰ λέγοντες) οἰκέειν τὰ ὄρεα ἀ-
 γίποδας^β ἀνδρας· ὑπερβάνλι δὲ τέτυς, ἄλ-
 λος ἀνθρώπος, οἱ^γ τὴν ἐξάμηνον καθεύδου-
 σι· τῆτο δὲ ἐκ ἐνδέκομαι τὴν ἀρχὴν· ἀλ-
 λά τὸ μὲν πρὸς ἡῶ τῶν φαλακρῶν γινώ-
 σκεῖται ὑπὸ^δ Ἰοσηδόνων οἰκούμενον· τὸ μὲν
 τοι κατύπερθε πρὸς βορέην ἀνεμων, οὐ γι-

^α ὕδεις σφρα. ^β MS. ἰαποδάτας. ^γ ἀνθρώπος ὄναι οἱ. ^δ γι-
 νώσκειται ἀτρικίως ὑπὸ.

cum circa prospectus est regionis et gentium, quæ in anterioribus sunt. Nam et Scytharum nonnulli ad eos commeant, quos non difficile est sciscitari; atque etiam Graecos ex emporio Borysthenis atque aliis Ponticis emporiis. Ex Scythis vero qui ad eos commeant, per septem interpretes totidemque linguas id peragunt.

25. Horum tenuis notitia rerum habetur. at quod supra illos calvos est, nemo pro comperto referre potest. nam montes editi inaccessi præcidunt, et eos nemo transcendit. Isti tamen calvi referunt, (quæ apud me fidem non habent) incolunt montes ab viris capripedibus: quos ubi transferis, esse alios qui senos menses dormiant. quod ego omnino non admitto. Sed tractum illum qui ad auroram calvis est, ab Issedonibus habitari sine ambiguitate compertum est. Ille vero supe-

48 MELPOMENE. IV.

rior vergens ad aquilonem ventum non cognoscitur vel ab Issedonibus vel ab calvis, nisi quatenus isti ipsi dicunt.

26. Issedones porro talibus moribus uti feruntur: Quoties pater alicui decessit, omnes propinqui pecora adducunt; quae ubi mastraverunt concideruntque carnes, concidunt et mortuum patrem illius a quo excipiuntur, commixtisque omnibus carnibus convivium exhibent. Caput autem ejus depilatum expurgatumque inaurant, eoque pro re sacrata utuntur, peragentes quotannis magna sacrificia. Haec filius patri facit, quemadmodum Graeci natalitia. Alioqui dicuntur illi justi esse, et ipsorum uxores peraeque fortes ac viri. Hi et ipsi cognoscuntur.

27. Quod ab his supernum est, ibi ajunt Issedones esse homines unoculos, et grypes auri custodes. Hoc ab eis nacti

ῥώσεται, οὔτε τῶν φαλακρῶν, οὔτε τῶν
 Ιασηδόνων, εἰ μὴ ὅσα αὐτέων τετέων λε-
 γόντων.

κς'. Νόμοισι δὲ Ιασηδόνες τοῖσιδε λέ-
 γοῖναι χρᾶσθαι. ἔπειν ἀνδρὶ ἀποθάνοι πα-
 τήρ, οἱ προσήκοντες πάντες προσάγουσι
 πρόβατα· καὶ ἔπειτα ταῦτα θύσαντες, καὶ
 καλάταμόνιες τὰ κρέα, καλάτάμνισι καὶ
 τὸν τῆ δεκομένον τεθνεῶτα γονέα· ἀναμί-
 ξαντες δὲ πάντα τὰ κρέα, δαῖτα προτίθεν-
 ται. τὴν δὲ κεφαλὴν αὐτῆ φιλώσαντες καὶ
 ἐκκαθήραντες, ἀποχρυσῶσι καὶ ἔπειτα ἄτε
 ἀγάλματι χρέωνται, θυσίας μεγάλας ἐπε-
 τεῖς ἐπιτελέουσι. παῖς δὲ πατρὶ τοῦτο
 ποιεῖ, κατὰπερ οἱ Ἕλληνες τὰ γενέσια.
 ἄλλως δὲ δίκαιοι καὶ ἔστοι λέγοῖναι εἶναι.
 ἰσοκρατέες δὲ ὁμοίως αἱ γυναῖκες τοῖσι ἀν-
 δράσι. γινώσκουσι μὲν δὴ καὶ ἔστοι.

κζ'. Τὸ δὲ ἀπὸ τέτων τὸ καλύπερθε,
 Ιασηδόνες εἰσὶ οἱ λέγοντες μνηροφάλους
 ἀνθρώπους καὶ χρυσοφύλακας γρύπας εἶ-

50 ΜΕΛΙΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ναι². παρὰ δὲ τῶν Σκύθαι παραλαβόντες λέγουσι· παρὰ δὲ Σκυθῶν ἡμεῖς οἱ ἄλλοι νενομίκαμεν, καὶ ἐνομάζομεν αὐτοὺς Σκυθισὶ Ἀρμασπῆς. ἄριμα γὰρ ἐν κελέυσι Σκύθαι, σπῆ δὲ τὸν ὄφθαλμόν.

κῆ. Δυσχέμερος δὲ αὕτη ἡ κατάλεχθῆσα πᾶσα χώρα ἔτω δὴ τοι ἐστὶ· ἐνθα τῆς μὲν ὀκτῶ τῶν μηνῶν ἀφορήσιος οἶος γίνεται κρυμὸς, ἐν τοῖσι ὕδωρ ἐκχέασθαι πηλὸν ἢ ποιήσεις· πῦρ δὲ ἀνακαίων, ποιήσεις πηλόν· ἢ δὲ θάλασσα πήγνυται, καὶ ὁ Βόσπορος πᾶς ὁ Κιμμέριος. καὶ ἐπὶ τῆ κρυφάλλου οἱ ἐντὸς τάφρου Σκύθαι κατοικημένοι στρατεύονται, καὶ τὰς ἀμάξας ἐπελαύουσιν πέρην ἐς τῆς Ἰνδῆς. οὕτω μὲν δὴ τῆς ὀκτῶ μῆνας διατελεῖ χειμῶν ἐών· τοὺς δὲ ἐπιλοίπης τέσσαρας φύχεα αὐτόθι ἐστὶ. κεχώρισται δὲ ἔτος ὁ χειμῶν τῆς τρίτης πᾶσι τοῖσι ἐν ἄλλοισι χωρίοισι γινόμενοι χειμῶσι. ἐν τῷ τῆν μὲν ὠραίην ἐκθεῖ λόγος ἀξιὸν ἕδεν· τὸ δὲ θερος, ὅσον οὐκ

² Id quoque substantivum verbum non est in MS.

Scythae narrant, a Scythis nos ceteri pro vero habuimus, et Scythice eos appellamus Arimaspos. nam *arima* Scythae unum vocant, *spu* vero oculum.

28. Omnis autem quae dicta est regio, adeo infestatur hyberna saevitia, ut octo mensibus intolerabile sit illic gelu; in quibus si aquam effundas, non facias lutum, facies autem si illic ignem accenderis. Mare compingitur, et omnis Cimmerius Bosphorus: superque glaciem qui intra fossam incolunt Scythae militant, et plaustra agunt trans eam usque ad Indos. Ita vis hyberna octo mensibus perstat, quatuor tamen mensibus reliquis frigora illic sunt. Ubi etiam aliam quam in ceteris regionibus conditionem habet hyems. nam quum tempus pluendi est, nihil ibi quod sit ullius momenti, pluit: aestate pluere non cessat. Quinetiam tonitrua

quando alibi fiunt, tum ibi nulla existunt, per aestatem vero densa: hyeme si fiat tonitru, decernitur pro ostento habendum in admiratione; sicut terraemotus si existat seu aestate seu hyeme in Scythica regione, prodigium creditur. Eam vim hyemis equi sustinentes ferunt, muli asini-que profus non ferunt: quum tamen alibi stantes in gelido equi tabesiant, asini vero ac muli durent.

29. Et haec mihi videtur esse causa, cur omnino cornua bovino generi illi mutilo istic non nascantur: astipulante sententiae meae Homeri carmine in *Odysea*, quod ita habet,

Et Libyen, ubi sunt cornuti protinus agni.

Quod recte dictum est, in locis calidis fessine cornua adnasci. at in vehementibus frigoribus aut non oriuntur omnino pecoribus cornua, aut si oriuntur, vix oriuntur.

αἰεὶ· βρονταὶ τε ἡμὸς τῇ ἄλλῃ γίνονται,
 τῆκαῦτα μὲν οὐ γίνονται, θέρους δὲ ἀμ-
 φιλαφές· ἢν δὲ χειμῶνος βροντὴ γένηται,
 ὡς τέρας νενόμισαι θωυμάζεσθαι· ὡς δὲ
 ἢν ^b σεισμὸς γένηται ἢν τε θέρους ἢν τε
 χειμῶνος ἐν τῇ Σκυθικῇ, τέρας νενόμισαι·
 ἵπποι ^c δὲ ἀνεχόμενοι φέρουσι τὸν χειμῶ-
 να τῶτον, ἡμίονοι δὲ ὕδὲ ὄνοι ἀνέχονται τὴν
 ἀρχὴν· τῇ δὲ ἄλλῃ ἵπποι μὲν ἐν κρυμῶ
 ἐσεῶτες ἀποσφακελίζουσι, ὄνοι δὲ καὶ ἡμί-
 ονοι ἀνέχονται.

κθ'. Δοκέει δέ μοι καὶ τὸ γένος τῶν βο-
 ῶν τὸ κόλον ^d διὰ ταῦτα οὐ φύειν κέρα
 αὐτόθι· μαρτυρεῖ δέ μοι τῇ γνώμῃ Ὀμή-
 ρου ^e ἔπος ἐν Οὐδυσσεΐῃ, ἔχον ὧδε,

Καὶ Λιβύην, ὅθι τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι·
 ἀφθῶς εἰρημένον, ἐν τοῖσι θερμοῖσι ταχὺ
 παραγίνεσθαι τὰ κέρα· ἐν δὲ τοῖσι ἰχυ-
 ροῖσι ψύχει ἢ οὐ φύειν κέρα τὰ κτήνεα
 ἀρχὴν, ἢ φύοντα φύειν μόγις.

^b ὡς δὲ καὶ ἢν. ^c Σκυθικῇ, ὡς τέρας θωυμάζεσθαι. ἵπποι. ^d το-
 καθόν. ^e δέ μιν τῇ γνώμῃ καὶ Ὀμήρου.

54 ΜΕΛΙΠΟΜΕΝΗ. Δ.

λ'. Ενθαῦτα μὲν νυν διὰ τὰ ψύχρα γίνεται ταῦτα· θωυμάζω δὲ (προσθήκας γὰρ δὴ μοι ὁ λόγος ἐξ ἀρχῆς ἐδίξτε) ὅτι ἐν τῇ Ηλείῃ πάση χώρῃ ἔδυνάταται γίνεσθαι ἡμίονοι, ἕτε ψυχρῶ τῆ χώρῃ ἔόντος, ἕτε ἄλλῃ φανερῶ αἰτίῃ ἕθενός. φασὶ δὲ αὐτοὶ Ηλείοι ἐκ κατάρης ἔ^ε γίνεσθαι ἡμίονους· ἀλλ' ἐπεὰν προσῆ^ε ἢ ὦρη κυΐσκεσθαι τὰς ἵππους, ἐξελαύνουσι ἐς τὴν πλησιοχώρην αὐτάς· καὶ ἔπειτὰ σφι ἐν τῇ τῶν πέλας ἐπιείσι τὴς ὄνης, ἐς οὗ ἂν χωῶσι αἱ ἵπποι ἐν γαστρί· ἔπειτα δὲ ὀπίσω ἀπελαύνουσι.

λα'. Περὶ δὲ τῶν πτερῶν, τῶν Σκύθαι λέγουσι ἀνάπλεων εἶναι τὸν ἥερα, καὶ τριτέων εἵνεκα οὐκ οἶοί τε εἶναι οὔτε ἰδεῖν τὸ πρόσω τῆς ἡπείρου, ἕτε διεξιέναι, τήνδ' ἔχω περὶ αὐτέων τὴν γνώμην· τὰ κατὑπερθε ταύτης τῆς χώρας αἰεὶ νίφεται, ἐλάσσονι δὲ τοῦ θέρους ἢ τοῦ χειμῶνος, ὡσπερ καὶ εἰκός. ἤδη ὧν ὅσις ἀλγόθεν χιόνα

^ε κατάρης τιν ἢ. ^ε προσῆ.

30. In Scythia itaque hoc propter frigora contingit. Quo magis miror (ab initio enim oratio mea accessiones indagabat) cur in omni Eleo agro muli nequeant gigni, quum neque locus sit frigidus, neque ulla alia causa appareat. Ajunt Elei ipsi ex imprecatione quadam non possideri ab ipsis mulos, sed quum tempus conceptus equarum adest, ad finitimos illas educunt; ibi postquam admiserint asinos, usque dum conceperint, tunc rursus eas reducunt.

31. De penis autem quibus ajunt Scythae oppletum esse aërem, et idcirco non posse prospici longinquiora continentis, nec transiri, de illis haec est mea sententia: Quae super eam regionem sunt, assidue nix in ea cadit, et (ut credibile est) minus aestate quam hyeme. jam igitur cuilibet cominus intuenti cadentem ni-

vem copiosam liquet quod dico. nix enim pennis assimilis est: et propter hanc talem hyemem inhabitabilia sunt ejus continentis loca quae ad aquilonem spectant. Eoque opinor, pennas nivem esse interpretantes Scythas ac circumjectas gentes, ita loqui. Haec quidem igitur, quae dicuntur, longissime dicta sunt.

3 2. De Hyperboreis autem hominibus neque Scythae quippiam, neque alii ulli illic incolentium memorant, praeter Issedones: ne ipsi quidem (ut mihi videtur) dicentes aliquid. dicerent enim et Scythae de hoc, quemadmodum de unoculis dicunt. Quamquam et ab Hesiodo de Hyperboreis mentio fit: quinetiam ab Homero in Epigonis, si tamen Homerus re vera fecit hos versus.

3 3. Sed multo plurima de his Delii memorant, narrantes sacra illigata in triticea stipula ex Hyperboreis delata ve-

αὐρῆν πίπτουσιν εἶδε, οἶδε τὸ λέγω· εἰ-
κε γὰρ ἢ χικὼν πλεροῖσι. καὶ διὰ τὸν χειμῶ-
να τοῦτον εὐόντα τοιοῦτον ἀνοίκητα^α τὰ
πρὸς βορῆν ἐστὶ τῆς ἠπειρᾶ ταύτης. τὰ
ὦν πτερά, εἰκάζοντας τὴν χιόνα, τοὺς
Σκύθας τε καὶ τοὺς περιοίκους δοκέω λέ-
γειν. ταῦτα μὲν νυν τὰ λέγεται, μακρό-
ταλα εἶρηται.

λβ'. Ὑπερβορέων δὲ περὶ ἀνθρώπων ἔ-
τέ τι Σκύθαι λέγουσι, ἔτε τινες^β ἄλλοι
τῶν ταύτη οἰκημένων, εἰ μὴ ἄρα Ἰασηδό-
τες. ὡς εἰ' ἐγὼ δοκέω, ἔσθ' ἔτιοι λέγασσι ἔ-
δεν. ἔλεγον γὰρ ἂν καὶ Σκύθαι, ὡς περὶ^γ
τῶν μνηοφθάλμων λέγασσι. ἀλλ' Ἡσιόδω
μὲν ἐστὶ περὶ Ὑπερβορέων εἰρημένα, ἐστὶ δὲ
καὶ Ὀμήρῳ ἐν Ἐπιγόνουσι, εἰ δὴ τῷ ὄντι γε
Ὀμηρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε.

λγ'. Πολλῶ δὴ πλείεσσα^δ περὶ αὐτέ-
ων Δῆλιοι λέγουσι, φάμενοι ἰρὰ ἐνδεδυμέ-
να ἐν καλάμῃ πυρῶν, ἐξ Ὑπερβορέων φε-
ρόμενα, ἀπικνέεσθαι ἐς Σκύθας· ἀπὸ δὲ

^α ἀοίκητα. ^β λέγουσι ἔδεν, ὅτι τινες. ^γ ὡς καὶ περὶ. ^δ πολλῶ
ἢ ἴτι πλείεσσα.

Σκυθέων ἤδη δεκόμενος αἰεὶ τοὺς πελοπον-
 νησίων ἐκαστοὺς, κομίζεν αὐτὰ τὰ πρὸς
 ἑσπέρας ἑκασάτω ἐπὶ τὸν Ἀδρίην. ἐνθεῦ-
 τερον δὲ πρὸς μεσημβρίην προπέμπομενα
 πρώτους Δωδωναίους Ἑλλήνων ἀπέλασσε·
 ἀπὸ δὲ τούτων καταβαίνειν ἐπὶ τὸν Μη-
 λία κόλπον, καὶ διαπορεύεσθαι εἰς Εὐβοίαν,
 πόλιν δ' εἰς πόλιν πέμπειν, μέχρι Καρύ-
 στου· τὸ δ' ἀπὸ ταύτης, ἐκλιπεῖν Ἀνδρόν.
 Καρυστίους γὰρ εἶναι τὴν κομιζομένην εἰς Τη-
 κόν· Τηκίους δὲ, εἰς Δῆλον. ἀπικνέεσθαι
 μὲν νῦν ταῦτα τὰ ἰσθμῶν λέγουσι εἰς Δῆ-
 λον·^c πρῶτον δὲ τοὺς Ἰπερβορέους πέμ-
 ψαι Φερίας τὰ ἰσθμῶν δύο κόρας, τὰς οὐνο-
 μάζουσι Δῆλικα εἶναι Ἰπερόχην τε καὶ Λα-
 οδίχην, αἶμα δὲ αὐτῆσι ἰσφαλείης εἶνεκεν
 πέμψαι τὴν Ἰπερβορέων τῶν ἀστῶν ἄνδρας
 πέντε πομπῆς, τῆς οὖν νῦν Περφερέες ἔ-
 καλέουσι, τιμὰς μεγάλας ἐν Δῆλῳ ἔχον-
 τες. ἐπεὶ δὲ τοῖσι Ἰπερβορέοσι τὴν ἀπο-
 πεμφθέντας ὀπίσω οὐκ ἀπονοσέειν, δεῖναι

^c Haec decem cogneca vocabula non sunt in MS. ^f αἰτίαισι.

^b Περιφρίεις.

misse ad Scythas, a Scythis deinceps finitimos accepisse, gradatimque per quoslibet vicinos remotissime ad Adriam: atque illinc meridiem versus deducta, a primis Graecorum Dodonaeis esse accepta, et ab his descendisse ad Meliensem sinum, pervasisseque in Euboeam, et oppidatim usque ad Carystum; ab hac vero reliquisse Andrum. Carystios enim esse qui in Tenum portarint; Tenios vero in Delum: atque ita haec sacra in Delum ajunt pervenisse. Sed primum Hyperboreos misisse duas puellas quae ferrent haec sacra, quas Delii nominant esse Hyperochen et Laodicen, et cum his tutelae gratia quinque viros e suis popularibus, qui eas deducerent, nunc Perpherees vocatos in Delo, ubi in magno honore habentur. Sed quum isti ab Hyperboreis missi retro non redirent, indigne ipsos tulisse, si id continue.

ipsis accideret, ut eos quos mitterent non reciperent; ita ferentes ad fines suos sacra in stipula tritici illigata, mandavisse vicinis, jubentes illos deducere ad aliam nationem: atque ita haec gradatim missa, ajunt devenisse in Delum. His ego sacris simile quiddam fieri animadverti a feminis Thraciis atque Paeoniis, quae in sacrificando Regiae Dianae non sine stipula triticea habent sacra: atque ipse vidi eas haec facientes.

34. Ceterum his virginibus Hyperboreis vita functis in Delo, parentant puellae ac pueri Deliorum, tonsis utriusque crinibus: puellae quidem ante nuptias spiram abscisam fuso circumvolutam, in monumento ponunt. Monumentum autem intra Dianae templum ad sinistram est intranti, oleaque supra ipsum nata: quotquot autem pueri Deliorum, ad quan-

ποικυμένους εἰ σφέας αἰεὶ καταλάμψεται,
 ἀποσέλλουσας μὴ ἀποδέκεσθαι, ἔτω δὴ φέ-
 ρουσας ἐς τὰς οὖρας τὰ ἱρὰ ἐνδεδυμένα ἐν
 πυρῶν καλάμη, τοὺς πλησιοχώρους ἐπι-
 σκήπτειν, κελεύοντας προπέμπειν σφέας
 ἀπ' ἐωῦτῶν ἐς ἄλλο ἔθνος. καὶ ταῦτα μὲν
 οὕτω προπεμπόμενα, ἀπικνέεσθαι λέγουσι
 ἐς Δῆλον· Οἶδα δὲ αὐτὸς τέτοιοι τοῖσι
 ἱροῖσι τόδε ποιούμενον προσφερές· τὰς Θρη-
 σας καὶ τὰς Παιονίδας γυναῖκας, ἐπεὰν
 δύωσι τῇ Ἀρτέμει τῇ βασιληΐῃ, ἔκ ἄνευ
 πυρῶν καλάμης ἐχέσας^α τὰ ἱρὰ. καὶ ταῦ-
 τα δὴ^β οἶδα ταύτας ποιέουσας.

κδ'. Τῆσι δὲ παρθένοισι ταύτησι τῆσι
 ἐξ Ὑπερβορέων τελευτησάσῃσι ἐν Δήλῳ,
 κείρονται καὶ αἱ κόραι καὶ οἱ παῖδες οἱ Δη-
 λίων· αἱ μὲν, πρὸ γάμου πλόκαμον ἀπο-
 ταμνόμεναι, καὶ περὶ ἄτρακτον εἰλίξασαι,
 ἐπὶ τὸ σῆμα τιθεῖσι. τὸ δὲ σῆμά ἐστι ἔσω
 ἐς τὸ Ἀρτεμίσιον ἐσιόντι ἀριστερῆς χειρός.
 ἐπιπέφυκε δὲ οἱ ἐλαίη· ὅσοι δὲ^γ παῖδες

^α δύσας. ^β ταῦτα μὲν δὴ. ^γ οἱ δὲ.

62 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

τῶν Δηλίων, περὶ χλόην τιὰ εἰλίξαντες
 τῶν τριχῶν, τθεῖσι κὶ οὔτοι ἐπὶ τὸ σῆ-
 μα. αὐται μὲν δὴ ταύτην τὴν τιμὴν ἔ-
 χουσι πρὸς τῶν Δήλιε οἰκητόρων.

λέ'. Φασὶ δὲ οἱ αὐτοὶ κὶ τὴν Ἀργιν τε
 κὶ τὴν Ωπιν ἕστας παρθένεσ ἐξ Ὑπερβορέ-
 ων, κατὰ τὴσ αὐτὴσ τέτυτεσ ἀνθρώπεσ πο-
 ρευομένασ, ἀπικέσθαι ἐσ Δήλιον, ἔτι πρό-
 τερον Ὑπερόχησ τε κὶ Λαοδόκησ^d. ταύ-
 τασ μὲν νυν τῇ Εἰληθύῃ ἀπαφέρσασ ἀντί
 τῆσ ὠκυτόκου τὸν ἐτάξαντο φόρον ἀπικέ-
 σθαι τὴν δὲ Ἀργιντε καὶ τὴν Ωπιν ἅμα
 αὐτοῖσι τοῖσι θεοῖσι ἀπικέσθαι λέγουσι.
 καὶ σφι τιμὰσ ἄλλασ δεδόσθαι πρὸσ σφέων.
 κὶ γὰρ ἀγείρειν σφι τὰσ γυναῖκασ, ἐπονο-
 μαζέσασ τὰ ἑνόμαλα ἐν τῷ ὕμνῳ, τὸν σφι
 Ὠλὴν ἀνὴρ Λύκιος ἐποίησε. παρὰ δὲ σφέ-
 ων μαθόντασ νησιώτασ τε κὶ Ἰωνασ, ὕμνείειν
 Ὠπὶν τε κὶ Ἀργιν, ὀνομάζοντάσ τε κὶ ἀ-
 γείρουλασ. ἕτος δὴ ὁ Ὠλὴν κὶ τὴσ ἄλλων
 τοῦσ παλαιούσ ὕμνουσ ἐποίησε ἐκ Λυκίησ

^d Λαοδόκησ.

dam herbam partes crinium circumvoluntas et ipsi imponunt sepulchro. Hoc honore ab incolis Deli afficiuntur hae virgines.

35. Ajunt vero iidem Argin et Opin virgines ex Hyperboreis eorundem hominum aetate, in Delum venisse, etiam priores Hyperoche et Laodoce: et has quidem venisse ad reddendum Lucinae tributum, quod pro partu maturato instituerant: Argin vero et Opin una cum ipsis deis advenisse, hosque illis alios honores donasse. Illis enim colligere mulieres agnominantes nomina in hymno quem Olen vir Lycius fecit: et ab illis edoctos insulanos et Iones hymno celebrare Opin et Argin, nominantes et colligentes. Hic Olen e Lycia profectus, alios quoque vetustos fecit hymnos, qui cantantur in De-

lo. Et dum femora adolentur in ara, istis cinis supra capulum Opis et Argis consumitur injectus. Est autem capulus earum post Artemisium, ad auroram spectans, proxime Cejorum coenaculum.

36. Haëtenus de Hyperboreis dictum sit. Nam de fabula Abaris, qui fertur esse Hyperboreus, nihil dico; qui sagittam dicitur per universam terram circumtulisse, nihil comedens. Quod si qui sunt Hyperborei, *id est superaquilonares*, sunt et alii hypernotii, *id est superaustrales*. Nempe rideo jam multos videns descripsisse ambitus terrae, et nullum habentes in exponendo sensum, qui Oceanum scribunt circumfluere, et terram esse orbiculatam tanquam a torno, et Asiam faciunt Europae partem. Nam ego singularum magnitudinem brevi patefaciam, et quanta sint singula ad describendum.

ἔλθῶν, τὸς ἀειδομένους ἐν Δήλῳ. καὶ τῶν
 μηρίων καταγιζομένων ἐπὶ τῷ βωμῷ, τὴν
 σποδὸν ταύτην ἐπὶ τὴν θήκην τῆς Ωπιδίος
 τε καὶ Ἀργίος ἀνασιμῶσαι ἐπιβαλλομένην.
 ἡ δὲ θήκη αὐτέων ἔστι ὀπιθεν τῆς Ἀρτε-
 μίδος, πρὸς ἧν τετραμμένη, ἀγχοτάτω
 τῆς Κηϊῶν ἱσητορίσ·

λς'. Καὶ ταῦτα μὲν Ὑπερβορέων περὶ
 εἰρήσῳ. τὸν γὰρ περὶ Ἀθάριος λόγον τῆς
 λεγομένης εἶναι Ὑπερβορέω εἶ λέγω, λέγων
 ὡς τὸν οἷσόν περιέφερε κατὰ πᾶσαν τὴν
 γῆν, οὐδὲν σιτεόμενος. εἰ δὲ εἰσὶ τινὲς Ὑ-
 περβόρειοι ἄνθρωποι, εἰσὶ καὶ ὑπερνότιοι ἄλ-
 λοι. γελῶ δὲ ὄρων γῆς περιόδου γραφάντας
 πολλὰς ἤδη, καὶ ἕδενά νόον ἔχοντας ἐξηγη-
 σάμενον· οἱ Ωκεανόν τε ῥέοντα γράφουσι
 πέριξ, τὴν τε γῆν ἔῃσαν κυκλοτερέα ὡς
 ἀπὸ τόρου, καὶ τὴν Ἀσίην τῇ Εὐρώπῃ ποι-
 εύντων ἴσην^α. ἐν ὀλίγοισι γὰρ ἐγὼ δηλώσω
 μέγαθός τε ἐκάσῃς αὐτέων, καὶ ὅση^β τίς
 ἔστι ἐς γραφὴν ἐκάσῃ.

^α ποῦσι ἴσην. ^β οἷν.

λζ. Πέρσαι οἰκέουσι κατήκοντες ἐπὶ τὴν νοτιὴν θάλασσαν, τὴν Ερυθρὴν καλεομένην. τριτέων δ' ὑπεροπέουσι πρὸς βορρην ἄνεμον, Μήδοι Μήδων δὲ, Σάπειρες. Σάπειρων δὲ, Κόλχοι, κατήκοντες ἐπὶ τὴν βορρῆν θάλασσαν, ἐς τὴν Φάσις ποταμὸς ἐκδοῖ. ταῦτα τέσσαρα ἔθνεα οἰκεῖ ἐκ θαλάσσης ἐς θάλασσαν.

λη. Ενδεῦτεν δὲ τὸ πρὸς εὐπέρης ἄκται διφάσιαι ἀπ' αὐτῆς κάλατείνουσι ἐς θάλασσαν, τὰς ἐγὼ ἀπηγήσομαι. ἔθεν μὲν ἡ ἀκτὴ ἡ ἑτέρα τὰ πρὸς βορρην ἀπὸ Φάσιος ἀρξαμένη, παρατέταται ἐς θάλασσαν παρά τε τὸν Πόντον καὶ τὸν Ἑλλησπόντον, μέχρι Σιγείσ τῆ Τρωικῆ. τὰ δὲ πρὸς νότον^δ, ἡ αὐτὴ αὐτὴ ἀκτὴ ἀπὸ τῆ Μαριανδύων^ε κόλπου τοῦ πρὸς Φοινίκη^ε κειμένε τείνει τὰ ἐς θάλασσαν μέχρι Τριοπίε ἀκρης. οἰκεῖ δ' ἐν τῇ ἀκτῇ ταύτῃ ἔθνεα ἀνθρώπων τριήκοντα. αὕτη μὲν νυν ἡ ἑτέρα τῶν ἀκτέων.

^ε Ἰσπίρν. ^δ νότον. ^ε Μαριανδύων. ^ε Φοινίκην.

37. UBI Persae incolunt, id ad australe pertinet mare quod dicitur Rubrum. Super hos ad ventum aquilonem habitant Medi, super Medos Sapires, super Sapires Colchi, ad septentrionale pertinentes mare, in quod influit flumen Phasis. Hae quatuor nationes a mari ad mare incolunt.

38. Dehinc vesperam versus ab ea duae orae terrarum ad mare procedunt, quas ego exponam. Hinc quidem ora una aquilonem versus a Phasi incipiens porrecta est ad mare juxta Pontum et Hellespontum, usque ad Sigeum Troicum: sed austrum versus, eadem ista ora a sinu Mariandynorum, qui Phoenicae adjacet, tendit in mare ad promontorium usque Triopium. Incolunt autem in ora hac hominum nationes triginta. talis quidem est una ora.

39. Altera vero, a Persis incipiens porrigitur ad Rubrum mare, quod et Persicum vocatur: deinde gradatim Assyria, atque inde Arabia: desinitque non desinens, nisi jure, in sinum Arabicum, in quem Darius e Nilo rivum induxit. A Persis ad Phoenicen tractus amplus est ac multus. A Phoenice quod sequitur, haec ora tendit per hoc mare praeter Syriam Palaestinam et Aegyptum, in qua terminatur: in qua tres sunt modo nationes. Atque haec sunt quae a Persis versus occasum Asiae continentur.

40. Quae supra Persas sunt et Medos et Sapires et Colchos, auroram versus et solem orientem, hinc mari Rubro alluuntur; aquilonem autem versus, a mari Caspio et flumine Araxe, qui contra solem

λθ'. Ἡ δὲ δὴ ἑτέρα, ἀπὸ Περσέων ἀρ-
 ζαμένη, παρατέταται ἐς τὴν Ερυθρὴν θά-
 λασαν· ἢ τε Περσικὴ, καὶ ἢ ἀπὸ ταύτης
 ἐκδεκομένη Ασυρίη· καὶ ἀπὸ Ασυρίας, ἢ
 Αραβίη· λήγει δὲ αὐτὴ ἐν Λήγασα, εἰ μὴ
 νόμῳ, ἐς τὸν κόλπον τὸν Αράβιον, ἐς τὸν
 Δαρεῖος ἐκ τῆς Νείλου διώρυχα ἐσήγαγε.
 μέχρι μὲν νυν Φοινίκης ἀπὸ Περσέων, χῶ-
 ρος πλατὺς καὶ πολλὸς ἐστίν· τὸ δὲ ἀπὸ
 Φοινίκης παρήκει διὰ τῆςδε τῆς θαλάσ-
 σης ἢ ἀκτὴν αὐτὴ παρά τε Συρίην τὴν Πα-
 λαιστίνην ^α, καὶ Αἴγυπτον, ἐς τὴν τελευτᾶ·
 ἐν τῇ ἔθνεά ἐστι τρία μοῦνα. ταῦτα μὲν
 ἀπὸ Περσέων τὰ πρὸς ἐσπέρας ^β τῆς Α-
 σίης ἔχοντα.

μ'. Ταῦτα ^γ δὲ κατύπερθε Περσέων, καὶ
 Μήδων, καὶ Σαπείρων, καὶ Κόλχων, τὰ πρὸς
 ἧν τε καὶ ἥλιον ἀνατέλλοντα, ἔθεν μὲν ἢ
 Ερυθρὴ παρήκει θάλασσα· πρὸς βορρῆν δὲ
 ἢ Κασπίη τε θάλασσα, καὶ ὁ Αράξης πο-

^α Συρίην τὴν παρά τῆς Παλαιστίνης. ^β ἰσπίην. ^γ ἔχοντά
 ἴσιν. τὰ

τάμος, ῥέωι πρὸς ἥλιον ἀνίχοντα. ἕως
 δὲ τῆς Ἰνδικῆς οἰκέεται Ἀσίη· τὸ δὲ ἀπὸ
 ταύτης, ἔρημον ἦδη τὸ πρὸς τὴν ἑω, οὐδὲ
 ἔχει ἕδεις Φράσαι οἶον δὴ τι ἔσι.

μα'. Τοιαύτη μὲν καὶ τρσαύτη ἡ Ἀσίη
 ἔσι. ἡ δὲ Λβύη ἐν τῇ ἀκτῇ τῇ ἐτέρῃ ἔσι·
 ἀπὸ γὰρ Αἰγύπτου Λβύη ἦδη ἐκδέκεται. κα-
 τὰ μὲν νυν Αἰγυπτίον ἡ ἀκτὴ αἰὴ ἔσι ἢ ἔσι.^ε
 ἀπὸ γὰρ τῆσδε τῆς θαλάσσης ἐς τὴν Ερυ-
 θρὴν θαλάσσαν, δέκα μυριάδες εἰσὶ ὄργμέ-
 ων· αὐταὶ δὲ ἂν εἶεν χίλιοι σταδίοι. τὸ δὲ
 ἀπὸ τῆσδε τῆσδε, κάρτα πάλαια τυγ-
 χάνει ἔσσα ἀκτὴ, ἣτις Λβύη κέκληται.

μβ'. Θωῦμάζω ὦν τῶν διακρίσαντων καὶ
 διελόντων Λβύην καὶ Ἀσίην καὶ Εὐρώπην. ἔ-
 γὰρ σμικρὰ τὰ διαφέροντα αὐτέων ἔσι.
 μήκει μὲν γὰρ παρ' ἀμφοτέρας παρήκει ἡ
 Εὐρώπη· εὖρεος δὲ πέρι, οὐδὲ συμβαλέειν
 ἀξίη φαίνεται· μοι εἶναι. Λβύη μὲν γὰρ
 ἀπλοῖ ἐωῦτήν, ἔσσα περίρριτος, πλὴν ὅσον
 αὐτῆς πρὸς τὴν Ἀσίην οὐρίζει· Νεκὼ τῆ

^ε αὐτὴ γὰρ ἔσι.

orientem fluit. Porro India tenus habitatur Asia. Illinc jam auroram versus deserta sunt: nec qualia sint dicere quispiam potest.

41. Et Asia quidem talis et tanta est. Africa autem in altera ora est. ab Aegypto enim jam Africa excipit. Hæc ipsa ora circa Aegyptum jam est quæ est. nam ab hoc mari ad rubrum intercapedo est centum millium orgyiarum, quæ efficiunt mille stadia. Ab his deinceps angustiis spatiosa valde ora est quæ Africa dicitur.

42. Itaque admiror eos qui determinant atque distinxerunt Africam, Asiam, Europam: inter quas non parum est differentiae. Siquidem Europa longitudine præter utramque extenditur, latitudine vero non videtur mihi comparari digna. nam Africa se ipsam manifestat, circumflua mari, excepto duntaxat ubi Asiae contermina est, Neco Aegyptiorum

72 MELPOMENE. IV.

rege, eorum quos novimus primo in hoc demonstrando. Is postquam destitit a deprimenda fossa a Nilo ad Arabicum finem, misit navibus quosdam viros Phoenices, praecipiens ut everti per columnas Herculeas penetrarent ad septentrionale usque mare, atque ita ad Aegyptum remearent. Phoenices igitur e rubro mari solventes, abierunt in mare australe: qui quum autumnus advenisset, applicitis ad terram navibus sementem faciebant, ubi identidem navigantes in Africa forent, ac messem expectabant. deinde messo frumento navigabant. Ita biennio consumpto, anno tertio quum flexissent Herculeas columnas in Aegyptum remearunt, referentes quae apud me fidem non habent, sed forte apud aliquem alium: circumnavigantes Africam, se habuisse solem ad dextram. Atque hunc in modum Africa primum est cognita.

43. Secundo loco, (Carthaginienes

Αἰγυπτίων βασιλέως πρώτου τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, καταδέξαντος· ὃς ἐπεὶ τε τὴν διώρυγα ἐπαύσατο ὀρύσσων τὴν ἐκ τῆς Νείλου ἔχουσαν ^α ἐς τὸν Αἰγύπτιον κόλπον, ἀπέπεμψε Φοῖνικας ἀνδρας πλοίοισι, ἐντειλάμενος ἐς τὸ ὀπίσω δι' Ἡρακληῖων σήλέων ἐκπλεῖν ἕως ἐς τὴν βορρῆν θάλασσαν, καὶ οὕτω ἐς Αἴγυπτον ἀπικνέεσθαι. ὀρμηθέντες ὡς οἱ Φοῖνικες ἐκ τῆς ἐρυθρῆς θαλάσσης ^β, ἔπλεον τὴν νοτῆν θάλασσαν. ὅπως δὲ γένοιτο φθινόπωρον, προχόντες ἂν σπεύρῃσκον τὴν γῆν, ἵνα ἐκάσθιε τῆς Διβύης πλέουτες γενοῖατο, καὶ μένεσκον τὸν ἀμῆλον· θέρισαντες δὲ ἂν τὸν σῖτον, ἔπλεον. ὥστε δύο ἐτέων διεξελθόντων, τρίτῳ ἔτει κάμφαντες Ἡρακληῖας σήλας, ἀπῆκοντο ἐς Αἴγυπτον. καὶ ἔλεγον ἐμοὶ μὲν οὐ πιστα, ἄλλω δὲ δὴ τέω, ὡς περιπλώοντες τὴν ^γ Διβύην, τὸν ἥλιον ἔχον ἐς τὰ δεξιά. οὕτω μὲν αὕτη ἐγνώθη τοπρῶτον.

μγ'. Μετὰ δὲ, Καρχηδόνιοι εἰσὶ οἱ λέ-

^α δειχουσαν. ^β Ἐρυθρῆς καλομένης θαλάσσης. ^γ περιπλώοντις ε τὴν.

γούτες, ἐπεὶ Σατάσπης γε ὁ Τεάσπιος, ἀ-
 κήρ Αἰχαιμενίδης, οὐ περιέπλωσε Διόνην,
 ἐπ' αὐτὸ τῦτο πεμφθεῖς· ἀλλὰ δείσας
 τό, τε μήκος τοῦ πλόου καὶ τὴν ἐρημίην,
 ἀπῆλθε ὀπίσω, οὐδ' ἐπετέλεσε τὴν ἐπέ-
 ταξέ οἱ ἡ μήτηρ ἄεθλον. θυγατέρα γὰρ
 Ζωπύρης ἐβίησατο τῷ Μεγαβύζῃ παρθένον.
 ἔπειτα μέλλοντος αὐτῷ διὰ ταύτην τὴν
 αὐτὴν ἀνασκολοπιεῖσθαι ὑπὸ Ξέρξῳ βα-
 σιλῆος, ἡ μήτηρ τῷ Σατάσπεος, ἔβσα Δα-
 ρεῖς ἀδελφεή, παρητήσατο, Φᾶσά οἱ αὐτῇ
 μέζω ζῆμίν ἐπίθησεν ἕπερ ἐκεῖνον. Δι-
 ονήν γάρ οἱ ἀνάγκην ἔσεσθαι περιπλώσειν,
 ἐς ὃ ἂν ἀφικῆται^d, περιπλέων αὐτὴν, ἐς
 τὸν Ἀράβιον κόλπον. συγχωρήσαντος δὲ
 Ξέρξῳ ἐπὶ τούτοις, ὁ Σατάσπης ἀπριά-
 μενος ἐς Αἴγυπτον, καὶ λαβὼν νέα τε καὶ
 ναύτας παρὰ τῶν ἑνῶν, ἔπλεε παρὰ Ἡρα-
 κληϊὰς σήλας. διεκπλώσας δὲ, καὶ κάμ-
 ψας τὸ ἀκρωτήριο τῆς Διόνης, τῷ ἕκῳ
 Σιλάεισ ἐστὶ, ἔπλεε πρὸς μεσαμβρίην, πε-

^d ἀφίκεται.

sunt qui dicunt) postquam Sataſpes, Teaspis filius, vir Achaemenides, Africam non circumnavigavit ad hoc ipsum missus; sed cum navigationis longitudine, tum terrae solitudine deterritus retro rediit, non impleto labore quem ei mater injunxerat. Etenim vitiaſerat filiam virginem Zopyri, neptem Megabyzi, quem ob hanc causam a Xerxe rege suffigendum cruci mater Sataſpis, quae erat Darii soror, liberavit: quod diceret se majus illi supplicium irrogaturam quam rex, quippe necesse ei fore praeternavigare Africam, dum perveniret eam circumnavigans ad Arabicum sinum. His annuente Xerxe, Sataſpes in Aegyptum abiit, sumptaque illinc nave ac nautis, navigavit ad columnas Herculeas: quibus transmissis, flectens Africae promontorium, cui nomen Syloes, in meridiem cursum tenebat.

Emensusque permultum maris intra complures menses, quum assidue pluri opus esset, converso cursu in Aegyptum rediit. Et illinc ad regem Xerxem regressus, ajebat in remotissimis homines pusillos praeternavigasse, rubra utentes veste, qui, quum ipsi terrae navim applicarent, ad montes se fuga proriperent relictis urbibus; ipsos autem nihil illis injuriae intulisse vastantes, cibaria tantum illinc accepisse. Quod autem totam Africam non circumnavigassent, haec caussa afferebatur, quod navigium ulterius procedere non posset, sed retineretur. Hunc Xerxes negans loqui vera, et quod operam ipsi propositam non absolvisset, in crucem sustulit, irrogata veteri poena. Hujus Sataispis eunuchus, audita domini nece, Samum celerrime cum magna pecunia profugit, quam Samius quidam intervertit: cujus nomen quum

ρήσας δὲ θάλασσαν πολλὴν ἐν πολλοῖσι
 μῆτι, ἐπεὶ τε τῷ πλεῦνος αἰεὶ ἔδεε, ἀπο-
 στρέψας ὀπίσω, ἀπέπλεε ἐς Αἴγυπτον. ἐκ
 δὲ ταύτης ἀπικόμενος παρὰ βασιλέα Ξέρ-
 ξεα, ἔλεγε, Φὰς τὰ προσωτάτω ἀνθρώ-
 πους μικρὰς παρὰπλέειν, ἐοῦντι Φοικικῆ^η
 διαχρεωμένους· οἱ, ὅπως σφεῖς καταγοῖαλο
 τῆ νῆ^ι, φεύγεσκον πρὸς τὰ ἔθρα, λείποι-
 τες^ε τὰς πόλιας· αὐτοὶ δὲ ἀδικεῖν οὐδὲν
 σίνοντες, βρωτὰ δὲ μούνα ἐξ αὐτέων λαμ-
 βάνειν. τῷ δὲ μὴ περιπλῶσαι Διῶνην παν-
 τελῶς, αἴτιον τόδε ἐλέγεις· τὸ πλοῖον το-
 πρῶσω οὐ δυνατὸν ἔτι προβαίνειν^ε, ἀλλ'
 ἐνίχρασαι. Ξέρξης δὲ ὕ οἱ β συγγινώσκων
 λέγειν ἀληθέα, ἐκ ἐπιτελέσαντά τε τὸν
 προκείμενον ἄεθλον, ἀνεσκολόπισε, τὴν ἀρ-
 χαίην δίκην ἐπιτιμῶν. τούτους δὲ τῷ Σα-
 τάσπεος εὐνοῦχος ἀπέδρη ἐς Σάμιον, ἐ-
 πεί τε ἐπύθετο τάχιστα τὸν δεσπότηα
 τετελευτηκότα, ἔχων χρήματα μεγά-
 λα, τὰ Σάμιος ἀνὴρ κατέχε· τοῦ ἐπι-

^ε καταλιπόντες. ^ε ἔτι εἶναι προβαίνειν. ^β δὲ οἱ β.

στάμενος τὸ οὖνομα, ἐκὼν ἐπιλήθομασθε:

μδ. Τῆς δὲ Ἀσίας τὰ πολλὰ ὑπὸ Δαρ-
 ρείῳ ἐξευρέθη ὃς βυλόμενος Ἰνδὸν ποταμὸν,
 ὃς κροκοδείλις δεύτερος ἔτος ποταμῶν πάν-
 των παρέχεται, τῆτον τὸν ποταμὸν εἶ-
 δέναι τῇ ἐς θάλασσαν ἐκιδῶσι, πέμπει
 πλοίοισι ἄλλως τε τοῖσι ἐπίστειε τὴν ἀλη-
 θητῆν ἐρέειν, κὶ δὴ Σκύλακα^α ἄνδρα Κα-
 ρυανδέα. οἱ δὲ, ὀρμηθέντες ἐκ Κασπατύρου
 τε πόλιος κὶ τῆς Πακτυϊκῆς γῆς, ἔπλεον
 κατὰ ποταμὸν πρὸς ἠῶ τε κὶ ἠλῖς ἀναβο-
 λὰς ἐς θάλασσαν. διὰ θαλάσσης δὲ πρὸς
 ἐσπέρινην πλέοντες, τρηκτοσῶ μηνὶ ἀπικνέ-
 ονται ἐς τῆτον τὸν χῶρον, ὅθεν ὁ Αἰγυπτί-
 ων βασιλεὺς τοὺς Φοίνικας, τοὺς πρότερον
 εἶπα, ἀπέστειλε περιπλώσειν Λιβύην. μετὰ
 δὲ τῆτος περιπλώσασθας, Ἰνδὸς τε κατε-
 σρέφατο Δαρρεῖος, κὶ τῇ θαλάσῃ ταύτῃ
 ἐχρᾶτο. ἔτος κὶ τῆς Ἀσίας, πλὴν τὰ πρὸς
 ἠλίον ἀνίχοντα, τὰ ἄλλα ἀνεύρηται ὁμοῖα
 παρεχομένην τῇ Λιβύῃ.

^α ἢ δὴ ἢ Σκύλακα.

sciam, volens obliviscor.

44. Ceterum Asiae bona pars a Dario pervestigata est. Is cupidus cognoscendi ubinam Indus, qui secundus omnium fluviorum crocodilos praestat, mare influat, misit navibus cum alios quosdam, quos vera renunciaturos confidebat, tum Scylacem virum Caryandensem. Isti e Caspatyro urbe et terra Paetypica solventes, secundo flumine auroram versus atque solem orientem navigantes in mare, dehinc per ipsam mare occasum versus, tricesimo demum mense tenuerunt eum locum, unde rex Aegyptiorum eos Phoenices, quos antea dixi, miserat ad Africam circumnavigandam. Post horum circumnavigationem Darius Indos subegit, et eo mari positus est. Ita Asiae (praeter eam quae orientem solem spectat) reliqua compertum est similia Africae suppeditare.

45. At Europa a nullis investigata est, neque qua ad orientem neque qua ad aquilonem vergit, an circumflua sit. Longitudine tamen cognoscitur praeter utramque accedere. Neque possum conjectura colligere, unde, quum una sit terra, triplicia sint ei nomina indita e mulierum cognominibus: ejusque fines ponantur Nilus fluvius Aegyptius, et Phasis Colchus: alii ajunt Tanain, Maeetam trajectusque Cimmerios: sed neque sciscitari nomina eorum qui distinxerunt, et unde nomina sumperint. Jam enim Libya, Africa, quidem a plerisque Graecorum fertur sortita nomen a Libya muliere indigena: Asia vero, ab uxore Promethei. quamquam Lydi hoc sibi nomen participant, dicentes ab Asie filio Cotys, nepote Manis, Asiam appellatam, non ab Asia Promethei: unde et Sardibus tri-

μέ. Ἡ δὲ Εὐρώπη πρὸς ἑδαμῶν φα-
 νερῇ ἐστὶ γινωσκομένη, οὔτε τὰ πρὸς ἥλιον
 ἀνατέλλουσα, ἔτε τὰ πρὸς βορρην, εἰ περιρ-
 ρυλὸς ἐστὶ μήκει δὲ γινώσκειται παρ' ἀμφο-
 τέρας παρήκασα. εἰς ἔχω συμβαλέσθαι,
 ἐπ' ὅτε μὴ ἐέση γῆ, οὐνόματα τριφάσια
 κέεται, ἐπωνυμίας ἔχοντα γυναικῶν· καὶ
 ἕρῖσματα αὐτῇ Νεῖλός τε ὁ Αἰγύπτιος
 ποταμὸς ἐτέθη, καὶ Φάσις ὁ Κόλχος· οἱ
 δὲ Τάναϊν ποταμὸν, τὸν Μαίητην καὶ
 πορθμήϊα τὰ Κιμμέρια λέγουσι. οὐδὲ τῶν
 διαρισάντων τὰ ἔνόματα πυθέσθαι, καὶ ὅθεν
 ἔθεντο τὰς ἐπωνυμίας. ἦδη γὰρ Διὸς μὲν
 ἐπὶ Διῶν^α λέγεται ὑπὸ τῶν πολλῶν
 Ἑλλήνων ἔχειν τὸ ἄνομα γυναικὸς αὐτόχ-
 θονος· ἡ δὲ Ἀσίη, ἐπὶ τῆς^β Προμηθέος
 γυναικὸς τὴν ἐπωνυμίην. καὶ τέττα μὲν με-
 ταλαμβάνουσαι τῶ ἄνομαίος Λυδοὶ, Φάμε-
 νοὶ ἐπὶ Ἀσίῳ^γ, τῶ Κότμος, τῶ Μάνεω,
 κεκληῖσθαι τὴν Ἀσίην, ἀλλ' ἔκ ἐπὶ τῆς^δ

^α μὲν ἀπὸ Διῶν. ^β Ἀσίη, ἀπὸ τῆς. ^γ φάμενοι ἀπὸ Ἀσίῳ.

^δ ἔκ ἀπὸ τῆς.

Προμηθεός Ασίας· από τευ κὴ τὴν ἐν Σάρ-
 δισι φυλὴν κεκληῖσθαι Ασιαίδα. ἢ δὲ δὴ Εὐ-
 ρώπη ἔδ' εἰ περιρρέυός ἐστι γινώσκειται πρὸς
 ἔδαμῶν ἀνθρώπων· οὔτε ὁκόθεν τὸ οὔνομα
 ἔλαβε τοῦτο, οὔτε ὅς τις οἶ ἦν ὁ δέμενος
 φαίνεται, εἰ μὴ ἀπὸ τῆς Συρίας φήσομεν
 Εὐρώπης λαβεῖν τὸ οὔνομα τὴν χώραν·
 πρότερον δὲ ἦν ἄρα ἀνώνυμος, ὥσπερ αἱ ἕ-
 τεραι. ἀλλ' αὐτὴ γὰρ ἐκ τῆς Ασίας τε
 φαίνεται εἶσα, κὴ ἐκ ἀπικομένη ἐς τὴν γῆν
 ταύτην ἦτις νῦν ὑπὸ Ἑλλήνων Εὐρώπη
 καλεῖται, ἀλλ' ὅσον ἐκ Φοινίκης, ἐς Κρή-
 την· ἐκ Κρήτης δὲ, ἐς Λυκίην^ε. ταῦτα
 μὲν νῦν ἐπὶ τοσούτον εἰρήσῳ. ταῖσι γὰρ
 νομιζομένοισι αὐτέων χρῆσόμεθα.

μς'. Ὁ δὲ πόντος ὁ Εὐξείνος ἐπ' ὃν ἐ-
 στρατεύειο Δαρεῖος, χωρέων πασέων παρέ-
 χείαι, ἔξω τῆς Σκυθικῆς, ἔθνεα ἀμαθέσσια.
 ἔτε γὰρ ἔθνος τῶν ἐνλὸς τῆς πόντις οὐδὲν ἔ-
 χομεν παραβαλέσθαι σοφίης πέρι, ἔτε ἄν-
 δρα λόγιον οἶδαμεν γενόμενον πάρεξ τοῦ

^ε ἐς Λυκίαν.

bum esse vocatam Asiadem. Europa autem an sit mari circumflua, ab nullis hominibus noscitur; neque unde hoc nomen acceperit, neque quis nominis autor extiterit, compertum est: nisi dicamus ab Europa Syria nomen accepisse regionem; ante vero, sicut ceterae, erat sine nomine. Tamen illam ex Asia fuisse constat, neque in hanc commeasse terram, quae nunc a Graecis vocatur Europa, sed e Phoenice tantum in Cretam, et e Creta in Lyciam. Haec haecenus dicta sint. nam illis quae existimata sunt de his, utemur.

46. PONTUS autem Euxinus, in quem Darius fecit expeditionem, nationes exhibet regionum omnium imperitissimas, Scythica excepta. neque enim nationem earum quae sunt intra Pontum, aliquam sapientiae causa comparare possumus, neque virum eruditum fuisse novimus, praeter Scythicam gentem et Anaeharfin. Ab

84 MELPOMENE. IV.

gente autem Scythica unum quidem maximum rerum humanarum, quas nos scimus, sapientissime omnium excogitatum est. at cetera non admiror. Quod maximum ab eis excogitatum, id est, ut neque quispiam qui ad eos se contulerit, aufugere, neque illi qui nolint inveniri, possint deprehendi. Siquidem nullae sunt cis urbes, nulla moenia exstructa: sed domos ferentes singuli, equestres sunt sagittarii, non ab aratione victitantes, sed ab pecoribus: etiam domicilia sunt ad juga jumentorum: quidni tales invicti sint et ad commiscendum difficiles arduique?

47. Haec autem sunt ab eis inventa cum opportunitate terrae, tum fluminum commilitio. nam haec terra, quum sit campestris, herbida, et aquis rigua, eamque interfluant flumina non multo pauciora numero quam in Aegypto fossae. Quorum quae sunt celebria nomine et a

Σκυθικῷ ἔθνεος, καὶ Ἀναχάρσιος. τῷ δὲ Σκυ-
 θικῷ γένει ἐν μὲν τὸ μέγιστον τῶν ἀνθρω-
 πηίων πρηγμάτων σοφώτατα πάντων ἐξ-
 εὔρηται, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν· τὰ μέντοι ἄλ-
 λα οὐκ ἄγαμαι. τὸ δὲ μέγιστον οὕτω σφι
 ἀεὺρήλαι ὥστε ἀποφυγέειν τε μηδένα ἐπελ-
 θούλα ἐπὶ σφέας· μὴ βεβλομένους τε ἐξευρε-
 θῆναι, καταλαβεῖν μὴ οἶόν τε εἶναι. τοῖσι
 γὰρ μήτε ἄσρα μήτε τείχεα ἢ ἐκλισμένα,
 ἀλλὰ φερέοικοι ἐόντες πάντες, ἕωσι ἵππο-
 τοξόται, ζῶντες μὴ ἑ ἀπ' ἀρότρων ἔ, ἀλλ'
 ἀπὸ κληνέων, οἰκήματά τε σφι ἢ ἐπὶ ζευ-
 γέων, κῶς οὐκ ἂν εἶησαν ἕστοι ἄμαχοί τε
 καὶ ἄποροι προσμίσειν ἠ;

μζ. Εξεύρηλαι δὲ σφι ταῦτα, τῆς τε
 γῆς ἐξοσης ἐπιληδέης καὶ τῶν ποταμῶν ἐόντων
 σφι συμμάχων. ἢ τε γὰρ γῆ ἔσσα πεδιάς
 αὕτη, ποιῶδης ἰ τε καὶ εὐυδρός ἐστι πόλιαμοί
 τε δι' αὐτῆς ῥέουσι ἔ πολλῶ τέρῳ ἀριθμὸν ἐ-
 λάσσονες τῶν ἐν Αἰγύπτῳ διωρύχων· ὅσοι
 δὲ οὐνομασοί τε εἰσι αὐτέων, καὶ προσ-

ἑ ζῶντες τε μὴ. ἔ ἀρότρου. ἠ προσμίγειν. ἰ ποιῶδης.

86 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

πλωτοὶ ἀπὸ θαλάσσης, τέττις ἕνομανέω,
 Ἰσρος μὲν, πεντάσομος· μετὰ δὲ, Τύρης
 τε καὶ Ὑπανίς, καὶ Βορυσθένης, καὶ Παντι-
 κάπης, καὶ Ὑπάκυρις, καὶ Γέρρος, καὶ Τά-
 ναις. ῥέεσι γὰρ οἷδε κατὰ τάδε.

μή. Ἰσρος μὲν ἐὼν μέγιστος ποταμῶν
 πάντων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἴσος αἰεὶ αὐτὸς
 ἐωυτῷ ῥέει καὶ θερεὸς καὶ χειμῶνος. πρῶτος
 δὲ τὸ ἀπ' ἐσπέρης τῶν ἐν τῇ Σκυθικῇ ῥέων
 κατὰ τοιοῦνδε μέγιστος γέγονε, ποταμῶν καὶ
 ἄλλων ἐς αὐτὸν ἐκδιδόντων. εἰσὶ δὲ οἷδε οἱ
 μέγαν αὐτὸν ποιεῦντες· διὰ μὲν γε τῆς
 Σκυθικῆς χώρας, πέντε μὲν οἱ ῥέοντες· τόν
 τε Σκύθαι Πόρατα καλέουσι, Ἕλληνας δὲ
 Πυρετόν· καὶ ἄλλος Τιαραντός, καὶ Αραρός
 τε καὶ Νάπαρις, καὶ Ορδηασός^α. ὁ μὲν πρῶ-
 τος λεχθεὶς τῶν ποταμῶν, μέγας, καὶ
 πρὸς ἡῶ ῥέων, ἀνακοινοῦται τῷ Ἰσρῷ τὸ
 ὕδωρ· ὁ δὲ δεύτερος λεχθεὶς Τιαραντός,
 πρὸς ἐσπέρης τε μᾶλλον, καὶ ἐλάσων· ὁ δὲ
 δὴ Αραρός τε καὶ ὁ Νάπαρις καὶ ὁ Ορδηασός^α,

^α Ορδισσός bis.

mari adnavigabilia, ea recensebo. Ister, quinque ostia habens: post hunc Tyres et Hypanis et Borysthenes et Panticapes et Hypacyris et Gerrhus et Tanais. Isti hunc in modum fluunt.

48. Ister, omnium quos novimus fluviorum maximus, semper sibiip̄si par, tam aestate quam hyeme fluit, ab occasu primus omnium, qui sunt in Scythia. ob id omnium maximus, quod alii in eum influunt, qui ipsum ingentem reddunt; per Scythiam quidem delapsi, numero quinque. unus quem Porata Scythae appellant, Graeci Pyreton: alius, Tiarantus: tertius, Ararus: quartus, Naparis: quintus, Ordessus. Horum primo loco dictus fluvius, magnus est, et ad auroram fluens cum Istro aquam communicat: minor et secundus est Tiarantus, ad occasum magis vergens. In medio horum euntes A-

88. MELPOMENE. IV.

rarus, Naparis et Ordeffus, in Istrum infunduntur. Hi sunt vernaculi Scythiae amnes, qui illum augent.

49. Ex Agathyrsis autem fluens unus, Maris, Istro se immiscet: ex Haemi vero jugis tres alii ingentes ad aquilonem ventum, Atlas et Auras et Tibisis: per Thraciam vero et Crobyzos Thraces, Athres et Noes et Artanes: at ex Paeonibus ac monte Rhodope, medius interscindens Haemum Cius in ipsum erumpit. Quin ex Illyriis in aquilonem tendens Angrus, planitiem Tribalicam interfluens, Brongum intrat, Brongus iste Istrum. ita utrumque magnum Ister excipit. Praeterea ex regione quae est supra Umbricos, Carpis, et alius ad ventum aquilonem fluvius Alpis, in Istrum exeunt. Omnem enim Europam Ister emetitur

διὰ μέσων τῶν ἰόντων ^b, ἐσβάλλουσι ἐς τὸν Ἰσρὸν· οὗτοι μὲν αὐτιγενεές ποταμοὶ Σκυθικοὶ συμπληθύουσι αὐτόν.

μθ'. Ἐκ δὲ Ἀγαθύρων Μάρις ποταμὸς ῥέων συμμίσγεται τῷ Ἰσρῷ· ἐκ δὲ τῆς Αἴμας τῶν κορυφῶν τρεῖς ἄλλοι μεγάλοι ῥέοντες πρὸς βορέην ἄνεμον, ἐσβάλλουσι ἐς αὐτόν, Ἀτλας, καὶ Αὔρας, καὶ Τίβισις ^c. διὰ δὲ Θρηίκης καὶ Θρηίκων τῶν Κροβύζων ῥέοντες, Ἀθρὺς ^d, καὶ Νόης, καὶ Ἀρτάνης ^e, ἐκδιδῶσι ἐς τὸν Ἰσρὸν· ἐκ δὲ Παίωνων, καὶ ἔρεος Ῥοδόπης, Κίως ποταμὸς μέσος ^f χιζων τὸν Αἴμον, ἐσδιδοῖ ἐς αὐτόν. ἔξ Ἰλλυριῶν δὲ ῥέων πρὸς βορέην ἄνεμον Ἀγγρὸς ποταμὸς, ἐσβάλλει ἐς πεδῖον τὸ Τριβαλικόν, καὶ ἐς ποταμὸν Βρόγγον· ὁ δὲ Βρόγγος ἐς τὸν Ἰσρὸν· οὗτω ἀμφοτέρως εὐόλας μέγας ὁ Ἰσρὸς δέκεται ^g. ἐκ δὲ τῆς κατύπερθε χώρας Ομβρικών, Κάρπις ποταμὸς, καὶ ἄλλος Ἀλπις ποταμὸς πρὸς ^h βορέην ῥέοντες ἄνεμον, καὶ οὗτοι ἐκδιδῶσι ⁱ ἐς αὐτόν.

^b τυτίων ῥέοντες. ^c Τίβισις. ^d Ἀθρὺς. ^e Ἀτάνης. ^f μέσον. ^g διαδέκεται. ^h Ἀλπις πρὸς. ⁱ ἐσδιδοῖσι.

ρέει γὰρ δὴ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης ὁ Ἰστρος, ἀρξάμενος ἐκ Κελίων, οἱ ἔχαιοι πρὸς ἡλίεθ δυσμέων μετὰ Κύνητας οἰκέεσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ. ῥέων δὲ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης, ἐς τὰ πλάγια τῆς Σκυθίης ἐσβάλλει.

ν'. Τυτέων ὦν τῶν καταλεχθέντων, καὶ ἄλλων πολλῶν συμβαλλομένων τὸ σφέτερον ὕδωρ, γίνεται ὁ Ἰστρος ποταμῶν μέγιστος· ἐπεὶ ὕδωρ γε, ἐν πρὸς ἐν συμβάλλειν, ὁ Νεῖλος πληθεῖ ἀποκρατέει^α. ἐς γὰρ δὴ τῦτον ἕτε ποταμὸς, ἕτε κρήνη ἕδεμίη ἐσδιδῶσα, ἐς πληθὸς οἱ συμβάλλεται. ἴσος^β δὲ αἰεὶ ῥέει ἐν τε θερεί καὶ χειμῶνι ὁ Ἰστρος, κατὰ τοιόνδ' τοι, ὡς ἐμοὶ δοκέει· τῆ μὲν χειμῶνος ἐς ὅσοσπέρ ἐσι· ὀλίγω τε μέζων τῆς ἐωῦτῆ φύσιος γίνεται. ἕεται γὰρ ἡ γῆ αὕτη τῆ χειμῶνος πάμπαν ὀλίγω· νιφετῶ δὲ πάντα χραται. τῆ δὲ θερεος ἡ χιῶν ἢ ἐν τῶ χειμῶνι πεσῶσα ἀμφιλαφῆς, τηκομένη πάντοθεν ἐσδιδῶι ἐς τὸν Ἰ-

^α ἐπακρατέει. ^β οἱ συμβάλλεται οἱ. ἴσος.

sumpto ex Celtis initio, qui omnium in Europa ad solis occasum extremi sunt post Cynetas, totamque permensus Europam, transversa ingreditur Scythiae.

50. His quae recensui fluminibus, et aliis multis aquas suas conferentibus, Ister fit omnium fluviorum maximus. nam si alterius cum alterius aqua comparetur, profecto Nilus copia aquae antecellit, quod in eum nullus neque fluvius neque fons ingrediens, ad incrementum aquae confert. Quod autem Ister sibi semper par fluit tam aestate quam hyeme, ob id fit, ut mihi videtur, quod hyeme est quantus est, et parvulo major fit suâ naturâ. nam per hyemem penitus paululum in ea regione pluit, sed ubique ningit. Aestate vero nix, quae sub hyemem decidit per multa, undique liquefacta in Istrum di-

92 MELPOMENE. IV.

labitur. Sic et ipsa haec nix in eum immissa, simul auget, cumque ea imbres multi atque vehementes. Quippe per aestatem pluit: quo tempore quanto plus aquae sol ad se attrahit quam hyeme, tanto magis multiplicantur Istro immixta aestate quam hyeme. Ita quum paria faciat Ister datis aquis et acceptis, fit ut semper videatur sibi esse similis.

51. Ex fluviis ergo qui apud Scythas sunt, unus est Ister. Post hunc Tyres, qui ab aquilone means, ortum trahit ex ingenti palude, quae Scythicam terram a Neuride separat. ad ostium hujus incolunt Graeci qui Tyritae vocantur.

52. Tertium flumen est Hypanis ex Scythia veniens, et ex magna palude profluens, circum quam pascuntur equi silvestres candidi: recteque vocatur haec palus, mater Hypanis. Ex hac igitur ortus

φρον. αὐτὴ τε δὴ ἢ χιῶν ἐσδιδοῦσα ἐς αὐ-
τὸν, συμπληθύει, καὶ ὄμβροι πολλοὶ τε καὶ
λάβροι σὺν αὐτῇ. ὕει γὰρ δὴ τὸ θερος.
ὅσω δὲ πλεον ἐπ' ἐωυτόν ὕδωρ ὁ ἥλιος ἐπ-
έλκειαι ἐν τῷ θερείῳ ἢ ἐν τῷ χειμῶνι, το-
σούτω τὰ συμμισγόμενα τῷ Ἰσρῷ, πολλη-
πλήσιά ἐσι τῷ θερέος ἢ περ τῷ χειμῶνος.
ἀντιθέμενα δὲ ταῦτα, ἀντισήκωσις γίνε-
ται, ὡς τε ἴσον μιν αἰεὶ φαίνεσθαι εἶοντα.

να'. Εἰς μὲν δὴ τῶν ποταμῶν τοῖσι^c
σκύθησι ἐστὶ ὁ Ἰσρος· μετὰ δὲ τούτου, Τύ-
ρης. ὅς ἀπὸ βορέω μὲν ἀνέμου ὀρμᾶται, ἐρ-
χεται δὲ ῥέων ἐκ λίμνης μεγάλης, ἢ οὐρί-
ζει τὴν τε Σκυθικὴν καὶ Νευρίδα γῆν. ἐπὶ
δὲ τῷ νότι αὐτῆς κατοικηθῆναι Ἕλληνας,
οἱ Τυρίται καλέονται.

νε'. Τρίτος δὲ Ἰπανίς ποταμὸς ὀρ-
μᾶται ἐκ^d τῆς Σκυθικῆς, ῥέει δὲ ἐκ λίμ-
νης μεγάλης, τὴν περίξ νέμοντας ἵπποι ἀ-
γριοὶ λευκοί. καλέεται δὲ ἢ ἡ λίμνη αὕτη
ὀρθῶς, μήτηρ Ἰπάνιος· ἐκ ταύτης ὦν ἀ-

^c Haec vox τοῖσι non est in MS. ^d ὀρμᾶται μὲν ἐξ.

νατέλλων ὁ Ἵπανις ποταμὸς ῥέει. ἐπὶ μὲν πέντε ἡμερέων πλόον βραχὺς καὶ γλυκὺς ἐστὶ ἀπὸ δὲ τρίτου, πρὸς θαλάσσης τεσσέρων ἡμερέων πλόον, πικρὸς δεινῶς. ἐκδοῖ γὰρ ἐς αὐτὸν κρήνη πικρὴ, ἔτω δὴ τι ἔῴσα πικρὴ, ἢ μεγάθει σμικρὴ εὐῴσα, κινῶ τὸν Ἵπανιν, ἔοντα ποταμὸν ἐν ὀλίγοισι μέγαν. ἐστὶ δὲ ἡ κρήνη αὕτη ἐν ἔροισι χώρας τῆς τε ἀροτήρων Σκυθέων καὶ Αλαζόνων. ἔνομα δὲ τῇ κρήνῃ, καὶ ὅθεν ῥέει τῷ χώρῳ, Σκυθισί μὲν, Ἑξαμπᾶος κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν, Ἰραὶ ὁδοί. συνάγουσι δὲ τὰ τέρματα ὁ, τε Τύρης καὶ ὁ Ἵπανις κατὰ Αλαζόνας· τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, ἀποσρέφας ἐκάτερος ῥέει εὐρύνων τὸ μέσον.

ἢ γ'. Τέταρτος δὲ, ὁ Βορουθίνης ποταμὸς, ἐστὶ τε ^ε μέγιστός τε μετὰ Ἰσραὺν τεσσέων καὶ πολυαρχέσατος, κατὰ γνώμας τὰς ἡμετέρας, ἔτι μᾶλλον τῶν Σκυθικῶν ποταμῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων, πλὴν

^ε ποταμὸς, ὅς ἐστὶ τε.

annis Hypanis fluit fere quinque dierum navigatione, brevis, et dulcis, sed inde quatuor a mari dierum navigatione sanequam amarus, propter amarum qui in eum fluit fontem: adeo, inquam, amarum, ut quum sit exiguus magnitudine, inficiat Hypanin flumen, in paucis magnum. Est autem hic fons in finibus regionis Scytharum aratorum et Alizonum, eodem nomine quo locus unde emanat, Scythice quidem Exampaeus, Graeca autem lingua, ἱσαὶ ὁδοί, id est, *sacrae viae*. Apud Alizonas autem contrahunt terminos suos Tyres et Hypanis: mox deinde in diversum abeuntes, mediam intercapedinem laxant.

53. Quartus fluvius est Borysthenes, secundum Istrum maximus illorum, et nostra sententia, non modo Scythicorum fluviorum longe uberrimus, sed etiam ceterorum omnium, praeter Aegyptium Ni-

lum, cum quo non licet alium comparare. Ceterorum autem uberrimus est Borysthenes, pascua praebens amoenissima et accommodatissima pecoribus, nec non optimorum excellenter plurimorum piscium affatim : idem ad potandum suavissimus, limpidus inter turbidos fluens ; juxta quem sementis optima fit, et herba, ubi non feritur regio, altissima. In hujus quoque ostio ingens vis salis sua sponte concrefcit. Praebet item ingentia cete ad falsuram, spinis carentia, quae antacaeos appellant. Alia praeterea praestat admiratione digna. Porro quadraginta quidem dierum navigatione usque ad locum Gerrheum, cognoscitur ab aquilone vento fluere : at superiora per quae fluit, nemo hominum eloqui potest : videtur tamen fluere per solitudinem ad Scytharum agricolarum plagam. nam hi Scythae decem dierum navigatione accolunt hoc flumen. Cujus

Νείλα τῷ Αἰγυπτίῳ. τέτω γὰρ ἔκ οἶά τέ
 ἐστὶ συμβαλέειν ἄλλον ποταμόν· τῶν δὲ
 λοιπῶν Βορροθένης ἐστὶ πολυαρκέσαλος, ὃς
 νομάς τε καλλίσας καὶ εὐκομιδεσάτας^α
 κτήνεσι παρέχειαι, ἰχθύας τε ἀρίστους δια-
 κριδὸν πλείστους^β· πίνεσθαι τε ἠδιστός ἐστι·
 ῥέει τε καθαρὸς παρὰ Σολεροῖσι· σπόρος
 τε παρ' αὐτὸν ἄριστος γίνεται· ποίη τε,
 τῇ ἔσπεύειαι ἢ χώρη, βαθυτάτη. ἄλλες
 τε ἐπὶ τῷ Σόματι αὐτῷ αὐτόμαλοι πηγνυν-
 ται ἄπλετοι· κήτεά τε μεγάλα ἀνάκαν-
 θα, τὰ ἀντακαίως καλέουσι, παρέχεται ἐς
 ταρίχευσιν, ἀλλὰ τε πολλὰ Σωυμάσαι
 ἄξια. μέχρι μὲν νυν Γερρῆες χώρη, ἐς τὸν
 τεσσεράκοντα ἡμερέων πλόος ἐστὶ, γινώσκε-
 ται ῥέων ἀπὸ βορέω ἀνέμου· τὸ δὲ κατύ-
 περθε δι' ὧν ῥέει ἀνθρώπων ὕδεις ἔχει φρά-
 σαι. φαίνεται δὲ ῥέων δι' ἐρήμους ἐς τῶν γε-
 ωργῶν τῶν Σκυθέων τὴν χώρην. ἔτσι γὰρ
 οἱ Σκύθαι παρ' αὐτὸν ἐπὶ δέκα ἡμερέων
 πλόον νέμονται. μένους δὲ τέττα τῷ ποταμῷ

^α εὐκομιδεσάτας. ^β διακριδὸν ἢ πλείστους.

κὴ Νείλις ἐκ ἔχῳ φράσαι τὰς πηγὰς· δο-
κῆω δὲ, ἔδὲ ἔδειξ' Ἑλλήνων. ἀγχῦ τε δὴ
θαλάσσης ὁ Βορυσθένης ῥέων γίνεται, καὶ
οἱ συμμίσγεται ὁ Ὑπανις ἐς τῷτο τέλος
ἐκδιδῆς. τὸ δὲ μεταξὺ τῶν ποταμῶν του-
τέων ἐὼν ἔμβολον τῆς χώρας, Ἴππολέων
ἄκρη καλέεται. ἐν δὲ αὐτῷ ἱρὸν Μητρὸς^c
ἐνίδρυται· πέρην δὲ τῆ ἱρῆ ὑπὸ τῷ Ὑπάνι
Βορυσθενῖται καλοῖκηνται. ταῦτα μὲν τὰ
ἀπὸ τετέων τῶν ποταμῶν.

ἰδ'. Μετὰ δὲ τούτους πέμπτος ποτα-
μὸς ἄλλος, τῷ οὖνομα Παντικάπης. ῥέει
μὲν γὰρ καὶ οὗτος ἀπὸ βορέω τε ἐκ λίμ-
νης^d, καὶ τὸ μεταξὺ τέτρα τε καὶ τῆ Βο-
ρυσθένεος νέμονται οἱ γεωργοὶ Σκύθαι· ἐκ-
διδοῖ δὲ ἐς τὴν Ὑλαίην. παραμειψάμενος
δὲ ταύτην, τῷ Βορυσθενεῖ συμμίσγεται.

νέ'. Ἐκίος δὲ Ὑπάκαρις ποταμὸς, ὃς
δρᾶται μὲν ἐκ λίμνης, διὰ μέσων δὲ τῶν
νομάδων Σκυθέων ῥέων, ἐκδιδοῖ κατὰ Καρ-
κινίτιν^e πόλιν, ἐς δεξιὴν ἀπέργων τὴν τε

^c ἱρὸν Δήμητρος. ^d βορέω τε καὶ ἐκ λίμνης. ^e MS. Καρκίνιον.

tantum ac Nili fontes nec ipse possum;
 nec ullum Graecorum reor posse dicere.
 Idem Borysthenes prope ad mare accedit,
 et Hypanis cum eo miscetur eundem
 in finem egrediens. Quod inter hos am-
 nes interest rostrum regionis, Hippoleon
 promontorium vocitatur, ubi delubrum
 Matris exstructum est. Ultra quod delu-
 brum ad Hypanin incolunt Borystheni-
 tae. Haecenus quae ab his fluviis.

54. Post hos alius, qui quintus est,
 nomine Panticapes, et ipse ab aquilone
 fluens e palude: inter quem et Borysthe-
 nem incolunt Scythae agricolae. Idem in
 Hylaeam ingreditur, qua transmissa, Bo-
 rystheni immiscetur.

55. Sextus est Hypacaris, qui e pa-
 lude manans, mediosque Scythas noma-
 das perfluens, in mare volvitur, juxta Car-
 cinitin oppidum, ad dexteram coercens

Hylaeam, et Dromon qui dicitur Achil-
lis.

56. Septimus est Gerrhus, nomen a
loco obtinens, qui a Borysthene dirimi-
tur circa ea loca apud quae Borysthenes
cognoscitur: cui loco nomen est Gerrho;
fluens autem ad mare determinat regio-
nem Scytharum nomadum ac regionum,
et in Hypacarin dilabitur.

57. Octavus Tanais, qui superius e
vasta palude profluens, in aliam vastiorem
diffunditur, nomine Maeotin, quae dis-
cludit regios Scythas a Sauromatis. In
hunc Tanain alius influit, nomine Hyr-
gis.

58. His celeberrimis amnibus ita Scy-
thae praediti sunt. Gramen quod in Scy-
thia germinat, omnium quae nos novi-
mus germinum succosissimum est: quod

ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ. 101

Ἰλαίην καὶ τὸν Ἀχιλλήϊον καλεόμενον
Δρόμον.

νς'. Ἐβδομος δὲ Γέρρος ποταμὸς ἀπέ-
χισαι μὲν ἀπὸ τῆ Βορυσθένης, κατὰ τῆ-
το τῆς χώρας ἐς ὃ γινώσκεται ὁ Βορυσθέ-
νης· ἀπέχισαι μὲν νυν ἐκ τῆς τῆς χώρας·
ἔνομα δὲ ἔχει τόπερ ὁ χῶρος αὐτός, Γέρ-
ρος. ῥέων δ' ἐς θάλασσαν, ἔριζει τὴν τε
τῶν Νομάδων χώραν, καὶ τὴν τῶν βασιλη-
ίων Σκυθέων· ἐκδιδοὶ δὲ ἐς τὸν Ἰπάκαριν.

νζ'. Ογδοὸς δὲ δὴ Τάναϊς ποταμὸς, ὃς
ῥέει τ'ἀνέκαθεν ἐκ λίμνης μεγάλης ὀρμεώ-
μενος, ἐκδιδοὶ δὲ ἐς μέζω ἔτι λίμνην καλε-
ομένην Μαίητιν, ἣ ἔριζει Σκύθας τε τῆς
βασιληϊῆς καὶ Σαυρομάτας· ἐς δὲ Τάναϊν
τῆτον ἄλλος ποταμὸς ἐσβάλλει τῷ ἔνομά
ἐς Ἰργίς.

νή. Τοῖσι μὲν δὴ ἔνομασῶσι ποταμοῖσι
ἔτω δὴ τι οἱ Σκύθαι ἐσκευάδαται. τοῖσι δὲ
κλήνεσι ἢ ποίη ἀναφρομένη ἐν τῇ Σκυθικῇ,
ἔσι ἐπιχυλωιάτη πασέων ποιέων τῶν ἢ-

μῆς ἴδμεν. ἀνογομένοισι δὲ τοῖσι κλήνεσι
ἔσι σαθμῶσαοθαι ὅτι τῷθ' ἔτῳς ἔχει.

ἰθ'. Τὰ μὲν δὴ μέγιστα ἔτῳ σφι εὐπο-
ρά ἔσι· τὰ δὲ λοιπὰ νόμαμα κατὰ τὰδέ σφι
διακέειαι. Ζεὺς μὲν μένῃς τέσδε ἰλάσκει-
ται, Ἰσίην μὲν μάλις, ἐπὶ δὲ, Δία τε καὶ
Γῆν, νομίζοντες τὴν Γῆν τῷ Διὸς εἶναι γυ-
ναῖκα. μετὰ δὲ τέτῃς, Απόλλωνά τε καὶ ἑ-
ρανήν Ἀφροδίτην, καὶ Ἡρακλέα, καὶ Ἀρεα.
τέτῃς μὲν πάντες οἱ Σκύθαι νενομίκασι. οἱ
δὲ βασιλήιοι ^α Σκύθαι καὶ τῷ Ποσειδέωνι
Ζύσοι. ἑνομάζειαι ^β δὲ Σκυθισί, Ἰσίη μὲν,
Ταβιτί· Ζεὺς δὲ ὀρθότατα κατὰ γνώμην
γε τὴν ἐμὴν καλεόμενος Παπαῖος· Γῆ δὲ,
Ἀπία· Απόλλων δὲ, Οἰτόσυρος· οὐρανή
δὲ Ἀφροδίτη, Ἀρίππασα ^γ· Ποσειδέων δὲ,
Θαμιμασάδας ^δ. ἀγάλματα δὲ καὶ βωμῆς
καὶ νηῆς οὐ νομίζουσι ποιέειν, πλὴν Ἀρηί·
τέτῳ δὲ νομίζουσι.

ξ'. Θυσίη δὲ ἡ αὐτὴ πᾶσι κατέστηκε
περὶ πάντα τὰ ἰρὰ ὁμοίως, ἐρδομένη ὧδε ^ε.

^α οἱ δὲ καλεόμενοι βασιλήιοι. ^β ἑνομάζονται. ^γ Ἀρτίμπασα.

^δ Θαμιμασάδης. ^ε ἰρδομένη δὲ ὧδε.

ita se habere dissectis pecoribus licet discernere.

59. Et sic quidem maxima apud eos abundant. cetera autem ad ritus et leges hoc modo sunt eis instituta. Deorum hos solos placant, Vestam ante omnes, deinde Jovem ac Tellurem; existimantes Tellurem Jovis conjugem esse. Post hos Apollinem, et coelestem Venerem, et Herculem, et Martem. Hos cuncti Scythae deos arbitrantur. Sed qui regii Scythae vocantur, etiam Neptuno sacrificant. Appellatur autem Scythice Vesta Tabiti: Jupiter, Papaeus mea sententia rectissime: Tellus, Apia: Apollo, Oetosyrus: coelestis Venus, Arippasa: Neptunus, Thammisades. Simulacra et aras et delubra facere non statuunt, praeterquam Marti; huic probant facere.

60. Idem sacrificium prorsus omnibus apud omnia templa fieri eodem mo-

do est institutum, quod tale est: Victima ipsa primoribus implicita pedibus fistitur, cujus a tergo stans qui sacrificat, tracto principio funis, pecudem dejicit, eaque concidente deum invocat, cui illam maectat: deinde circumdat laqueum collo, tum injecto baculo circumagit, ac strangulat non incenso igni, non profecans, non adspergens; sed ubi pecudem strangulavit, et pellem detraxit, ad coquendum se vertit.

61. Verum quum Scythica regio lignorum sit admodum inops, hoc ab illis ad carnem coquendam excogitatum est. Ubi victimas pelle nudarunt, nudant quoque ossa carnibus, dehinc injiciunt, si ad manum habeant, lebetes indigenas Lesbii crateribus maxime assimiles, nisi quod sunt multo capaciores; in hos injicientes succensis ossibus hostiarum, coquunt. Si autem non adfuerit lebes, omnes carnes hostiarum in alvos illarum injicientes a-

τὸ μὲν ἰρήϊον αὐτὸ ἐμπεποδισμένον τοὺς
ἐμπροσθίους πόδας ἔσηκε ^ε. ὁ δὲ θύων, ὄ-
πισθεν τῆ κλήνεος ἐσεὼς, σπάσας τὴν ἀρ-
χὴν τῆ σρόφου, καταβάλλει μιν· πίπιον-
τος δὲ τοῦ ἰρήϊου, ἐπικαλέει τὸν θεὸν τῶ
ἀνθύου· καὶ ἔπειτα βρόχῳ περιὼν ἔβαλε τὸν
αὐχένα. σκυλαλίδα δὲ ἐμβαλὼν περιάγει,
καὶ ἀποπνίγει· ἔτε πῦρ ἀνακαύσας, ἔτε κα-
ταρξάμενος, ἔτ' ἐπισπείσας. ἀποπνίξας δὲ
καὶ ἀποδείρας, τράπειται πρὸς ἔφησιον.

ζα'. Τῆς δὲ γῆς τῆς Σκυθικῆς αἰνῶς
ἀζύλα εὐούσης, ὧδέ σφι ἐς τὴν ἔφησιον τῶν
κρεῶν ἐξεύρηται. ἐπεὰν ἀποδείρωσι τὰ ἰ-
ρήϊα, γυμνῶσι τὰ ὀστέα τῶν κρεῶν· ἔπειτα
ἐσβάλλουσι β ἢν μὲν τύχῳσι ἔχοντες ἐς λέ-
θητας ἐπιχωρίως, μάλισα Λεσβίοισι κρη-
τῆρσι προσεικέλεις, χωρὶς ἢ ὅτι πολλῶ μέ-
ζονας· ἐς τῆς ἐσβάλλοντες, ἔφουσι ὑπο-
καίοντες τὰ ὀστέα τῶν ἰρήϊων· ἢν δὲ μή σφι
παρῆ λέθης, οἱ δὲ ἐς τὰς γαστέρας τῶν ἰ-
ρήϊων ἐσβάλλοντες τὰ κρέα πάντα, καὶ πα-

^ε ἐμπεποδισμένον τὸς δύο πόδας τὸς ἐμπροσθίους ἔσηκε. Sed
infirmiter habet MS. ἐμπεποδισμένος. β ἰσθια δ' ἐσβάλλουσι.

106 ΜΕΛΠΙΟΜΕΝΗ. Δ.

ραμιζάντες ὕδωρ, ὑποκαίσει τὰ ὄσέα. τὰ δὲ αἰθεῖαι κάλλιφα. αἱ δὲ γαστέρες χωρέσει εὐπετέως τὰ κρέα ἐφιλωμένα τῶν ὄσέων· καὶ ἔτω βῆς τε ἐωυτόν ἐξέψει, καὶ τὰλλα ἰρήϊα ἐωυτό ἕκαστον. ἔπειτ' ἐψηθῆ τὰ κρέα, ὁ δὲ δύσας, τῶν κρεῶν καὶ τῶν σπλάγχων ἀπαρξάμενος, ρίπτει ἐς τὸ ἔμπροσθεν. δύσει δὲ καὶ τὰλλα πρόσαια, καὶ ἵππους μάλισα.

ξβ'. Τοῖσι μὲν δὴ ἄλλοισι τῶν θεῶν ἔτω δύσει, καὶ ταῦτα τῶν κληνέων. τῷ δὲ Ἀρηί ὧδε κατὰ νόμους· ἕκαστοι τῶν ἀρχηίων ἐσίδρυταί σφι Ἀρης ἰρὸν τοιόνδε· Φρυγάνων φάκελοι συννεῖλαι ὅσον τ' ἐπίσαδίας τρεῖς μῆκος καὶ εὖρος, ὕψος δὲ ἔλασσον· ἄνω δὲ τέτρα, τετράγωνον ἄπεδον πεποιῆσαι· καὶ τὰ μὲν τρία τῶν κώλων ἐστὶ ἀπότομα, κατὰ δὲ τὸ ἓν, ἐπιβατόν. ἔτεος δὲ ἕκαστος ἀμάξας πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐπινέσει Φρυγάνων. ὑπονοσέει γὰρ δὴ αἰεὶ ὑπὸ τῶν χειμώνων. ἐπὶ τέτρα δὲ τῷ ὄγ-

qua admixta, ossa succendunt. Quibus acerrime ardentibus, et alvis facile capi-entibus carnes ossibus separatas, ita fit ut bos se ipse excoquat: et item cetera sacrificia unumquodque se ipsum. Coctis carnibus, is qui immolavit, earum atque intestinorum proficias sumens ante se porricit. Immolant autem et alias oves, tum praecipue equos.

62. Et aliis quidem diis hunc in modum et tales pecudes immolant: Marti vero sic legitimo ritu. Singulis in curiis ab eis struitur tale templum: Sarmentorum fasces congeruntur trium in longum latumque stadiorum, minoris tamen sublimitatis: desuper quadrata planities efficitur: tria latera praerupta sunt, quartum acclive, per quod ascendatur. Eo quotannis comportant centum quinquaginta plaustra sarmentorum. nam semper propter coeli

atrocitatem illa marcescunt. Super hanc congeriem ferreus acinaces a singulis vetustus statuitur. Idque est Martis simulacrum, cui annuas hostias offerunt ovium et equorum; et sane plura his sacrificant quam ceteris diis. Ex hostibus captivis centesimum quemque immolant, non eodem quo et pecora modo, sed diverso. nam ubi capitibus vinum libaverunt, ipsos in vas jugulant: dehinc in congeriem farmentorum sublatum acinaci cruorem invergunt. Hunc quidem supra ferunt. inferius autem prope templum ista faciunt: Virorum interemptorum omnes humeros dextros praecidunt una cum manibus et in aërem jaciunt. et ceteris deinde solennibus confectis abeunt: quò autem ceciderit manus, ibi jacet, ac seorsum cadaver.

63. Et sacrificia quidem haec eis sunt

κς ἀκινάκης σιδήρεος ἰδρυται ἀρχαῖος ἐκά-
 σοισι· κὴ τῷτ' ἐσὶ τῷ Ἀρηος τὸ ἀγαλμα.
 τέτω δὲ τῷ ἀκινάκει θυσίας ἐπέεικς προσ-
 ἀγυσι προβάτων κὴ ἵππων. κὴ δὴ κὴ τοῖσδ'
 ἔτι πλέω θύουσι ἢ τοῖσι ἄλλοισι θεοῖσι.
 ὄσς δ' ἂν τῶν πολεμίων ζωγρήσωσι, ἀπὸ
 τῶν ἑκατὸν ἀνδρῶν ἀνδρα ἕνα^α θύουσι, τρό-
 πῳ οὐ τῷ αὐτῷ ὧ κὴ τὰ πρόβατα, ἀλλ'
 ἕτεροίῳ. ἐπεὰν γὰρ οἶνον ἐπισπείσωσι κα-
 τὰ τῶν κεφαλέων, ἀποσφάζουσι τοὺς ἀν-
 θρώπους ἐς ἄγος· καὶ ἔπειτα ἀνενείκαντες
 ἄνω ἐπὶ τὸν ὄγκον τῶν Φρυγάνων, κατα-
 χέουσι τὸ αἷμα τῷ ἀκινάκεος. ἄνω μὲν δὴ
 φορέουσι τῷτο. κάτω δὲ παρὰ τὸ ἱρὸν ποι-
 εῖουσι τάδε· τῶν ἀποσφαγέντων ἀνδρῶν τῷς
 δεξιούς ὤμους πάντας ἀποτάμνοντες σὺν
 τῷσι χερσὶ, ἐς τὸν ἥερα ἰεῖουσι· κὴ ἔπειτα κὴ
 τὰ ἄλλα ἀπέρξαντες ἱρήια ἀπαλλάσσον-
 ται. χεὶρ δὲ τῷ ἂν πέση κέαλαι^β, κὴ χω-
 ρὶς ὁ νεκρός.

ξγ'. Θυσίαι μὲν νυν αὐταί σφι κατε-

^α Vocem ἕνα non agnoscit MS. ^β κίελαι.

φέασι. ὑσὶ δὲ οὗτοι ἕδεν νομίζουσι, ἕδὲ τρέφειν τοπαράπαν ἐν τῇ χώρῃ Θέλουσι.

ξδ'. Τὰ δ' ἐς πόλεμον ἔχοντα ὧδέ σφι διακείαται^c. ἔπεα ν τὸν πρῶτον ἄνδρα καταβάλη ἀνὴρ Σκύθης, τῷ αἵματος ἐμπίνει. ὅσος δ' ἂν φονεύσῃ ἐν τῇ μάχῃ, τεττέων τὰς κεφαλὰς ἀποφέρει τῷ βασιλείῳ. ἀπεινείκας μὲν γὰρ κεφαλὴν, τῆς ληΐης μέλα λαμβάνει τὴν ἂν λάβωσι· μὴ ἐνείκας δέ, ἕ. ἀποδείρει δὲ αὐτὴν τρόπῳ τοιῷδε· περιταμὼν κύκλῳ περὶ τὰ ὦτα, καὶ λαβόμενος τῆς κεφαλῆς, ἐξίει. μετὰ δέ, σαρκίσας βοὸς πλευρῆ, δέφει τῆσι χερσὶ. ὄργισας δὲ αὐτό, ἄτε χειρόμακτρον ἔκτηται. ἐκ δὲ τῶν χαλινῶν τῷ ἵππου τὸν αὐτὸς^d ἐλαύνῃ, ἐκ τέττε ἐξάπτει, καὶ ἀγάλλεται. ὅς γὰρ ἂν πλεῖστα δέρματα χειρόμακτρα ἔχῃ^e, ἀνὴρ ἄριστος οὗτος κέκριται. πολλοὶ δὲ αὐτέων ἐκ τῶν ἀποδερμάτων καὶ χλαίνας ἐπείνουσθαι ποιεῦσι, συρράπτοντες κατάπερ βαίτας. πολλοὶ δὲ ἀνδρῶν ἐχθρῶν

^c διακείαται. ^d τὸν αὐτὸς. ^e ἔχει.

instituta. Sues vero illi nihil morantur, quas nec alere omnino in regione volunt.

64. Quae vero ad bellum attinent, hunc in modum sunt eis comparata. Quem primum virum dejecerit vir Scythia, ejus sanguinem potat: quoscunque in proelio interemerit, eorum capita regi offert. nam capite allato, fit praedae quamcunque ceperit particeps, alioqui expers. Caput hoc modo pelle nudat: In orbem illud amputat circa aures, verticeque sumpto excutit, deinde involvens carni ex bovis latere, manibus subigit ac mollitum, tanquam mantile possidet, eaque ex habenis equi quem agit, appensa gloria- tur: ut quisque enim coria mantilia plurima habet, ita vir judicatur praestantissimus. Sunt quoque multi qui ex corii hujus frustris laenas densari curant, confarcinantes tanquam sisyras pastorias. Multi

etiam occisorum hostium manus dextras cum ipsis unguibus excoriant, opercula haec pharetrarum habentes. Est autem inter omnia coria humanum fere et cras- sum maxime et candore splendidum. Multi etiam totos homines excoriatos, et super ligna extentos, in equis circumferunt.

65. Haec ab illis ita sunt recepta. Ipsi autem capitibus non utique omnium, sed inimicissimorum haec faciunt; quisque illud quod est infra supercilia, ferra abscisum prorsus expurgat: et crudo tantum bovis corio, si pauper sit; si dives, non modo exterius inducit bovino corio, verum etiam interius inaurat, et sic uterque pro poculo utitur. Idem agunt de familiaribus, si inter eos extiterint discordiae, et alter eorum apud regem victoria sit potitus. Haec capita hospitibus, qui ad eum veniunt alicujus apud ipsum

τὰς δεξιάς χέρας νεκρῶν ἐόντων ἀποδείραν-
τες αὐτοῖσι ^α ὄνουξι, καλύπτρας τῶν Φαρε-
τρέων ποιεῦναι. δέρμα δὲ ἀνθρώπου, καὶ πα-
χὺ καὶ λαμπρὸν, ἦν ἄρα χεδὸν δερμάτων
πάντων λαμπρότατον λευκότητι. πολλοὶ
δὲ καὶ ὄλως ἀνδρας ἐκδείραντες, καὶ διατείναν-
τες ἐπὶ ξύλων, ἐπ' ἵππων περιφέρουσι.
ταῦτα μὲν δὴ ἔτω σφι νενομίσαι.

ξέ. Αὐτὰς δὲ τὰς κεφαλὰς, ἔτι ^β πάν-
των, ἀλλὰ τῶν ἐχθίστων, ποιεῦσι τάδε·
ἀποπρίσας ἕκαστος πᾶν τὸ ἐνερθεὶν τῶν ὀ-
φρύων, ἐκκαθαίρει· καὶ ἦν μὲν ἡ πένης, ὅσῃ
ἔσωθεν ὠμοβοέην μούνην περιτείνας, οὕτω
χρᾶται· ἦν δὲ ἡ πλίσσιος ^γ, τὴν μὲν ὠμο-
βοέην περιτείνει· ἔσωθεν δὲ περιχρυσώσας,
ἔτω χρᾶται ποτηρίῳ. ποιεῦσι δὲ τῆτο καὶ
ἐκ τῶν οἰκητίων, ἦν σφι διάφοροι γίνωνται, καὶ
ἦν ἐπικρατήση ^δ αὐτῆ παρα τῷ βασιλεῖ.
ξείνων δὲ οἱ ἐλθόντων τῶν ἀν' λόγον ποιήη-
ται, τὰς κεφαλὰς ταύτας παραφέρει, καὶ

^α ἀποδείραντες καὶ διατείναντες αὐτοῖσι. ^β ἔτι. ^γ δὲ πλίσσιος.

^δ ἦν τις ἐπικρατήση.

tradita a majoribus divinatio. Sed Enarries et femiviri, ajunt sibi a Venere tradi divinationem. Tiliae igitur fronde vaticinantur. Tiliam ubi quis trifariam sciderit, digitis suis eam implicans ac resolvens vaticinatur.

68. Horum tres maxime probatos accessit rex Scytharum, quoties aegrotat, eo modo quo dixi vaticinantes; et semper fere hi dicunt talia, nempe hunc aut illum civem (indicant autem hominem de quo loquuntur) pejerasse per regia folia: (est autem Scythis mos plerunque jurandi per regia folia, quum maximum volunt interponere jusjurandum) protinusque is, quem dixerint pejerasse, adductus, coarquitur scientia divinandi, tanquam compertus falso dejerasse per regia folia, et ob id regem aegrotare. Si ille inficiatur

τρῶϊή ἐσί^α. οἱ δὲ ἐνάριες κῆ οἱ ἀνδρόγυνοι
τὴν Ἀφροδίτην σφι λέγῃσι μαντικὴν δῆναι.
Φιλύρης ὦν Φλοιῶ μαντεύονται, ἔπεαν τὴν
Φιλύρην τρίχα^β χίση διαπλέκων ἐν τοῖσι
δακτύλοισι τοῖσι ἐωῦτῃ, κῆ διαλύων, χραῖ.

ξή. Ἐπεὰν δὲ βασιλεὺς ὁ Σκυθέων κά-
μη, μεταπέμπεται τῶν μαντίων ἀνδρας
τρεις τῆς εὐδοκιμέουλας μάλισα, οἱ τρόπῳ
τῷ εἰρημένῳ μαντεύονται. κῆ λέγῃσι οὔτοι
ὡς τοεπίπαν μάλισα τάδε, ὡς τὰς βασι-
ληίας ἰσίας ἐπιόρηκε ὅς κῆ ὅς λέγουλες τῶν
ἀσῶν τὸν ἀν δὴ λέγῃσι (τὰς δὲ βασιληίας
ἰσίας νόμος Σκύθησι ταμάλισά ἐσι ὁμνῦναι
τότε ἔπεαν τὸν μέγιστον ὄρκον ἐθέλωσι ὁμ-
νῦναι) αὐτίκα δὲ διαλελαμμένος ἄγεται
ἔτος τὸν ἀν δὴ φῶσι ἐπιορκῆσαι. ἀπιγμέ-
νον δὲ ἐλέγχουσι οἱ μάντιες ὡς ἐπιορκήσας
φαίνεσθαι ἐν τῇ μαντικῇ τὰς βασιληίας ἰσι-
ας, κῆ διὰ ταῦτα ἀλγέει ὁ βασιλεὺς. ὁ δὲ
ἀρνέεται, ἔ φάμενος ἐπιορκῆσαι, κῆ δεινο-
λογέει. ἀρνεομένῃ δὲ τούτῃ, ὁ βασιλεὺς

^α μὴν τοι ἢ μαντικὴ παρῶϊή σφι ἐσί. ^β τρία MS.

μεταπέμπεται ἄλλης διπλησίης μάντιας·
 κῆ ἦν μὲν κῆ ἕτοι ἐσορέωντες ἐς τὴν μαντι-
 κὴν, καταδήσῃσι ἐπισηκῆσαι, τῷδε ἰθίως
 τὴν κεφαλὴν ἀποτάμνῃσι, κῆ τὰ χρήματα
 αὐτῷ διαλαγχάνῃσι οἱ πρῶτοι τῶν μαν-
 τίων· κῆ ἦν δὲ ^c οἱ ἐπελθόντες μάντιες ἀ-
 πολύσωσι, ἄλλοι πάρεισι μάντιες, κῆ μά-
 λα ἄλλοι. ἦν ὧν οἱ πλεῦνες τὸν ἄνθρωπον
 ἀπολύσωσι, δέδοκται τοῖσι πρώτοισι τῶν
 μαντίων αὐτοῖσι ἀπόλλυθαι.

ξθ'. Απολλῦσι δῆτα αὐτῶς ^d τρόπῳ
 τοιῷδε· ἐπεὰν ἄμαξαν καμάρης ^e Φρυγί-
 ων πλήσωσι, κῆ ὑποζεύξῃσι βῆς, ἐμπεδή-
 σαντες τῶς μάντιας, καὶ χέρας ὀπίσω δῆ-
 σαντες, κῆ σομάσαντες, κατειργνῦσι ἐς μέσα
 τὰ φρύγανα. ὑποπρήσαντες δὲ αὐτὰ, ἀπιῖ-
 σι φοβήσαντες τὰς βῆς. πολλοὶ μὲν δὲ συγ-
 κατακαίονται τοῖσι μάντισι βόες, πολλοὶ
 δὲ περικεκαυμένοι ἀποφεύγῃσι, ἐπεὰν αὐ-
 τῶν ὁ ῥυμὸς κατακαυθῆ. κατακαίουσι δὲ
 τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ καὶ δι' ἄλλας αἰτίας

^c μαντίαν ἦν δι. ^d ἀπολλῦσι δὲ αὐτῶς. ^e vox καμάρης
 ignoratur in MS.

se dicens non pejerasse, atque indignatur, rex duplum numerum vaticinorum arcescit: qui inspecta divinandi ratione, si et ipsi hominem perjurii convicerint, sine mora caput abcidunt; ejusque facultates inter se partiuntur primi vaticini. Sin vero illi qui supervenerunt vaticini homines absolverint, alii atque alii praesto sunt: quorum si plures absolverint, decretum est primis illis vaticinis esse pereundum.

69. Eosque hunc in modum necant. Plaustrum concamaratum ubi sarmentis referferunt, bobusque junxerunt, vaticinos pedibus implicatis, et manibus post tergum revinctis, atque ore obstructo, infulciunt in medium sarmentorum: incensisque illis territando agitant boves. quorum boum multi cum vaticinis concremantur, multi ambusti, cremato illorum temone, aufugiunt. Hoc quem dixi modo comburunt vaticinos, etiam ob alias

cauffas, appellantque falſos vates.

70. Sed quos morte rex afficit, eorum nec liberos linquit, ſed univerſos mares interficit, feminis nihil laeſis. Foedera cum quibuſcunque ineunt Scythae, hoc modo ineunt: Inuſo in grandem calicem fictilem vino, commiſcent eorum ſanguinem qui feriunt foedus, percutientes cultello aut incidentes gladio paululum corporis. deinde in calice tingunt acinacem, ſagittas, ſecurim, jaculum. Haec ubi fecerunt, multa apprecantur: poſtea vinum epotant non modo ii qui foedus faciunt, ſed etiam comitum ii qui ſunt maximae dignitatis.

71. Regum autem ſepulchra in Gerthis ſunt. Ubi Boryſthenes jam navigabilis eſt, ibi, quum rex eis deceſſit, ingentem in terra ſcrobem fodiunt forma quadrata. hoc ubi praepararunt, ſuſcipiunt cadaver, corpore incerato, alvo diſciſſa at-

τοὺς μάντιας, ψευδομάντιας καλέοντες.

ο'. Τὴς δ' ἂν ἀποκλείνη^ε βασιλεὺς, τε-
τέων ἔδὲ τὴς παῖδας λείπει, ἀλλὰ πάντα
τὰ ἔρσενα κλείνει, τὰ δὲ θήλεα οὐκ ἀδι-
κέει. ὄρκια δὲ παιεῦναι Σκύθαί ὧδε, πρὸς
τὴς ἂν ποιέωνται· ἐς κύλικα μεγάλην κε-
ραμίνην οἶνον ἐγχεάντες, αἷμα συμμίσγασι
τῶν τὰ ὄρκια ταμνομένων, τύφαντες ὑπέ-
αλι ἢ ἐπιταμόνες μαχαίρη σμικρὸν τῆ σώ-
ματος· κὴ ἔπειτα ἀποθάψαντες ἐς τὴν κύλι-
κα ἀκινάκεια, κὴ οἰσῆς, κὴ σάγαριν, κὴ ἀκόν-
τιον· ἐπεὰν δὲ ταῦτα ποιήσωσι, κατεύ-
χονται πολλὰ, κὴ ἔπειτα ἀποπίνουσι αὐ-
τοί τε οἱ τὸ ὄρκιον ποιούμενοι, κὴ τῶν ἐπα-
μένων οἱ πλείστ' ἄξιοι.

οα'. Ταφαὶ δὲ τῶν βασιλῆων ἐν Γέρ-
ροις εἰσί. ἐς ἃ ὁ Βορυσθένης ἐστὶ προσ-
πλωτὸς, ἐνθαῦτα ἐπεὰν σφι ἀποθάνῃ ὁ
βασιλεὺς, ὄρυγμα γῆς μέγα ὀρύσσουσι τε-
τράγωνον. ἐτόϊμον δὲ τοῦτο ποιήσαντες,
ἀναλαμβάνουσι τὸν νεκρὸν, κατακεκηρωμέ-

^ε ἀποκλείνει.

νον μὲν τὸ σῶμα· τὴν δὲ νηδὺν ἀναχιαθεῖσαν, καὶ καθαρθεῖσαν, πλέην κυπέρου κεκομμένον, καὶ θυμὴμαλος, καὶ σελίνου σπέρματος, καὶ ἀνήσου, συνερράμμενὴν ὀπίσω, καὶ κομίζουσι ἐν ἀμάξῃ ἐς ἄλλο ἔθνος. οἱ δὲ ἂν παραδέξωνται κομιαθέντα τὸν νεκρὸν, ποιέουσι τάπερ οἱ βασιλῆιοι Σκύθαι· τῷ ὡτὸς ἀποτάμνονται, τρίχας περικείρονται, βραχίονας περιτάμνονται ^a, μέτωπον καὶ ῥίνα καταμύουσι, διὰ τῆς τε ἀριστερῆς χειρὸς οἷσιν διαβυνέονται. ἐνθεῦτεν δὲ κομίζουσι ἐν ἀμάξῃ τὸν νέκυν τῷ βασιλέως ἐς ἄλλο ἔθνος τῶν ἀρχαίων. οἱ δὲ σφί ἐπιποιεῖται, ἐς τὴν πρότερον ἦλθον. ἔπειαν δὲ πάντας περιέλεθουσι τὸν νέκυν κομίζοντες, ἐν Γέρροισι ἔχουσα καλοικημένοισι εἰσὶ τῶν ἐθνέων τῶν ἀρχαίων, καὶ ἐν τῆσι ταφῆσι. καὶ ἔπειτα ἔπειαν θέουσι τὸν νέκυν ἐν τῆσι θήκησι ἐπὶ σβάνδος, παραπήξαντες αἰχμὰς ἐνθεν καὶ ἐνθεν τῷ νεκρῷ, ξύλα ὑπερτείνουσι, καὶ ἔπειτα ῥίφι καταστράζουσι. ἐν δὲ τῇ λοιπῇ εὐρυχωρίῃ τῆς

^a Haec quatuor verba τρίχας περικείρονται, βραχίονας περιτάμνονται non sunt in MS.

que expurgata, quam filere contuso et thymiamate apiique femine et anisi quum expleverunt, consuunt rursus, et in plauastro ad aliam gentem ferunt. Qui vero delatum cadaver excipiunt, eadem agunt quae regii Scythae: auris aliquid decidunt, crinem circumtondent, brachia circumcidunt, frontem nasumque confauciant, sinistram manum sagittis trajiciunt. Postmodum regis cadaver in plauastro ferunt ad aliam gentem cui imperitant, quae ipsos comitatur ad eos unde primum venerant. Ubi jam mortuum ferentes, lustraverunt universas gentes, in Gerrhis extrema habitantibus sunt gentium, quibus imperant, et in his sepulchris. Quem postquam in loculis posuerunt super torum, mucronibus hinc atque hinc defixis, desuper ligna extendunt, ac deinde salignis ramis contegunt. In reliqua loculi spatiositate aliquam ejus pallacam strangula-

tam sepeliunt, et pincernam, et cocum, et equisonem, et ministrum, et internuncium, nec non equos et aliarum rerum omnium primitias, quinetiam phialas aureas. nam argentum aut aes in usu non habent. His actis, humum certatim atque avide injiciunt, cupientes tumulum quam maximum efficere.

72. Circumacto anno, rursus hoc agunt: E famulis reliquis aptissimos sumunt. sunt autem hi ingenui Scythae; illi enim serviunt, quos ipse rex jusserit. nam pecunia emptos servos non habent. Horum ministrorum quinquaginta quum strangulaverunt ac totidem praestantissimos equos, alvo eorum exempta et expurgata, paleis implent, ac consuunt: et ubi dimidium fornicis super duo ligna, dimidium supinum statuentes, alterumque dimidium fornicis super altera duo ligna,

θήκης, τῶν παλλακῶν τε μίην ἀποπνί-
 ξάντες θάπλισι, καὶ τὸν οἶνοχόον, καὶ μάγει-
 ρον, καὶ ἵπποκόμον, καὶ διηκόον, καὶ ἀγγελι-
 φόρον, καὶ ἵππους, καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων
 ἀπαρχάς, καὶ Φιάλας χρυσέας. ἀργύρῳ δὲ
 ἕδεν ἕδὲ χαλκῷ χρέωνται. ταῦτα δὲ ποιή-
 σαντες, χῆσι πάντες χῶμα μέγα, ἀμιλλώ-
 μενοι, καὶ προθυμεόμενοι ὡς μέγιστον ποιῆσαι.

δ'. Ἐνιαυτοῦ δὲ περιφερομένου, αὐτῆς
 ποιῆσι τοιόνδε. λαβόντες τῶν λοκπῶν θε-
 ραπόντων τοὺς ἐπιτηδεωτάτους· οἷδὲ εἰσι
 Σκύθαι ἐγγενέες· ἔτιοι γάρ εἰσι θεραπεύον-
 τες τῆς ἂν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς κελεύσῃ, ἀρ-
 γυρώνηλοι δὲ ἔκ εἰσι σφι θεράποντες· τε-
 τέων ὧν τῶν διηκόων ἐπεὰν ἀποπνίξωσι
 πεντήκοντα, καὶ ἵππους τῆς καλλίστης πεν-
 τήκοντα, ἐξελόντες αὐτέων τὴν κοιλίην, καὶ
 καθήραντες, ἐμπιπλάσι ἀχύρων, καὶ συρ-
 ράπτωσι. ἀψίδος δὲ ἡμισυ ἐπὶ ξύλα δύο,
 ἡμισυ σήσαντες ὑπὸν, καὶ τὸ ἕτερον ἡμισυ
 τῆς ἀψίδος ἐπ' ἕτερα δύο καταπήξαντες

τρόπῳ τοιάτῳ, πολλά ταῦτα ἔπειτα τῶν ἵππων καλαμήκεα ξύλα παχέα διελάσαντες μέχρι τῶν τραχήλων, ἀναβιάζονται^β αὐτούς ἐπὶ τὰς ἀφίδας. τῶν δὲ, αἱ μὲν πρότεραι ἀφίδες ὑπέχουσι^γ τῆς ὤμης τῶν ἵππων· αἱ δὲ, ὅπως παρὰ τῆς μηρῆς, τὰς γαστέρας ὑπολαμβάνουσι σκέλεα δὲ ἀμφοτέρα κατακρέμαται μετέωρα. χαλινῶς δὲ καὶ σόμια ἐμβαλόντες ἐς τῆς ἵππων, κατατείνουσι ἐς τὸ πρόσθεν αὐτέων, καὶ ἔπειτα ἐκ πασσάλων δέουσι. τῶν δὲ δὴ νεπίσκων τῶν ἀποπεπνυγμένων τῶν πεντήκοντα ἕνα ἕκασον ἀναβιάζουσι ἐπὶ τὸν ἵππον^δ, ὡδὲ ἀναβιάζοντες· ἔπειτ' ἀνεκρῶ ἕκαστος παρὰ τὴν ἀκανθαν ξύλον ὀρθὸν διελάσσει μέχρι τῆς τραχήλου, κάτωθεν δὲ ὑπερέχει τῆς ξύλου τούτου, τὸ ἐς τὸν ὄρμον πηγνύουσι τῆς ἑτέρας ξύλου τῆς διὰ τῆς ἵππων. ἐπισήσαντες δὲ κύκλῳ τὸ σῆμα ἵππείας τοιάτης ἀπελαύνουσι.

οὔ. Οὕτω μὲν τῆς βασιλῆας θάπτεται.

^β ἀναβιάζουσι. ^γ MS. ὑπερίχουσι. ^δ ἐπὶ ἵππων.

tali modo defixerint, multa illa tum oblonga ligna crassa per equos ad cervicem usque quum trajecerunt, attollunt eos supra fornices, quorum priores fornices sustinent armos equorum, posteriores vero juxta femora suscipiunt ventres, utrisque cruribus superne dependentibus. Equos autem infrenant, eorumque habenas anteriora extendunt, et mox ad palos alligant: dehinc super eorum singulos statuunt singulos quinquaginta juvenum strangulatorum hunc in modum. Unicuique eorum rectum stipitem praeter spinam ad cervicem usque transfigunt: quod inferius extat aliquid stipitis, id infigunt formini ligni alterius quo equus trajectus est. His equitibus sepulchro circumpositis abeunt.

73. Hunc in modum reges sepeliunt.

Alios autem Scythas, quum decesserunt, proximi quique in plaustris collocatos ad amicos circumferunt. eos singuli amicorum excipientes, epulum comitantibus praebent; sed et cadaveri similiter ex omnibus apponit, quae caeteris. Ad hunc modum quadraginta diebus privati homines circumaguntur: dehinc humanantur. Scythae autem qui sepeliverunt tali modo purgantur. Ubi caput terferunt abluuntque, circa corpus ita agunt. Tria ligna statuunt mutuo inclinata, circa haec praetendunt lanea pilea, quam maxime constipantes, et in alveum in medio lignorum pileorumque positum lapides conijciunt ex igne perlucidos.

74. Nascitur autem apud eos cannabis lino simillima, praeterquam crassitudine ac magnitudine: sed multo ista cannabis est praestantior, vel sua sponte nascens, vel fata: ex qua Thraces quidem

τῆς δὲ ἄλλης Σκύθας, ἔπεαν ἀποθάνωσι,
 περιάγῃσι οἱ ἀγχοτάτω προσήκοντες κατὰ
 τῆς φίλους ἐν ἀμάξῃ^α κειμένους. τῶν δὲ
 ἕκαστος ὑποδεκόμενος εὐωχέει τοὺς ἐπομέ-
 νους, καὶ τῷ νεκρῷ ἀπάντων παραπλησίως
 παρατίθησι ὅσα τοῖσι ἄλλοισι. ἡμέρας δὲ
 τεσσαράκοντα ἔτῳ οἱ ἰδιῶται περιάγονται,
 ἔπειτα θάπνονται. θάψαντες δὲ οἱ Σκύ-
 θαι, καθαίρονται τρόπῳ τοιῶδε· σμησάμε-
 νοι τὰς κεφαλὰς καὶ ἐκπλυνάμενοι, ποιεῦσι
 περὶ τὸ σῶμα τάδε· ἔπεαν ξύλα φήσωσι
 τρία ἐς ἄλληλα κεκλιμένα, περὶ ταῦτα
 πύλων εἰρινέες περιτείνουσι· συμφράζαντες
 δὲ ὡς μάλισα, λίθους ἐκ πυρός διαφανέας
 ἐσθάλουσι ἐς σκάφην κειμένην ἐν μέσῳ
 τῶν ξύλων τε καὶ τῶν πύλων.

οἷ. Ἐσι δὲ σφι κάνναβις φυομένη ἐν τῇ
 χώρῃ, πλὴν παχύτητος καὶ μεγάλῃος, τῷ
 λίνῳ ἐμφερεςάτη. ταύτῃ δὲ πολλῷ ὑ-
 περφέρει ἢ κάνναβις αὕτη· καὶ αὐτομάτη
 καὶ σπειρομένη φύεται· καὶ ἐξ αὐτῆς Θρήϊκες

^α ἀμάξι.

130 ΜΕΛΠΙΟΜΕΝΗ. Δ.

μὲν κὴ εἶμαλα ποιεῦναι τοῖσι λινέοισι ὁμο-
 ὀταία· ἔδ' ἄν, ὅσις μὴ κάρτα τρίβων εἴη
 αὐτῆς, διαγνοίη λίνου ἢ καννάβιός ἐσι· ὅς
 δὲ μὴ εἶδέ κω τὴν καννάβιδα, λίνεον δοκή-
 σει εἶναι τὸ εἶμα.

οέ. Ταύτης ὦν οἱ Σκύθαι τῆς καννά-
 βιος τὸ σπέρμα ἔπεα^ν λάβωσι, ὑποδύνουσι
 ὑπὸ τῆς πίλως, καὶ ἔπειλα ἐπιβάλλουσι ^β
 τὸ σπέρμα ἐπὶ τοὺς διαφανέας λίθους τῷ
 πυρί. τὸ δὲ θυμῆσαι ἐπιβαλλόμενον, κὴ
 ἀτμίδα παρέχειται τοσαύτην, ὥστε Ἑλλη-
 νικὴ ὑδεμίη ἄν μιν πυρὶν ἀποκρατήσῃ· οἱ
 δὲ Σκύθαι ἀγάμενοι τῇ πυρὶν ὠρῶνται.
 τῆτο σφι ἀντὶ λωτρῆς ἐσί. ἔ γὰρ δὴ λῶν-
 ται ὑδαλί τοπαράπαν τὸ σῶμα. αἱ δὲ γυ-
 ναῖκες αὐτέων ὑδωρ παραχέουσαι, κατα-
 σώχουσι περὶ λίθον τρηχὺν τῆς κυπαρίσ-
 σος, κὴ κέδρος, κὴ λβάνος ξύλων· κὴ ἔπειλα τὸ
 κατασωχόμενον τῆτο, παχὺ ἐόν, κὴ κα-
 ταπλάσονται ^γ πᾶν τὸ σῶμα καὶ τὸ
 πρόσωπον· κὴ ἅμα μὲν εὐωδίη σφέας ἀπὸ

^β ὑποβάλλουσι. ^γ ἰόν, κατακρίσσονται.

etiam vestimenta conficiunt lineis similima: neque sane nisi quis admodum peritus sit ejus, linea sint an cannabina, queat dignoscere: et qui non viderit cannabem existimabit lineum esse vestimentum.

75. Hujus ergo cannabis semen ubi acceperint Scythae sub pileis succedunt, ac deinde id supra lapides igne per lucidos jaciunt. Id vero aggrediens suffire etiam vaporem reddit tantum, ut Gracum nullum thuribulum eum superet. Hoc odore gaudentes Scythae fremunt; quod apud ipsos loco lavacri est. neque enim aqua lavant omnino corpus, sed uxores eorum adfundentes aquam, ad lapidem scabrum conterunt cypressi et cedri et thuris ligni aliquid: deinde istud detritum, quod est crassum, etiam oblinunt toto corpore et facie. Id eas simul bene

olentes facit, simul postero die, auferentes illud oblitum, mundas ac splendidas.

76. Externis vero et hi ritibus uti magnopere cavent, ne quidem mutuis inter se: sed Graecorum etiam minime, ut ostendit Anacharsis, et deinde iterum Scyles. Siquidem Anacharsis quum multum orbis terrarum contemplatus esset, et magnam sapientiam inde confecisset, ad fedes Scytharum proficiscebatur. Is quum per Hellespontum navigans tenuisset Cyzicum, vovit Matri deorum, (offendit enim Cyzicenos ei diem festum magnifico sane apparatu celebrantes) si salvus sospesque domum revertisset, sacrificaturum se eodem ritu quo Cyzicenos sacrificantes vidisset, et pervigilium instituturum. Quum igitur in Scythiam venisset, ingressus regionem quae dicitur Hylaea, eaque est juxta Achillis Dromon sita, ubique om-

τότ' ἔχει, ἅμα δὲ ἀπαιρέσαι τῇ δευτέρῃ
 ἡμέρῃ τὴν καταπλασὺν ^d, γίνουσαι καθα-
 ραὶ καὶ λαμπραί.

οσ'. Ξεινικοῖσι δὲ νομαίοισι καὶ ἔτοι αἰ-
 νῶς χρᾶσθαι φεύγουσι, μήτοι γε ὦν ἀλ-
 λήλων, Ἑλληνικοῖσι δὲ καὶ ἦκισα ^e, ὡς δι-
 ἔδεξαν Ἀνάχαρσις τε καὶ δεύτερα αὐτῆς
 Σκύλης. τοῦτο μὲν γὰρ Ἀνάχαρσις, ἐ-
 πεί τε γῆν πολλὴν θεωρήσας, καὶ ἀπο-
 δεξάμενος κατ' αὐτὴν σοφίην πολλήν, ἐ-
 κομίζετο ἐς ἠΐθεα τὰ Σκυθέων· πλέων δὲ
 δι' Ἑλλησπόντου ^f, προσίχει ἐς Κυζικόν·
 καὶ εὔρε γὰρ τῇ Μητρὶ τῶν Θεῶν ἀνά-
 γοντας τοὺς Κυζικηνῆς ὀρθὴν μεγαλοπρε-
 πέα κάρτα, εὔξατο τῇ Μητρὶ ὁ Ἀνάχαρ-
 σις, ἣν σῶς καὶ ὑγιῆς ἀπονοσήσῃ ἐς ἐωϋ-
 τοῦ, θύσειν τε κατὰ ταυτὰ κατὰ ὥρα
 τῆς Κυζικηνῆς ποιεῦντας, καὶ παννυχίδα
 σήσειν. ὡς δὲ ἀπίκετο ἐς τὴν Σκυδικήν,
 καταδύς ἐς τὴν καλεομένην Ἰλαίην· ἢ
 οἷ' ἐστὶ μὲν παρὰ τὸν Ἀχιλλήϊον Δρόμον,

^d καταπλασὴν. ^e δι' ἦκισα. ^f πλείων δι' Ἑλλησπόντου.

τυγχάνει δὲ πᾶσα ἔϋσα δενδρέων πανταί-
 ων πλὴν· ἐς ταύτην δὴ καταδύς ὁ Α-
 νάχαρσις, τὴν ὄρτην πᾶσαν ἐπετέλεε τῇ
 Δεῶ, τύμπανόν τε ἔχων, καὶ ἐκδησάμενος
 ἀγάλματα. καὶ τις τῶν Σκυθῶν κατα-
 φρασεῖς αὐτὸν ταῦτα ποιεῦντα, ἐσήμηνε
 τῷ βασιλεῖ Σαυλίῳ· ὁ δὲ, καὶ αὐτὸς ἀπι-
 κόμενος, ὡς εἶδε τὸν Ανάχαρσιν ποιεῦντα
 ταῦτα, τοξεύσας αὐτὸν ἀπόκτεινε. καὶ
 νῦν ἦν τις εἰρηλαίη περὶ Ανάχαρσιος, ἣ φασί-
 μιν Σκύθαι γινώσκειν, διὰ τῆτο ὅτι ἐξεδή-
 μησέ τε ἐς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ξεινικῶσι ἔθεσι
 διεχρήσατο. ὡς εἰ ἐγὼ ἤκιστα Τίμνεω τῷ
 Αριαπίθεος^α ἐπιτρόπῳ, εἶναι αὐτὸν Ἰδαν-
 θύρσου^β τοῦ Σκυθῶν βασιλέος πατρῶν,
 παῖδα δὲ εἶναι Γνέρου τῷ Λύκῃ τῷ Σπαρ-
 γαπίθεος. εἰ ὦν ταύτης ἦν τῆς οἰκίης Α-
 νάχαρσις, ἴσω ὑπὸ τῷ ἀδελφεῷ ἀποθανών.
 Ἰδάνθυρσος γὰρ ἦν παῖς Σαυλῆς, Σαύλιος
 δὲ ἦν ὁ ἀποκλείνας Ανάχαρσιν.

οζ'. Καὶ τοι τινὰ ἤδη ἤκιστα λόγον ἄλ-

^α Σπαργαπίθεος. ^β Ἰδανθύρσου.

nigenis arboribus referta. In hanc ingressus Anacharsis, omnem festi ceremoniam deae persolvit, tympanum tenens, alligatisque simulacris. Haec eum agentem quidam Scythae animadvertens, indicium detulit Saulio regi. Rex quum et ipse contulisset se eo, et Anacharsin ea facientem inspexisset, excussa sagitta necavit. Et nunc si quis de Anacharsi interroget, Scythae negant se novisse hominem, ob id quod in Graeciam peregrinatus externosque sit mores sectatus. Sicut autem ego accepi ex Timne tutore Spargapithis, esse eum patrum Idanthyrsi Scytharum regis, filium Gnuri, nepotem Lyci, pronepotem Spargapithis. Itaque si ex hac familia extitit Anacharsis, sciat se ab fratre fuisse interemptum. Idanthyrsus enim fuit filius Saulii, Saulius autem fuit qui Anacharsin interemit.

77. Quanquam et aliud quiddam Per

loponnenses audivi referentes, Anacharfin a rege Scytharum missum, Graeciae fuisse discipulum, et quum redisset, dixisse ei qui ipsum miserat, cunctos Graecos esse in omni sapientia occupatos, Lacedaemoniis exceptis, quibus solis datum esset prudenter dare et accipere rationem. Verum haec narratio temere ab ipsis Graecis ficta est. Hic igitur vir, quemadmodum antea dictum est, trucidatus fuit, et tale aliquod fatum propter externos ritus et Graecas consuetudines consequutus.

78. Multis autem sane annis postea interjectis similia excepit Scyles, Aripithis filius. etenim Aripithes Scytharum rex, cum alios filios multos sustulit, tum Scylem ex uxore Istrina, haudquaquam cive, quae filium Graecam linguam litterasque edocuit. Interjecto deinde tempore, Aripithe per dolum occiso a Sparga-

λον ὑπὸ Πελοποννησίων λεγόμενον, ὡς ὑπὸ τῶν ^c Σκυθέων βασιλέος Ανάχαρις ἀπομεμφθεῖς, τῆς Ἑλλάδος μαθητῆς γένοιτο· ὀπίσω τε ἀπονοσήσας, Φαίη πρὸς τὸν ἀποπέμφαντα, Ἑλληνας πάντας ἀχόλως εἶναι ἐς ^d πασᾶν σοφίην, πλὴν Λακεδαιμονίων· τούτοισι δὲ εἶναι μένοισι σωφρόνως δδναί τε κὶ δέξασθαι λόγον. ἀλλ' οὗτος μὲν ὁ λόγος ἄλλως πέπλασαι ὑπ' αὐτῶν ^c Ἑλλήνων. ὅθ' ὦν ἀνὴρ, ὡσπερ πρότερον εἰρέθη, διεφθάρη. ἔτος μὲν νυν ἔτω δὴ ἔπρηξε ^f διὰ ξεινικά τε νόμαια καὶ Ἑλληνικάς ὀμιλίας.

οή. Πολλοῖσι δὲ κάρτα ἔτεσι ὕσερον Σκύλης ὁ Αριπεΐθεος ^b ἔπαθε παραπλήσια τῆτω. Αριπεΐθει γὰρ τῷ Σκυθέων βασιλείϊ γίνεται μετ' ἄλλων παίδων Σκύλης. ἐξ Ἰσρινῆς δὲ γυναικὸς ἔτος γίνεται, κὶ ἔδαμῶς ἐγχωρίης· τὸν ἢ μήτηρ αὐτῆ γλῶσάν τε Ἑλλάδα κὶ γράμματα ἐδίδαξε. μετὰ δὲ, χρόνῳ ὕσερον, Αριπεΐθης

^c τοῦ ^d πρὸς. ^e ὑπὸ τῶν. ^f δὴ τι ἔπρηξι. ^b Αριπεΐθεος
scilicet MS.

μὲν τελευτᾷ δόλῳ ὑπὸ Σπαργαπέϊθεος
 τῷ Αγαθύρσων βασιλῆος· Σκύλης δὲ τὴν
 τε βασιλιήην παρέλαβε, καὶ τὴν γυναῖκα
 τῷ πατρὸς, τῇ ἕνομα ἦν Οποίη. ἦν δὲ αὐ-
 τη ἡ Οποίη ἀσὴ ἐξ ἧς ἦν Ορικος Αριπέι-
 θεῖ παῖς. βασιλεύων δὲ Σκυθέων ὁ Σκύ-
 λης, διαίτη μὲν ἕδαμῶς ἠρέσκετο Σκυθικῇ,
 ἀλλὰ πολλὸν πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ μάλ-
 λον τετραμμένος ἦν ἀπὸ παιδεύσιος τῆς
 ἐπεπαίδευτο. ἐποίεε τε τοῖστω· εὔτε ἀγά-
 γοι τὴν στρατιὴν τῶν Σκυθέων ἐς τὸ Βορυ-
 θενεϊτέων ἄστυ· (οἱ δὲ Βορυθενεῖται ἔτι
 λέγουσι σφέας αὐτὸς εἶναι Μιλησίους) ἐς
 τῆς ὅπως ἔλθοι ὁ Σκύλης, τὴν μὲν στρα-
 τιὴν κατελίπεσκε ἐν τῷ προασείῳ, αὐτὸς
 δὲ ὅπως ἔλθοι ἐς τὸ τεῖχος, καὶ τὰς πύλας
 ἐγκληῖσειε, τὴν στρατιὴν ἀποδέμενος τὴν
 Σκυθικὴν, λάβεσκε ἂν Ἑλληνίδα ἐσθῆτα·
 ἔχων δ' ἂν ταύτην, ἠγόραζε, οὔτε δορυ-
 φόρων ἐπομένων, ἔτε ἄλλυ ἕθενός. τὰς δὲ
 πύλας ἐφύλασσαν, μή τις μιν Σκυθέων ἴδῃ

pithe Agathyrsorum rege, Scyles regnum suscepit, et uxorem patris, nomine Opoeam. Erat autem Opoea haec civis, ex qua erat Aripithi filius Oricus. Scyli regnum Scytharum obtinenti Scythicus tamen vivendi mos nihil prorsus cordi erat, sed multo magis convertebatur ad Graeca, in quibus fuerat imbutus a puero; et tale quid fecit. Utique quum ad urbem Borysthenitarum Scythicum ducebat exercitum, (Borysthenitae autem se a Milesiis ajunt esse oriundos.) ad hos quoties Scyles veniebat, relicto in suburbanis exercitu, ipse muros ingressus portas obserabat; deposita Scythica veste, Graecum fovebat vestimentum, et eo indutus, in foro spatiabatur, nullo neque satellitum neque alio comitatu; sed portas servabant, ne quis Scytharum cerneret eum gestantem hujusmodi vestimentum: et cum in cete-

140 MELPOMENE. IV.

ris Graecorum disciplina utebatur, tum sacra diis faciebat ritu Graeco. Et quum ibi tempus menstruum aut amplius triverat, abscedebat, induta sibi Scythica veste. Idque saepenumero faciebat, exstructis sibi aedibus in Borysthenide, et uxore illinc accepta.

79. Sed quum deberet ei male cedere, ex hac occasione evenit. Affectabat Baccho per Bacchanal initiari, ac initiationem jam sumpturo in manibus, oblatum est ingens ostentum. Erant ei in urbe Borysthenitarum circum aedes (quarum etiam paulo ante habui mentionem) magnas atque magnificas spatii laxitas, circaque eam e lapide candido sphinges et grypes stantes. in has aedes deus fulmen jaculatus est, totaeque deflagaverunt. Scyles nihilominus propterea initiationem peragit. Enimvero Scythae Graecis probro dant bacchari, ne

ἔχοντα ταύτην τὴν σολήν. καὶ τᾶλλα ἔχρατο διαίτη Ἑλληνικῇ, καὶ θεοῖσι ἰσὰ ἔποιεε κατὰ νόμους τῶν Ἑλλήνων. ὅτε δὲ διατρίψει μῆνα ἢ πλεον τούτου, ἀπαλλάσσει, ἐνδὺς τὴν Σκυθικὴν σολήν. ταῦτα ποιέεσκε πολλάκις· καὶ οἰκία^α τε ἔδειμαλο ἐν Βορουθένει, καὶ γυναῖκα ἔγνημε ἔς αὐτὰ ἐπιχωρίην.

θ'. Ἐπεὶ τε δὲ ἔδεέ οἱ κακῶς γενέσθαι, ἐγένετο ἀπὸ προφάσιος τοιῆσδε· ἐπεθύμησε Διονύσω βακχεῖω τελεσθῆναι· μέλλοντι δὲ οἱ ἔς χεῖρας ἄγεσθαι τὴν τελετήν, ἐγένετο Φάσμα μέγιστον. ἦν οἱ ἐν Βορουθενείτων τῇ πόλι, οἰκίης μεγάλης καὶ πολυτελέος περιβολῆ, (τῆς καὶ ὀλίγω τι πρότερον τετῶν μνήμην εἶχον) τὴν τε περίξ^β λευκῆ λίθου σφίγγες τε καὶ γρύπες ἔσασαν. ἔς ταύτην ὁ θεὸς ἐνέσκηψε βέλος· καὶ ἡ μὲν καλεκάη πᾶσα. Σκύλης δὲ οὐδὲν τέττου^γ εἶνεκα ἦσαν ἐπέελεσε τὴν τελείην. Σκύλαι δὲ τῶ βακχεύειν περί Ἑλλησι ὄνειδί-

^α πολλάκις. οἰκία. ^β τὴν περίξ. ^γ τετῶν.

ζῆσαι. ἔ γάρ Φασι εἰκὸς εἶναι θεὸν ἐξευρί-
 σκειν τῷτον ὅστις μαίνεσθαι ἐνάγει ἀνθρώ-
 πους. ἐπεὶ τε δὲ ἐτελέσθη τῷ βακχείῳ ὁ
 Σκύλης, ἐπρήψευσεν^d τῶν τις Βορυσθενεί-
 τέων πρὸς τοὺς Σκύδας, λέγων, Ἐμῖν
 ἔ γάρ^e καίλαγελάτε, ὦ Σκύθαι, ὅτι βακ-
 χεύομεν, καὶ ἡμέας ὁ θεὸς λαμβάνει· νῦν
 ἔστος ὁ δαίμων καὶ τὸν ὑμέτερον βασιλέα
 ἔλελάβηκε, καὶ βακχεύει τε, καὶ^f ὑπὸ τῆ
 θεῦ μαίνεται. εἰ δέ μοι ἀπισέετε, ἐπε-
 σθε, καὶ ὑμῖν ἐγὼ δείξω. εἶποντο τῶν
 Σκυθέων οἱ προεσεῶτες· καὶ αὐτῆς ἀναγα-
 γὼν ὁ Βορυσθενείτης, λάβρη ἐπὶ πύργον
 κάτισεν. ἐπεὶ τε δὲ παρήιε σὺν τῷ Διά-
 σω ὁ Σκύλης, καὶ εἶδόν μιν βακχεύοντα οἱ
 Σκύθαι, κάρτα συμφορὴν μεγάλην ἐποιή-
 σαντο. ἐξελθόντες δὲ ἐσήμαινον πάσῃ τῇ
 στρατῆ τὰ ἴδοιεν.

π'. Ὡς δὲ μετὰ ταῦτα ἐξήλαυσε ὁ
 Σκύλης ἐς ἡθεα τὰ ἐωυτοῦ, οἱ Σκύθαι
 προσησάμενοι τὸν ἀδελφεὸν αὐτῆ Ὀκτα-

^d διεπρήψισι. ^e ἡμῖν δέ. ^f ἔ βακχεύειν, ζ. ^g ἰκάτισι.

gantes esse credibile deum invenisse quo
 homines ad dementiam adigantur. Post-
 equam bacchanali initiatus est Scyles,
 quidam Borysthenitarum Scythis indici-
 um detulit, inquam, ‘ Nos enim irri-
 ‘ dete Scythae quod Bacchanalia agamus,
 ‘ quodque nos deus corripiat; at nunc
 ‘ daemon hic vestrum quoque regem in-
 ‘ sedit. nam bacchatur et a deo insanit.
 ‘ Quod si mihi non habetis fidem, sequi-
 ‘ mini me rem vobis ostensurum.’ Pri-
 mores Scytharum sequuti sunt: quos Bo-
 rysthenita ille deductos clanculum in turri
 collocavit. Ubi adfuit Scyles cum thiaso,
 Scythae eum bacchabundum conspicati,
 rem ingentis calamitatis esse duxerunt:
 digressiveque, ea quae viderant omni exer-
 citui indicarunt.

80. Post haec ubi ad lares suos redi-
 bat Scyles, praeposito fratre ejus Oeta-

¶ 44 MELPOMENE. IV.

masade, ex filia Terei genito, insurrexerunt contra Scylen. Scyles cognito quid de se fieret, et quam ob causam, profugit in Thraciam. Id quum audisset Octamafades, cum exercitu adversus Thraciam contendit: cui ad Istrum progresso Thraces occurrerunt. Et quum conflicturi essent, Sitalces ad Octamafadem misit caduceatorem, cum his mandatis, ‘ Quid opus est inter nos tentare? Tu
‘ quidem sororis meae es filius, sed habes
‘ germanum meum, quem si mihi reddi-
‘ deris, ego vicissim Scylen trado tibi. Ita
‘ neque tu, neque ego periclitabor exer-
‘ citu.’ Per haec verba pacem firmabat Sitalces. Erat enim apud Octamafadem frater Sitalcis profugus. Et Octamafades ista accepit, redditoque Sitalci avunculo suo, Scylen cepit fratrem. Et Sitalces qui-

μασάδην, γεγονότα ἐκ τῆς Τήρεω^α. Συγα-
 τρὸς, ἐπανισαίαλο τῷ Σκύλη. ὁ δὲ, μα-
 θὼν τὸ γινόμενον ἐπ' ἐωῦτῷ, κὶ τὴν αἰτίην
 δι' ἣν ἐποιέειο, καταφεύγει ἐς τὴν Θρηί-
 κην. πυθόμενος δὲ ὁ Οκταμασάδης ταῦ-
 τα, ἐσραλεύειο ἐπὶ τὴν Θρηίκην· ἐπεὶ τε
 δὲ ἐπὶ τῷ Ισρῷ ἐγένετο, ἠντίασάν μιν οἱ
 Θρηίκες. μελλόντων δὲ αὐτέων συνάψειν^β,
 ἔπεμψε Σιτάλκης παρὰ τὸν Οκταμασά-
 δην, λέγων τοιαύδε, ' Τί δεῖ ἡμέας ἀλλή-
 ' λων πειρηθῆναι; εἷς μὲν μευ τῆς ἀδελ-
 ' φείης παῖς, ἔχεις δέ μευ ἀδελφεόν· σύ τέ
 ' μοι ἀπόδος τοῦτον, καὶ ἐγὼ σοι τὸν σὸν
 ' Σκύλην παραδίδωμι. σραλίῃ δὲ μήτε σὺ
 ' κινδυνεύσης, μήτ' ἐγώ.' ταῦτά οἱ πέμ-
 ' ψας ὁ Σιτάλκης ἐπεκηρυκεύετο. ἦν γὰρ
 παρὰ τῷ Οκταμασάδῃ ἀδελφεὸς Σιτάλ-
 κeos πεφευγώς. ὁ δὲ^γ Οκταμασάδης κα-
 ταινέει ταῦτα. ἐκδιδούς^δ δὲ τὸν ἐωῦτοῦ
 μήτρωα Σιτάλκη^ε, ἔλαβε τὸν ἀδελφεόν

^α Τυρίω. ^β συνάπτειν. ^γ πεφευγώς τῦτον. ^δ δέ. ^ε ἰκδύς.

^ε Σιτάλκην.

Σκύλην. κῆ Σιτάλκης μὲν παραλαβὼν τὸν ἀδελφεὸν, ἀπήγειο. Σκύλεω δὲ Οκταμασάδης αὐτῷ ταύτη ἀπέταμε τὴν κεφαλὴν. ἔτω μὲν περιστέλλουσι τὰ σφέτερα νόμα Σκύθαι, τοῖσι δὲ παρακλιωμένοισι ξεινικῆς νόμος τοιαῦτα ἐπιτίμια διδῶσι.

πα'. Πλήθος δὲ τὸ Σκυθέων ἔκ οἷός τε ἐγενόμην ἀτρεκέως πυθέσθαι, ἀλλὰ διαφόρους λόγους περὶ τῷ ἀριθμῷ ἤκουον. κῆ γὰρ κάρτα πολλοὺς εἶναι σφεας, κῆ ὀλίγους, ὡς Σκύθας εἶναι. τοσόνδε μὲνοι ἀπέφαινον μοι ἐς ὄψιν· ὡς ἔστι ^ε μεταξὺ Βορυθένεός τε ποταμῷ καὶ Ἰπάνιος χῶρος· ἔνομα δὲ ἔστι οἱ Ἑξαμπαῖος· τῷ κῆ ὀλίγον τι πρότερον τέτων μνήμην εἶχον, φάμενος ἐν αὐτῷ κρήνην ὕδατος πικρῷ εἶναι, ἀπ' ἧς τὸ ὕδωρ ἀπορρέον τὸν Ἰπανην ἀποτοῦ ποιεῖν ^ε. ἐν τέτῳ τῷ χώρῳ κέεται χαλκήϊον, μεγάθει καὶ ἑξαπλήσιον ^η τῷ ἐπι τῷ σόματι τῷ Πόντι κρητῆρος, τὸν Παισανίης ὁ Κλεομβρότου ἀνέθηκε. ὃς δὲ μὴ

^ε ὄψιν. ἴσι. ^ε ποικίλ. ^η μεγάλῃ ἑξαπλάσιον.

dem accepto fratre reduxit exercitum :
 Oëtamafades autem eodem die caput Scy-
 li dempsit. Adeo sua instituta Scythæ
 observant : et iis qui externos ritus ad-
 sciscunt, tales irrogant poenas.

81. Multitudinem autem Scytharum
 non potui exacte indagare, quum de ejus
 numero varia referentes audiam, et per-
 multos illos, et rursus paucos esse utique
 Scythas. Quantum autem sub aspectum
 meum venit : Est inter Borysthenen et
 Hypanin flumina, locus nomine Exam-
 pæus : cujus etiam aliquanto antea ha-
 buimus mentionem, quum dicebam fon-
 tem in eo esse aquæ amaræ, Hypanin in
 quem fluit, impotabilem reddentis. Hoc
 in loco jacet ahenum sexies tantum quan-
 tus crater qui est in ostio Ponti, a Pausa-
 nia Cleombroti filio dedicatus. Quod si

quis illum non inspexit, hunc ei in modum declarabo: Sexcentarum est amphorarum facile capax istud in Scythis ahenum, crassitudine digitorum sex. id ajunt indigenae ex aculeis sagittarum esse factum: regem enim suum, nomine Arian-
tan, quum numerum Scytharum scire vellet, jussisse singulos Scythas conferre singulos sagittarum aculeos, proposita morte ei qui non ferret. Ita magnam vim collatam esse aculeorum: et ex his confectum ahenum illud placuisse ei pro monumento relinquere, et in hoc Exam-
paeo dedicare. Haec de multitudine Scy-
tharum audiebam.

82. Miracula autem haec regio nulla habet, praeter flumina cum multo maxima, tum numero plurima. Si quid tamen praeter flumina et magnitudinem campi exhibetur admiratione dignum, id dice-

εἶδε κω τοῦτον, ὧδε δηλώσω· ἑξακοσίους ἀμφορέας εὐπετέως χωρέει τὸ ἐν Σκύθησι χαλκήϊον. πάχος δὲ τὸ Σκυθικὸν τοῦτο χαλκήϊον ἐστὶ δακτύλων ἕξ. τοῦτο ὦν ἔλεγον οἱ ἐπιχώριοι ἀπὸ ἀρδίων γενέσθαι, βουλόμενον γὰρ τὸν σφέτερον βασιλέα, τῷ οὐνομα εἶναι Ἀριαντὰν, τῆτον εἰδέναι τὸ πλῆθος τῶν Σκυθέων, κελεύειν μιν πάντας Σκύθας ἀρδίον ἕκαστον μίην ἀπὸ τῆ οἷς ἔκομίσαι· ὅς δ' ἂν μὴ κομίση, θάνατον ἀπέειλε. κομιοῦναι τε δὴ χρῆμα πολλῶν ἀρδίων, καὶ οἱ δόξαι ἐξ αὐτέων μνημόσυνον ποιήσας^c λιπέσθαι, ἐκ τούτέων δὴ μιν τὸ χαλκήϊον ποιῆσαι τῆτο, καὶ ἀναθεῖναι ἐς τὸν Ἑξαμπαῖον τοῦτον. ταῦτα δὴ περὶ τῆ πλῆθεος τῆ Σκυθέων ἤκον.

πβ'. Θωυμάσια δὲ ἡ χώρα αὕτη οὐκ ἔχει, χωρὶς ἢ ὅτι ποταμὸς τε πολλῶ μεγίστος, καὶ ἀριθμὸν πλείστος. ὃ δὲ ἀποθωυμάσαι ἄξιον καὶ παρέξ^d τῶν ποταμῶν, καὶ τῆ μεγάθεος τῆ πεδίου, παρέχεται, εἰρήτη

^c κομίσαντι. ^d ἄξιον, παρέξ.

σείαι. ἴχνος Ἡρακλέος φαίνεσι ἐν πέτρῃ
 ἐνεόν, τὸ ἔοικε μὲν βήματι ἀνδρὸς, ἔσι δὲ
 τὸ μέγαθος δίπηχυ, παρὰ τὸν Τύρην πο-
 ταμόν. τῆτο μὲν νυν τοῖτό ἔσι.

πγ'. Αναθήσομαι δὲ ἐς τὸν κατ' ἀρ-
 χὰς ἡία λέξων λόγον. παρασκευαζομένου
 Δαρείς ἐπὶ τῆς Σκύθας, καὶ ἐπιπέμποιλος
 ἀγγέλους ἐπιτάξουίλας τοῖσι μὲν πεζὸν στρα-
 τὸν, τοῖσι δὲ νέας παρέχειν, τοῖσι δὲ ζεύ-
 γνουσαι τὸν Θρηίκιον Βόσπορον. Αρτά-
 βανος ὁ Ὑσάσπεος, ἀδελφεὸς ἐὼν Δαρείς,
 ἔχρηξε μηδαμῶς αὐτὸν στρατιὴν ἐπὶ Σκύ-
 θας ποιέεσαι, καταλέγων τῶν Σκυθέων
 τὴν ἀπορίην. ἀλλ', ἔ γὰρ ἔπειθε συμβα-
 λεύων οἱ χρησά, ὁ μὲν ἐπέπαυτο. ὁ δὲ,
 ἐπειδὴ οἱ τὰ πάντα παρεσκεύασο, ἐξήλαυ-
 νε τὸν στρατὸν ἐκ Σέσων.

πδ'. Ενθαῦτα τῶν Περσέων Οἰόβαζος
 ἐδεήθη Δαρείς, τριῶν ἐόντων οἱ παίδων, καὶ
 πάντων στρατευομένων, ἕνα αὐτῷ κατα-
 λειφθῆναι. ὁ δὲ οἱ ἔφη, ὡς Φίλω ἐόντι, καὶ

tur. Vestigium Herculis ostendunt petrae impressum, virili vestigio simile, bicubitali magnitudine, juxta fluvium Tyrem. Et hoc ita se habet.

83. REDEO ad eam quam ab initio institueram orationem: Dario adversus Scythas exercitum comparanti, dimissis nunciis ad imperandum, aliis ut peditatum, aliis ut classem praestarent, aliis ut Bosphorum Thracium ponte jungerent: Artabanus, Hystaspis filius, Darii frater, nolbat illum ullo pacto Scythis inferre bellum, commemorans Scytharum inopiam, utilia suadens: quum tamen non persuaderet illi, destitit a dissuadendo. Darius, ubi omnia ei in expedito fuere, copias eduxit ex urbe Susis.

84. Ibi eum Oeobazus ex Persis, cui tres filii erant, et omnes militantes, obsecrabat ut unum sibi relinqueret. Cui Darius tanquam amico et modesta obsecran-

ti, respondit se omnes liberos relicturum. Eo responso Oeobazus magnopere laetabatur, sperans liberos suos missionem habere militiae. At ille adstantes iussit ut omnes Oeobazi filios interimerent. Ita filii Oeobazi obtruncati, illic sunt relictū.

85. Darius Susis movens, postquam pervenit ad Bosporum Calchedoniae, ubi pons iunctus erat, illinc conscensa navi, transmisit in Cyaneas, quae dicuntur, quas Graeci prius errabundas fuisse ajunt. Ibi sedens in templo subjiciebat oculis Pontum, rem spectaculo dignam. nam inter omnia maria est maxime admirabilis. Cujus longitudo est undecim millium ac centum stadiorum: latitudo (qua latissimus sui est) trium millium ducentorum. Hujus pelagi os latitudinis est quatuor stadiorum: longitudo oris (quod est collum)

ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ. 153

μετρίων δεομένων, πάντας τοὺς παῖδας κά-
ταλείπειν. ὁ μὲν δὴ Οἰόβαζος περιχαρῆς
ἦν, ἐλπίζων τῆς ἕβας στρατηίης ἀπολελύ-
σθαι· ὁ δὲ ἐκέλευσε τοὺς ἐπεσεῶτας,^ε
ἀποκλείναι πάντας τοὺς Οἰοβάζου παῖδας·
καὶ ἔτσι μὲν ἀποσφαγέτες, αὐτοῦ ταύτη
ἐλίποντο.

πέ. Δαρῆιος δὲ ἐπεὶ τε πορευόμενος
ἐκ Σέσων ἀπίκετο τῆς Καλχηδονίης ἐπὶ
τὸν Βόσπορον, ἵνα ἔζευκτο ἢ γέφυρα, ἐνθεῦ-
τεν ἑσθὰς ἐς νέα, ἔπλεε ἐπὶ τὰς Κυανέας
καλυμένας, τὰς πρότερον πλαγκτὰς Ἑλ-
ληνες φασὶ εἶναι. ἐζόμενος δὲ ἐπὶ τῷ ἰρῶ,^ε
ἔθηετο τὸν Πόντον ἑόντα ἀξιοθέηλον. πε-
λαγέων γὰρ ἀπάντων πέφυκε Δωῦμασι-
ώτατος· τῆτο μὲν, μῆκος εἰσὶ σάδιοι ἑκα-
τὸν καὶ χίλιοι καὶ μύριοι· τοῦτο δὲ, τῆ εὐ-
ρύτατος αὐτὸς ἐωῦτῃ, σάδιοι διηκόσιοι καὶ
τριχίλιοι. τρίτου τῆ πελάγεος τὸ σῶμα,
ἔστι εὖρος τέσσαρες σάδιοι· μῆκος δὲ τοῦ
σώματος, ὁ αὐχὴν, τὸ δὴ Βόσπορος κε-

^ε ὁ δὲ καλύει τὴν ἐπὶ τούτων ἐπιστάτας. ^ε ἔθηετο.

κληται, κατ' ὃ δὴ ἔζευκτο ἢ γέφυρα, ἐπὶ
 φαδίους εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἔστι. τείνει δὲ ἐς
 τὴν Προποντίδα ὁ Βόσπορος. ἢ δὲ Προ-
 πονίς, ἔβασα εὖρος μὲν φαδίων πεντακοσί-
 ων, μῆκος δὲ τετρακοσίων καὶ χιλίων, κα-
 ταδιδοῖ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, ἐόντα σεινό-
 τητι μὲν ἐπὶ φαδίς, μῆκος δὲ τετρακο-
 σίς. ἐκδιδοῖ δὲ ὁ Ἑλλήσποντος ἐς χάσμα
 πελάγεος τὸ δὴ Αἰγαῖον καλεῖται.

πς'. Μεμέτρηται δὲ ταῦτα ὧδε· νῆς
 ἐπίπαν μάλιστά κη κατανύει ἐν μακροήμε-
 ρῆ^α ὀργμέας ἐπλακισμυρίας, νυκλὸς δὲ, ἔξα-
 κισμυρίας^β. ἥδη ὧν ἐς μὲν Φάσιν ἀπὸ τῆ
 φόμαλος, (τῆτο γάρ ἐστι τῆ Πόντις μακρο-
 τάλου) ἡμερέων ἑννέα πλόος ἐστὶ, καὶ νυκλῶν
 ὀκτώ· αὐται, ἑνδεκα μυριάδες καὶ ἑκατὸν
 ὀργμέων γίνονται. ἐκ δὲ τῶν ὀργμέων του-
 τέων, φαδιοὶ ἑκατὸν καὶ χίλιοι καὶ μύριοι εἰσι.
 ἐς δὲ Θεμισκυραν τὴν ἐπὶ Θερμώδουλι πο-
 σαμῶ ἐκ τῆς Ἰνδικῆς, (κατὰ τῆτο γάρ ἐστι
 τῆ Πόντις εὐρύταλου) τριῶν τε ἡμερέων καὶ

^α μακρῆ ἐπίπρ. ^β Hae tres voces absunt ab MS.

quae Bosporus dicitur, ubi pons connectebatur, circiter centum viginti stadia. Bosporus ad Propontidem pertinet. Propontis autem latitudinis quingentorum stadiorum est, mille et quadringentorum longitudinis, influens in Hellespontum. Ipse Hellespontus, ubi angustissimus, stadiis septem, quadringentis longus, intrans pelagi hiatum quod Aegæum vocatur.

86. Haec autem ita dimensa sunt. Navis fere meat omnino septuaginta millia orgyiarum longo die, nocte vero sexaginta millia. Itaque e faucibus Ponti ad Phasin (hoc est enim Ponti longissimum) novem dierum est navigatio, et octo noctium, quae fiunt centum ac decem millia orgyiarum et centum, hoc est, stadiorum undecim millia ac centum. E Sindica autem ad Themiscyram, quae est super flumen Thermodontem (hîc namque Ponti latissimum est) trium dierum duarumque

noctium est navigatio, quae fiunt passuum trecenta ac triginta millia, stadiorum vero tria millia et trecenta. Hunc igitur in modum Pontus ac Bosporus et Hellespontus a me dimensi sunt, et secundum ea quae dixi situm habent. Quinetiam Pontus hic paludem habet influentem in se, non multo quam ipse est minorem, quae Maeotis appellatur, et mater Ponti.

87. Darius, ubi Pontum contemplatus est, renavigavit ad pontem, cujus architectus extitit Mandrocles Samius. Contemplatus item Bosporum, duos ad eum cippos erexit e candido lapide, incidens litteris in uno quidem Assyriis, in altero autem Graecis, omnes gentes quas ducebat. Ducebat autem omnes gentes quibus imperabat, continentes numero septingenta millia hominum cum equitatu, praeter classem, quae constabat e navibus sexcentis. His postea cippis Byzantii in

δύο νηλῶν πλόον^c. αὐται δὲ, τρεῖς κὶ τρι-
ήκοντα μυριάδες ὀργυέων γίνονται, σάδιοι
δὲ, τριηκόσιοι κὶ τριχίλιοι. ὁ μὲν νυν Πόν-
τος ἕτος κὶ Βόσπορός τε κὶ Ἑλλήσποντος
ἔτω τέ μοι μεμετρέαιαι, κὶ κατὰ τὰ εἰ-
ρημένα πεφύκασι. παρέχεται δὲ κὶ λίμνην
ὁ Πόντος ἐκιδύσαν^d ἔς ἑωυτόν, ἔ πολλῶ
τέω ἐλάσσω ἑωυτῆ· ἢ Μαυῆτις τε καλέ-
εται, κὶ μήτηρ τῆ Πόντις.

πζ'. Ὁ δὲ Δαρεῖος ὡς ἐθήσατο τὸν
Πόντον, ἔπλεε ὀπίσω ἐπὶ τὴν γέφυραν,
τῆς ἀρχιτέκτων ἐγένετο Μανδροκλέης Σά-
μιος. Σηησάμενος δὲ κὶ τὸν Βόσπορον, σή-
λας ἔσησε δύο ἐπ' αὐτόν^c, λίθου λευκῆ,
ἐνταμῶν γράμματα, ἔς μὲν τὴν Ἀσύ-
ρια^f. ἔς δὲ τὴν Ἑλληνικά, ἔθνεα πάντα
ἔσαπερ ἦγε· ἦγε δὲ πάντα τῶν ἦρχε. τε-
τέων μυριάδες ἔξηριθμήθησαν, χωρὶς τοῦ
ναυτικῆ, ἑβδομήκοντα σὺν ἰππεῦσι· νέες δὲ
ἑξακόσiai συνελέχθησαν. τῆσι μὲν νυν
σήλησι ταύτησι Βυζάντιοι, κομίσαντες ἔς

^a πλῆος. ^d Πόντος ἕτος ἐκιδύσαν. ^c αὐτῆ. ^f τὴν ἰστικήν Ἀσσύρια.

τὴν πόλιν, ὑπερον τεττέων ἐχρήσαντο πρὸς
 τὸν βωμὸν τῆς Ορθωσίης Ἀρτέμιδος, χω-
 ρίς ἐνὸς λίθου. οὗτος κατελείφθη ἔ παρα
 τῷ Διονύσῃ τὸν νηὸν ἐν Βυζαντίῳ, γραμ-
 μάτων Ἀσσυρίων πλέος. τῷ δὲ Βοσπόρῳ
 ὁ χώρος, τὸν ἐξεύξε βασιλεὺς Δαρεῖος, ὡς
 ἐμοὶ δοκέει συμβαλλομένῳ, μέσον ἐστὶ Βυ-
 ζαντίης τε καὶ τῷ ἐπὶ στρατῷ ἱερῷ.

πή. Δαρεῖος δὲ μετὰ ταῦτα ἦλθεῖς
 τῇ σχεδίῃ, τὸν ἀρχιτέκτονα αὐτῆς Μαν-
 δροκλέα τὸν Σάμιον ἐδώρησατο παισὶ δέκα
 ἀπ' ὧν δὴ Μανδροκλῆς ἀπαρχὴν, ζωα-
 γραφάμενος πᾶσαν τὴν ζευξίν τῷ Βοσπό-
 ρῳ, καὶ βασιλέα τε Δαρεῖον ἐν προεδρίῃ κα-
 τήμενον, καὶ τὸν στρατὸν αὐτῷ διαβαίνοντα,
 ταῦτα γραφάμενος, ἀνέθηκε ἔς τὸ Ἡρα-
 ον, ἐπιγράφας τάδε,

Βόσπορον ἰχθυόεντα γεφυρώσας ἀνέθηκε

Μανδροκλῆς Ἡρῆ μνημόσυνον σχεδίας·

Αὐτῷ μὲν σίφανον περιθεῖς, Σαμίῳσι δὲ κῦδες·

Δαρεῖν βασιλέος ἐκτελέσας κατὰ ἱστῶν.

Ἔτος δὲ κατελείφθη.

urbem suam translatis usi sunt ad aram Dianae Orthosiae, praeter unum lapidem, qui apud Bacchi delubrum in eadem urbe relictus est litteris Assyriis oppletus. Ceterum Bospori locus quem rex Darius ponte commisit, conjectanti mihi videtur medius inter Byzantium et templum quod ad os est.

88. Post haec Darius ponte ratito delectatus, autorem ejus Mandroclum Samium donavit decem pueris. Ex quorum primitiis Mandrocles pingendo totam commissionem Bospori et regem Darium in solio sedentem, ac copias ibi transeuntes, effinxit, eamque picturam templo Junonis dedicavit, cum hac inscriptione,

Qui rate piscosum conjunxit Bosporon, implens
 Darii regis vota, jubentis opus,
 Junoni Mandrocles haec monumenta dicavit,
 Effet honor Samiis unde, corona sibi.

Haec igitur monumenta extiterunt ejus qui pontem compegit.

89. Quem ubi remuneratus est Darius, transmisit in Europam, jussis Ioni-
bus navigare in Pontum usque ad Istrum,
atque ubi eo pervenissent, se illic oppo-
nere fluvium ponte jungentes. Ducebant
enim classem Iones et Aeolenses et Hel-
lespontii. Hi praetervecti Cyaneas, recta
ad Istrum navigarunt, subvectique duo-
rum dierum itinere a mari ad collum flu-
minis, ubi in ostia scinditur, illud ponte
jungunt. Darius, transmissio per ratem
Bosporo, faciebat per Thraciam iter, et
quum ad fontes Teari amnis perventum
esset, triduo hîc habuit stativa.

90. Tearus fertur ab accolis amnum
esse optimus cum ad alios morbos, tum

ταῦτα μὲν νυν τοῦ ζεύξαντος τὴν γέφυραν μνημόσυνα ἐγένετο.

πθ'. Δαρῆϊος δὲ δωρησάμενος Μανδροκλέα, διέβαινε ἐς τὴν Εὐρώπην, τοῖσι Ἰωσι παραγγείλας πλέειν ἐς τὸν Πόνιον, μέχρι Ἰσρα ποταμῷ· ἐπεὰν δὲ ἀπὶ κωνίαι ἐς τὸν Ἰσρον, ἐνθαῦτα αὐτὸν περιμένειν, ζευγνύοντας τὸν ποταμόν. τὸ γὰρ δὴ ναυτικὸν ἦγον Ἰωνές τε καὶ Αἰολέες καὶ Ἑλλησπόνιοι. ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς τὰς Κυανέας διεκπλώσας, ἔπλεε ἰθὺ τῷ Ἰσρα. ἀναπλώσας δὲ ἀνὰ τὸν ποταμόν δυῶν ἡμερέων πλοῦν ἀπὸ θαλάσσης, τοῦ ποταμοῦ τὸν αὐχένα, ἐκ τῷ χίζεται τὰ σώματα τῷ Ἰσρα, ἐζεύγνυε. Δαρῆϊος δὲ, ὡς διέβη τὸν Βόσπορον κατὰ τὴν χεδίην, ἐπορεύετο διὰ τῆς Θρηίκης. ἀπικόμενος δὲ ἐπὶ Τέαρου ποταμῷ τὰς πηγὰς, ἐσραλοπεδεύσατο ἡμέρας τρεῖς.

Λ'. Ὁ δὲ Τέαρος λέγεται ὑπὸ τῶν περιοίκων εἶναι ποταμῶν ἄριστος, τὰ τε

ἄλλα ἐς ἄκισιν φέροντα, καὶ δὴ καὶ ἀνδράσι καὶ ἵπποισι ψώρην ἀκέσαοθαι. εἰσὶ δὲ αὐτῷ αἰ^α πηγαὶ δυῶν δέσσαι τεσσερήκοντα, ἐκ πέτρης τῆς αὐτῆς ῥέσσαι. καὶ αἰ μὲν αὐτῶν, εἰσὶ ψυχραὶ· αἰ δὲ, θερμαί. ὁδὸς δὲ ἐπ' αὐτάς ἐστι ἴση ἐξ Ἡραίας τε πόλιος τῆς παρὰ Περίνθῳ, καὶ ἐξ Ἀπολλωνίης τῆς ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πάντῳ, δυῶν ἡμερέων ἑκατέρῃ. ἐκδιδοὶ δὲ ὁ Τέαρὸς ἔτος ἐς τὸν Κοντάδεσδον ποταμὸν· ὁ δὲ Κονιάδεσδος, ἐς τὸν Ἀγριάνην· ὁ δὲ Ἀγριάνης, ἐς τὸν Ἐβρον· ὁ δὲ, ἐς θάλασσαν τὴν παρ' Αἰνῷ πόλι.

Ζα'. Ἐπὶ τοῦτον ὦν τὸν ποταμὸν ἀπικόμενος ὁ Δαρεῖος, ὡς ἐστρατοπεδεύσατο, ἦρθεῖς τῷ ποταμῷ, σήλην ἔσησε καὶ ἐνθαῦτα γράμματα γράψας^β, λέγοντα τάδε, ΤΕΑΡΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙ ὙΔΩΡ ΑΡΙΣΤΟΝ ΤΕ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΣΤΟΝ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΠΑΝΤΩΝ ΠΟΤΑΜΩΝ. ΚΑΙ ΕΠ' ΑΥΤΑΣ ΔΠΙΚΕΤΟ, ΕΛΑΥΝΩΝ ΕΠΙ ΣΚΥΘΑΣ ΣΤΡΑΤΟΝ, ΑΝΗΡ ΑΡΙΣΤΟΣ ΤΕ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ

^α εἰσὶ γὰρ τέτυ αἰ. ^β ἰγγράψας.

ad scabiem curandam vel hominum vel equorum. Ejus enim fontes duodequadraginta sunt, ex eadem petra manantes, partim frigidi, partim calidi. Ad hos tantundem viae est ab Heraeo urbe juxta Perinthum, et ab Apollonia quae est in Ponto Euxino, duorum dierum utraque. Fluit autem Tearus hic in fluvium Contadesdum, Contadesdus in Agrianem, Agrianes in Hebrum, Hebrus in mare juxta urbem Aenum.

91. Ad hunc igitur amnem quum pervenisset Darius, castraque posuisset, oblectatus amne, cippum erexit etiam illic his litteris inscriptum, TEARI AMNIS CAPITA OPTIMAM AQUAM ATQUE PULCHERRIMAM CUNCTORUM AMNIUM CONTINENT, ET AD EA PERVENIT, EXERCITUM DUCENS ADVERSUS SCYTHAS, VIR OPTIMUS ATQUE PULCHERRIMUS

CUNCTORUM HOMINUM, DARIUS
 HYSTASPIS FILIUS, PERSARUM
 CUNCTAEQUE CONTINENTIS REX.
 Haec sunt illic scripta.

92. Darius hinc movens venit ad alium amnem nomine Artiscum, qui per Odryfas fluit: quo ubi pervenit, ita agendum sibi putavit. Ostenso certo loco copiis suis, jussit illic virum quemque praetereuntem ponere unum lapidem in isto demonstrato loco. Id quum exercitus fecisset, grandes acervos lapidum istie relinquens abduxit exercitum.

93. Sed priusquam ad Istrum perveniret, primos subegit Getas, qui de immortalitate sectam sequuntur. Nam Thraeces qui obtinent Salmydessum, quique supra Apolloniam et Mesambriam urbem incolunt, et qui Cymianae et Mypsaei vocantur, sine pugna sese ipsos Dario dediderunt. Getae vero ad pervicaci-

ΠΑΝΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ, ΔΑΡΕΙΟΣ Ὁ ὙΣΤΑ-
ΣΠΕΟΣ, ΠΕΡΣΕΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ
ΗΠΕΙΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΣ, ΤΑΥΤΑ Δὲ ἘΝΘΑΥΤΑ
ἘΦΡΆΦΗ.

46'. Δαρεῖος δὲ ἐνθεῦτεν ὄρμηθεῖς, ἀ-
πίκειο ἐς ἄλλον ποταμὸν, τῷ ὄνομα Ἀρτι-
σκός ἐστι, ὃς δὴ διὰ Οὐρουσῶν ῥέει. ἐπὶ τῷ-
τον δὴ τὸν ποταμὸν ἀπικόμενος ἐποίησε
τοιόνδε· ἀποδέξας χωρίον τῇ στρατῇ, ἐκέ-
λευε πάντα ἄνδρα λίθον ἓνα παρεξίοντα
πθέναι ἐς τὸ ἀποδεδεγμένον τῷτο χωρίον·
ὡς δὲ ταῦτα ἡ στρατὴ ἐπετέλεσε, ἐνθαῦ-
τα κολωνὸς μεγάλης ^c τῶν λίθων κατα-
λιπὼν, ἀπήλαυε τὴν στρατὴν.

47'. Πρὶν δὲ ἀπικέσθαι ἐπὶ τὸν Ἰσρον,
πρώτης αἰρέει Γέτας τὴς ἀθανατίζοντας.
οἱ μὲν γάρ δὴ τὸν Σαλμυδασὸν ἔχοντες
Θρηῆκες, καὶ ὑπὲρ Ἀπολλωνίης τε καὶ Με-
σαμβρίας πόλιος οἰκημένοι, καλούμενοι δὲ
Κυρμιᾶναι, καὶ Μυψαῖοι, ἀμαχητὶ σφέας
αὐτοὺς παρέδωσαν Δαρεῖω. οἱ δὲ Γέται,

^c MS. μεγάλων.

πρὸς ἀγνωμοσύνην τραπόμενοι, αὐτίκα ἐδελώθησαν, Θρηϊκῶν ἑόντες ἀνδρείοτατοι καὶ δικαιοτάτοι.

Ζδ'. Αἰθνατίζουσι δὲ τόνδε τὸν τρόπον· ἔτε ἀποθνήσκειν ἐωϋτὲς νομίζουσι, ἵεναι τε τὸν ἀπολλύμενον παρὰ Ζάμολξιν δαίμονα. οἱ δ' δὲ αὐτέων τὸν αὐτὸν τῆτον νομίζουσι Γεβελείζιν ε'. διὰ πεντετηρίδος δὲ τὸν πάλω λαχόντα αἰεὶ σφέων αὐτέων ἀποπέμπουσι ἄγγελον παρὰ τὸν Ζάμολξιν, ἐντελλόμενοι τῶν ἀν' ἐκάστοτε δέωνται. πέμπουσι δὲ ὧδε· οἱ μὲν αὐτέων ταχθέντες, ἀκόντια τρία ἔχουσι ἄλλοι δὲ διαλαβόντες τῆ ἀποπεμπομένῃς ε' παρὰ τὸν Ζάμολξιν τὰς χεῖρας καὶ τὰς πόδας, ἀνακινήσαντες αὐτὸν μετέωρον, ῥίπτουσι ἐς τὰς λόγχας. ἦν μὲν δὴ ἀποθάνῃ ἀναπαρεῖς, τοῖσιδε ἴλεως ὁ Θεὸς δοκέει εἶναι· ἦν δὲ μὴ ἀποθάνῃ, αἰτιῶνται αὐτὸν τὸν ἄγγελον, Φάμενοί μιν ἄνδρα κακὸν εἶναι. αἰτησάμενοι δὲ τῆτον, ἄλλον ἀποπέμπουσι· ἐντέλλονται δὲ

^d Ζάμολξιν· οἱ. sed MS. semper vocat Σάλλμοξιν. ^e MS. νομίζουσι Βελύζιν. ^f MS. ὅς ἀποπεμπομένους.

am conversi, statim in servitutem redacti sunt, quum sint fortissimi Thracum atque justissimi.

94. Immortalitatem autem tenent hoc modo: Nec mori se putant, et eum qui defunctus est, meare ad Zamolxin daemonem, quem nonnulli eorum opinantur eundem esse Gebeleizin. Per singula quinquennia eum qui sorte ductus est, assidue ex se ipsis dimittunt nuncium ad Zamolxin, praecipientes ea quibus semper indigent: eumque ita mittunt; Quibusdam eorum datur negotium, ut tria jacula teneant: aliis, ut comprehensis ejus qui ad Zamolxin dimittitur, manibus pedibusque, hominem agitanter in sublimem, jactent in jacula. Qui si transfixus extinguitur, propitium istis deum arbitrantur: sin minus, ipsum nuntium causantur asseverantes malum illum esse virum. Hoc vituperato, alium dimittunt,

dantes adhuc viventi mandata. Iidem hi Thraces, dum tonat fulguratque, in coelum sagittas excutiunt, deo minitantes, nec ullum alium deum praeter suum esse arbitantes.

95. Verum (ut ego a Graecis accipi, Hellepontum et Pontum incolentibus) Zamolxis hic, homo fuit, Samique servitum servivit Pythagorae Mnesarchi filio. Illinc nactus libertatem, quum multum pecuniae comparasset, in patriam rediit. Qui quum animadverteret Thraces male viventes et subinscite, ipse edoctus Ionicum vivendi genus et mores liberaliores quam Thracum, ut qui versatus esset cum Graecis, cumque Pythagora non infirmissimo inter Graecos sophista, domicilium virile extruxit in quod primos quosque popularium convivio accipiebat, et inter convivandum docebat, neque se neque suos convivas, neque illos qui in-

ἔτι ζῶντι. ἔτσι οἱ αὐτοὶ Θρηϊκες καὶ πρὸς βροντὴν τε καὶ ἀσραπὴν τοξεύοντες ἄνω πρὸς τὸν ἔρανον, ἀπειλέεσι τῷ θεῷ ἑδένα ἄλλον θεὸν νομίζοντες εἶναι εἰ μὴ τὸν σφέτερον.

Ζέ. Ὡς δὲ ἐγὼ πυνθάνομαι τῶν τὸν Ἑλλήσποντον οἰκεόντων Ἑλλήνων καὶ Πόντων^a, τὸν Ζάμολξιν τοῦτον ἔοντα ἄνθρωπον, δαλεῦσαι ἐν Σάμῳ· δαλεῦσαι δὲ Πυθαγόρῃ τῷ Μνησάρχῃ. ἐνθεῦτεν δὲ αὐτὸν γενόμενον^b ἐλεύθερον, χρήματα κήσασαι συχνά. κτησάμενον δὲ, ἀπελθεῖν ἐς τὴν ἐϋτοῦ. ἄτε δὲ κακοδίων τε ἔόντων τῶν Θρηϊκῶν καὶ ὑπαφρονεσέρων, τὸν Ζάμολξιν τῆστον ἐπιστάμενον διαίαν τε Ἰάδα, καὶ ἠθεα βαθύτερα ἢ κατὰ Θρηϊκας (οἷα Ἑλλησί τε ὀμιλήσαντα, καὶ Ἑλλήνων ἐ τῷ ἀδθενεσάτῳ σοφιστῇ Πυθαγόρῃ) κατασκευάσθαι ἀνδρεῶνα, ἐς τὸν πανδοκεύοντα τῶν ἄσων τῆς πρώτης, καὶ εὐωχέοντα, ἀναδιδάσκειν ὡς ἔτε αὐτὸς, ἔτε οἱ συμπόται αὐ-

^a Haec duo vocabula ἢ Πόντων absunt ab MS. ^b δι' γινόμενος.

τῷ, ὅτε οἱ ἐκ τούτων αἰεὶ γινόμενοι ἀποθανέονται, ἀλλ' ἤξουσι ἐς χώρον τῷτον ἵνα αἰεὶ περιεόντες ἔξωσι τὰ πάντα ἀγαθὰ. ἐν ᾧ δὲ ἐποίησε τὰ καταλεχθέντα, καὶ ἔλεγε ταῦτα, ἐν τῷτῳ κατάγαυον οἴκημα ἐποιέετο· ὡς δὲ οἱ πανιελέως εἶχε τὸ οἴκημα, ἐκ μὲν τῶν Θρηϊκῶν ἠφανίσθη· καταβάς δὲ κάτω ἐς τὸ κατάγαυον οἴκημα, διατάττο ἐπ' ἕτερα τρία· οἱ δὲ μιν ἐπόθειόν τε καὶ ἐπέθειον ὡς τεθνεῶτα. τετάρτῳ δὲ ἔτι ἐφάνη τοῖσι Θρηϊξί, καὶ οὕτω πιθανά σφι ἐγένετο τὰ ἔλεγε ὁ Ζάμολξις. ταῦτα φασὶ μιν ποιῆσαι.

45'. Εγὼ δὲ περὶ μὲν τῷτῳ καὶ^c τοῦ καταγαυῖς οἰκήματος ὅτε ἀπιστέω, ὅτε ὦν πιστεύω τι λήην^d. δοκέω δὲ πολλοῖσι ἕτεσι πρότερον τὸν Ζάμολξιν τοῦτον γενέσθαι Πυθαγόρῳ. εἴτε δὲ ἐγένετό τις Ζάμολξις ἄνθρωπος, εἴτ' ἔστι δαίμων τις Γέτησι οὗτος ἐπιχώριος, χαιρέτω. οὔτοι μὲν δὴ τρόπῳ τοιούτῳ χρεώμενοι, ὡς ἐχειρώθησαν

^c Voces illae τίτῳ ἔ non sunt in MS. ^d ὅτε πιστεύω λήην.

de semper gignerentur, interire: sed in eum locum venturos ubi superstites perpetuo omnium bonorum compotes essent. Dum ea quae commemorata sunt ageret atque diceret, interim subterraneum aedificium struebat. Quo prorsus absoluto, e Thracum conspectu subductus fuit; descendens in illud subterraneum aedificium. ubi circiter triennium egit, desiderantibus eum Thracibus, ac deflentibus tanquam mortuum. quarto anno se eisdem in conspectu dedit. atque ita credibilia sunt effecta quae illis exposuerat: Haec Zamolxin ajunt fecisse.

96. Cujus subterraneo aedificio neque fidem detraho, neque valde credo, sed multis eum ante Pythagoram annis extitisse arbitror. Verum sive Zamolxis quispiam fuerit homo, sive sit daemon Getarum indigena, valeat. Getae hoc ritu utentes, ubi a Dario et Persis sub-

acti fuerunt, reliquum sunt exercitum sequuti.

97. Darius ubi ad Istrum pervenit, et una pedestres copiae, cunctique flumen transmiserunt, tunc vero iussit Iones, postquam ratem solvissent, sequi se pedestri itinere, cum nauticis copiis. Qui quum ratem soluturi essent et imperata facturi, Coes Erxandri filius, Mitylenaeorum dux, ita apud Darium verba facit, sciscitatus antea nunquid ei gratum foret audire sententiam dicere volentis: ‘ Quum
 ‘ adversus eam terram rex facias expeditionem; in qua fertur nihil arari, nullas
 ‘ urbes coli, finito nunc pontem hoc loci stare, relictis ad ejus tutelam custodibus iis qui eum contexuerunt: per quem
 ‘ sive ex sententia rem gerimus, Scythis inventis, sive illos invenire nequibimus, tutus nobis sit reditus. Neque enim ve-

ὑπὸ Δαρείῳ κ^ε Περσέων, εἶποντο τῷ ἄλλω στρατῷ.

47. Δαρεῖος δὲ, ὡς ἀπίκετο κ^ὶ ὁ περὶ αὐτῷ στρατὸς ἐπὶ τὸν Ἰσθμὸν, ἐνθαῦτα διαβάντων πάντων, Δαρεῖος ἐκέλευσε τὰς Ἰωνὰς τὴν σχεδίην λύσαντας, ἔπεσθαι καὶ ἠπειρον ἑωυτῷ, καὶ τὸν ἐκ τῶν νεῶν στρατόν. μελλόντων δὲ τῶν Ἰόνων λυεῖν, καὶ ποιεῖν τὰ κελευόμενα, Κῶης ὁ Ερξάνδρου, στρατηγὸς ἐὼν Μιτυληναίων, ἔλεξε Δαρείῳ τάδε, πυθόμενος πρότερον εἶ οἱ Φίλον εἶη γνώμην ἀποδέκεσθαι ^ε παρὰ τοῦ βουλομένου ἀποδείκνυσθαι, ‘ Ω βασιλεῦ, ἐπὶ γῆν γὰρ μέλλεις στρατεῦσθαι, τῆς ἔτε ἀρηρομένον φανήσεται οὐδέν, ἔτε πόλις οἰκειομένη. σὺ νῦν γεφύρην ταύτην ἕα κατὰ χώρην ἐσάναι, φυλάκῃς αὐτῆς λιπὼν τέτρας οἵπερ μιν ἔξουζαν. κ^ὶ ἦν τε κατὰ νόον πρήξωμεν εὐρόντες Σκύθας, ἔσαι ἀποδος ἡμῖν. ἦν τε κ^ὶ μὴ σφεας εὐρεῖν δυναώμεθα ^ε, ἢ γε ἀπο-

^ε Voces hac Δαρείῳ καὶ absunt a MS. ^ε ἀποδείκνυσθαι. ^ε δυναώμεθα.

• δος ἡμῖν ἀσφαλῆς. οὐ γὰρ ἔδεισά κω μὴ
 • ἔσωθέωμεν ὑπὸ Σκυθέων μάχῃ, ἀλλὰ
 • μᾶλλον μὴ ἔδυνάμενοι σφέας εὐρεῖν, πά-
 • θωμέν τι ἀλώμενοι. κῆ τάδε λέγειν φαίη
 • τις ἂν με ἐωῦτ' εἶνεκεν, ὡς καταμένω·
 • ἐγὼ δὲ γνώμην μὲν τὴν εὕρισκον ἀρίστην
 • σοι βασιλεῦ, ἐς μέσον φέρω^α. αὐτὸς μέν-
 • τοι ἔφομαί τοι, καὶ οὐκ ἂν λειφθεῖην.
 κάρλα τε ἦσθη τῇ γνώμῃ Δαρεῖος, καὶ μὴ
 ἡμείφαλο τοῖσδε, ἔεινε Δέσβιε, σωθέλιος
 • ἐμεῦ ὀπίσω ἐς οἶκον τὸν ἐμὸν, ἐπιφάνηθί
 • μοι πάντως, ἵνα σε ἀντὶ χρηστῆς συμβου-
 • λίας χρηστοῖσι ἔργοισι ἀμείψωμαι.^β

Ζή. Ταῦτα δὲ εἶπας^β, καὶ ἀπάφας
 ἄμμαλα ἐξήκοντα ἐν ἱμάντι, καλέσας ἐς λό-
 γους τῆς Ἰώνων τυράννης, ἔλεγε τάδε, Ἐν-
 • δρες Ἴωνες, ἡ μὲν πρότερον γνώμῃ ἀπο-
 • δεχθεῖσα ἐς τὴν γέφυραν, μετείσθω μοι.
 • ἔχοντες δὲ τὸν ἱμάντα τόνδε, ποιέετε τά-
 • δε· ἐπεὰν με ἴδητε τάχις πορευόμενον
 • ἐπὶ Σκύθας, ἀπὸ τούτου ἀρξάμενοι τοῦ

^α φίσω est in MS. ^β ταῦτα εἶπας.

' ritus fuerim, ne proelio a Scythis supe-
 ' remur: sed potius ne si eos invenire ne-
 ' queamus, aliquid patiamur errabundi.
 ' At enim credat me quispiam mea ipsi-
 ' us caussa haec dicere, ut hîc subsistam:
 ' ego vero, quod in tuam rem esse sentio,
 ' rex, id in medium profero. ipse tamen
 ' te sequi volo, neque hîc relinqui.' De-
 lectatus admodum eo consilio Darius, ita
 respondit, ' Hospes Lesbie, fac omnino
 ' quum sospes domum rediero, praesto
 ' mihi sis, ut te ob egregium consilium
 ' egregiis factis remunerem.'

98. Haec loquutus, ubi sexaginta no-
 dis lorum innodavit, accitis ad colloqui-
 um tyrannis Ionum, ita loquutus est, ' Vi-
 ' ri Iones, quam prius habueram de pon-
 ' te sententiam, eam missam facio. vos
 ' sumpto hoc loro, haec ita velim agatis:
 ' simulatque videritis me iter facere in
 ' Scythas, ex eo tempore incipientes, sol-

' vite quotidie unum nodum: intra quod
 ' tempus nisi adfuero, sed dies nodorum
 ' vobis exierint, vela facite in patriam ve-
 ' stram. Interea, quoniam consilium sic
 ' mutavi, agite custodiam ratis, omne stu-
 ' dium illi et conservandae et custodien-
 ' dae adhibentes: quod facientes, majo-
 ' rem in modum mihi gratificabimini.'
 Haec loquutus Darius, promovet exer-
 citum.

99. Thracia tellus in mare tendens,
 Scythicae praetenditur; sed sinu ejus ter-
 rae ducto Scythica excipit: et Ister ad
 hanc in ventum eorum os conversus exit.
 Quod autem ab Istro soli ipsius Scythici
 secundum mare est, id metiendo indica-
 re aggrediar: Ab Istro haec jam vetus
 Scythia est, meridiem versus et austrum
 posita, usque ad urbem Carcinitin. ejus-
 dem deinceps quod ad idem mare fert

ὁ χρόνου, λύετε ἅμα ἐν ἑκάστης ἡμέρης·
 ἢν δὲ τῷ τῷ χρόνῳ μὴ παρέω, ἀλ-
 λά διέλθωσι ὕμιν αἱ ἡμέραι τῶν ἀμ-
 μάτων, ἀποπλέετε ἐς τὴν ὑμετέραν αὐ-
 τέων. μέχρι δὲ τῷ τῷ, ἐπεὶ τε ἔτω με-
 τέδοξε, φυλίσσετε τὴν σχεδίην, πᾶσαν
 προθυμίην σωτηρίας τε καὶ φυλακῆς
 παρεχόμενοι. ταῦτα δὲ ποιεῦντες, ἐμοὶ
 μεγάλως χαρισῶθε. Δαρεῖος μὲν ταῦ-
 τα εἶπας ἐς τὸ πρόσω ἐπέειπε.

4θ'. Τῆς δὲ Σκυθικῆς γῆς ἢ Θρηίκη
 τὸ ἐς θάλασσαν πρόκειται κόλπος δὲ ἀγο-
 μένος τῆς γῆς τῷ τῷ, ἢ Σκυθική τε ἐκδέ-
 κεται, καὶ ὁ Ἰσρος ἐκιδδοῖ ἐς αὐτήν, πρὸς
 εὖρον ἄνεμον τὸ σῶμα τετραμμένος. τὸ
 δὲ ἀπὸ Ἰσρος ἔρχομαι σημανέων, τὸ πρὸς
 θάλασσαν αὐτῆς Σκυθικῆς χώρας ἐς μέ-
 τρησιν. Ἀπὸ Ἰσρος αὕτη ἦδη ἀρχαίη Σκυ-
 θική ἐστι πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ νότον ἄ-
 νεμον κειμένη, μέχρι πόλιος καλεομένης
 Καρκινίτιδος. τὸ δὲ ἀπὸ τῷ τῷ, τὴν μὲν

ἂ δ. ἰ. τῷ τῷ. ἃ διέλθωσιν. ἄ Σκυθία ἰσθ.

ἐπὶ θάλασσαν τὴν αὐτὴν φέρουσαν, ἔῃσαν ὄρεινὴν τε χώραν καὶ προκειμένην τὸ ἐς Πόντον, νέμεται τὸ Ταυρικὸν ἔθνος, μέχρι Χερσονήσου τῆς τρηχέης καλεομένης. αὕτη δὲ ἐς θάλασσαν τὴν πρὸς ἀπηλιώτην ἄνεμον κατήκει. ἔσι γὰρ τῆς Σκυθικῆς τὰ δύο μέρη τῶν ἔρων ἐς θάλασσαν φέρονται, τὴν τε πρὸς μεσαμβρίην, καὶ τὴν πρὸς τὴν ἠῶ, κατὰπερ τῆς Αττικῆς χώρας. καὶ παραπλήσια ταύτη καὶ οἱ Ταῦροι νέμονται τῆς Σκυθικῆς, ὡς εἰ τῆς Αττικῆς ἄλλο ἔθνος καὶ μὴ Αθηναῖοι νεμοῖατο τὸν γουνὸν τὸν Σουνιακὸν, μᾶλλον ἐς τὸν πόρον τὴν ἄκρην ἀνέχοντα τὸν ἀπὸ Θορικῆ μέχρι Αναφλύσθ δῆμος. λέγω δὲ, ὡς εἶναι ταῦτα σμικρὰ μεγάλοισι συμβάλλειν. τοῖστον^d ἢ Ταυρικὴ ἔσι. ὅς δὲ τῆς Αττικῆς ταῦτα μὴ παραπέπλωκε, ἐγὼ δὲ ἄλλως δηλώσω· ὡς εἰ τῆς Ἰηπυγίης ἄλλο ἔθνος, καὶ μὴ Ἰήπυγες, ἀρξάμενοι ἐκ Βρετεσίθ λιμένος, ἀποταμοῖατο μέχρι Τά-

^d τοῖστο.

montanae regionis, et in Pontum promi-
nens, incolit gens Taurica usque ad Cher-
sonesum dictam asperam. Haec ad mare
pertinet quod ad ventum subsolanum est.
Sunt autem finium Scythicae partes duae,
ferentes ad mare, tum quod ad meridi-
em, tum quod ad orientem, quemad-
modum Atticae regionis. Et similem par-
tem Scythiae Tauri incolunt, ut si At-
ticae jugum Suniacum alia gens, non A-
thenienses, incolet, quod magis in pon-
tum, qui est ab Thorico usque ad Ana-
phlystum populum, porrigit promontori-
um. talis est (ut parva cum magnis com-
parem) Taurica regio. Qui autem non
est has Atticae partes praetervectus, huic
alio modo planum faciam: ut si Japy-
giae alia gens et non Japyges, incipien-
tes a Brundusio portu praecedantur us-
que Tarentum, et promontorium inco-

lant. Quum haec duo dico, multa perfimilia dico, quibus aliis Taurica est comparanda.

100. Ab Taurica deinceps Scythae supra Tauros et orientale versus mare incolunt, et quae Bospori Cimmerii sunt ad vesperam vergentia, et quae paludis Maeotidis Tanai fluvio tenus, qui influit in hujus paludis recessum. Itaque ab Istro jam quae ad superiora pertinet ferentia in mediterranea, secluditur Scythia ab primis Agathyrsis, deinde a Neuris, deinde ab Androphagis, postremo a Melanchlaenis.

101. Itaque Scythiae veluti formam quadratam habentis, duabus partibus ad mare pertinentibus, prorsus aequale, tum quod ad mediterranea fert, tum quod ad mare. nam ab Istro ad Borysthenem, decem dierum est iter, tantundem a Borysthene ad Maeotin paludem. A mari me-

ραῖος, καὶ νεμοῖαλο τὴν ἄκρην. δύο δὲ λέγων ταῦτα, πολλὰ λέγω παρόμοια, τοῖσι ἄλλοισι ἔοικε ἢ Ταυρικῇ.

ρ'. Τὸ δ' ἀπὸ τῆς Ταυρικῆς, ἤδη Σκύθαι τὸ καλύπερθε τῶν Ταύρων καὶ τὰ πρὸς θάλασσης τῆς ἠοίης νέμονται· τῆ τε Βοσπόρου τῆ Κιμμερίας τὰ πρὸς ἐσπέρης, καὶ τῆς λίμνης τῆς Μαιήτιδος, μέχρι Τανάϊδος ποταμοῦ, ὃς ἐκδιδοῖ ἐς μυχὸν τῆς λίμνης ταύτης. ἤδη ὧν ἀπὸ μὲν Ἰστροῦ τὰ κατύπερθε ἐς τὴν μεσόγαίαν φέροντα ἀποκλιεῖται ἢ Σκυθικὴ ὑπὸ πρώτων Αγαθύρων· μετὰ δὲ, Νευρῶν· ἔπειτα δὲ, Ανδροφάγων· τελευταίων δὲ, Μελαγχλαίνων.

ρα'. Ἐσι ὧν τῆς Σκυθικῆς, ὡς εἰούσης τετραγώνου, τῶν δύο μερέων κατηκόλιον ἐς θάλασσαν, πάντῃ ἴσον τό, τε ἐς τὴν μεσόγαίαν φέρον καὶ τὸ παρά τὴν θάλασσαν. ἀπὸ γὰρ Ἰστροῦ ἐπὶ Βορυσθένεα δέκα ἡμερέων ὁδός· ἀπὸ Βορυσθένεός τ' ἐπὶ τὴν λίμνην τὴν Μαιήτιν, ἑτέρων δέκα. καὶ τὸ ἀπὸ

θαλάσσης ἐς μεσόγαίαν ἐς τοὺς Μελαγχαίνας τῆς κατύπερθε Σκυθέων οἰκημένης, εἴκοσι ἡμερέων ὁδός. ἢ δὲ ὁδὸς ἢ ἡμερησίῃ ἀνά διηκόσια ςάδια συμβέβληταί μοι. οὕτω ἂν εἴη πρὸς Σκυθικῆς^ε τὰ ἐπικάρσια, τετρακιχιλίων ςαδίων· καὶ τὰ ὄρθια τὰ ἐς τὴν μεσόγαίαν φέροντα, ἐτέρων τοσούτων ςαδίων. ἢ μὲν νυν γῆ αὕτη ἔστι μέγαθος τοσαύτη.

ρβ'. Οἱ δὲ Σκύθαι δόντες σφίσι λόγον ὡς ἔκ οἰοί τέ εἶσι τὸν Δαρεῖς ςρατὸν ἰθυμάχῃ διώσασθαι^ε μοῦνοι, ἔπεμπον ἐς τῆς πλησιοχώρης ἀγγέλης. τῶνδε κῆ δὴ οἱ βασιλῆες συνελθόντες ἐβυλεύοντο ὡς ςρατῆ^ε ἐπελαύνοντος μεγάλου. ἔσαν δὲ οἱ συνελθόντες βασιλῆες, Ταύρων, κῆ Αγαθύρσων, κῆ Νευρῶν, καὶ Ἀνδροφάγων, καὶ Μελαγχαίων, κῆ Γελωνῶν, καὶ Βυδίνων, καὶ Σαυροματέων.

ργ'. Τούτων Ταῦροι μὲν νόμοισι τοιαῦτιδε χρέωνται. Δύοσι μὲν τῇ παρθένῳ τῆς

^ε ὡς τῆς Σκυθικῆς. ^ε ἰθυμαχίῃ διώσασθαι.

diterranea versus, ad Melanchlaenos qui supra Scythas habitant, viginti dierum iter. Supputantur autem a me in singulos dies itineris ducenta stadia. Ita transversa Scythiae erunt quatuor millium stadiorum: recta quae ad mediterranea ferunt, aliorum totidem stadiorum. Tanta est haec terra magnitudinis.

102. Scythae inter se colloquuti, quum soli impares essent copiis Darii proelio repellendis, nuncios ad finitimos misere. Eorum reges quoque ubi convenerunt, consultabant, ut ingenti exercitu invadente. Erant autem qui convenerant reges, Taurorum, et Agathyrsorum, et Neurorum, et Androphagorum, et Melanchlaenorum, et Gelonorum, et Budinorum, et Sauromatarum.

103. E quibus Tauri hujusmodi moribus utuntur; Virgini naufragos immo-

lant, et quoscunque Graecos ceperint il-
 luc delatos, hoc modo: postquam preces
 peregerunt, hominis caput clava feriunt,
 truncum ejus quidam ajunt deturbari e
 rupe. nam in rupe praerupta templum est
 fitum; cruci affigunt caput. Quidam de
 capite *suffigendo* consentiunt, sed trun-
 cum e praecipitio dejici negant, sed hu-
 mo contegi dicunt. Daemonem cui im-
 molant, ipsi Tauri ajunt esse Iphigeniam,
 Agamemnonis filiam. In hostes autem
 quos ceperint, hoc agunt: Amputatum
 quisque caput hostis domum reportat, et
 ingenti fusti transfixum supra tecta emi-
 nens multum statuit, et plerunque supra
 fumarium: ideo in sublimi suspendi dicen-
 tes quasi totius domus custodes. Vivunt
 autem e rapto et ex bello.

104. At Agathyrsi lautissimi viri sunt,
 et aurum plerunque gestantes. In com:

τε ναυπηγούς, κὴ τὲς ἂν λάβωσι Ἑλλήνων
ἐπαναχθέντας, τρόπῳ τοιῶδε· κατὰρ εὐ-
ζάμενοι, ῥοπάλω παίσει τὴν κεφαλὴν. οἱ
μὲν δὴ λέγῃσι ὡς τὸ σῶμα ἀπὸ τῆ κρημνῆ
διωθέουσι κάτω· (ἐπὶ γὰρ κρημνῆ ἵδρυται
τὸ ἶρόν) τὴν δὲ κεφαλὴν ἀνασαυρῆσι. οἱ
δὲ, κατὰ μὲν τὴν κεφαλὴν ὁμολογέουσι,
τὸ μὲν τοῦ σώματος ἐκώθεοθαι ἀπὸ τῆ κρημ-
νῆ λέγουσι, ἀλλὰ γῆ κρύπτεσθαι. τὴν δὲ
δαίμονα ταύτην τῆ Δύσει, λέγῃσι αὐτοὶ
Ταῦροι Ἰφηγένειαν τὴν Ἀγαμέμνονος εἶ-
ναι. πολεμῖς δὲ αἰδρας τὲς ἂν χειρῶσιν-
ται^α, ποιεῦσι τάδε· ἀποταμῶν ἕκαστος
κεφαλὴν, ἀποφέρειται ἐς τὰ οἰκία· ἐπεὶ
ἐπὶ ξύλῃς μεγάλῃς ἀναπείρας ἰσᾶ ὑπὲρ τῆς
οἰκίης ὑπερέχουσαν πολλὸν, μάλιστ᾽ ὑ-
πὲρ τῆς καπνοδόκης. Φασὶ δὲ τούτους Φυ-
λάκῃς τῆς οἰκίης πάσης ὑπεραιωρέεσθαι.
ζῶσι δὲ ἀπὸ ληΐης τε κὴ πολέμου.

ρδ. Ἀγάθυροισι δὲ, ἀβρότατοι ἀνδρῶν
εἰσὶ, κὴ χρυσοφόροι ταμάλις. ἐπίκοινον

^α χειρώσασιν.

δὲ τῶν γυναικῶν τὴν μίξιν ποιεῦνται, ἵνα
 κασίγνητοὶ τε ἀλλήλων ἔωσι, καὶ οἰκήιοι ἑόν-
 τες πάντες, μήτε φθόνῳ, μήτ' ἔχθει χρέ-
 ωνται ἐς ἀλλήλους. τὰ δ' ἄλλα νόμοισι
 Θρηῖξι προσκεχωρήκασι.

ρέ. Νευροὶ δὲ νόμοισι μὲν χρεῶνται τοῖ-
 σι Σκυθικοῖσι, γενεῇ δὲ μιῇ πρότερόν σφε-
 ρας τῆς Δαρείου στρατηλασίας, κατέλαβε
 ἐκλιπεῖν τὴν χώραν πᾶσαν ὑπὸ ὀφίων.
 ὄφιας γὰρ σφι πολλοὺς μὲν ἢ χώρα ἀνε-
 φανε, οἱ δὲ πλεῦνες ἀνωθέν σφι ἐκ τῶν ἐ-
 ρήμων ἐπέπεσον. ἐς ὃ πιεζόμενοι, οἴκησαν
 μετὰ Βυδίνων τὴν ἐωϋτῶν ἐκλιπόντες. κιν-
 δυνεύουσι δὲ οἱ ἄνθρωποι ἕτοι γόητες εἶναι.
 λέγονται γὰρ ὑπὸ Σκυθέων καὶ Ἑλλήνων
 τῶν ἐν τῇ Σκυθικῇ κατοικημένων, ὡς ἕτε-
 ρος ἐκάσθ' ἀπαξ τῶν Νευρῶν ἕκαστος, λύκος
 γίνεσθαι ἡμέρας ὀλίγας, καὶ αὐτὶς ὀπίσω ἐς
 τῷτὸ κατίσεται. ἐμὲ μὲν νυν ταῦτα
 λέγοντες ἔπειθουσι· λέγουσι δὲ ἕδὲν ἦσαν,
 καὶ ὁμνύουσι δὲ λέγοντες.

^b MS. τευτά.

mune cum mulieribus coeunt, ut inter se germani sint ac domestici omnes, nihil neque livoris neque odii mutuo exercentes: in ceteris ad Thracum consuetudines accedunt.

105. At Neuri Scythicis quidem utuntur moribus, qui una ante Darii expeditionem aetate coacti fuerant solum vertere propter serpentes. nam serpentum cum magna vis ex ipsorum solo est edita, tum major superne e locis desertis ingruerat: quibus usque adeo infestati fuerunt, ut relicto suo solo cum Budinis habitaverint. Iidem homines in periculum veniunt, ut praestigiatores habeantur; dicuntur enim a Scythis et ab iis qui in Scythia incolunt Graecis, semel quotannis singuli ad paucos dies effici lupi, et rursus in pristinum habitum redire. quod tamen dicentes mihi non persuadent: nihilominus tamen illi ajunt ita esse, ac dejerant.

106. Androphagi agrestes maxime omnium hominum mores habent, non iudiciis, non legibus utentes, pecuariam exercentes, vestem Scythicae similem gestantes, propriam linguam habentes.

107. Melanchlaeni omnes indumenta nigra gerunt, unde et cognomen habent, qui soli humana carne vescuntur, institutis Scythicis utentes.

108. Budini, ingens natio atque numerosa, vehementer caecis oculis omnis aetate rufa: quorum urbs nomine Gelonus e materia constructa est; muri ea magnitudo est, ut singula latera tricenorum stadiorum sint; est vero altus et totus ligneus. Aedes quoque cum privatae, tum sacrae sunt e materia. Nam sunt ibi deorum Graecorum templa Graecanice constructa, simulacris, aris, delubris ligneis. Baccho triennialia agunt, et bacchanal exercent. quippe Geloni sunt ab originis

ρσ'. Ανδροφάγοι δὲ ἀγριώτατα πάντων ἀνθρώπων ἔχουσι ἦθεα· ἔτε δίκην νομίζοντες, ἔτε νόμῳ ἕδενι χρεώμενοι. νομάδες δὲ εἰσι. ἑσθῆτα δὲ φορέουσι τῇ Σκυθικῇ ὁμοίην, γλῶσσαν δὲ ἰδίην.

ρζ'. Μελάγχλαινοι δὲ εἶματα μὲν μέλανα φορέουσι πάντες, ἐπ' ὧν^c κὴ τὰς ἐπιθυμίας ἔχουσι. ἀνδροφαγέουσι δὲ μῆνοι τούτων· νόμοισι δὲ Σκυθικοῖσι χρεώμεται.

ρη'. Βαδῖνοι δὲ, ἔθνος ἐὼν μέγα κὴ πολλόν, γλαυκόν τε πᾶν ἰσχυρῶς ἐσι κὴ πυρρὸν. πόλις δὲ ἐν αὐτοῖσι πεπόλιται Ζυλίτη· ἔνομα δὲ τῇ πόλι ἐσι Γελωνός. τῆ δὲ τείχεος μέγεθος κῶλον ἕκασον, τριήκοντα σταδίων ἐσι, ὑψηλὸν δὲ, κὴ πᾶν ξύλινον· κὴ οἰκίαι αὐτῶν ξύλιναι, κὴ τὰ ἱερά· ἐσι γὰρ δὴ αὐτόθι Ἑλληνικῶν θεῶν ἱερά, Ἑλληνικῶς κατεσκευασμένα ἀγάλμασι τε καὶ βωμοῖσι κὴ νηοῖσι ξυλίνοισι. κὴ τῷ Διονύσῳ τριετηρίδας ἀνάγουσι, καὶ βακχεύουσι. εἰσι γὰρ οἱ Γελωνοὶ τοαρχαῖον Ἑλληνες. ἐκ δὲ

^c ἐπ' ὧν.

τῶν ἐμπορίων ἐξανασάντες, οἴκησαν ἐν τοῖσι Βυδῖνοισι κὶ γλώσῃ τὰ μὲν, Σκυθικῇ, τὰ δὲ, Ἑλληνικῇ χρέωνται.

ρθ'. Βουδῖνοι δὲ οὐ τῇ αὐτῇ γλώσῃ χρέωνται κὶ Γελωνοί· οὐδὲ διάλια ἢ αὐτή. οἱ μὲν γὰρ Βυδῖνοι, ἔοντες αὐτόχθονες, νομάδες τέ εἰσι κὶ φθειροτραγέεσι μῆνοι τῶν ταύτη· Γελωνοὶ δὲ, γῆς τε ἐργάται, καὶ σιτοφάγοι, κὶ κήπευς ἐκτημένοι ἔδεν τὴν^d ἰδέην ὁμοῖοι, οὐδὲ τὸ χρῶμα. ὑπὸ μέντοι Ἑλλήνων καλέονται κὶ οἱ Βυδῖνοι, Γελωνοί, οὐκ ὀρθῶς καλεόμενοι. ἢ δὲ χώρα σφέων, πᾶσά ἐσι δασέη ἰδοῖσι παντοίησι. ἐν δὲ τῇ ἰδοῖ τῇ πλείσῃ ἐσὶ λίμνη μεγάλη τε καὶ πολλή, κὶ ἔλος, κὶ κάλαμος περὶ αὐτήν. ἐν δὲ ταύτῃ ἐνίδρυες ἀλίσκονται, κὶ κάσσορες, κὶ ἄλλα θηρία τετραγωνοπρόσωπα, τῶν τὰ δέρμαλα περὶ τὰς σισύρας^e παραρράπτεται· κὶ οἱ ὄρχεες αὐτοῖσι^f εἰσὶ χρήσιμοι ἐς ὑπερέων ἄκεσιν.

ρί'. Σαυροματέων δὲ πέρι ᾧδε λέγεται

^d ἰδοῖ τὴν. ^e MS. σισύρας. ^f αὐτίων.

vetustate Graeci, sed ex emporiis summoti inter Budinos habitaverunt: lingua partim Scythica, partim Graeca utentes.

109. Budini non lingua, non victu utuntur eodem Gelonis: nam Budini, utpote indigenae tum pastores sunt, tum soli ejus regionis pediculos edunt. at Geloni agriculturae operam dantes frumento victitant, et hortos possident, nihil illis neque aspectu neque colore similes: a Graecis autem etiam Budini vocantur Geloni, non recte vocantibus. Horum regio omnis est arboribus omnis generis frequens; et ubi plurimum confita, ibi est lacus ingens et multus, et palus, ac circa eam arundo. In eo lacu lutrae capiuntur, et castores, et aliae ferae, oris quadrati, quorum pelles circa renones adsunt, et testiculos habent ad uterorum medelam utiles.

110. De Sauromatis vero ita memo-

ratur: Quum Graeci bellaverunt cum Amazonibus (quas Scythae Oeorpata vocant, quod nomen potest transferri, Viricidae: oeor enim virum dicunt, pata autem occidere) feruntur post victoriam proelii ad Thermodontem facti, abiisse, portantes tribus in navibus quascunque potuerant ex Amazonibus vivas capere: quibus illae in pelago insidiatae, cunctos trucidavere. Sed quum naves haberent incognitas, nec gubernaculis aut velis aut remis uterentur, interfectis viris, ferebantur secundum fluctus et ventum; delataeque sunt ad paludis Maeotidis Cremnos, *praerupta*, quae Scytharum liberorum telluris sunt. Ibi e navibus egressae Amazones, ad loca habitata iter facientes, quod primum nactae sunt equorum armentum, diripiunt, conscenduntque: et obequitantes, e Scythis praedas agunt.

ὅτε Ἕλληνες Ἀμαζόσι ἔμαχέσαντο, (τὰς δὲ Ἀμαζόνας καλέσσι Σκύθαι Οἰόρπαλα^α. δύναται δὲ τὸ ἔνομα τῆτο κατ' Ἑλλάδα γλῶσσαν ἀνδρακίονοι. Οἶορ^β γὰρ καλέσσι τὸν ἄνδρα, τὸ δὲ πατὰ, κτείνειν) τότε λόγος τοὺς Ἕλληνας νικήσαντας τῇ ἐπὶ Θερμῶδονι μάχῃ, ἀποπλέειν ἄγονίας τρισὶ πλοίοισι τῶν Ἀμαζόνων ὅσας ἠδυναίαλο^γ ζωγῆσαι· τὰς δὲ ἐν τῷ πελάγει ἐπιθεμένας, ἐκκόψαι τὴς ἄνδρας· πλοῖα δὲ ἔγινώσκειν αὐτὰς, ἔδὲ πηδαλίοισι χρῆσθαι, ἔδὲ ἰσίοισι, οὐδὲ εἰρεσίῃ· ἀλλ' ἐπεὶ ἐξέκοψαν τὴς ἄνδρας, ἐφέροντο κατὰ κῦμα καὶ ἄνεμον· καὶ ἀπικνέονται τῆς λίμνης τῆς Μαιήτιδος ἐπὶ Κρημνοῦς. οἱ δὲ Κρημνοὶ, εἰσὶ τῆς γῆς τῶν Σκυθέων τῶν ἐλευθέρων. ἐνθαῦτα ἀποβάσαι ἀπὸ τῶν πλοίων αἱ Ἀμαζόνες, ὠδοιπόρεον ἐς τὴν οἰκεομένην. ἐντυχεῖσαι δὲ πρῶτῳ ἰπποφορβίῳ, τῆτο διήρπασαν· ἢ ἐπὶ τούτων ἰππαζόμεναι, ἐληΐζοντο τὰ τῶν Σκυθέων.

^α Αἰορπαλα. ^β αἰορ. ^γ MS. ἠδυναίαλο.

ρια'. Οἱ δὲ Σκύθαι οὐκ εἶχον συμβαλέσθαι τὸ πρῆγμα. ἔτε γὰρ Φωνήν, ἔτε ἑσθῆτα, ἔτε τὸ ἔθνος ἐγίνωσκον, ἀλλ' ἐν Δωῦμαί ἔσαν ὁκόθεν ἔλθοιεν. ἐδόκεον δ' αὐτὰς εἶναι ἄνδρας τὴν αὐτὴν ἡλικίην ἔχοντας. μάχην τε δὴ πρὸς αὐτὰς ἐποιεῦντο. ἐκ δὲ τῆς μάχης τινὰς τῶν γυναικῶν ἐκράτησαν οἱ Σκύθαι, καὶ ἔτω ἐγνώσαν ἑσσας γυναῖκας. βεβουλομένοισι ὧν αὐτοῖσι ἔδοξε κλείνειν μὲν ἕδενι τρόπῳ ἔτι αὐτὰς, ἐπιτιμῶν δὲ τῆς νεωιάτης ἀποπέμψαι ἐς αὐτὰς, πληθὸς εἰκάσαντας ὅσαι περ ἐκεῖναι ἔσαν· τούτους δὲ στρατοπεδεύεσθαι πλησίον ἐκείνων, καὶ ποιέειν τάπερ ἂν καὶ ἐκεῖναι ποιέωσι. ἦν δὲ αὐτοὺς διώκωσι, μάχεσθαι μὲν μὴ, ὑποφεύγειν δέ· ἐπεὰν δὲ παύσωνται, ἐλθόντας αὐτὰς πλησίον, στρατοπεδεύεσθαι. ταῦτα ἐβουλεύσαντο οἱ Σκύθαι, βουλόμενοι ἐξ αὐτέων παῖδας ἐγγενήσεσθαι.

ρβ'. Αποπεμφθέντες δὲ οἱ νεηνίσκαι, ἐποίησαν τὰ ἐντεταλμένα· ἐπεὶ δὲ ἔμαθον

111. Scythae quid hoc rei esset con-
 jicere nequibant, quum neque vocem, ne-
 que vestem, neque gentem agnoscerent;
 admirabundi unde venirent, et rati cunc-
 tos esse viros ejusdem aetatis. Ergo com-
 missa cum eis pugna fuit; unde potiti
 quibusdam, ita demum feminas esse cog-
 noverunt. Itaque consilio habito visum
 est eis, nullo pacto posthac quampiam illa-
 rum occidere: sed ex se qui maxime juve-
 nes essent, in eas dimitti, eodem numero
 quo illas esse conjectabant, qui sua prope
 eas castra haberent, et eadem quoque illis
 facerent. Si invaderentur, non quidem
 pugnare, sed subterfugere: ubi subsisterent
 illae, ipsos etiam proxime accedentes ca-
 stra ponere. Hoc Scythae idcirco decre-
 verunt, quod prolem ex illis suscipere cu-
 piebant.

112. Adolescentes qui missi sunt,
 mandata peregerunt. quos ubi Amazo-

nes intellexerunt neutiquam ad se laedendas venisse, valere sinebant. quotidie tamen castra castris propius admovebantur. Ceterum ne ipsi quidem adolescentes quicquam habebant, quemadmodum Amazones, praeter arma et equos: et vitam eandem illis vivebant, venando atque praedando.

113. Circa meridiem Amazones solabant aut singulae aut binae separatim a reliquis ad ventrem levandum longius vagari. ea re Scythae cognita, et ipsi idem faciunt, quorum aliquis uni illarum, quae solivagae erant, quum se admovisset, non se avertit Amazon, sed uti permisit: nec appellare quidem poterat (non enim intelligebant se invicem) tamen manu significavit, ut ad eundem locum postridie rediret, adducto secum altero, ut duo essent; se quoque alteram adductu-

αὐτοὺς αἱ Ἀμαζόνες ἐπ' οὐδεμιῇ δηλήσει ἀπυγμένους, ἔων χαίρειν. προσεχώρεον δὲ πλησιατέρω τὸ στρατόπεδον τῷ στραλοπέδῳ ἐπ' ἡμέρῃ ἐκάστῃ. εἶχον δὲ ἕδεν ἕδῃ οἱ νεηνίσκοι, ὡσπερ αἱ Ἀμαζόνες, εἰ μὴ τὰ ὄπλα, καὶ τὰς ἵππους· ἀλλὰ ζῆνον ἔζων τὴν αὐτὴν ἐκείνησι, θηρεύοντές τε καὶ ληϊζόμενοι.

ργύ. Ἐποίηον δὲ αἱ Ἀμαζόνες ἐς τὴν μεσαμβρίην τοιόνδε· ἐγίνοντο σποράδες κατὰ μίην τε καὶ δύο, πρόσω δὴ ἀπ' ^d ἀλληλέων ἐς εὐμαρίην ἀποσκιδνάμεναι. μαθόντες δὲ καὶ οἱ Σκύθαι, ἐποίηον τῷτὸ τῆτο· καὶ τις μενωθεισέων αὐτέων τινὶ ἐνεχρίμπλετο, καὶ ἡ Ἀμαζὼν ἐκ ἀπωθέετο, ἀλλὰ περιεῖδε χρήσασθαι. καὶ φωνῆσαι μὲν οὐκ εἶχε, (οὐ γὰρ συνίεσαν ἀλλήλων) τῇ δὲ χειρὶ ἔφραζε τὴν ^e ὑπεραίην ἐλθεῖν ἐς τῷτὸ χωρίον, καὶ ἕτερον ἄγειν· σημαίνουσα δύο γενέσθαι, καὶ αὐτὴ ἕτερον ἄξειν. ὁ δὲ νεηνίσκος ἐπεὶ ἀπῆλθε, ἔλεξε ταῦτα

^d πρόσω ἀπ'. ^e ἔφραζε ἐς τὴν.

198 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

πρὸς τοὺς λοιπούς. τῇ δὲ ὑπεραίῃ ἦλθε ἐς τὸ χωρίον αὐτός τε ἕτος, καὶ ἕτερον ἦγε, καὶ τὴν Ἀμαζόνα εὗρε δευτέραν αὐτὴν ἕπομένυσαν.

ριθ'. Οἱ δὲ λοιποὶ νεηνίσκοι ὡς ἐπίθουτο ταῦτα, καὶ αὐτοὶ ἐκτιλώσαντο τὰς λοιπὰς τῶν Ἀμαζόνων. μετὰ δὲ, συμμίζαντες τὰ στρατόπεδα, οἴκεον ὁμῶς, γυναῖκα ἔχων ἕκαστος ταύτην τῇ τοπρῶτον συνεμίχθη. τὴν δὲ Φωνὴν τὴν μὲν τῶν γυναικῶν, οἱ ἄνδρες οὐκ ἐδυναίατο β μαθεῖν, τὴν δὲ τῶν ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες συνέλαβον. ἐπεὶ δὲ συνῆκαν ἀλλήλων, ἔλεξαν πρὸς τὰς Ἀμαζόνας τάδε οἱ ἄνδρες, ' Ἡμῖν εἰσι μὲν τοκέες, εἰσὶ δὲ κτήσεις. νῦν ὧν μηκέτι πλεῦνα χρόνον ζῶνι τοιήνδε ἔχωμεν ἀλλ' ἀπελθόντες ἐς τὸ πλῆθος, ἀιτώμεθα. γυναῖκας δὲ ἔξομεν ὑμέας, καὶ ὕδαμέας ἰ ἄλλας.' αἱ δὲ πρὸς ταῦτα ἔλεξαν τάδε, ' Ἡμεῖς οὐκ ἂν δυναίμεθα

ἰ αὐτὸν. β μφ. ἰδυναίατο. ἰ ὕδαμέας.

ram. Digressus ab ea juvenis haec enarrat caeteris : posteroque die socium secum ducens, ad locum praesto fuit, ac reperit Amazonem cum alterâ expectantem.

114. Ejus rei certiores facti reliqui juvenes, et ipsi conciliaverunt ceteras: Post haec commixtis castris pariter habitantur; eam quisque uxorem, cum qua primum coierat, habentes. Earum vocem quum ipsi discere non possent, ipsorum illae discebant. Et quum se mutuo intelligerent, viri ad Amazones ista dixerunt; ‘ Nobis parentes sunt; sunt et facultates; proinde non agamus diutius hanc vitam, sed hinc digressi, in hominum frequentia degamus, ubi vos habebimus uxores, nequaquam alias.’ Ad haec illae responderunt, ‘ Nos vero non possumus vestris cum feminis habitare,

‘ quibus non iidem qui nobis sunt mo-
 ‘ res. nos enim arcu tela excutimus, et
 ‘ jaculamur, et equitamus, muliebria o-
 ‘ pera non edoctae: vestrae feminae nihil
 ‘ eorum quae recensuimus, sed opera mu-
 ‘ liebria factitant, manentes in plaustris,
 ‘ non ad venationem atque alia hujusmo-
 ‘ di prodeunt. proinde non possumus
 ‘ inter illas versari. Quod si vobis cordi
 ‘ est habere nos conjuges, et justii videri
 ‘ vultis, ite ad parentes vestros, et facul-
 ‘ tatum sortiti partem, postea redite; ut
 ‘ deinde semoti ab illis habitemus.’

115. Id approbantes juvenes ita fe-
 cere, et fortiendo accepta facultatum quae
 ipsis contingebat portione, rursus ad A-
 mazones redierunt. Ad quos illae, ‘ Du-
 ‘ plex, inquiunt, metus et terror nos te-
 ‘ net in hoc loco habitandi: partim quod
 ‘ nos parentibus vestris vos privavimus:

ἄ γάρ τὰ αὐτὰ νόμαα ἡμῖν τε κάκεινησι
 ἔστι. ἡμεῖς μὲν τοξεύομεν τε κὴ ἀκοντί-
 ζομεν, καὶ ἵππαζόμεθα, ἔργα δὲ γυναι-
 κῆια ἕκ ἐμάθομεν· αἱ δὲ ὑμέτεραι γυ-
 ναῖκες, τῶν μὲν ἕδεν τῶν ἡμεῖς κατε-
 λέξαμεν ποιεῦσι, ἔργα δὲ γυναικῆια ἔρ-
 γάζονται, μένυσαι ἐν τῆσι ἀμάξεισι, οὐτ'
 ἐπὶ θήρην ἴδουσι, ἕτε ἄλλη ἕδαμῆ· οὐκ
 ἂν ὧν δυναίμεθα ἐκείνησι συμφέροισι.
 ἀλλ' εἰ ββλέοιστε γυναῖκας ἔχειν ἡμέας,
 καὶ δοκέειν εἶναι δίκαιοι, ἐλθόντες παρὰ
 τὰς τοκέας, ἀπολάχουσι τῶν κλημάτων
 τὸ μέρος· κὴ ἔπειτα ἐλθόντες, οἰκέωμεν
 ἐπ' ἡμέων αὐτέων.

ριέ. Επεῖθοντο κὴ ἐποίησαν ταῦτα οἱ
 νεηῖσκοι. ἐπεὶ τε δὲ ἀπολαχόντες τῶν
 κτημάτων τὸ ἐπιβάλλον, ἦλθον ὀπίσω
 παρὰ τὰς Ἀμαζόνας, ἔλεξαν αἱ γυναῖκες
 πρὸς αὐτοὺς τάδε, Ἐμέας ἔχει φόβος
 τε κὴ δέος ὅπως χρῆ οἰκέειν ἐν τῶδε τῷ
 χώρῳ· τῆτο μὲν, ὑμέας ἀποσερησάσας

πατέρων, τῆτο δέ, τὴν γῆν τὴν ὑμετέ-
 ρην ὀηλησαμένας πολλά. ἀλλ' ἐπεὶ τε
 ἀξιώτε ἡμέας γυναῖκας ἔχειν, τάδε ποι-
 έτε ἅμα ἡμῖν, Φέρετε, ἔξανασείωμεν ἐκ
 τῆς γῆς τῆσδε, καὶ περήσαντες Τάναϊν πο-
 ταμὸν οἰκέωμεν.

ριζ'. Επεὶ θοῖο καὶ ταῦτα οἱ νεηνίσκοι.
 διαβάντες δὲ τὸν Τάναϊν, ὠδοπόρεον πρὸς
 ἥλιον ἀνίχουσα, τριῶν μὲν ἡμερέων ἀπὸ τῆ
 Ταναΐδος ὁδόν, τριῶν δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης
 τῆς Μακρήτιδος, πρὸς βορέην ἄνεμον. ἀπι-
 κόμενοι δὲ ἐς τοῦτον τὸν χῶρον ἐν τῷ νῦν
 κατοικήναι, οἰκησαν τῆτον, καὶ διαίτη ἀ-
 πὸ τῆς χρέωναι τῆ παλαιῆ τῶν Σαυ-
 ροματέων αἱ γυναῖκες, καὶ ἐπὶ θήρη ἐπὶ
 ἵππων ἐκφοιτῶσι ἅμα τοῖσι ἀνδράσι, καὶ
 χωρὶς τῶν ἀνδρῶν· καὶ ἐς πόλεμον φοι-
 τῶσι, καὶ σολὴν τὴν αὐτὴν τοῖσι ἀνδράσι
 Φορέουσι.

ριζ'. Φωνῆ δὲ αἱ Σαυρομάται νομίζουσι
 Σκυθηκῆ, σολοικίζοντες αὐτῆ ἀπὸ τῆ ἀρ-

‘ partim, quod terram vestram magnope-
 ‘ re vastavimus. Sed quoniam dignamini
 ‘ nos habere uxores, hoc una nobiscum
 ‘ agatis. Agedum proficiscamur e regio-
 ‘ ne hac, et Tanai fluvio transmissio ha-
 ‘ bitemus.’

116. Huic quoque rei obtempera-
 vere juvenes; trajectoque Tanai, et ori-
 entem versus trium quidem dierum iti-
 nere confecto a Tanai, trium quoque a
 Macotide palude ad aquilonem. Perve-
 nientes vero ad eum locum quem nunc
 incolunt, ibi subsederunt, et inde prisca
 consuetudine vivendi feminae Sauroma-
 tarum utuntur. nam ad venationem una
 cum viris ac sine viris, equis insidentes,
 et ad proelium proficiscuntur, eandemque
 viris vestem gerunt.

117. Sauromatae adsueverunt lin-
 guae Scythicae solocizantes in ea jam an-

tiquitus, quod eam non probe didicerint Amazones. Quod ad conjugia pertinet, ita ab eis est institutum: Nulla virgo nubit, priusquam aliquem hostium interemerit: ideoque nonnullae earum decedunt jam vetulae, antequam nubant, quod legi satisfacere nequeant.

118. Ad harum igitur quas dixi gentium coactos reges nuncii Scytharum quum pervenissent, certiores eos fecerunt, Persam, ubi omnia, quae sunt in altera continente, in suam ditionem redegit, cervice Bospori ponte juncta, in hanc trajecisse continentem: subactisque illic Thracibus, fluvium Istrum ponte junxisse, animo haec omnia in suam redigendi potestatem. ‘ Proinde vos nolite ullo pacto ex medio sedentes finire ad perniciem nos devenire; sed idem sentientes, obviam eamus invadenti: quod nisi facitis, nos in ultimum discrimen adducti,

χαίς, ἐπεὶ ἔχρησῶς ἐξέμαθον αὐτὴν αἱ
 Αμαζόνες. τὰ περὶ γάμων δὲ ᾧδὲ σφι δια-
 κέεται· ἔγαμέεται παρθένος ἕδεμῆ, πρὶν
 ἂν τῶν πολεμίων ἄνδρα ἀποκλείνη. αἱ δὲ
 τινες αὐτέων καὶ τελευτῶσι γηραιαὶ πρὶν
 γήμασθαι, ἔδυνάμεναι τὸν νόμον ἐκπλή-
 σαι.

ρή'. Ἐπὶ τῶν ὦν τῶν καταλεχθέν-
 των ἔθνεων τῆς βασιλέας ἀλισμένους ἀπκό-
 μοι τῶν Σκυθέων οἱ ἄγγελοι, ἔλεγον ἐκ-
 διδάσκοντες ὡς ὁ Πέρσης, ἐπειδὴ οἱ τὰ ἐν
 τῇ ἠπειρῷ τῇ ἑτέρῃ πάντα κατέστραπλα,
 γέφυραν ζεύξας ἐπὶ τῷ αὐχένι τῆ Βοσπό-
 ρου, διαβέβηκε ἐς τήνδε τὴν ἠπειρον. διαβὰς
 δὲ, καὶ καταστρεφάμενος Θρήϊκας, γεφυροῖ
 ποταμὸν Ἰστρον, βεβλόμενος καὶ τὰδε πάντα
 ὑπ' ἐωυτῷ ποιήσασθαι. Ἐμεῖς ὦν μηδε-
 νὶ τρόπῳ ἐκ τῆ μέσου κατήμενοι περιί-
 δητε ἡμέας διαφθαρέντας· ἀλλὰ τῷυτὸ
 νομίσαντες, ἀντιάζομεν τὸν ἐπιόντα. Ἐκ-
 ὦν ποιήσετε ταῦτα; ἡμεῖς μὲν πιεζό-

' μείνοι, ἢ ἐκλείψομεν τὴν χάσιν, ἢ μέ-
 ' ποιῆς, ἁμαλογίῃ χρησόμεθα. τί γὰρ πά-
 ' θωμεν, μὴ βελομένων ὑμέων τιμωρέων; ὑ-
 ' μῖν δὲ ὕδεν ἐπὶ τῷ ἐσσι ἐλαφρότερον.
 ' ἦκει γὰρ ὁ Πέρσης ὕδεν τι μᾶλλον ἐπ'
 ' ἡμέας ἢ ἔ κη^α ἐπὶ ὑμέας· ὕδὲ οἱ κατα-
 ' χρήσει ἡμέας κατασρεφάμενῳ, ὑμέων
 ' ἀπέχεσθαι. μέγα δὲ ὑμῖν λόγων τῶνδε
 ' μαρτύριον ἔρομεν. εἰ γὰρ ἐπ' ἡμέας μέ-
 ' νους ἐσρατηλάτες ὁ Πέρσης, τίσασθαι
 ' τῆς πρόσθε δουλοσύνης βελόμενος, χρῆν
 ' αὐτὸν πάντων τῶν ἄλλων ἀπεχόμενον,
 ' οὕτω ἰέκει ἐπὶ τὴν ἡμετέραν· κη^β ἂν ἐδή-
 ' λου πᾶσι ὡς ἐπὶ Σκίθας ἐλαύνει, κη^γ ἔκ
 ' ἐπὶ τῆς ἄλλης. κῶν δὲ ἐπεὶ τε τάχις
 ' διέβη τήνδε τὴν ἠπειρον, τῆς αἰεὶ ἔμπο-
 ' δῶν γινομένης ἡμερῶνται πάντας· τῆς τε
 ' δὴ ἄλλης ἔχει ὑπ' ἐωὐτῷ Θρηήικας, καὶ
 ' δὴ καὶ τοὺς ἡμῖν ἐόντας πλησιοχώρους
 ' Γέτας.^δ

ρθ'. Ταῦτα Σκυθίων ἐπαγγελιομέ-

^δ ἢ καὶ.

' aut regionem deseremus, aut manentes
 ' conditiones inibimus. quid enim cla-
 ' dem subeamus, nolentibus vobis auxi-
 ' lio esse? Quamquam non commodius
 ' post id agetur vobiscum; venit enim Per-
 ' sa nequaquam magis adversus nos, quam
 ' non etiam adversus vos: neque, nos
 ' subegisse contentus, a vobis abstinebit.
 ' Cujus rei magnum hinc accipite docu-
 ' mentum; quod si nobis solis inferret
 ' ille bellum, animo superioris servitutis
 ' ulciscendae, oportebat a ceteris homini-
 ' bus abstinentem sic in nostram tendere
 ' regionem. Ostenderet enim omnibus se
 ' adversus Scythas, et non adversus alios
 ' ire: at nunc, simulatque trajecit in hanc
 ' continentem; ut quisque ipsi occurrit,
 ' pacat: ceteros, veluti Thraces et nobis
 ' confines Getas, suo subjectos imperio
 ' habet.'

119. Haec quum Scythae denunci-

assent, ii qui e nationibus venerant reges
 deliberabant, sed discordes eorum erant
 sententiae. Nam Gelonus quidem et Bu-
 dinus et Sauromates concordēs recepe-
 runt se Scythis auxilio futuros: Agathyr-
 fis autem et Neurus et Androphagus et
 Melanchlaenorum Taurorumque reges
 ita Scythis responderunt: ‘ Si vos in in-
 ‘ juria Persis facienda ac bello inferendo
 ‘ priores non fuissetis, recte videremini
 ‘ precari quae precamini; et nos vestris
 ‘ precibus morem gerentes, idem vobis
 ‘ ageremus. Nunc autem vos sine nobis
 ‘ illorum terram ingressi, imperitastis Per-
 ‘ sis, quamdiu deus vobis indulset: illi iti-
 ‘ dem, quandoquidem eos idem deus ex-
 ‘ citat, vicem vobis reddunt. Nos neque
 ‘ tunc quicquam intulimus injuriae his
 ‘ viris, neque nunc conabimur priores in-
 ‘ festare. Quod si hic nostram regionem
 ‘ invaserit, et prior injuriam fecerit, nos

νων, ἐβουλεύοντο οἱ βασιλῆες οἱ ἀπὸ τῶν
 ἔθνέων ἤκοντες. καὶ σφρων ἐχίσθησαν αἰ
 γνῶμαι· ὁ μὲν Γελωνός^β, καὶ ὁ Βυδῖνος, καὶ
 ὁ Σαυρομάτης, κατὰ τῷτὸ γενόμενοι, ὑ-
 πεδέκοντο Σκύθησι τιμωρήσειν· ὁ δὲ Αγά-
 θυρτος, καὶ Νευρός, καὶ Ανδροφάγος, καὶ οἱ τῶν
 Μελαγχλαίνων, καὶ Ταύρων, τὰδε Σκύθη-
 σι ὑπεκρίναντο, Ἐἰ μὲν μὴ ὑμεῖς ἔατε οἱ
 ἄ πρότερον ἀδικήσαντες Πέρσας, καὶ ἄρξαν-
 ἄ τες πολέμου, τῶν δέοιμοι τῶν νῦν δέ-
 ἄ εσθε, λέγειν τε ἂν ἐφαίνεσθε ἡμῖν ὀρθά,
 ἄ καὶ ἡμεῖς ὑπακούσαντες, τῷτὸ ἂν ὑμῖν
 ἄ ἐπρήσσομεν· νῦν δὲ ὑμεῖς τε ἐς τὴν ἐ-
 ἄ κείνων ἐσβαλόντες γῆν, ἄνευ ἡμέων, ἐπε-
 ἄ κρατέετε Περσέων, ὅσον χρόνον ὑμῖν ὁ
 ἄ θεὸς παρεδίδο· καὶ ἐκεῖνοι, ἐπεὶ σφρας
 ἄ ὡτὸς θεὸς ἐγείρει, τὴν ὁμοίην ὑμῖν ἀ-
 ἄ ποδιδῶσι· ἡμεῖς ἔτε τι·^γ τότε ἠδικήσα-
 ἄ μεν τῶς ἀνδρας τῶν τῶν ἔδεν, ἔτε νῦν πρό-
 ἄ τεροι πειρησόμεθα ἀδικέειν· ἦν μέντοι
 ἄ ἐπὶ, καὶ ἐπὶ τὴν ἡμετέρην ἄρξην τε ἀδικέ-

^β ὁ μὲν γὰρ Γελωνός. ^γ ἡμεῖς δὲ ὅτι τι.

210 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ὦν^d, καὶ ἡμεῖς ὕπεισόμεθα. μέχρι δὲ
 τῆτο ἴδωμεν, μενέομεν παρ' ἡμῖν αὐτοῖ-
 σι. ἦκειν γὰρ δοκέομεν ἕκ' ἐπ' ἡμέας Πέρ-
 σας, ἀλλ' ἐπὶ τῆς αἰτίας τῆς ἀδικίης γε-
 νομένους.^e

ρκ'. Ταῦτα ὡς ἀπενεργθέντα ἐπύθοντο
 οἱ Σκύθαι, ἐβλαύοντο ἰθυμαχίην μὲν μη-
 θεμίην ποιέεσθαι ἐκ τοῦ ἐμφανέος, ὅτι δὴ
 σφι οὗτοί γε σύμμαχοι οὐ προσεγένοντο·
 ὑπέξιοντες δὲ, καὶ ὑπέξελαύνοίης, τὰ Φρέ-
 αλα τὰ παρεζίοιεν αὐτοῖ, καὶ τὰς κρήνας
 συγχῶν, τὴν ποίην τε ἐκ τῆς γῆς ἐκτρί-
 βειν, διχῶ^e σφέας διελόντες· καὶ πρὸς μὲν
 τὴν μίην τῶν μοιρέων, τῆς ἐβασίλευε Σκώ-
 σαισι, προχωρέειν Σαυρομάτας. τούτους
 μὲν δὴ ὑπάγειν, ἦν ἐπὶ τῆτο τράπηλαι ὁ
 Πέρσης, ἰθὺ Τανάϊδος ποταμῷ παρὰ τὴν
 Μαῖῆτιν λίμνην ὑποφεύγοντας· ἀπελαύ-
 νοίός τε τῆ Πέρσεω, ἐπίονίης δικάειν. αὐ-
 τη μὲν σφι μίη ἦν μοίρη τῆς βασιληῆς,
 τέλαγμένη ταύτην τὴν ὁδὸν ἦπερ εἴρηαι.

^d ἀρξῆλαι αἰδαίον. ^e διχῶ.

'haudquaquam tolerabimus. id donec
 'cernamus, apud nosmet ipsos manebi-
 'mus. neque enim in nos venire Persas
 'opinamur, sed in eos qui fuerunt auto-
 'res injuriae.'

120. Scythae, ubi haec relata audi-
 ere, statuerunt nullam sibi pugnam recta
 atque ex aperto conferendam, quando ip-
 sis isti ad societatem non accedebant. I-
 taque subducentes se ac longius progressi,
 puteos quos ipsi praeterirent, ac fontes
 obstruunt, bifariamque divisi herbam ter-
 restrem atterunt. Et ad unam e partibus,
 ubi regnabat Scopasis, jubent Sauroma-
 tas pergere; qui se subducerent, si eo Per-
 sa declinaret, suffugientes recta ad flumen
 Tanain, secundum Maeotin: iidem Per-
 sam abscedentem invadendo persequeren-
 tur. Haec erat una pars regni ordinata
 ad hanc viam, quemadmodum dictum est.

212 MELPOMENE. IV.

Reliquas duas regionum, et magnam, cui imperabat Indathyrsus, et tertiam in qua regnabat Taxacis, in unum coeuntes, accedentibus Gelonis atque Budinis, jubent hos uno die praegressos exercitum Persarum, clam progredi, subeuntesque et facientes ea quae decrevissent: et ante omnia hostem subducere recta in agros illorum qui societatem ipsorum abnuissent, ut eos etiam irritarent; et, si minus volentes bellum adversus Persas fusciperent, at invitos redderent istis hostes. deinde in suam terram reflectere, et aggredi, si quid ipsis consultantibus videretur.

121. Haec ubi decrevere Scythae, copiis Darii ex occulto occurrebant, praestantissimis equitum praecursoribus missis: plaustra autem in quibus eorum filii uxoresque omnes degunt, una cum pecoribus, praeter quae ad victum suppetebant, tot relinquentes, reliqua cum plau-

ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ. 213

τάς δὲ δύο τῶν βασιληῶν, τὴν τε μεγά-
 λην, τῆς ἤρχε Ἰνδάθυσος, καὶ τὴν τρίτην
 τῆς ἐβασίλευε Τάξακις, συνελθούσας ἐς τῷ-
 ὑτὸ, καὶ Γελωνῶν τε καὶ Βουδίνων προσγενο-
 μένων, ἡμέρης καὶ τέτρως ὁδῷ προέχοντας
 τῶν Περσέων, ὑπεξάγειν, ὑπιόντας τε καὶ
 ποιῶντας τὰ βεβουλευμένα. πρῶτα μὲν
 κύν ὑπάγειν σφέας ἰθὺ τῶν χωρέων τῶν
 ἀπειπαμένων τὴν σφέερον συμμαχίην, ἵνα
 καὶ τέτρως ἐκπολεμώσωσι. εἰ δὲ μὴ ἐκόντες
 γε ὑπέδυσαν τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Πέρ-
 σας, ἀλλ' ἄκοντας ἐκπολεμῶσαι. μετὰ δὲ
 τῆτο, ὑποσρέφειν ἐς τὴν σφέερον, καὶ ἐπι-
 χειρέειν, ἣν δὴ βεβουλευμένοισι δοκέη,

ρκα'. Ταῦτα οἱ Σκύθαι βεβουλευσάμενοι,
 ὑπηγντίαζον τὴν Δαρείῳ στρατιήν, προδρό-
 μους ἀποσείλαντες τῶν ἰππέων τοὺς ἀρί-
 στος. τὰς δὲ ἀμάξας ἐν τῆσί σφι ἐδιδαιτᾶ-
 τε^ε τὰ τέκνα τε καὶ αἱ γυναῖκες πᾶσαι καὶ
 τὰ πρόβατα, πλὴν ἢ ὅσα σφι ἐς Φορβήν
 ἱκανὰ ἦν, τοσαῦτα ὑπολιπόμενοι^η, τὰ

^ε διδαιτᾶτο. ^η πρόβατα πάντα, πλὴν. ^θ ἀπολιπόμενοι.

ἄλλα ἅμα τῆσι ἀμάξῃσι προέπεμψαν, ἐν-
τειλάμενοι αἰεὶ τὸ πρὸς βορέῳ ἐλαύνειν.

ρκβ'. Ταῦτα μὲν δὴ προεκομίζετο^α.
τῶν δὲ Σκυθέων οἱ πρόδρομοι ὡς εὖρον τῆς
Πέρσας ὅσον τε τριῶν ἡμερέων ὁδὸν ἀπέ-
χούλας ἀπὸ Ἰσρα, ἔτοι μὲν τούτους εὖρον-
τες ἡμέρης ὁδῶ προέχούλας, ἔστρατοπεδεύ-
οντο, τὰ ἐκ τῆς γῆς φυόμενα λεαίνοντες.
οἱ δὲ Πέρσαι ὡς εἶδον ἐπιφανεῖσαν τῶν
Σκυθέων τὴν ἵππον, ἐπήϊσαν κατὰ ἑξῆς
αἰεὶ ὑπαγόνων· καὶ ἔπειτα (πρὸς γὰρ τὴν
μῆν τῶν μοιρέων ἴθυσαν οἱ Πέρσαι) ἐδίω-
κον πρὸς ἠῶ τε καὶ τῆ Ταναΐδος. διαβάσαν
δὲ τούτων τὸν Ταναϊν ποταμὸν, οἱ Πέρ-
σαι ἐπιδιαβάντες ἐδίωκον· ἐς δὲ τῶν Σαυρο-
ματέων τὴν χώραν διεξελθόντες, ἀπὸ καλοῦ
ἐς τὴν τῶν Βεδίνων.

ρκγ'. Ὅσον μὲν δὴ χρόνον οἱ Πέρσαι
ἦσαν διὰ τῆς Σκυθικῆς καὶ τῆς Σαυροματι-
δος χώρας, οἱ δὲ εἶχον ὑδὲν σίπεισαι, ἅτε
τῆς χώρας ἐούσης χέρσου· ἐπεὶ τε δὲ ἐς

^α προκομίζοντο.

stris praemiserunt, dato suis mandato, ut semper aquilonem versus tenderent.

122. Haec quidem praevehebantur. Scytharum vero praecursores, posteaquam compererunt Persas ab Istro trium fere dierum et ante se unius diei itinere abesse, positis castris, germina terrae vastant. Persae, ubi Scytharum equitatus in conspectum se dedit, inceserunt per vestigia se semper subducentium: et deinde (nam ad unam partium recta tetenderunt Persae) auroram versus et Tanain, persecuti sunt. Quibus Tanain fluvium trajicientibus, Persae itidem trajecto eo insequuntur, donec peragrata Sauromatarum plagas, pervenirent in Budiniam.

123. Ceterum quamdiu Persae fuerunt in Scythica ac Sauromatide regione, nihil eis detrimenti inferre potuerunt, quippe quum regio foret vasta: ubi vero

Budnicam ingressi sunt, ibi obvii ligneo castello a Budinis deserto et omnibus rebus vacuo, id incenderunt. His actis, ipso vestigio ire porro tendunt, dum eam regionem pervagati, in solitudinem deveniunt. Haec solitudo a nemine hominum colitur, posita supra Budinorum regionem, septem dierum itineris magnitudine: ultra quam Thyssagetæ incolunt, ex quibus quatuor ingentes amnes per Maeotas effluunt in paludem nomine Maeotin: quibus haec sunt indita nomina, Lycus, Oarus, Tanais, Syrgis.

124. Darius, ut ad solitudinem pervenit, cursu omisso copias super fluvium Oarum locavit. Post haec, octo castella eaque ingentia condidit, pari inter se spatio distantia, sexaginta fere stadiorum; quorum ad meam usque memoriam adhuc ruinae extabant. Dum in his Dariu

τὴν τῶν Βουδίνων χώραν εἰσέβαλον, ἐμβαῦ-
 τα δὴ ἐντυχόντες τῷ ξυλίνῳ τείχει, ἐκ-
 λελοιπότων τῶν Βουδίνων, καὶ κεκενωμένῃ τῇ
 τείχεος πάντων, ἐνέπρησαν αὐτό. τῆτο
 δὲ ποιήσαντες, εἶπον· οὐαί· τὸ πρόσω κατὰ
 σίβον· ἐς ὃ διεξελθόντες ταύτην, ἐς τὴν
 ἔρημον ἀπίκοντο. ἡ δὲ ἔρημος αὕτη ὑπὸ
 ἕδαμῶν νέμεται ἀνδρῶν, κέεται δὲ ὑπὲρ
 τῆς Βουδίνων χώρας, εὐῶσα πλήθος ἑπτὰ
 ἡμερέων ὁδοῦ. ὑπὲρ δὲ τῆς ἐρήμου Θουσα-
 γέται οἰκέεσι. ποταμοὶ δὲ ἐξ αὐτέων τέσ-
 σερες μεγάλοι ῥέοντες διὰ Μαιηλέων ἐκδιδῶ-
 σι ἐς τὴν λίμνην τὴν καλεομένην Μαιῆτιν·
 τοῖσι ἄνομαλα κέεται τάδε, Λύκος, Οαρος,
 Τάναϊς, Σύργις.

ρχδ'. Ἐπεὶ ὦν ὁ Δαρεῖος ἦλθε ἐς τὴν
 ἔρημον, παύσαμένῃ^β τῇ δρόμῃ, ἵδρυσεν τὴν
 στρατιὴν ἐπὶ ποταμῷ Οάρῳ. τῆτο δὲ ποι-
 ῆσας, ὀκτὼ τείχεα ἐτείχεε μεγάλα, ἴ-
 σον ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντα, σαδίους ὡς
 ἐξήκοντα μάλιστά κη· τῶν ἔτι ἐς ἐμὲ τε

^β παυσάμενος.

218 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ Δ.

ἐρείπια σῶα ἦν. ἐν ᾧ δὲ ἕτος πρὸς ταῦτα
 ἐτράπελο, οἱ διωκόμενοι Σκύθαι περιελθόν-
 τες τὰ καλύπερθε, ὑπέσρεφον ἐς τὴν Σκυ-
 θικὴν. ἀφανισθέντων δὲ τούτων τοπαρά-
 παν, ὡς ἐκέτι ἐφαντάζοντό σφι, αὐτῷ δὲ
 ὁ Δαρεῖος τείχια μὲν ἐκεῖνα ἡμίεργα με-
 τῆκε· αὐτὸς δὲ ὑποσρέψας ἦγε πρὸς ἐσπέ-
 ρην· δοκέων τῆτις τε πάντας τῆς Σκύθας
 εἶναι, καὶ πρὸς ἐσπέρην σφέας φεύγειν. ἔ-
 λαύνων δὲ τὴν ταχίστην τὸν στρατὸν, ὡς
 ἐς ^c τὴν Σκυθικὴν ἀπίκετο, ἐνέκυρσε ^d
 ἀμφοτέρῃσι τῆσι μοίρῃσι τῶν Σκυθῶν.
 ἐντυχῶν δὲ, ἐδίωκε ὑπεκφέροντας ἡμέρης
 ἑξήκοντα.

ρχέ. Καὶ (ὃ γὰρ ἀνίεε ἐπιὼν ὁ Δαρεῖ-
 ος) οἱ Σκύθαι κατὰ τὰ βεβουλευμένα ὑπέ-
 φευγον ἐς τῶν ἀπειπαμένων τὴν σφετέρην
 σιμαχίαν, πρώτην δὲ ἐς τῶν Μελαγ-
 χλαίων τὴν γῆν. ὡς δὲ ἐσβαλόντες τῆτις
 ἐτάραζαν οἱ τε Σκύθαι καὶ οἱ Πέρσαι, κα-
 τηγόροντο οἱ Σκύθαι ἐς τῶν Ἀνδροφάγων

^c στρατὸν ἐς. ^d ἀπίκετο· ἐς ὃ ἐνέκυρσε.

occupatur, interim Scythae (quos ille in-
 sequebatur) circumitis locis superioribus,
 reverterunt in Scythiam. Quibus e con-
 spectu omnino semotis, nec se amplius ex-
 hibentibus, ita Darius castellis illic relic-
 tis dimidiatis, convertit iter ad occasum,
 ratus et hos esse cunctos Scythas, et ad
 occasum fugere. Proinde cum exercitu
 maturans ire, in Scythiam devenit; ubi in
 duas Scytharum incidit partes. Hos nac-
 tus insequeretur unius diei spatio subter-
 fugientes.

125. Et Scythae (non enim inter-
 mittens incedebat Darius) subterfugiebant
 ex consulto in terram eorum qui societa-
 tem ipsorum respuerant, et primum in
 Melanchlaenorum. Quos quum pertur-
 basset tam Persae quam Scythae eorum
 terram ingressi, Scythae in loca Andro-
 phagorum Persas adducunt. Perturbatis

autem et Androphagis, hostem in Neuridem ducunt. Neuris quoque consternatis, tendunt subterfugiendo ire ad Agathyrsos. Sed Agathyrsi cernentes fugari finitimos a Scythis ac perturbari, priusquam a Scythis ager ipsorum invaderetur, misso caduceatore, Scythis ingressum suorum finium prohibent, praedicentes, si conarentur invadere agrum suum, cum eis primum se proelium commissuros. Hoc interminati Agathyrsi, in fines procurrunt, animo arcendi ingredienti. At Melanchlaeni et Androphagi et Neuri, invadentibus Persis una cum Scythis, neque virium neque minarum memores, sed timore perculsi, fugam capefferunt aquilonem versus in solitudinem. Scythae partim ad Agathyrsos, jam non recusantes societatem, se conferebant, partim e Neuride regione in suam Persis praecipant.

τῆς χώρας ταραχθέντων δὲ καὶ τούτων, ὑπῆγον ἐπὶ τὴν Νευρίδα. ταρασσομένων δὲ καὶ τούτων, ἦσαν ὑποφεύγοντες οἱ Σκύθαι ἐς τῆς Αγαθύρσας. Αγάθυρσοι δὲ ὄρεοι καὶ τῆς ὁμῆρας φεύγοντας ὑπὸ Σκυθέων, καὶ τεταραγμένους, πρὶν ἢ σφί ἐμβαλέειν τῆς Σκύθας, πέμψαντες κήρυκα, ἀπηγόρευον Σκύθησι μὴ ἐπιβαίνειν τῶν σφετέρων οὖρων· προλέγοντες ὡς εἰ πειρήσονται ἐσβαλόντες, σφίσι πρῶτα διαμαχήσονται. Αγάθυρσοι μὲν προείπαντες ταῦτα, ἐβόηθη ἐπὶ τῆς οὖρου, ἐν νῶ ἔχοντες ἐρύκειν τῆς ἐπιόντας. Μελάγχλαινοι δὲ καὶ Ἀνδροφάγοι καὶ Νευροὶ, ἐσβαλόντων τῶν Περσέων ἅμα Σκύθησι, ἔτε πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο ἐπιλαθόμενοι τε τῆς ἀπειλῆς, ἔφευγον αἰεὶ τὸ πρὸς βορέω ἐς τὴν ἔρημον τεταραγμένοι. οἱ δὲ Σκύθαι ἐς μὲν τοὺς Αγαθύρσας ἔκετι ἀπείπαντας ἀπικνέοντα^ε· οἱ δὲ ἐκ τῆς Νευρίδος χώρας ἐς τὴν σφετέρην κατηγέοντο τοῖσι Πέρσησι.

^ε ἀπικνέοντο.

ρκς'. Ὡς δὲ πολλὸν τῷτο ἐγένετο, καὶ
 ἐκ ἐπαυέλο, πέμψας Δαρειῖος ἵππεία πα-
 ρὰ τὸν Σκυθῶν βασιλῆα Ἰνδάθυρσον, λέ-
 γει τάδε ἰ, ' Δαιμόνιε ἀνδρῶν, τί φεύγεις
 ' αἰεὶ, ἔξόν τοι τῶνδε τὰ ἕτερα ποίεειν;
 ' εἰ μὲν γὰρ ἀξιοχρεως δοκέεις εἶναι σκω-
 ' ὑτῶ, τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι ἀντιωθῆναι,
 ' σὺ δὲ σῆθι, καὶ μάχεο· εἰ δὲ μὴ, καὶ ἔτω
 ' παυσάμενος τῷ δρόμου, δεσπότη τῶ σῶ
 ' δῶρα φέρων γῆν τε καὶ ὕδωρ, ἔλθ' εἰς
 ' λόγους.

ρκζ'. Πρὸς ταῦτα ὁ Σκυθῶν βασιλεὺς
 Ἰνδάθυρσος ἔλεγε τάδε, ' Οὕτω τὸ ἐμὸν
 ' ἔχει ὦ Πέρσαι^β. ἐγὼ ὑδένα κω ἀνδρά-
 ' πων δείσας ἔφυγον, ἕτε πρότερον, οὕτω
 ' νῦν σε φεύγω· ὑδέ τι νεώτερον εἰμὶ πα-
 ' ἦσας νῦν ἢ καὶ ἐν εἰρήνῃ ἐώθεα^γ ποίεειν.
 ' ὅτι δὲ ἐκ αὐτίκα μάχομαί τοι, ἐγὼ καὶ
 ' τῷτο σημανέω· ἡμῖν ἕτε ἄσφα, ἕτε γῆ
 ' πεφυτευμένη ἐστὶ, τῶν πέρι δείσαντες
 ' μὴ ἀλώῃ ἢ καρῆ, ταχύτερον^δ συμμίσθω.

^α ἄλλοι τάδε. ^β Πέρσαι. ^γ ἰσθα. ^δ τάχιστον.

126. Id quum diu factitaretur, neque desisteretur, Darius ad Indathyrsum Scytharum regem misso equite, inquit, 'Virorum infelicissime, quid assidue fugam facis, quum liceat tibi horum facere alterutrum? si tibi videris idoneus ad resistendum negotiis meis, siste cursum, ac proeliare: sin agnoscis te imparrem esse, sic quoque siste cursum, et hero tuo munera offerens terram atque aquam, in colloquium veni.'

127. Ad haec Scytharum rex Indathyrsus ita respondit; 'Sic res meae habent, ô Persa, ut neque ullum mortali-um ego metuens ante fugerim, neque nunc fugiam te, neque quicquam feci diversum nunc atque in pace facere consueveram. Cur autem non protinus tecum ineam proelium, id ego etiam declarabo. Nobis neque oppida sunt neque agri culti, quos invadi aut tonderi

224 MELPOMENE. IV.

6 metuentes, properemus vobiscum con-
 6 ferre pugnam. ad quam si opus est con-
 6 tinuo devenire, sunt paterna sepulcra,
 6 quae vos quum nacti fueritis, agedum
 6 tentate labefactare: et tunc intelligetis,
 6 pugnaturi vobiscum simus pro sepulcris,
 6 necne: prius autem (nisi nos ratio tra-
 6 xerit) tecum proelium non conferemus.
 6 Haecenus, quod ad proelium pertinet,
 6 dictum sit. heros autem meos ego solos
 6 arbitror Jovem progenitorem meum, et
 6 Histiam Scytharum reginam. Tibi au-
 6 tem pro donis terrae et aquae, mittam
 6 quae decet ad te venire dona: pro eo
 6 quod herum te meum esse dixisti, jubeo
 6 te flere.' Hoc a Scythis responsum est:
 6 quod caduceator reversus Dario renun-
 6 ciavit.

128. Scytharum reges, audito no-
 mine servitutis, ira perfusi, partem illam
 quae cum Sauromatis ordinata erat, cui

γοιμεν ἄν ἐς μάχην ὑμῖν. εἰ δὲ δέοι πάν-
 τως ἐς τῆτο κατὰ τάχος ἀπικνέεσθαι,
 τυγχάνουσι ἡμῖν ἔόντες τάφοι πατρώϊοι,
 φέρετε, τέτρεσ ἀνευρόντες, συγχείειν πει-
 ρᾶσθε αὐτούς· καὶ γνώσεσθε τότε εἴτε
 ὑμῖν μαχησόμεθα περὶ τῶν τάφων, εἴ-
 τε κῆ ἔ μαχησόμεθα. πρότερον δὲ ἦν μὴ
 ἡμέας λόγος αἰρῆ, οὐ συμμίζομέν τοι.
 ἀμφὶ μὲν μάχη τσσαῦτα εἰρήσθω. δε-
 σπότας δὲ ἐμῆς, Δία τε ἐγὼ νομίζω τὸν
 ἐμὸν πρόγονον, καὶ Ἰσίην τὴν Σκυθέων
 βασίλειαν, μόνες εἶναι. σοὶ δὲ ἀντὶ μὲν
 δῶρων γῆς τε καὶ ὕδατος, δῶρα πέμψω
 τοιαῦτα οἷά σοι πρέπει ἐλθεῖν· ἀντὶ δὲ
 τοῦ ὅτι δεσπότης ἔφησας εἶναι ἐμὸς,
 κλαίειν λέγω· τῆτο ἐσι ἢ ἀπὸ Σκυθέων
 ῥῆσις. ὁ μὲν δὴ κῆρυξ οἰχώκεε ἀγγελέων
 ταῦτα Δαρείω.

ρκή. Οἱ δὲ Σκυθέων βασιλῆες, ἀκῆσαντες
 τῆς δελοσύνης τὸ ἔνομα, ὀργῆς ἐπλήσθη-
 σαν. τὴν μὲν δὴ μεία Σαυρομαλέων μοίρην.

226 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ταχθεῖσαν, τῆς ἤρχε Σκώπασις, πέμπουσι, Ἰωσι κελεύουτες ἐς λόγους ἀπικέουσαι τῶ τοῖσι οἱ τὸν Ἰσραὴν ἐζευγμένον ἐφρέρεον. αὐτῶν δὲ τοῖσι ὑπαλειπομένοισι ἔδοξε πλατῶν μὲν μηκέτι Πέρσας, σῖτα δὲ ἐκάστοτε ἀνααιρεομένοισι ἐπιίθεουσαι. νωμῶνες ὧν σῖτα ἀνααιρεομένους τῆς Δαρείους, ἐποίεον τὰ βεβηλευμένα. ἡ μὲν δὲ ἵππος τὴν ἵππον αἰεὶ τρέπασκε ἡ τῶν Σκυθῶν· οἱ δὲ τῶν Περσέων ἵππότηται Φεύγοντες ἐσέπιπλον ἐς τὸν πεζόν. ὁ δὲ πεζὸς ἂν ἐπεκέρει^ο. οἱ δὲ Σκύθαι ἐσαράζαντες τὴν ἵππον, ὑπέσρεφον, τὸν πεζὸν φθερόμενοι. ἐποιέοντο δὲ καὶ τὰς νύκτας παραπλησίως προσβολὰς οἱ Σκύθαι.

ρχθ'. Τὸ δὲ τοῖσι Πέρσησι τε ἦν σύμμαχον καὶ τοῖσι Σκύθησι ἀντίξουν, ἐπιτιθεμένοισι τῷ Δαρείῳ στρατοπέδῳ, θῶμα μέγιστον ἐρέω· τῶν τε ὄνων ἢ Φωνῆ, καὶ τῶν ἡμιόνων τὸ εἶδος· ἕτε γὰρ ὄνον ἕτε ἡμιόνον γῆ ἢ Σκυθικὴ φέρει, ὡς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται· ἕδὲ ἐστὶ ἐν τῇ Σκυθικῇ πά-

^ο πεζὸς αἰεὶ ἐπεκέρει.

praecerat Scopasis, mittunt ad colloquendum cum Ionibus qui Istrum ponte iunctum asservabant. At ipsorum illis, qui relinquebantur, visum fuit non amplius errare Persas, sed assidue commeatu erepto insidias tendere. Distributis igitur illis, qui copiis Darii frumenta auferrent, quae decreta erant exequiebantur. Enimvero equitatus Scytharum semper in fugam vertebat equitatum, sed Persarum equites fugientes incidendo in peditatum, ab eo defensabantur. Ita Scythae summoto equitatu hostili, tamen metu peditum recedebant, et nihilominus noctibus quoque tales incursiones faciebant.

129. Ceterum quod Persis auxilio erat, Scythis vero infestum, aggressis castra Darii, referam: res valde admirabilis, asinorum vox ac mulorum species. Nam (ut superius a me demonstratum est) nullus in terra Scythica neque asinus neque

mulus gignitur, ac neuter omnino visitur, propter frigora. Itaque rudentes asini perturbabant Scytharum equos: et quum Scythae saepe numero Persas adorirentur, interim equi audita asinorum voce consternati avertabantur, arrectis auribus stupefacti, utpote insolentia tum vocis quam prius non audissent, tum formae quam nunquam inspexissent. Atque hoc quidem paululum quiddam momenti ad bellum afferebat.

130. Ceterum Scythae ubi animadverterunt Persas tumultuantes, quo diutius in Scythia illi commorarentur, et commorantes torquerentur omnium rerum inopes, faciendum ita sibi putarunt, ut suis ipsorum pecoribus una cum pastoribus relictis, in alium ipsi abscederent locum. Persae illuc se conferentes, excipiebant pecora, quo facto exsultabant.

ση χώρα τοπαράπαν ἔτε ὄνος, οὔτε ἡμίονος, διὰ τὰ ψύχρα. ὑβρίζοντες ὧν οἱ ὄνοι ἐτάρασσον τὴν ἵππον τῶν Σκυθέων· πολλάκις δὲ ἐπελαυνόντων ἐπὶ τοὺς Πέρσας, μεταξὺ ὅκως ἀκύσειαν οἱ ἵπποι τῶν ὄνων τῆς Φωνῆς, ἐταράσσοντό τε ὑποσρεφόμενοι, καὶ ἐν Δωῦμαλι ἔσκον, ὀρθὰ ἰσάντες^α τὰ ὦτα· ἄτε ἔτε ἀκύσαντες πρότερον Φωνῆς τῆς τοιαύτης, ἔτε ἰδόντες τὸ εἶδος. ταῦτα μὲν νυν ἐπὶ σμικρὸν τι ἐφέροντο τῷ πολέμου.

ρλ'. Οἱ δὲ Σκύθαι ὅκως τῆς Πέρσας ἴδοιεν τεθορυβημένους, ἵνα παραμένοίεν τε ἐπὶ πλέω χρόνον ἐν τῇ Σκυθικῇ, καὶ παραμένοντες ἀνωϊάτο^β, τῶν πάντων ἐπιδεέες εἰόντες, ἐποίεον τοιάδε^γ. ὅκως τῶν προβάτων τῶν σφειέρων αὐτῶν καταλίποιεν μετὰ τῶν νομέων, αὐτοὶ ἂν ὑπέξήλανον εἰς ἄλλον χώρον· οἱ δὲ ἂν Πέρσαι ἐπελθόντες ἐλάβεσκον τὰ πρόβατα, καὶ λαβόντες, ἐπήροντο ἂν τῷ πεπονημένῳ.

^α ἰσάντες. ^β ἀνωϊάτο. ^γ τοιάδε.

ρλα'. Πολλάκις δὲ τοιοῦτα γινομένου, τέλος Δαρεΐος τε ἐν ἀπορίῃσι εἶχετο, καὶ οἱ Σκυθέων βασιλῆες μαδόντες τῷτο, ἔπειπον κήρυκα δῶρα Δαρείῳ φέροντα, ὄρνιθά τε καὶ μῦν καὶ βάτραχον καὶ οἷς' ἄς πέντε. Πέρσαι δὲ τὸν φέροντα τὰ δῶρα ἐπηρώτηον τὸν νόον τῶν δίδομένων. ὁ δὲ οὐδὲν ἔφη οἱ ἐπесάλλατο ἄλλο ἢ δόλια τὴν ταχίστην ἀπαλλάσσεσθαι· αὐτοὺς δὲ τῆς Πέρσας ἐκέλευε, εἰ σοφοί εἰσι, γνῶναι τὸ ἐθέλει^d τὰ δῶρα λέγειν.

ρλε'. Ταῦτα ἀκέραιες οἱ Πέρσαι, ἐβλεπόντο. Δαρείου μὲν νυν ἡ γνώμη ἦν^e, Σκύθας ἐωῦτῶ δίδοναι σφέας τε αὐτῆς, καὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ· εἰκάζοντος^f τῆδε, ὡς μῦς μὲν ἐν τῇ γῇ γίνεται, καρπὸν τὸν αὐτὸν ἀνθρώπῳ σιτεόμενος· βάτραχος δὲ ἐν ὕδατι· ὄρνις δὲ μάλιστ' ἔοικε ἵππῳ· τοὺς δὲ οἷς' ἄς, ὡς τὴν ἐωῦτῶν ἀλκὴν παραδιδούσι. αὕτη μὲν Δαρείῳ ἡ γνώμη ἀπεδέδεκτο. συνεχῆκε δὲ ταύτῃ ἡ γνώμη Γ. θρύεω, τῶν

^d δόλια. ^e ἦν. ^f μῦς. εἰκάζον.

131. Sed quum saepius idem tentarent, ad ultimum Darius inopia rerum laboravit. Id reges Scytharum intelligentes, mittunt ad eum cum muneribus caduceatorem, ave, mure, rana, et quinque sagittis. Persae, eum qui munera ferebat, percontabantur quid illa significarent. Iste negare sibi aliud esse mandatum, nisi ut quum illa tradidisset, celerrime rediret. jubere tamen ipsos Persas, si solertes forent, interpretari quid sibi dona vellent.

132. Hoc quum audissent Persae, consultabant. Et Darii quidem sententia erat, Scythas seipso ei donare, et terram atque aquam: hac ratione conjectantis, quod mus quidem in terra gignatur, eodem quo homines fructu victitans; rana autem in aquis; avis vero sit equo assimilis: at sagittis dandis, quod suum robur traderent. In hanc sententiam Darius interpretabatur. At Gobryas unus e

Septem viris qui magum sustulerunt, hoc dicere dona conjectabat, ‘ O Persae, nisi
 ‘ conversi in aves subvoletis in coelum,
 ‘ aut effecti mures subeatis terram, aut
 ‘ collati in ranas insiliatis in paludes, non
 ‘ remeabitis unde venistis, his sagittis con-
 ‘ fecti.’ Et Persae quidem illa munera sic interpretabantur.

133. At una pars Scytharum, cui datum ante erat negotium Maeotidis paludis custodiendae, tunc autem cum Ionibus qui ad Istrum erant colloquendi, ubi ad pontem venit, ita verba fecit, ‘ Viri
 ‘ Iones, libertatem vobis ferentes venimus, si modo exaudire volueritis. Accipimus enim, Darium vobis praecepisse, ut ad sexaginta duntaxat dies custodiam pontis ageritis; si intra id tempus ipse non afforet, domum abiretis. Itaque vos id facientes, et apud illum et

ἀνδρῶν τῶν ἐπὶ ἄνδρῶν τῶν ἐπὶ ἄνδρῶν τῶν ἐπὶ ἄνδρῶν
 τελούντων, εἰκάζοντος τὰ δῶρα λέγειν,
 ‘ Ἦν μὴ ὄρνιθες γενόμενοι ἀναπτήσθητε ἐς τὸν
 ‘ ἄρανόν, ὧ Πέρσαι, ἢ μῦες γενόμενοι κατὰ
 ‘ τῆς γῆς καταδύητε, ἢ βάτραχοι γενόμε-
 ‘ νοι ἐς τὰς λίμνας ἐσπηδήσητε β, ἢ ἀπο-
 ‘ νοσήσειε ὀπίσω, ὑπὸ τῶνδε τῶν τοξευ-
 ‘ μάτων βαλλόμενοι.’ Πέρσαι μὲν δὴ τὰ ἢ
 δῶρα εἰκάζον.

ργλ. ‘ Ἡ δὲ Σκυθέων μίη μοίρη ἢ ταχ-
 Δεῖσα πρότερον μὲν παρὰ τὴν Μαίητιν
 λίμνην Φρουρέειν, τότε δὲ ἐπὶ τὸν Ἰστρον
 Ἰωσι ἐς λόγους ἐλθεῖν, ὡς ἀπὶ κέλο ἐπὶ τὴν
 γέφυραν, ἔλεγε τάδε, ‘ Ἄνδρες Ἰωνες, ἐ-
 ‘ λευθερίην ὑμῖν ἤκομεν φέρωντες, ἢν περ γε
 ‘ ἐθέλητε ἐσακίβειν. πυνθανόμεθα γὰρ Δα-
 ‘ ρεῖον ἐντείλασθαι ὑμῖν, ἐξήκοντα ἡμέρας
 ‘ μένας φρεθήσαντας τὴν γέφυραν, αὐτῆ
 ‘ μὴ παραγενομένου ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ,
 ‘ ἀπαλλάσσεσθαι ἐς τὴν ὑμετέραν. νῦν
 ‘ ὦν ὑμεῖς τάδε ποιεῦντες, ἐκλὸς μὲν ἔσεσθε

ἢ ἐσπηδήσητε. ἢ δὴ ὑποτὰ.

‘ πρὸς ἐκεῖνς αἰτίας, ἐκλὸς δὲ πρὸς ἡμέων
 ‘ τὰς προκειμένας ἡμέρας παραμείναντες,
 ‘ τὸ ἀπὸ τέττ’ ἀπαλλάσσεσθε.’ ἔτσι μὲν
 νιν, ὑποδεξαμένων Ἰώνων ποιήσεν ταῦτα,
 ὀπίσω τὴν ταχίστην ἐπέιγοντο.

ρλδ'. Πέρσησι δὲ μετὰ τὰ δῶρα τὰ
 ἐλθόντα Δαρείῳ, ἀντετάχθησαν οἱ ὑπο-
 λειφθέντες Σκύθαι πεζῶ καὶ ἵπποισι, ὡς
 συμβαλέοντες. τεταγμένοισι δὲ τῶσι Σκύ-
 θησι λαγὸς ἐς τὸ μέσον διῆξε· τῶν δὲ, ὡς
 ἕκαστοι ὤρεον τὸν λαγόν, ἐδίωκον. ταραχ-
 θήτων δὲ τῶν Σκυθῶν, καὶ βοῆ χρεωμένων,
 εἶρετο ὁ Δαρείος τῶν ἀντιπολεμίων τὸν
 Δόρυβον. πυθόμενος δὲ σφρασ τὸν λαγόν
 διώκοντα, εἶπε ἄρα πρὸς τοὺς περ ἐώθει καὶ
 τὰ ἄλλα λέγειν, ‘ Οὗτοι ἄνδρες ἡμέων
 ‘ πολλὸν καταφρονέει. καὶ μοι νῦν φαί-
 ‘ νεται Γοδρύης εἰπεῖν ἂ περὶ τῶν Σκυθι-
 ‘ κῶν δώρων ὀρθῶς· ὡς ὦν ἔτιωσ ἤδη δοκε-
 ‘ ὄντων καὶ αὐτῷ μοι ἔχειν, βελῆς ἀγαθῆς
 ‘ δεῖ, ὅπως ἀσφαλῆως ἢ κομιδῇ ἡμῖν ἔσαι

^a ἵπποι.

‘ apud nos culpam devitaveritis. proinde
 ‘ quum ad praestitutam diem permanse-
 ‘ ritis, jam abscedite.’ Haec se facturos
 recipientibus Ionibus, Scythae celerrime
 retro abiere.

134. At ceteri Scythae, post missa
 Dario dona, cum peditatu ac equitatu ad-
 versus Persas in acie instructi steterunt
 tanquam conflicturi. quum interim lepus
 in medium profiluit, quem ut quisque vi-
 dit, insequabatur. Perturbatis Scythis ac
 vociferantibus, sciscitabatur Darius unde
 hostium tumultus existeret: et quum au-
 disse illos leporem insectari, inquit ad
 eos Persas cum quibus cetera colloqui
 consueverat, ‘ Hi viri videntur magno nos
 ‘ habere contemptui, et nunc Gobryas
 ‘ recte dixisse de Scythicis donis. Unde
 ‘ quum mihi quoque jam ipsi ita habere
 ‘ videantur, bono consilio est opus, ut tu-
 ‘ tus nobis eo unde venimus sit receptus.’

236 MELPOMENE. IV.

Ad haec Gobryas, ‘ Equidem, inquit, ô
 ‘ rex, horum ego virorum inopiam vide-
 ‘ bar mihi fere fama habere cognitam,
 ‘ sed ubi adveni, evidentius intellexi, ani-
 ‘ madvertens eos habere nos ludibrio.
 ‘ Proinde mihi videtur, quum primum
 ‘ nox venerit, incensis ignibus, prout alias
 ‘ quoque consuevimus facere, maxime
 ‘ imbecillis ad aerumnas deceptis asinif-
 ‘ que omnibus alligatis, abeundum, prius-
 ‘ quam versus Istrum recta pergant Scy-
 ‘ thae ad pontem solvendum, aut Ioni-
 ‘ bus aliquid videatur, quod nos queat
 ‘ perdere.’

135. Hoc Gobryas consilium dabat.
 Cui assentiens Darius, ubi nox adfuit, re-
 liquit in castris viros languidos, et eos
 quorum amissio minimi facienda esset, nec
 non omnes asinos alligatos: reliquit vero
 et asinos et infirmos ex agmine idcirco,

ὀπίσω· πρὸς ταῦτα Γοβρύης εἶπε, ὦ
 βασιλεῦ, ἐγὼ χεδὸν μὲν καὶ λόγῳ ἠπιστά-
 μην τρίτων τῶν ἀνδρῶν τὴν ἀπορίην· ἐλ-
 θὼν δὲ, μᾶλλον ἐξέμαθον, ὄρεων αὐτοὺς
 ἐμπαίζοντας ἡμῖν. νῦν ὧν μοι δοκείει, ἐ-
 πὴν τάχις α νύξ ἔλθῃ ^β, ἐκκαύσαντας
 τὰ πυρὰ (ὡς καὶ ἄλλοτε ἐώθαμεν ποιεῖν)
 τῶν στρατιωτῶν τῆς ἀσθενεστάτης ἐς τὰς
 ταλαιπωρίας ἐξαπατήσαντας, καὶ τῆς
 ὄνου πάντας καταδήσαντας, ἀπαλλάσ-
 σεσθαι, πρὶν ἢ καὶ ἐπὶ τὸν Ἰστρον ἰθύσαι
 Σκύθας λύσοντας τὴν γέφυραν, ἢ καὶ τι
 ἰωσι δόξαι, τὸ ἡμέας οἷόν τε ἔσαι ^γ ἐξερ-
 γάσασθαι.

ρλέ. Γοβρύης μὲν ταῦτα συνέβλεψε.
 μετὰ δὲ, νύξ τε ἐγένετο, καὶ Δαρεῖος ἐχρᾶ-
 το τῇ γνώμῃ ταύτῃ· τῆς μὲν καματηρῆς
 τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν ἦν ἐλάχιστος ἀπολλυ-
 μένων λόγος, καὶ τῆς ὄνης πάντας καταδή-
 σασ, κατέλιπε αὐτῆ ταύτῃ ἐν ^δ τῷ στρα-
 τοπέδῳ· κατέλιπε δὲ τῆς τε ὄνης καὶ τῆς

^β ἵπταν τάχις α νύξ ἐπέλθοι. ^γ Verbum ἔσαι non est in MS.

^δ αὐτῷ ἐν.

ἀσθενέας τῆς στρατῆς, τῶνδε εἵνεκεν^ε· ἵνα οἱ μὲν ὄνοι βοήν παρέχωνται· οἱ δὲ ἄνθρωποι ἀσθενείης μὲν εἵνεκεν^ε κατελίποντο, προφάσιος δὲ τῆσδε δηλαδή· αὐτὸς μὲν σὺν τῷ καθαρῷ τῷ στρατῷ ἐπιθήσεσθαι μέλλοι τοῖσι Σκύθησι, οὗτοι δὲ τὸ στρατόπεδον τῆστω τὸν χρόνον ῥυοῖαλο. ταῦτα τοῖσι ὑπολειμμένοισι^ε ὑποθέμενος ὁ Δαρεῖος, καὶ πυρὰ ἐκκαύσας, τὴν ταχίστην ἐπείγelo ἐπὶ τὸν Ἰσραῦ. οἱ δὲ ὄνοι ἐρημωθέντες τῷ ὀμίλῳ, ἔτω δὴ^ε μᾶλλον πολλῷ ἴεσαν τῆς φωνῆς. ἀκύσαντες δὲ οἱ Σκύθαι τῶν ὄνων, πάγχυ κατὰ χώραν ἠλπιζον τῆς Πέρσας εἶναι.

ρλς'. Ἡμέρης δὲ γενομένης γνόντες οἱ ὑπολειφθέντες ὡς προδομένοι εἶεν ὑπὸ Δαρεῖος, χεῖράς τε προελείνοντο^η τοῖσι Σκύθησι, καὶ ἔλεγον τὰ κατήκοντα. οἱ δὲ ὡς ἠκασαν ταῦτα, τὴν ταχίστην συσραφέντες, αἱ τε δύο μοῖραι τῶν Σκυθῶν, καὶ ἡ μία, Σαυρομάται καὶ Βυδῖνοι καὶ Γελωνοί, ἐδίωκον τῆς Πέρσας ἰθὺ τῷ Ἰσραῦ. ἄτε δὲ τοῦ

^ε εἵνεκα bis. ^ε ὑπολειπομένοισι. ^ε ἔτω μὲν δὲ. ^η προίτασι.

ut asini quidem vocem ederent; homines autem relinquebantur infirmitatis causa, sed scilicet hoc titulo; quasi ipse cum flore copiarum adoriturus foret Scythas, isti interea castra tutarentur. Haec persuadens iis qui relinquebantur Darius, accensis ignibus quammatissime ad Istrum contendit. Asini, quod multitudine destituti essent, eo magis rudere. quos audientes Scythae, credere omnino Persas in eisdem permanere castris.

136. Verum ubi illuxit, ii qui relictii erant, cognito se proditos esse a Dario, manus protendere ad Scythas, et quae decebat edere. His illi auditis, repente collecti, duae Scytharum partes, et una, Sauromatae Budinique ac Geloni, Persas recta ad Istrum persequuntur. Quum ve-

ro Persicus exercitus magnam partem essent pedites, et itinera nesciret, utpote viis non sectis, Scythicus vero forent equites, et compendia viarum scientes, utrique ab alteris aberrantes, multo priores ad pontem Scythae pervenere quam Persae. Ibi cognito nondum venisse Persas, ita ad Ionas qui in navibus erant verba fecerunt,

‘ Viri Iones, et dierum numerus jam pertransiit, et injurii estis qui adhuc permanetis: sed quoniam antea prae timore mansistis, nunc solvite trajectum, atque quam celerrime abite liberi, diis ac Scythiis gratiam habentes. Nam eum qui antea dominus vester erat, ita tractabimus ut adversus nullum mortalium sit facturus expeditionem.’

137. De hac re consultantibus Ionibus, Miltiadis quidem Atheniensis ducis ac tyranni Chersonensium (qui sunt in

Περσικῷ μὲν τῷ πολλῷ ἑόνιος πεζῷ στρατῷ,
 καὶ τὰς ὁδὸς ἔκ ἐπισημένω, ὥστε ἔ τείμημέ-
 νων τῶν ὁδῶν, τῷ δὲ Σκυθικῷ, ἰππότεω, καὶ
 τὰ σύντομα τῆς ὁδῷ ἐπισημένω, ἀμαρλιόνες
 ἀλλήλων, ἔφθησαν πολλῶ οἱ Σκύθαι τῷ
 Πέρσας ἐπὶ τὴν γέφυραν ἀπικόμενοι. μα-
 θόντες δὲ τῷ Πέρσας ἔκω ἀπυγμένω, ἔλε-
 γον πρὸς τοὺς Ἰωνας ἑόνιας ἐν τῆσι νηυσὶ,
 ἄνδρες Ἴωνες, αἱ τε ἡμέραι ὑμῖν τῷ ἀριθ-
 μῷ διοίχνηται, καὶ οὐ ποίεε δίκαια ἔτι
 παραμένοντες. ἀλλ' ἐπεὶ πρότερον δει-
 μαίνοντες ἐμένεε, νῦν λύσαντες τὸν πό-
 ρον, τὴν ταχίστην ἀπίε χαίροντες ἐλεύ-
 θεροι, Θεοῖσι τε καὶ Σκύθησι εἰδότες χά-
 ριν. τὸν δὲ πρότερον ἑόνια ὑμέων δεσπό-
 την ἡμεῖς παρασησόμεθα ἔτω, ὥστε ἐπὶ
 μηδαμῶς ἔτι ἀνθρώπους αὐτὸν στρατεύ-
 σασθαι.'

ρλζ. Πρὸς ταῦτα οἱ Ἴωνες ἐβυλεύον-
 το· Μιλτιάδew δὲ τῷ ^a Αθηναίω στρατηγέ-
 οντος καὶ τυραννεύοντος Χερσονησιτέων ^b τῶν

^a Μιλτιάδew μὲν τῷ. ^b Χερσονησιτίων.

242 ΜΕΛΠΙΟΜΕΝΗ. Δ.

ἐν Ἑλλησπόνῳ, ἦν γνώμη πείθεσθαι Σκύθῃσι, καὶ ἐλευθερῆν Ἰωνίην. Ἰστιάς δὲ τῷ Μηλησίς ἐναντίη ταύτη, λέγων ὡς νῦν μὲν διὰ Δαρεῖον ἕκαστος αὐτέων τυραννεύει πόλιος, τῆς Δαρεῖς δὲ δυνάμεως καταρθεύσης, ἔτε αὐτὸς Μηλησίων οἷός τε ἔσαι ἀρχεῖν, ἔτε ἄλλον ἕδένα ἕδαμῶν. βουλήσασθαι γὰρ ἕκαστην τῶν πολιῶν δημοκρατέεσθαι μᾶλλον ἢ τυραννεύεσθαι. Ἰστιάς δὲ γνώμην ταύτην ἀποδεικνυμένου, αὐτίκα πάντες ἦσαν τετραμμένοι πρὸς ταύτην τὴν γνώμην, πρότερον τὴν Μιλτιάδew αἰρέόμενοι.

ρλή. Ἦσαν δὲ οὗτοι οἱ διαφέροντές τε τὴν ψῆφον, καὶ ἔοντες λόγῳ πρὸς βασιλῆος, Ἑλλησποντίων μὲν τύραννοι, Δάφρις τε Αβυδηνός, καὶ Ἰπποκλος Λαμψακηνός, καὶ Ἡρόφαντος Παριηνός, καὶ Μηλῆρόδωρος Πρόκονήσιος, καὶ Αρισαγόρης Κυζικηνός, καὶ Αριςων Βυζάντιος. ἔτσι μὲν ἦσαν οἱ ἐξ Ἑλλησπόντου. ἀπ' Ἰωνίης δὲ, Στραλῆς τε Χί-

Hellesponto) sententia erat, Scythis obtemperandum esse, et Ioniam servitute liberandam. At Histiaei Milesii diversa, quod diceret nunc quidem eos suae quemque urbis tyrannos esse ob Darium: potentia vero Darii sublata, neque se Milesiis, neque alium quemquam usquam praesse posse. Fore enim ut singulae civitates popularem statum quam tyrannicum mallent. Hanc sententiam quum dixisset Histiaeus, omnes confestim qui Miltiadi assensi fuerant, in eam transierunt.

138. Fuere autem qui sententias tulerunt et alicujus apud regem existimationis, Hellepontiorum quidem tyranni, et Daphnis Abydenus, et Hippoclus Lampfacenus, et Herophantus Parienus, et Metrodorus Proconnesius, et Aristagoras Cyzicenus, et Ariston Byzantius: et isti quidem ex Hellesponto. Ab Ionia autem, et Stratias Chius, et Aeacides Sami-

us, et Laodamas Phocaeensis; et Histiaeus Milesius: cujus sententia praelata est contraria sententiae Miltiadis. Acolensium vero unus affuit qui esset alicujus auctoritatis, Aristagoras Cymaeus.

139. Hi, posteaquam Histiaei probavere sententiam, hoc sibi praeterea agendum dicendumque censuerunt, pontis partem versus Scythicam ripam solvere, solvere autem quantum ex arcu sagitta adsequitur; ut et facere aliquid viderentur, quum tamen nihil facerent, neve Scythae tentarent vim afferentes, et volentes Istrum ponte transire, et dicere solventes ab ista parte pontem, quasi omnia ad voluntatem Scytharum facerent. Haec sententiae Histiaei addiderunt; et mox pro universis ad Scythas Histiaeus ista verba fecit, ‘Viri Scythae, utilem nobis rem attulistis, et opportune instatis: atque ut vos nobis probe viam ostendi-

ος, κὶ Αἰακίδης Σάμιος, κὶ Λαιοδάμας Φω-
 καιεύς^c, κὶ Ἴστιαῖος Μιλῆσιος· τῷ ἦν γνώ-
 μη προκειμένη ἐναντίῃ τῇ Μιλτιάδεω. Αἰ-
 ολέων δὲ παρῆν λόγιμος μῦθος Αρισταγόρης
 ὁ Κυμαῖος.

ρλθ'. Οὗτοι ὦν ἐπεὶ τε τὴν Ἴστιαίου
 αἰρέοντο γνώμην, ἔδοξέ σφι πρὸς ταύτη
 τάδε ἔργα τε κὶ ἔπεα προσθεῖναι· τῆς μὲν
 γεφύρης λύειν τὰ κατὰ τῆς Σκύθας ἐόντα,
 λύειν δὲ ὅσον τόξευμα ἐξικνέεται· ἵνα καὶ
 ποιέειν τι δοκέωσι, ποιεῦντες μηδέν· καὶ
 οἱ Σκύθαι μὴ πειρώατο βιώμενοι, καὶ βου-
 λόμενοι διαβῆναι τὸν Ἰσθμὸν κατὰ τὴν γέφυ-
 ραν· εἰπεῖν τε λύοντάς τῆς γεφύρης τὸ ἐς
 τὴν Σκυθικὴν ἔχον, ὡς πάντα ποιήσῃσι τὰ
 Σκύθησι ἐσὶ ἐν ἠδονῇ. ταῦτα μὲν προσέ-
 θηκαν τῇ γνώμῃ. μετὰ δὲ, ἐκ πάντων ὑπε-
 κρίνατο Ἴστιαῖος, τάδε λέγων, Ἰ ἄνδρες Σκύ-
 θαι, χρῆσά ἡκέτε φέροντες, κὶ ἐς καιρὸν
 ἐπέιγεσθε. καὶ τὰ τε ἀπ' ὑμέων ἡμῖν
 χρῆσῶσ' ὀδῶται, κὶ τὰ ἀπ' ἡμέων ἐς ὑμέ-

^c Φραιεύς.

' ας ἐπιτηδέως ὑπηρετέεται. ὡς γὰρ ὄρα-
 ' τε, καὶ λύομεν τὸν πόρον, καὶ προθυμίην
 ' πᾶσαν ἔχομεν, θελοντες εἶναι ἐλεύθεροι.
 ' ἐν ᾧ δὲ ἡμέες τάδε λύομεν, ὑμέας καιρός
 ' ἐστὶ δίζησθαι ἐκείνους· εὐρόντας δὲ, ὑπὲρ
 ' τε ἡμέων καὶ ὑμέων αὐτέων ^d τίσασθαι
 ' οὕτως ὡς ἐκείνοισι πρέπει.'

ρμ'. Σκύθαι μὲν τοδεύτερον Ἰωσι πι-
 σεύσαντες λέγην ἀληθέα, ὑπέσχερον ἐπὶ ζή-
 τησιν τῶν Περσέων, καὶ ἡμάρτανον πάσης
 τῆς ἐκείνων διεξόδου. αἷτιοι δὲ τέτυ αὐταὶ
 οἱ Σκύθαι ἐγένοντα, τὰς νομάς τῶν ἵππων
 τὰς ταύτη διαφθείραντες, καὶ τὰ ὕδαλα συλ-
 χώσαντες. εἰ γὰρ ταῦτα μὴ ἐποίησαν,
 παρείχε ἂν σφι, εἰ ἐβέλοντο, εὐπετέως ἐξ-
 ευρέειν τὴς Πέρσας· νῦν δὲ τὰ σφι ἐδόκει
 ἄριστα βεβλεῦσθαι, κατὰ ταῦτα ἐσφά-
 λησαν. Σκύθαι μὲν νῦν τῆς σφετέρης χώ-
 ρης τῇ χιλός τε τοῖσι ἵπποισι καὶ ὕδαλα ἦν,
 ταύτη διεξιόντες, ἐδίζητο τὴς ἀντιπολεμι-
 κς, δοκέοντες καὶ ἐκείνους διὰ ταύτων τὴν α-

^d αὐτῶν.

'tis, ita nos vobis obsequenter obtempe-
 'ramus. Ut enim cernitis, et trajectum re-
 'scindimus, et adhibebimus omnem pro-
 'nitatem mentis, cupidi assequendae li-
 'bertatis. Ceterum dum nos haec solvi-
 'mus, interea vos inquirere illos tempus
 'admonet, et inventos, tam vestro quam
 'nostro nomine ita ulcisci ut merentur.'

I 40. Scythae, Ionibus iterum fidem
 habentes, tanquam vera eloquutis, ad in-
 quirendos Persas reverterunt: atque ab
 omni illorum itinere aberrarunt; cujus
 ipsi fuerunt causa, quod pabula equorum
 illis in locis corruperant, fontesque ob-
 struxerant. quae nisi fecissent, facile si
 voluissent Persas invenissent: nunc ita fa-
 ciendo, visi sibi fuerant optime consuluisse,
 ob quae tamen eos res frustrata est.
 Quippe eam suae regionis partem con-
 sectantes in qua cibaria equis atque aquae
 forent, hostem indagabant, rati illum ea-

dem parte fugam intendisse: at ille observato quod prius tenuerat itinere, abi-erat, atque ita aegre trajectus reperit locum. Et quum noctu pervenisset, nactus pontem solutum, animo profus concidit, veritus ne se relicto Iones abiissent.

141. Erat autem apud Darium Aegyptius vir, omnium hominum vocalissimus: hunc Darius supra labrum Istri positum jubet inclamare Histiaeum Milesium: Histiaeus primam inclinationem exaudiens, omnes naves admovit ad trajiciendum exercitum, et pontem junxit.

142. Atque hunc in modum Persae effugerunt, quos indagantes Scythae, iterum aberraverunt. et ob id Iones tum quasi liberos, sed pessimos et ignavissimos omnium hominum esse judicant; tum de eis tanquam de servis loquentes, manci-

πόρρησιν ποιέεσθαι ^ε. οἱ δὲ δὴ Πέρσαι τὸν
 πρότερον ἐωῦτὸν γενόμενον σίβον, τοῦτον
 φυλάσσοντες ἦσαν ^ε. καὶ οὕτω μόγισ εὔρον
 τὸν πόρον. οἱ δὲ, νυκτός τε ἀπικόμενοι, καὶ
 λελυμένης τῆς γεφύρης ἐνλυχόντες, ἐς πᾶ-
 σαν ἄρρωδίην ἀπίκοντο μή σφεας οἱ Ἴωνες
 ἔωσι ἀπολελοιπότες.

ρμα'. Ἦν δὲ περὶ Δαρεῖον ἀνὴρ Αἰγύ-
 πτιος, Φωνέων μέγιστον ἀνθρώπων· τῷτον δὴ
 τὸν ἄνδρα κατασάντα ἐπὶ τῷ χεῖλεος τῷ
 Ἰσρα, ἐκέλευε Δαρεῖος καλέειν Ἰσιαῖον Μι-
 λήσιον. ὁ μὲν δὴ ἐποίεε ταῦτα· Ἰσιαῖος
 δὲ, ἐπακύσας τῷ πρώτῳ κελεύσματι, τὰς
 τε νέας ἀπάσας παρείχε διαπορθμεύειν
 τὴν σραλίην, καὶ τὴν γέφυραν ἔζευξε.

ρμβ'. Πέρσαι μὲν ὧν οὕτω ἐκφεύγασι.
 Σκύθαι δὲ διζήμενοι, καὶ τοδεύτερον ἡμᾶριον
 τῶν Περσέων. καὶ τῷτο μὲν, ὡς εἶοντας Ἴω-
 κας ἐλευθέρους, κακίους τε καὶ ἀνανδροτάτους
 κρίνασι εἶναι ἀπάντων ἀνθρώπων· τῷτο δὲ,
 ὡς δάλων Ἰώνων τὸν λόγον ποιούμενοι, ἀν-

^ε ποιέεσθαι. ^ε ἴσασι.

δράκοντα Φιλοδέαπτα Φασί εἶναι, καὶ ἄδρη-
φα μάλισα. ταῦτα μὲν δὴ Σκύθησι ἐς Ἰ-
ωνας ἀπέρριπται.

ρμγ'. Δαρεῖος δὲ διὰ τῆς Θρηίκης πα-
ρευόμενος, ἀπὶ κέλο ἐς Σησὸν τῆς Χερσονή-
σου. ἐνθεῦτεν δὲ αὐτὸς μὲν διέβη τῆσι νηυσὶ
ἐς τὴν Ἀσίην, λείπει δὲ στρατηγὸν ἐν τῇ
Εὐρώπῃ Μεγάβαζον, ἄνδρα Πέρσην· τῷ
Δαρεῖος κοτε ἔδωκε γέρας, τωόνδε εἶπας
ἐν Πέρσησι ἔπος. ὠρμημένε Δαρεῖε βροῖας
τρῶγειν, ὡς ἀνοιξε τάχιςα τὴν πρώτην
τῶν βροῖέων, εἶρετο αὐτὸν ὁ ἀδελφεὸς Ἀρ-
τάβανος, ὃ, τι βέλοϊ' ἂν οἱ τοσῶτον πλῆ-
θος γενέσθαι ὅσοι ἐν τῇ βροῖῃ κόκκοι. Δα-
ρεῖος δὲ εἶπε, Μεγαβάζουε ἂν οἱ τοσῶτους
ἀριθμὸν γενέσθαι βέλεσθαι μᾶλλον ἢ τὴν
Ἑλλάδα ὑπήκουον. ἐν μὲν δὴ Πέρσησι ταῦ-
τά μιν εἶπας ἐτίμα· τότε δὲ αὐτὸν ὑπέ-
λιπε στρατηγὸν, ἔχοντα τῆς στρατιῆς τῆς
ἐαυτῷ ὀκτῶ μυριάδας.

ρμδ'. Οὗτος δὲ ὁ Μεγάβαζος, εἶπας

pia dominos amantia esse ajunt, et minime fugientia. Haec in Iones Scythae probra jaciunt.

143. Darius per Thraciam iter faciens, Sestum Chersonesi pervenit, atque illinc in Asiam navibus ipse transivit, relicto in Europa exercitus duce Megabazo, viro Persa, cui Darius aliquando hunc honorem habuit, ut hoc verbum inter Persas diceret: quum esset esurus mala Punica, simulac primum malum aperuit, interrogatus a fratre Artabano, quid tam multiplex fieri sibi optaret quantum in malo esset acinorum, respondit, Se praecipere tot numero sibi esse Megabazos quàm Graeciam subditam. His verbis apud Persas hominem honoravit: quem tunc praetorem reliquit cum octoginta millibus suorum militum.

144. Megabazus autem hic immor-

talem sui memoriam apud Hellepontios reliquit, hoc dicto, quod quum Byzantii rogans et inquirens audisset Chalcedonios septem et decem annis ante Byzantios regionem condidisse, inquit Chalcedonios eo tempore caecos fuisse; qui, quum pulchrior adesset locus ad condendum, nequaquam turpiorem elegerunt nisi caeci fuissent. Hic igitur Megabazus in Hellepontiorum plaga pro praetore relictus, eos qui diversarum a Medis partium erant, subigebat. et iste quidem talia agebat.

I 45. PER idem sane tempus alia ingens in Africam extitit militaris expeditio, ob eam quam ego commemorabo causam, his prius expositis: Argonautarum posterius quum a Pelasgis qui feminas Atheniensium ex Braurone praedati sunt, essent eieci a Lemno, Lacedaemonem navigaverunt, confidentesque apud Tay-

τόδε ἔπος, ἐλίπετο ἀθάνατον μνήμην πρὸς Ἑλλησπονίω. ἐρόμενος ^α γὰρ ἐν Βυζαντίῳ ἐπύθελο ἑπτακαίδεκα ἔτεσι πρότερον Καλκηδόνις κίσανας τὴν χώραν Βυζαντίων. πυθόμενος δὲ, ἔφη Καλκηδόνις τῷτον τὸν χρόνον τυγχάνειν εὐίας τυφλῆς· ἔγὰρ ἂν τῷ καλλίονος παρεόντος κτίζειν χώραν, τὸν αἰχλίονα ἐλέσθαι, εἰ μὴ ἦσαν τυφλοί. ἔτος δὴ ὧν τότε ὁ Μεγάβαζος στρατηγὸς λειφθεὶς ἐν τῇ χώρῃ Ἑλλησπονίω, τῆς μὴ μηδίζουρας κατεσρέφει. οὗτος μὲν νυν ταῦτα ἔπρησε.

ρμέ. Τὸν αὐτὸν δὴ τῷτον χρόνον ἐγένετο ἐπὶ Δελφῶν ἄλλος στρατῆς μέγας φόλος, διὰ πρόφασιν τὴν ἐγὼ ἀπηγήσομαι, προδιηγησάμενος πρότερον τάδε· τῶν ἐκ τῆς Ἀργῆς ἐπιβαλέων παίδων παῖδες, ἐξελαθέντες ὑπὸ Πελασγῶν τῶν ἐκ ^β Βραυρωνος ληισαμένων τὰς Ἀθηναίων γυναῖκας, ὑπὸ τέτων δὲ ἐξελαθέντες ^γ ἐκ Δήμης, οἰχοντο πλείοντες ἐς Λακεδαίμονα. ἰζόμενοι

^α γενόμενος. ^β Πελασγῶν ἐκ. ^γ ὑπὸ τούτων ἐξελαθέντες.

δὲ ἐν τῷ Τηϊγέτῳ, πυρὴν ἔκαιον ^δ. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἰδόντες, ἄγγελον ἔπεμπον, πεισόμενοι ^ε τίνες τε καὶ ὁκόθεν εἰσί. οἱ δὲ τῷ ἀγγέλῳ εἰρωτέοντι ἔλεγον, ὡς εἶπαν μὲν Μινύαι, παῖδες δὲ εἶεν τῶν ἐν τῇ Ἀργεῖ πλεονήων ἡρώων· προσχόνιας γὰρ τούτους ^ε ἐς Δῆμον, φυτεῦσαι σφέας. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἀκηκούτες τὸν λόγον τῆς γενεῆς τῶν Μινυέων, πέμφαντες τοδεύτερον, ἡρώτεον τί Δελόνιας ἠκοιέν τε ἐς τὴν χώραν, καὶ πῦρ αἴθοικεν. οἱ δὲ ἔφασαν, ὑπὸ Πελασγῶν ἐκβληθέντες, ἦκειν ἐς τὰς πατέρας· δικαιοτάλον γὰρ εἶναι οὕτω τῆτο γίνεσθαι· δέεσθαι τε οἰκέειν ἅμα τούτοις, μοῖραν τε τιμῶν μετέχοντες, καὶ τῆς γῆς ἀπολαχόντες. Λακεδαιμονίοισι δὲ ἔαδε δέκεσθαι τοὺς Μινύας ἐπ' οἷσι Δέλαισι αὐτοί· μάλιχα δὲ ἐνῆγέ σφεας ὥς ποιεῖεν ταῦτα, τῶν Τυνδαριδέων ἢ ναυτιλίῃ ἐν τῇ Ἀργεῖ. δεξάμενοι δὲ τὰς Μινύας, γῆς τε μετέδωκαν, καὶ ἐς Φυλὰς διεδάσαντο. οἱ

^δ πῦρ ἀνέκαιον. ^ε πεισόμενον. ^ε προσχόνιας δὲ τύτας.

getum ligneum acervum accenderunt. Quos Lacedaemonii quum vidissent, nuncium misere sciscitatum quinam et unde essent. Illi nuncio sciscitanti responderunt se Minyas fuisse, ab iis heroibus oriundos qui in Argo navigassent, quique quum Lemnum appulissent, illic eos procreassent. Hanc mentionem stirpis Minyarum quum audissent Lacedaemonii, misso iterum nuncio sciscitantur quid sibi velit ipsorum adventus in hanc regionem, atque ignis accensio. Illi vero se respondent a Pelasgis ejectos, redire ad parentes, (aequissimum enim id factu esse) orareque ut liceat una cum eis habitare, tum honorum, tum agrorum participes. Eos recipere conditione qua ipsi vellent, Lacedaemoniis placuit, cum ob alia ad hoc faciendum inductis, tum praecipue quod Tyndaridae in Argo navigaverant. Receptos Minyas et agris impertierunt et in tribus cooptarunt. Ibi confestim abloca-

tis in álios quas e Lemno duxerant mulieribus, matrimonia contraxerunt.

¶ 46. Non longo deinde interjecto tempore, statim Minyae lascivierunt, tum regnum affectantes, tum alia flagitiosa perpetrantes. Quo nomine eos Lacedaemonii morte mulctandos quum censuissent, comprehensos in carcerem conjecerunt. Quoscumque autem Lacedaemonii morte plectendos censent, eos noctu plectunt, interdiu neminem. Quum igitur essent in illos animadversuri, exorati sunt ab eorum uxoribus, quae cives erant et primorum Spartanorum filiae, veniam ingrediendi carcerem, et cum suo cujusque viro colloquendi, nullum in illis dolum fore suspicantes. Horum permissu Minyarum uxores ingressae carcerem, omni veste quam gestabant viris tradita, illorum vestem illae sumpserunt. Ita Minyae muliebri veste amicti, veluti mulieres, foras prodie-

δὲ αὐτίκα μὲν γάμους ἔγημαν, τὰς δὲ ἔκ
Λήμνου ἦγοντο, ἐξέδοσαν ἄλλοισι.

ρμς'. Χρόνος δὲ οὐ πολλῷ διεξελθόντος,
αὐτίκα οἱ Μινύαι ἐξύβρισαν, τῆς τε βασι-
ληΐης μεταιτέοντες, καὶ ἄλλα ποιέοντες οὐκ
ὄσια. τοῖσι ὧν Λακεδαιμονίοισι ἔδοξε αὐ-
τὰς ἀποκτεῖναι· συλλαβόντες δὲ σφεας κατέ-
βαλον ἐς ἐρκτήν. κτείνουσι δὲ τὰς ἂν κτεί-
νωσι Λακεδαιμόνιοι, νυκλὸς μεί' ἡμέρην δὲ,
ἔδνα. ἐπεὶ ὧν ἔμελλον σφεας κατὰ χρή-
σεσθαι, παρατήσαντο αἱ γυναῖκες τῶν Μι-
νυέων, εἰσοῦσαι ἄσαι τε, καὶ τῶν πρώτων
Σπαρτηιέων θυγατέρες, ἐς ὃ ἐλθεῖν τε ἐς^α
τὴν ἐρκτήν, καὶ ἐς λόγους ἐλθεῖν ἐκάστη τῷ
ἐωυτῆς ἀνδρὶ. οἱ δὲ σφεας παρήκαν, ἔδνα
δόλον^β δοκέοντες ἐξ αὐτέων ἔσεσθαι. αἱ δὲ
ἐπεὶ τε ἐσῆλθον, ποιέουσι τοιαύδε^γ πᾶσαν
τὴν εἶχον ἐοδῆτα παραδοῦσαι τοῖσι ἀν-
δράσι, αὐταὶ τὴν τῶν ἀνδρῶν ἔλαβον. οἱ
δὲ Μινύαι, ἐνδύντες τὴν γυναικηΐην ἐοδῆ-
τα, ἄτε γυναῖκες, ἐξήϊσαν ἔξω. ἐκφυγόν-

^α θυγατέρες, ἰσπελθῶν ἰς. ^β λόγον. ^γ ταύδε.

τες δὲ τρόπῳ τοιάτῳ^d ἰζόντο αὐτὶς ἐς τὸ
Τηϋγέλιον.

ρμζ'. Τὸν δὲ αὐτὸν τῷτον χρόνον Θή-
ρας ὁ Αὐτεσίωνος, τῷ Τισαμενῶ, τῷ Θερ-
σάνδρῳ, τῷ Πολυνεΐκεος, ἔσελλε ἐς ἀποι-
κίην ἐκ Λακεδαίμονος. ἦν δὲ ὁ Θήρας οὗ-
τος γένος ἐὼν Καδμεΐος, τῆς μητρὸς ἀδελ-
φὸς τοῖσι παισὶ Αρισοδήμου, Εὐρυαθένῃ
κὶ Προκλείϊ. ἑόντων δ' ἔτι τῶν παίδων τέ-
των νηπίων, ἐπιτροπαίην εἶχε ὁ Θήρας
τὴν ἐν Σπάρτῃ βασιληίην. αὐξηθέντων δὲ
τῶν ἀδελφιδέων^e, καὶ παραλαβόντων τὴν
ἀρχὴν, ἔτω δὴ ὁ Θήρας δεινὸν ποιούμενος
ἀρχεῖσθαι ὑπ' ἄλλων, ἐπεὶ τε ἐγεύσατο
ἀρχῆς, οὐκ ἔφη μενεῖν ἐν τῇ Λακεδαίμονι,
ἀλλ' ἀποπλεύσεσθαι ἐς τὰς συγγενέας· ἦ-
σαν δὲ ἐν τῇ νῦν Θήρῃ καλεομένη νήσῳ,
πρότερον δὲ Καλλίση τῇ αὐτῇ ταύτῃ,
ἀπόγονοι Μεμβλιάρεω τοῦ Ποικίλεω, ἀν-
δρὸς Φοίνικος. Κάδμος γὰρ ὁ Αγήνορος, Εὐ-
ρώπην διζήμενος, προσέειπε ἐς τὴν νῦν Θή-

^d τῷ τρόπῳ τούτῳ. ^e ἀδελφιδῶν.

runt, et hoc modo erepti rursus ad Teygetum confederunt.

147. Hac eadem tempestate Theras, Autefionis filius, Tisameni nepos, Thersandri pronepos, Polynicis abnepos, missus est in coloniam ex Lacedaemone. Erat hic Theras genere Cadmeo, avunculus Aristodemi filiorum, Eurysthenis et Proclis: quorum, quum pupilli essent, tutelarem habebat regni Spartani curam. Adultis mox sororis filiis, ac recepto imperio, Theras ita graviter tulit sibi ab aliis imperari, quoniam imperium gustasset, ut negaret se Lacedaemone moraturum, sed ad cognatos navigaturum. Erant autem in insula, quae nunc Thera vocatur, quondam Callista, posteri Membliaris Poecilis filii qui fuerat Phoenix. Cadmus enim Agenoris filius Europam quaeritans, in insulam quae nunc Thera vo-

catur quum appulsus esset, sive regionis amore captus, sive qua alia voluntate, relinquit illic cum alios quosdam Phoenices, tum Membliarem consanguineum suum. Isti hominum aetatibus octo antequam Theras Lacedaemone venisset, insulam quae Callista vocabatur, incoluerunt.

148. Ad quos Theras cum multitudine ex tribubus petita discessit nequaquam ad illos ejiciendos, sed ad una habitandum, et valde concilians. Postea vero quàm Minyas e carcere elapsos et ad Teygetum confidentes, Lacedaemonii necare deliberant, Theras necem eorum deprecabatur ne fieret, recipiens se illos ex regione abducturum. Et huic postulato Lacedaemoniis assentientibus, cum tribus triginta remorum navibus ad posteros Membliaris navigavit, ducens secum non universos Minyas, sed paucos quos-

ρην καλεομένην· προχόντι δὲ, εἴτε δὴ οἱ ἢ
 χώρα ἤρесе, εἴτε κὶ ἄλλως ἠθέλησε ποιῆ-
 σαι τῷτο, καταλείπει γὰρ ἐν τῇ νήσῳ
 ταύτῃ ἄλλης τε τῶν Φοινίκων, κὶ δὴ καὶ
 τῶν ἐωῦτῆ συγγενέων Μεμβλῖαρον. ἔτσι
 ἐνέμονιο τὴν Καλλίστην καλεομένην ἐπὶ
 γενεάς, πρὶν ἢ Θήραν ἐλθεῖν ἐκ Λακεδαί-
 μονος, ὀκλιῶ ἀνδρῶν.

ρμή. Ἐπὶ τέτοις δὴ ὧν ὁ Θήρας λαὸν
 ἔχων ἀπὸ τῶν Φυλέων, ἔσελλε συνοικί-
 σων τέτοισι· κὶ ἔδαμῶς ἐξελῶν αὐτῆς, ἀλ-
 λά κάρτα οἰκηιεύμενος. ἐπεὶ τε δὲ καὶ οἱ
 Μινῶαι ἐκδράνεις ἐκ τῆς ἐρκίης ἰζονιο ἐς τὸ
 Τηύγετον, τῶν Λακεδαιμονίων βεβουομέ-
 νων ἔσφεας ἀπολλύναι, παραιτέεται ὁ
 Θήρας ὅκως μῆτε Φόνος γένῆται, αὐτὸς τε
 ὑπεδέκετό σφεας ἐξάξειν ἐκ τῆς χώρας.
 συχωρησάντων δὲ τῇ γνώμῃ τῶν Λακε-
 δαιμονίων, τρισὶ τριηκοσίεροισι ἐς τῆς Μεμ-
 βλῖαρέω ἀπογόνους ἔπλωσε· οὔτι πάντας
 ἄγων τῆς Μινίας, ἀλλ' ὀλίγης τινάς. οἱ

ἔ καταλείπει ἐν. ἔ βεβουομένην.

γὰρ πλεῦνες αὐτῶν ἐτράποντο ἐς τὴς Πα-
ρωρεάτας καὶ Καύκωνας. τέττις δὲ ἔξελά-
σαντες ἐκ τῆς χώρας, σφέας ἐωυτοὺς ἐς ἕ-
μοίρας διείλον· καὶ ἔπειτα ἔκτισαν πόλιας
τάσδε ἐν αὐτοῖσι, Λέπρεον, Μάγισον, Θρι-
ξὰς, Πύργον, Επιον, Νούδιον. τετέων δὲ
τὰς πλεῦνας ἐπ' ἐμέο Ηλεῖοι ἐπόρθησαν·
τῇ δὲ νήσῳ ἐπὶ τῆ^α οἰκισέω Θήρα ἢ ἔπω-
νυμῖη ἐγένετο.

ρμθ'. Ὁ δὲ παῖς, οὐ γὰρ ἔφη οἱ συμ-
πλεύσεσθαι, τοιγαρῶν^β ἔφη αὐτὸν κατα-
λείψειν οἶν ἐν λύκοισι· ἐπὶ τοῦ^γ ἔπεος
τέττις τὸ οὔνομα τῷ νηνίσκῳ τούτῳ Οἰό-
λυκος ἐγένετο· καὶ κως τὸ οὔνομα τῆτο^δ
ἐπεκράτησε. Οἰόλυκος δὲ γίνεσθαι Αἰγεύς
ἐπ' οὗ^ε Αἰγεῖσαι καλεῦνθαι, Φυλῆ μεγά-
λη ἐν Σπάρτῃ. τοῖσι δὲ ἐν τῇ Φυλῇ ταύ-
τῃ ἀνδράσι (ὅ γὰρ ὑπέμεναν τὰ τέκνα)
ιδρύσαντο ἐκ Θεαπροπίε Εριννύον τῶν Λαίε-
τε καὶ Οἰδιπόδεω ἱρόν· καὶ μετὰ τοῦτο,
ὑπέμενε τῷτο τοῦτο καὶ ἐν Θήρῃ τοῖσι

^α νήσῳ ἀπὸ τῆ. ^β τοιγαρῶν. ^γ λύκοισι ἀπὸ τῆ. ^δ καὶ κως
τῆτο. ^ε ἀπ' οὗ.

dam, quia plurimi ex ipsis ad Paroreatas Cauconasque diverterunt, quos quum e regione expulissent, seiplos in sex partes distribuerunt, et totidem illic oppida condiderunt, Lepreum, Magistum, Thrixas, Pyrgum, Epium, Nudium, quorum pleraque Elei memoria mea deleverunt. Insulae autem a conditore Thera nomen est inditum.

149. At filius omnino negabat se cum eo navigaturum; propterea dixit se relicturum ovem in lupis. ex quo dicto nomen adolescenti impositum est Oiolycus, et id nomen valuit. Oiolyco natus est filius Aegeus, a quo vocantur Aegidae, in Sparta ingens tribus. Ex hac tribu viri, quum sibi non permanerent filii, ex oraculo delubrum Erinnyum Laji et Oedipodis extruxerunt: quod ipsum postea in Thera mansit illis qui ex his

viris procreati fuere.

150. Haestenus Lacedaemonii in nar-
 rando cum Theracis consentiunt: quod
 deinceps contigit, soli Theraci factum
 hoc modo esse memorant. Grinus, Ae-
 fani filius, ab hoc Thera oriundus, quum
 esset Therae insulae rex, contulit se Del-
 phos, ducens ex urbe sacrificium centum
 victimarum, comitantibus eum tum aliis
 civibus, tum etiam Batto, filio Polymne-
 sti, apud Minyas profapia ex Euthymi
 posteris. Consulenti autem Grino The-
 raeorum regi de aliis rebus, ‘Pythia re-
 spondit, urbem in Africa condere.’ Cui
 vicissim iste, ‘Equidem (inquit) ego, ô
 domine, senior sum et gravis ad moli-
 endum: tu vero quempiam horum jube
 ista facere.’ Simul haec dicens, Battum
 ostendebat. Haec haestenus. Deinde ubi
 reversi sunt, pro nihilo habuere respon-
 sum; neque ubi terrarum Africa esset

ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τούτων γεγονόσι.

ρν'. Μέχρι μὲν νυν τούτου τοῦ λόγου
 Λακεδαιμόνιοι Θηραίοισι κατὰ ταυτὰ λέ-
 γουσι τὸ δὲ ἀπὸ τούτου μῦθοι Θηραῖοι ὧδε
 γενέσθαι λέγουσι. Γρίνος ὁ Αἰσανίου ἐὼν
 Θήρα τέτρα ἀπόγονος, καὶ βασιλεύων Θήρης
 τῆς νῆσ, ἀπὶ κείῳ ἐς Δελφοὺς, ἄγων ἀπὸ
 τῆς πόλιος ἑκατόμβην. εἶποντο δὲ οἱ καὶ
 οἱ ἄλλοι τῶν πολιητέων, καὶ δὴ καὶ Βάτιος
 ὁ Πολυμνήστ, ἐὼν γένος Εὐθυμίδης^α τῶν
 Μινυέων. χρεωμένῳ δὲ τῷ Γρίνῳ τῷ βα-
 σιλείῳ τῶν Θηραίων περὶ ἄλλων, 'χρᾶ ἢ
 'Πυθίη κτίζειν ἐν Λιβύῃ πόλιν.' ὁ δὲ ἀ-
 μείβετο λέγων, 'Εγὼ μὲν, ὦ^βναξ, πρεσ-
 'βύτερός τε ἤδη εἰμι, καὶ βαρὺς αἰείρεσθαι.
 'σὺ δὲ τίνα τῶνδε^β τῶν νεωτέρων κέλευε
 'ποιέειν τάδε.' ἅμα τε ἔλεγε ταῦτα, καὶ
 ἐδείκνυε ἐς τὸν Βάτιον. τότε μὲν τῶσαυ-
 τα. μετὰ δὲ, ἀπελθόντες, ἀλογίην εἶχον
 τοῦ χρησηρίου, οὔτε Λιβύην εἰδότες ὅκου

^α Εὐθυμίδης. ^β Haec vox τῶνδε non est in MS. et statim
 κίλιτι ταῦτα ποιῆεν. ἅμα τε.

γῆς εἶη, ἥτε τολμῶντες ἐς ἀφανὲς χρῆμα
ἀποσέλλειν ἀποικίην.

ῤα'. Ἐπὶ δὲ ἐτέων μετὰ ταῦτα ἔκ
τε τὴν Θήρην· ἐν τοῖσι τὰ δένδρεα πάντα
σφι τὰ ἐν τῇ νήσῳ, πλὴν ἑνός, ἕξαμάνθη.
χρεωμένοισι δὲ τοῖσι Θηραίοισι προέφερε ἡ
Πυθίη τὴν ἐς Λιβύην ἀποικίην. ἐπεὶ τε
δὲ κακῶ ἔδεν ἦν σφι μῆχος^c, πέμπουσι ἐς
Κρήτην ἀγγέλους, διζημένους εἴ τις Κρητῶν
ἢ μετοίκων ἀπρυγμένος εἶη ἐς Λιβύην. πε-
ριπλανώμενοι δὲ αὐτὴν οὗτοι, ἀπίκοντο καὶ
ἐς Ιτανὸν πόλιν. ἐν ταύτῃ δὲ συμμίσγασσι
ἀνδρὶ πορφυρεῖ, τῷ οὖνομα ἦν Κορώβιος·
ὃς ἔφη ὑπ' ἀέμων ἀπενειχθεὶς ἀπικέσθαι
ἐς Λιβύην, καὶ Λιβύης ἐς Πλατείαν^d νήσον.
μισθῷ δὲ τρίτον πείταντες ἦγον ἐς Θήρην.
ἐκ δὲ Θήρης ἔπλεον κατάσκοποι ἄνδρες,
ταπρῶτα οὐ πολλοί. κατηρησαμένου δὲ
τῷ Κορώβιᾳ ἐς τὴν νήσον ταύτην δὴ τὴν
Πλατείαν, τὸν μὲν Κορώβιον λείπασσι, σι-
τία καταλιπόντες ὅσον δύο μηνῶν· αὐτοὶ

^c μῆκος. ^d Sic MS. ubique habet, non Πλατείαν. ^e MS.
ἔσων δὲ μηνῶν.

gnari, neque in negotium ignotum coloniam mittere audentes.

151. Septem post haec annos quum in Thera non pluisset, et omnes ipsis praeter unam arbores in insula exaruis-
sent, consulentibus Theraeis Pythia ob-
jecit coloniam in Africam. Illi, quoniam
nullum mali remedium erat, mittunt in
Cretam nuncios investigatum, si quis aut
indigenarum aut advenarum illic esset qui
in Africam navigasset. Nuncii, quum Cre-
tam pererrassent, et ad urbem Itanum
pervenissent, in ea notitiam contraxerunt
cum purpurario, cui nomen erat Corobi-
us; is aiebat se ventis abreptum in Afri-
cam applicuisse ad Plateam insulam A-
fricae. Hunc nuncii mercede inductum
in Theram duxerunt. Verum non multi
ad rem explorandam ex Thera primo
profecti sunt; sed quum ipse in eam in-
sulam deduxisset Corobius, relinquunt e-
um cum duorum circiter mensium ciba-

rüs; ipsi vero quamcelerrime navigaverunt ad renunciandum de insula civibus.

152. Quibus ultra praestitutum tempus redire differentibus, omnia Corobio deerant: sed appulsa in insulam Plateam navi Samia quae versus Aegyptum navigabat (cujus gubernator erat Colaeus) Samii, omni re gesta a Corobio audita, in annum homini cibaria reliquerunt. Ipsi ex hac insula quum solvissent, Aegyptum optantes, vento subsolano abrepti navigabant: nec intermittente flatu, Herculeas transvecti columnas, pervenerunt in Tartessum, divina vi eos mittente. Erat ea tempestate id emporium intemeratum, adeo ut inde revertentes isti ex mercibus quaestum maximum fecerint inter omnes quos novimus Graecos, duntaxat post Sostratum Laodamantis filium Aeginetam, cum quo nemo possit contendere.

δὲ ἔπλεον τὴν ταχίστην ἀπαγγελέοντες Θη-
ραίοισι περὶ τῆς νήσου.

ρβ'. Αποδημεόντων δὲ τούτων πλέω
χρόνον τῷ συγκεμένῃ, τὸν Κορώβιον ἐπέ-
λιπε τὰ πάντα. μετὰ δὲ, νῆυς Σαμῆ, τῆς
ναύκληρος ἦν Κωλαῖος, πλέουσα ἐπ' Αἰ-
γύπτου^α, ἀπηνείχθη ἐς τὴν Πλατείαν
ταύτην. πυθόμενοι δὲ οἱ Σάμιοι παρὰ τῷ
Κορωβίῳ τὸν πάντα λόγον, σιτία οἱ ἐνιαυ-
τῷ καταλείπουσιν· αὐτοὶ δὲ ἀναχθέντες ἐκ
τῆς νήσου, καὶ γλιχόμενοι Αἰγύπτῳ, ἔπλεον,
ἀποφερόμενοι ἀπηνειώτῃ ἀνέμῳ. καὶ, οὐ
γὰρ ἀνίει τὸ πνεῦμα, Ἡρακλέας σήλας
διεκπερήσαντες, ἀπίκοντο ἐς Ταρτησὸν,
Θείην πομπῇ χρεώμενοι. τὸ δὲ ἐμπόριον
τῷτο ἦν ἀκήραλον τῷτον τὸν χρόνον· ὥστε
ἀπονοσήσαντες οὗτοι ὀπίσω, μέγιστα δὲ
Ἑλλήκων πάντων, τῶν ἡμεῖς ἀτρεκίην ἴσ-
μεν, ἐκ Φορτίων ἐκέρδησαν, μετὰ γε Σώ-
φραλον τὸν Λαοδάμαντος, Αἰγινήτην. τῷ-
τῷ γὰρ ἐκ οἶα τέ ἐσι εἶσαι ἄλλον. οἱ δὲ

^α ἐπ' Αἰγύπτῳ.

Σάμιοι τὴν δεκάτην τῶν ἐπικερδέων ἔξε-
 λόντες ἕξ τάλαντα, ἐποίησαντο χαλκήϊον,
 κρητῆρος Ἀργολικῆ τρόπον. περίξ δὲ αὐ-
 τὸ ^b, γρυπῶν κεφαλαὶ πρόκροστοί εἰσι
 καὶ ἀνέθηκαν ἐς τὸ Ἴηραϊον, ὑποσήσαντες
 αὐτῷ τρεῖς χαλκέες κολοασοὺς ἐπιπλή-
 χεας, τοῖσι γούνασι ἐρηρυσμένους. Κυρη-
 ναίοισι δὲ καὶ Θηραίοισι ἐς Σαμίους ἀπὸ τέ-
 τς τῆ ἔργς πρῶτα Φιλίαι μεγάλαι συνε-
 κρήθησαν ^c.

ργγ'. Οἱ δὲ Θηραῖοι, ἐπεὶ τε, τὸν Κο-
 ρώβιον λιπόντες ἐν τῇ νήσῳ, ἀπίκουλο ἐς τὴν
 Θήρην, ἀπήγγελλον ὡς σφι εἴη νῆσος ἐπὶ
 Δεῦλῃ ἐκτισμένη. Θηραίοισι δὲ ἕαδε ἀδελ-
 φεὸν τε ἀπ' ἀδελφεοῦ ^d πέμπειν πάλω
 λαγχάνοντα ^e, καὶ ἀπὸ τῶν χώρων ἀπάν-
 των ἑπτὰ ἑόντων, ἀνδρας. εἶναι δὲ σφῶν
 καὶ βασιλέα καὶ ἡγεμόνα Βάτιον. οὕτω δὲ
 σέλλουσι δύο πενήκοντέρους ἐς τὴν Πλα-
 τείαν.

ργδ'. Ταῦτα δὲ Θηραῖοι λέγουσι· τὰ

^b αὐτῷ. ^c MS. συνεκρήθησαν. ^d ἐπ' ἀδελφεῦ. ^e λαχίται.

Ex hoc quaestu Samii decima (id est sex talentis) exempta, fecerunt ahenum ad exemplum crateris Argolici, gryphum capitibus in circuitu altrinsecus obversis: et in templo Junonis collocarunt, sustinentibus illud tribus colossis septenûm cubitorum, genu nixis. Ex hoc facto primum ingens amicitia Cyrenaeis Theraeisque cum Samiis contracta est.

153. Theraei, ubi relicto in insula Corobio ad Theram reversi renunciarunt esse illis insulam Africae appositam conditam, placuit Theraeis ut e singulis oppidis, quae septem erant, viri mitterentur, fratribus inter se sortitis uter mitteretur, et rex simul eorum ac dux foret Battus. Ita duas quinquaginta remorum naves in Plateam miserunt.

154. Haec Theraei memorant. Co-

tera jam Theræis cum Cyrenæis conveniunt. nam quod ad Battum pertinet, Cyrenæi nequaquam cum Theræis consentiunt. sic enim narrant. Est in Creta oppidum Oaxus, in quo fuit Etearchus rex. hic amissa uxore, induxit filiae, nomine Phronimæ, novercam: quæ domum ingressa, ut erat, ita re ipsa se Phronimat novercam præstitit, cum laedendo atque omne genus injuriarum excogitando, tum ad extremum impudicitiam exprobrando: atque ita rem habere viro persuasit. Iste ab uxore deceptus rem de filia nefariam commentus est. Erat in Oaxo negotiator quidam Theræus, nomine Themison: hunc ad hospitii sacra acceptum Etearchus jurejurando obstringit, ut quam rem oraret, in ea se ministrum præberet. Ubi hominem jurejurando adegit, abductam ei tradidit filiam suam; jubens ut eam abductam in mare demergeret. The-

δ' ἐπίλοιπα τοῦ λόγου, συμφέρονται ἤδη
 Θηραῖοι Κυρηναίοισι. Κυρηναῖοι γὰρ τὰ
 περὶ Βάτιον οὐδαμῶς ὁμολογέουσι Θηραί-
 οισι. λέγουσι γὰρ οὕτω· ἔστι τῆς Κρήτης
 Οαζὸς πόλις· ἐν τῇ ἐγένετο Εὔταρχος
 βασιλεύς. ὃς ἐπὶ θυγατρὶ ἀμήτορι, τῇ ἔ-
 νομα ἦν Φρονίμη, ἐπὶ ταύτῃ ἐγημε ἄλλην
 γυναῖκα. ἣ δὲ ἐπεσελθῶσα ἐδικαίει εἶναι
 καὶ τῷ ἔργῳ μητρὴ τῇ Φρονίμῃ, παρέ-
 χουσά τε κακὰ, καὶ πᾶν ἐπ' αὐτῇ μη-
 χανωμένη· καὶ τέλος, μαχλοσύνην ἐπε-
 νεγκῶσά οἱ ^α, πείθει τὸν ἄνδρα ταῦτα ἔ-
 χειν οὕτω· ὁ δὲ, ἀναγνωσθεὶς ὑπὸ τῆς
 γυναικὸς, ἔργον οὐκ ὅσιον ἐμηχανᾶτο ἐπὶ
 τῇ θυγατρὶ. ἦν γὰρ δὴ Θεμισῶν ἀνὴρ
 Θηραῖος ἔμπορος ἐν τῇ Οαζῷ· τοῦτον ὁ
 Εὔταρχος παραλαβὼν ἐπὶ ξείνια ^β, ἐξορ-
 κοῖ ἢ μὴν οἱ διηκονήσειν ὅ, τι ἂν δεηθῆ.
 ἐπεὶ τε δὲ ἐξώρκωσε, ἀγαγὼν οἱ παραδι-
 δοῖ τὴν ἐωϋτῆ θυγατέρα· ἢ ταύτην ἐκέ-
 λευε καταποντῶσαι ἀπαγαγόντα. ὁ δὲ

^α ἐπινέουσα οἱ. ^β ἐπὶ ξείνῃ.

Θεμίσων, περιημεκτήσας τῇ ἀπάτῃ τοῦ ὄρκου, καὶ διαλυσάμενος^c τὴν ξενίην, ἐποίηε τοιαύδε· παραλαβὼν τὴν παῖδα ἀπέπλεε. ὡς δὲ ἐγένετο ἐν τῷ πελάγει, ἀποσιεύμενος^d τὴν ἐξόρκωσιν τοῦ Εἰτεάρχου, χοινίοισι^e αὐτὴν διαδήσας κατῆκε ἐς τὸ πέλαγος· ἀνασπάσας δὲ ἀπίκητο ἐς τὴν Θῆρην.

· ρνέ. Εὐθεῦτεν δὲ τὴν Φρονίμην παραλαβὼν Πολύμνητος, ἐὼν τῶν Θηραίων ἀνὴρ δόκιμος, ἐπαλλακεύετο· χρόνος δὲ περιϊόντος ἐξεγένετό οἱ παῖς ἰχθυόφωτος καὶ τραυλός, τῷ ὄνομα ἐτέθη Βάτιος, ὡς Θηραῖοί τε καὶ Κυρηναῖοι λέγουσι. ὡς μέντοι ἐγὼ δοκέω, ἄλλό τι· Βάτιος δὲ μετωνομάσθη ἐπεὶ τε ἐς Λιβύην ἀπικέιο, ἀπὸ τε τῆς χρησηρίου τοῦ γενομένου ἐν Δελφοῖσι αὐτῷ, καὶ ἀπὸ τῆς τιμῆς ἣν ἔχε^f, τῆς ἐπωνυμίην ποιούμενος. Λίβυες γὰρ τὸν βασιλέα Βάτιον καλέουσι. καὶ τούτῃ εἵνεκα δοκέω φεσπίζουσαν τὴν Πυθίην, καλέουσα

^c ὄρκου, διαλυσάμενος. ^d ἀποσιεύμενος. ^e χοινίοισι. ^f καὶ. τῆς ἰσχυρῆς.

mison tristi animo ferens se deceptum jurjurando et hospitium gravatus ita sibi faciendum putavit: accepta puella mare ingressus, quum in alto fuit, jurijurando quod instituerat Etearchus satisfaciens, revinctam funibus puellam dimisit in pelagus: ea deinde retracta Theram pervenit.

155. Ibi Polymnestus, vir inter Theraeos spectatus, in concubinatum Phronimam accepit, ex qua interjecto tempore natus est ei filius, sono vocis exili ac balbutienti, cui nomen impositum est Batto, ut Theraei et Cyrenaei ajunt: ut autem ego sentio, aliud aliquod; sed eum cognominatum Battum, postquam in Africam abiit, cum propter oraculum apud Delphos sibi redditum, tum propter honorem quem assequutus est. Battum enim Afri regem appellant, et ob id reor Pythiam quum oraculum reddidit, lingua Africana vocasse Battum, quia noverat futurum re-

gem esse in Africa. Hic enim, ubi in virilem adolevit aetatem, Delphos adiit de voce. Cui consulenti Pythia respondit.

Batte ades ad vocem, sed tu, Rex Phoebus Apollo,
Lanigeram in Libyam venias, vult, conditor urbis.

Perinde ac si lingua Graeca oraculum reddens dixisset, ‘ O rex, vocis causa venisti.’ Ad haec Battus sic vicissim inquit, ‘ O Rex, ego ad te veni gratia consulendi de voce: tu de aliis mihi respondes quae nequeunt fieri, jubens colonos ducere in Africam. qua copia? quae manu?’ Haec loquens non persuasit illi ut alia responderet; sed eadem quae prius respondente, illinc digressus abiit in Theram.

156. Mox deinde et huic ipsi et ceteris Theraeis male cedebat; sed ignorantes casuum originem mittunt Delphos de praesentibus adversis. Quibus quum respondisset Pythia, melius cum ipsis ac-

μιν Διουκῆ γλώσση, εἰδυῖαν ὡς βασιλεὺς
ἔσαι ἐν Διῷν. ἐπεὶ τε γὰρ ἠνδρώθη ἔτος,
ἦλθε ἐς Δελφὸς περὶ τῆς Φωνῆς· ἐπειρω-
τέονί δέ οἱ χρεῶ ἢ Πυθίη ταῖδε,

Βάτῃ, ἐπὶ φωνὴν ἦλθες· ἄναξ δέ σε Φοῖβος Απόλλων
Ἐς Διῷν πέμπει μηλοτρόφον οἰκιστῆρα.

ὥσπερ εἰ εἴποι Ἑλλάδι γλώσση χρεωμέ-
νη, ὦ βασιλεῦ, ἐπὶ Φωνῆν ἦλθες. ὁ
δ' ἀμείβετο τοῖσδε, ὦ ἄναξ, ἐγὼ μὲν ἦλ-
θον παρά σε χρησόμενος περὶ τῆς Φω-
νῆς· σὺ δέ μοι ἄλλα ἀδύνατα χρεῶς, κε-
λεύων Διῷν ἀποικίζειν. τέω δυνάμει;
κοίη χειρί; ταῦτα λέγων, ἔκῃ ^α ἐπειθε
ἀλλὰ οἱ χρεῶν. ὡς δὲ κατὰ ταυτὰ ἐθέ-
σπιζέ οἱ ἢ καὶ ^β πρότερον, οἴχελο μεταξὺ
ἀπολιπὼν ὁ Βάτλος ἐς τὴν Θήρην.

ρυσ'. Μετὰ δὲ, αὐτῷ τε τούτῳ καὶ
τοῖσι ἄλλοισι Θηραίοισι συνεφέρετο παλιπ-
κότως. ἀγνοεῦντες δὲ τὰς συμφορὰς οἱ
Θηραῖοι, ἐπεμπον ἐς Δελφοὺς περὶ τῶν
παρεόντων κακῶν. ἢ δὲ Πυθίη σφι ἔχρη-

^α ἢ κη. ^β MS. tantum habet οἱ ἔ.

σε, συγκλίζουσι Βάτιω Κυρήνην τῆς Λβύης ἄμεινον πρήξειν. ἀπέσελλον μετὰ ταῦτα τὸν Βάτιον οἱ Θηραῖοι δύο πεντηκοντέρουσι. πλώσαντες δὲ ἐς τὴν Λβύην οὗτοι, (ὃ γὰρ εἶχον ὅ, τι ποιέωσι ἄλλο) ὀπίσω ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν Θήρην. οἱ δὲ Θηραῖοι καταγομένους ἔβαλλον, καὶ οὐκ ἔων τῇ γῆ προσίχουσι, ἀλλ' ὀπίσω πλώουσι ἐκέλευον οἱ δὲ, ἀναγκαζόμενοι, ὀπίσω ἀπέπλεον. καὶ ἐκλίσαν νῆσον ἐπὶ Λβύη κειμένην, τῇ οὐνομά ἐστι (ὡς καὶ πρότερον ἐρρήθη) Πλάτεια. λέγεται δὲ ἴση εἶναι ἡ νῆσος τῇ νῦν Κυρηναίων πόλι.

ρζ'. Ταύτην οἰκέοντες δύο ἔτεα, οὐδὲν γὰρ σφι χρῆσόν συνεφέρετο, ἕνα αὐτῶν καταλιπόντες, οἱ λοιποὶ πάντες ἀπέπλεον ἐς Δελφούς. ἀπικόμενοι δὲ ἐπὶ τὸ χρηστήριον, ἐχρέωντο, φάμενοι οἰκέειν τε τὴν Λβύην, καὶ οὐδὲν ἄμεινον πρήσσειν οἰκεῦντες. ἡ δὲ Πυθίη σφι πρὸς ταῦτα χρῆτάδε,

tum iri, si Cyrenen in Africa conderent cum Batto, miserunt Theraci Battum cum duabus quinquaginta remorum navibus. Isti in Africam profecti (quandoquidem non aliud habebant quod agerent) retro ad Theram se receperunt. Sed eos Theraci arcentes accessu Theræ repellabant, ac rursus reverti jubebant. necessitate adacti, remenso iterum mari, condiderunt oppidum in insula Africæ adjacenti, nomine ut prius dictum est, Platea, quæ fertur Cyrenæorum urbi quæ nunc est, par esse magnitudine.

157. Hanc biennio incolentibus, quum nihilo melius secum ageretur, uno e suis relicto, ceteri Delphos navigaverunt ad oraculum consulendum. Eo postquam venerunt, sciscitantibus quid ita secum in Africam profectis nihilo tamen melius ageretur, Pythia respondit his verbis,

Lanigeræ Libyæ scis quam nec adiveris urbem,
 Me melius : tuum ego ingenium mirabor euntis.

His auditis, ii qui cum Batto erant, rursus abnavigarunt. neque enim dimittebat eos deus ab colonia priusquam in Africam ipsam devenissent. Reversi ad insulam, recepto quem reliquerant, condiderunt locum in Africa ipsa, e regione insulae, nomine Aziristum, amoenissimis collibus utrinque conclusum, et alterum latus flumine praeterlabente.

158. Hunc locum sex annis quum incoluissent, septimo deprecantes Afri persuaserunt relinquere, ut in meliorem transfirent. Ita illinc eos Afri quum excivissent, vesperum versus et ad locorum speciosissimum duxerunt, et quidem noctu, ne Graeci interdium facientes iter, diurnum spatium metiendo animadvertent. Est autem huic loco nomen Irasa. Eos, ubi ad fontem qui Apollinis esse

Ἄστυ^ε ἐμεῦ Διβύην μηλοτρόφον οἶδας ἄμεινον
Μὴ ἐλθῶν. ἐλθόντιος ἄγαν ἄγαμαι σοφίην σεῦ.

ἀκίσαντες δὲ τέτων^δ οἱ ἀμφὶ τὸν Βάτιον,
ἀπέπλων ὀπίσω. οὐ γὰρ δὴ σφεας ἀπίει
ὁ θεὸς τῆς ἀποικίης, πρὶν δὴ ἀπὶ κωνίαι ἐς
αὐτὴν Διβύην. ἀπικόμενοι δὲ ἐς τὴν νῆσον,
ἢ ἀναλαβόντες τὸν ἔλιπον, ἔκτισαν αὐτῆς
τῆς Διβύης χῶρον ἀντίον τῆς νήσου τῷ^ε
ἔνομα ἦν Ἀζήριξον. νάπαι τε κάλλισαι
ἐπ' ἀμφοτέρα συγκλείσει, ἢ ποταμὸς τὰ
ἐπὶ θάτερα παραρρέει.

ρηγή. Τῆτον οἶκεον τὸν χῶρον ἐξ ἕτεα.
ἔδόμεν δὲ σφεας ἕτεϊ παραιτησάμενοι Δί-
βυες, ὡς ἐς ἀμείνονα^ε χῶρον ἄξουσι, ἀνέ-
γνωσαν ἐκλιπεῖν. ἦγον δὲ σφεας ἐνθεῦτεν
οἱ Δίβυες ἀνασήσαντες πρὸς ἐσπέρην, καὶ
τὸν κάλλισον τῶν χώρων ἵνα διεξιόντες οἱ
Ἕλληνες μὴ ἴδοιεν, συμμετρησάμενοι τὴν
ὥρην τῆς ἡμέρης, νυκτὸς παρεξῆγον. ἔσι
δὲ τῷ χώρῳ τέτῳ ἔνομα Ἰρασα. ἀγαγόν-
τες δὲ σφεας ἐπὶ κρήνην λεγομένην εἶναι

^ε αἴτυ. ^δ ἀκίσαντες τύτων. ^ε τῆ. ^ε ὡς ἀμείνονα.

Απόλλωνος, εἶπαν, ἄνδρες Ἕλληνας,
 ἔνθαῦτα μὲν ἐπιτήδεον^α οἰκέειν· ἐνθαῦ-
 τα γὰρ ὁ ἕρᾶνός τέτρηται.

ρῆθ'. Ἐπὶ μὲν νυν Βάτιεω τοῦ οἰκιστῆ
 τῆς Ζόης ἄρξαντος ἐπὶ τεσσαράκοντα ἔτεα,
 καὶ τῆ παιδὸς αὐτῆ Ἀρκεσίλειω ἄρξαντος ἐκ-
 καίδεκα ἔτεα, οἴκειον οἱ Κυρηνᾶιοι, ἐόντες το-
 σῶτοι ὅσοι ἀρχὴν ἐς τὴν ἀποικίην ἐσάλη-
 σαν· ἐπὶ δὲ τῆ τρίτῃ Βάτιεω, τῆ Εὐδαί-
 μονος καλεομένης, Ἕλληνας πάντας ὤρμη-
 σε χρήσασα ἢ Πυθίῃ πλέειν, συνοικίσου-
 τας Κυρηνάιοισι Λιβύην. ἐπεκαλέουτο γὰρ
 οἱ Κυρηνᾶιοι ἐπὶ γῆς ἀναδασμῶ. ἔχρησε δὲ
 ὧδε ἔχοντα,

Ὅς δὲ κεν ἐς Λιβύην πολυύρατον ὕπερον ἔλθῃ
 Γᾶς ἀναδαγομένης, μετὰ οἱ πόκα φαμί μελήσειν.

συλληχθέντος δὲ ὁμίλου πολλῶ ἐς τὴν Κυ-
 ρήνην, περιλαμβνόμενοι γῆν πολλήν οἱ περί-
 οικοι Λίβυες, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν, τῷ
 ἔνομα ἦν Ἀδικράν, οἷα τῆς τε χώρας σερ-
 σκόμενοι, καὶ περιύβριζόμενοι ὑπὸ τῶν Κυρη-

^α ἐνθαῦτα ὑμῖν ἐπιτήδεον.

fertur, duxerunt, inquiunt, ‘Viri Graeci,
 ‘hic vobis incolere commodum est, ubi
 ‘coelum foratum est.’

159. Sub Batto igitur, qui condidit
 Zoam, et annos quadraginta regnavit, et
 sub ejus filio Arcesilao, qui regnavit an-
 nos sexdecim, Cyrenaei habitaverunt tot
 omnino quot in coloniam missi fuerant.
 Sub tertio autem Batto, qui Felix est ap-
 pellatus, cunctos Graecos ad navigandum,
 ut Africam cum Cyrenaeis habitarent, in-
 duxit suo oraculo Pythia. Nam arcesse-
 bant Cyrenaei ad agri partitionem. In-
 duxit autem haec verba respondens,

Serior in Libyen quisquis pervenerit almam

Post discretum agrum, mox hunc, affirmo, pigebit.

Quum ergo ingens multitudo Cyrenen se
 contulisset, finitimi Afri spoliati magna
 agrorum parte eorumque rex, nomine A-
 dicran, quippe agris exuti et contumelio-
 se habiti a Cyrenacis, missis in Aegyptum

quibusdam, sese dediderunt Apriae Aegypti regi. Iste comparatum grandem Aegyptiorum exercitum misit adversus Cyrenen. Cyrenaei, instructa apud Irasa locum et ad fontem Thesten acie, cum Aegyptiis conflixerunt, eosque superaverunt, utpote inexpertos antea atque contemptores Graecorum: adeoque profligarunt ut pauci ex eis in Aegyptum redirent. Qua de re Aegyptii succensentes Apriae, ab eo desciverunt.

160. Hujus autem Batti filius extitit Arcesilaus, qui regnum adeptus, inter initia cum fratribus suis seditiones exercuit, donec illi relicto eo in aliam Africae locum migraverunt, ubi inter se deliberantes urbem hanc condiderunt, quae, ut tunc, Barce nunc appellatur. Et inter condendum Afros sollicitabant ad deficientum a Cyrenaeis. Arcesilaus tam illis,

ναίων, πέμφαντες ἐς Αἴγυπτον ἔδοσαν σφέ-
 ας αὐτῆς Απρίη τῷ Αἰγύπτιου βασιλεῖ. ὁ
 δὲ, συλλέξας στρατὸν Αἰγυπτίων πολλόν,
 ἔπεμπε ἐπὶ τὴν Κυρήνην· οἱ δὲ Κυρηναῖοι
 ἐκστρατευσάμενοι ἐς Ιρασα χῶρον, καὶ ἐπὶ
 κρήνην Θέσην ^b, συνέβαλονίη τοῖσι Αἰγυ-
 πτίοις, καὶ ἐνίκησαν τῇ συμβολῇ. ἄτε γὰρ
 ἔπεπειρημένοι πρότερον Αἰγύπτιοι Ἑλλή-
 νων, καὶ παραχρῆμα, διεφθάρησαν οὕτω
 ὥστε ὀλίγοι τινὲς αὐτέων ἀπενόησαν ἐς
 Αἴγυπτον. ἀντὶ τούτων Αἰγύπτιοι κατὰ
 ταυτὰ ἐπιμεμφόμενοι Απρίη, ἀπέστησαν
 ἀπ' αὐτῆς.

ρξ'. Τέτρα δὲ τῆ Βάτλειω γίνεται παῖς
 Ἀρκεσίλεος ^c, ὃς βασιλεύσας, πρῶτα τοῖσι
 ἐωυτῆ ἀδελφεοῖσι ἐσασίασε, ἐς ὃ μιν οὔτοι
 ἀπολιπόντες οἴχοντο ἐς ἄλλον χῶρον τῆς
 Λιβύης· καὶ ἐπ' ἐωυτῶν βαλλόμενοι, ἔκτι-
 σαν πόλιν ταύτην, ἣ τότε καὶ νῦν Βάρκη
 καλεῖται. κτίζοντες δ' ἅμα αὐτὴν, ἀπι-
 σῆσι ἀπὸ τῶν Κυρηναίων τῆς Λίβυας. με-

^b Θέσιν. ^c Ἀρκεσίλαος. ut et bis infra.

τὰ δὲ, Ἀρκεσίλεος ἔς τῆς ὑποδεξαμένης τε τῶν Λιβύων, καὶ ἀποσάντας τοὺς αὐτὴς τέττας, ἐσρατεύειο· οἱ δὲ Λίβυες δεισάντες αὐτὸν, οἴχοντο Φεύγοντες πρὸς τῆς ἰοίους τῶν Λιβύων. ὁ δὲ Ἀρκεσίλεος εἶπελο Φεύγουσι· ἔς οὗ ἐν^d Λεύκωνί τε τῆς Λιβύης ἐγίνετο ἐπιδιώκων, καὶ ἔδοξε τοῖσι Λίβυσι ἐπιθέσθαι οἱ. συμβαλόντες δὲ ἐνίκησαν τῆς Κυρηνάις τοσοῦτο, ὥςτε ἑπτακιχίλις ὀπλίτας Κυρηνάιων ἐνθαῦτα πεσέειν. μετὰ δὲ τὸ τρῶμα τοῦτο, Ἀρκεσίλεων μὲν κάμνοντά τε καὶ Φάρμακον πεπωκότα, ὁ ἀδελφεὸς Ἀλιάρχος ἀποπνίγει· Ἀλιάρχον δὲ ἡ γυνὴ Ἀρκεσίλεω δόλω κτείνει, τῇ ἔνομα ἦν Ερυζώ.

ρζα'. Διεδέξαλο δὲ τὴν βασιληίην τῆ^e Ἀρκεσίλεω ὁ παῖς Βάτιος, χολόσε ἑὼν^f, καὶ οὐκ ἀρτίπης. οἱ δὲ Κυρηνάιοι πρὸς τὴν καλαλαβῶσαν συμφορὴν, ἐπεμpton ἔς Δελφούς, ἐπειρησομένους ὄν τινα τρόπον καταψησάμενοι, κάλλιφα ἂν οἰκέοιεν. ἡ δὲ Πυ-

^d ἔς ὁ ἰν. ^e βασιληίην τῆν τῆ. ^f χολός ἰων.

qui ex Afris eos receperant, quam ipsis iis, qui defecerant, bellum intulit: quem reformidantes Afri, fugam ad orientales Afros intenderunt. Sed fugientibus Arcesilaus usque institit insequendo, dum ad Leuconem Africae perveniret: et Afris visum fuit eum adoriri. Itaque congressi cum eo, adeo superavere Cyrenaeos, ut ex illis septem millia gravis armaturae ibi ceciderint. Post hanc cladem, Arcesilaum aegrotantem epoto medicamento frater Aliarchus strangulavit: sed hunc dolo uxor Arcesilai interfecit, nomine Eryxo.

161. Arcesilao successit in regno puer Battus, claudus, et pedibus non integer. Cyrenaei ob acceptam calamitatem, Delphos miserunt per quosdam interrogatum, quam rationem ineuntes optime habitarent. His Pythia respondens,

jussit ex Mantinea Arcadum adducerent moderatorem. Itaque petentibus Cyrenaeis Mantineenses dederunt quendam nomine Demonactem, virum inter populares probatissimum. Hic igitur vir Cyrenen profectus, ubi singula quaeque edoctus est, tum in tres tribus distribuens illos, ita digessit, ut unam quidem partem faceret Theraeorum atque confinium: alteram autem Peloponnesiorum atque Cretum: tertiam vero, cunctorum insularum; tum Batto regi fana ac sacerdotia eximens, alia omnia quae superiores reges obtinuerant, contulit in medium populo.

162. Quae instituta sub hoc quidem Batto sincera permanserunt: verum sub ejus filio Arcesilao de honoribus vehementes sunt excitatae turbae, negante Arcesilao Batti illius claudi et Pheretimae filio se toleraturum quae Mantinensis Demonax constituisset, ac reposcente hono-

Δίη ἐκέλευε ἐκ τῆς Μαντινέης τῆς Ἀρκάδων καταρτισῆρα ἀγαγέσθαι. αἴτιον ὦν οἱ Κυρηναῖοι, καὶ οἱ Μαντινέες ἔδοσαν ἀνδρα τῶν ἀσῶν δοκιμώτατον, τῷ ἔνομα ἦν Δημόναξ. οὗτος ὦν ὦνῆρ ἀπικόμενος ἐς τὴν Κυρήνην, καὶ μαθὼν ἕκαστα, τοῦτο μὲν, τριφύλῃς ἐποίησέ· σφεας, τῆδε διαδεῖς· Θηραίων μὲν γὰρ καὶ τῶν περιοίκων μίαν μοῖρην ἐποίησε· ἄλλην δέ, Πελοποννησίων καὶ Κρητῶν· τρίτην δέ, νησιωτέων πάντων. τῆτο δέ, τῷ βασιλείϊ Βάτιω τεμένεα ἐξελών, καὶ ἰρυσύνας, τὰ ἄλλα πάντα τὰ πρότερον εἶχον οἱ βασιλῆες, ἐς μέσον τῷ δήμῳ ἔθηκε.

ρξβ'. Ἐπὶ μὲν δὴ τούτῃ τοῦ Βάτιω, οὕτω διετέλεε ἔοργα· ἐπὶ δέ τῷ τῆτο παιδὸς Ἀρκεσίλειω πολλὴ ταραχὴ περὶ τῶν τιμέων ἐγένετο. Ἀρκεσίλειως γὰρ ὁ Βάτιου τε τῷ χωλῷ καὶ Φερετίμης, ἐκ ἔφη ἀνέξεσθαι κατὰ τὰ ὁ Μαντινεὺς Δημόναξ ἔταξε, ἀλλὰ ἀπαίτεε τὰ τῶν προγόνων

γέρεα. ἐνθεῦτεν φασιάζων ἐσώθη, καὶ ἔφυγε εἰς Σάμον· ἡ δὲ μήτηρ οἱ εἰς Σαλαμῖνα τῆς Κύπρου ἔφυγε. τῆς δὲ Σαλαμῖνος τῆτον τὸν χρόνον ἐπεκράτεε Εὐέλθων, ὅς τὸ ἐν Δελφοῖσι θυμητήριον ἐὼν ἀξιόθετον ἀνέθηκε, τὸ ἐν τῷ Κορινθίῳ θησαυρῷ κέεται. ἀπικομένη δὲ παρὰ τοῦτο ἡ Φερετίμη, ἐδέετο στρατῆς, ἢ κατὰζει σφέας εἰς τὴν Κυρήνην. ὁ δὲ Εὐέλθων πᾶν μᾶλλον ἢ στρατὴν οἱ ἐδίδο· ἡ δὲ, λαμβάνουσα τὸ διδόμενον, καλὸν μὲν ἔφη καὶ τοῦτο εἶναι, κάλλιον δὲ ἐκεῖνο, τὸ δοῦναί οἱ δεομένην στρατὴν. τῆτο γὰρ ἐπὶ παντὶ τῷ διδομένῳ ἔλεγε. τελευταῖον οἱ ἐξέπεμψε δῶρον ὁ Εὐέλθων ἄτρακίον χρύσειον καὶ ἡλακάτην· προσῆν δὲ καὶ ^α εἴριον. εἰπάσης ^β δὲ αὐτῆς τῆς Φερετίμης τῷτὸ ἔπος, ὁ Εὐέλθων ἔφη, τοιούτοισι γυναῖκας δωρέεσθαι, ἀλλ' ἔστρατῆ.

ρξγ'. Ὁ δὲ Ἀρχεσίλεως τῆτον τὸν χρόνον ἐὼν ἐν Σάμῳ, συνήγειρε πάντα ἀνδρά

^α δι' οἱ εἰ. ^β ἐπιπάτης.

res suorum majorum. Hinc seditione orta, inferior profugit in Samum, mater ejus Salaminem Cypri. Obtinebat ea tempestate Salaminis imperium Euelthon, qui Delphis dedicavit thuribulum spectatu dignum, quod in thesauro Corinthiorum situm est. Ad hunc profecta Pheretima precabatur ut se filiumque Cyrenen cum exercitu reduceret. Ille omnia potius quam exercitum huic dabat. Pheretima id quod dabatur accipiens, dicere etiam bonum id quidem esse, sed melius facturum cum si ei petenti daret exercitum. Quumque identidem ad omnia quae dabantur, hoc diceret, tandem misit ad eam Euelthon dono fufum aureum, atque colum penso circumdatam. dicentique quae consueverat verba Pheretimae, inquit talibus rebus donari feminas, non exercitu.

163. Arcesilaus interea Sami agens, unumquemque sollicitabat conditione di-

visionis agrariae: coaëtoque ingenti exer-
 citu, navigavit Delphos ad consulendum
 de reditu. Cui Pythia ita respondit, ‘ Ad
 ‘ quatuor Battos, ac totidem Arcefilao,
 ‘ octo hominum aetates dat vobis Apollo
 ‘ Cyrene regnare: ulterius vel conari de-
 ‘ hortatur. Tibi vero suadet, ut reversus
 ‘ in domum tuam, quietem agas. Quod
 ‘ si fornacem inveneris plenam amphora-
 ‘ rum, ne eas excoquas, sed ad auram e-
 ‘ mittas. Sin fornacem incenderis, ne
 ‘ committas ut circumfluam introëas: a-
 ‘ lioqui peribis tu pariter et taurus opti-
 ‘ me opus faciens.’

164. Haec Arcefilao Pythia respon-
 dit. Iste sumptis iis qui erant e Samo, re-
 diit Cyrenen: recuperatoque rerum do-
 minio, immemor oraculi, vocatis ad di-
 cendam causam iis qui contra ipsum in
 partibus fuerant, objecit culpam fugae

ἐπὶ γῆς ἀνάδασμῶ. συλλεγομένου δὲ στρα-
 τῆ πολλῶ, ἐσάλη ἐς Δελφοὺς Ἀρκεσίλε-
 ως, χρῆσόμενος τῷ χρηστηρίῳ περὶ κατό-
 δα. ἡ δὲ Πυθίη οἱ χρᾶ^c τάδε, Ἐπὶ μὲν
 ἑτέρας Βάτις, καὶ Ἀρκεσίλεως τέσσε-
 ρας, ὀκτῶ ἀνδρῶν γενεάς, δίδοι ὑμῖν Λο-
 ξίης βασιλεύειν Κυρήνης. πλέον μέντοι
 τούτου οὐδὲ πειρᾶσθαι παραινέει. σὺ
 μέντοι ἡσυχος εἶναι, κατελθὼν ἐς τὴν
 σεωυτῆ. ἦν δὲ τὴν κάμινον εὖρης πλέην
 ἀμφορέων, μὴ ἐξοπτήσης τοὺς ἀμφορέ-
 ας, ἀλλ' ἀπόπεμπε κατ' οὖρον· εἰ δὲ
 ἐξοπτήσης τὴν κάμινον, μὴ εἰσέλθης ἐς
 τὴν ἀμφίρρυλον· εἰ δὲ μὴ, ἀποθανέεαι καὶ
 αὐτός, καὶ ταῦρος ὁ καλλιφεύων.

ρξδ'. Ταῦτα ἡ Πυθίη Ἀρκεσίλεω χρᾶ.
 ὁ δὲ, παραλαβὼν τὰς ἐκ τῆς Σάμου, κατ-
 ἦλθε ἐς τὴν Κυρήνην· καὶ ἐπικρατήσας
 τῶν πρηγμάτων, τῆ μαντηίᾳ ἐκ ἐμέμνη-
 το, ἀλλὰ δίκας τοὺς ἀντισασιώτας αἴτεε
 τῆς ἐωυτοῦ Φυγῆς. τῶν δὲ οἱ μὲν τοπα-

^c Πυθίη χρᾶ.

ράπαν ἐκ τῆς χώρας ἀπαλλάσσοντο, τῶς
 δὲ τινὰς χειρωσάμενος ὁ Ἀρκεσίλεως ἐς
 Κύπρον ἀπέστειλε ἐπὶ διαφθορῇ. τούτους
 μὲν νυν Κνίδιοι ἀπενειχθέντας πρὸς τὴν
 σφετέρην, ἔρρυσαντο, καὶ ἐς Θήρην ἀπέ-
 στειλαν. ἑτέρας δὲ τινὰς τῶν Κυρηναίων ἐς
 πύργον μέγαν Ἀγλωμάχῃ καταφυγόντας
 ἰδιωτικόν, ὕλην περιήσας, Ἀρκεσίλεως ἐνέ-
 πρησε. μαθὼν δὲ ἐπ' ἐξεργασμένοισι τὸ
 μαντήϊον ἐὼν τοῦτο, ὅτι μιν ἢ Πυθίη οὐκ
 ἔα εὐρόντα ἐν τῇ καμίνῳ τοὺς ἀμφορέας
 ἐξοπλήσαι, ἔργετο ἐκ τῆς τῶν Κυρηναίων^α
 πόλιος, δειμαίνων τε τὸν κεχρημένον Δά-
 ναον, καὶ δοκέων ἀμφίρρυστον τὴν Κυρήνην
 εἶναι. εἶχε δὲ γυναῖκα συγγενέα ἐωυτοῦ,
 θυγατέρα δὲ τῆ τῶν Βαρκαίων βασιλῆος,
 τῷ οὐνομα ἦν Ἀλαζίρ^β. παρὰ τῆτον ἀ-
 πικνέειαι· καὶ μιν Βαρκαῖοί τε ἄνδρες, καὶ^γ
 τῶν ἐκ Κυρήνης Φυγάδων τινὲς καταμα-
 θόντες ἀγοράζοντα, κτείνουσι· πρὸς δὲ, καὶ

^α ἔργετο ἐκ τῆς Κυρηναίων. ^β Ἀλαζίρ. ^γ Haec copulativa non est in MS.

suae. At illorum alii exilio solum vertebant, alii ab eo comprehensi, in Cyprum ad perniciem mittebantur: quos Cnidii ad suam terram appulso liberaverunt, ad Theramque dimiserunt. Quosdam, qui in grandem quandam et privatam Aglomachi turrim refugerant, circumdata materia Arcesilaus igni cremavit. His perpetratis, agnoscens id esse oraculum, quo Pythia non sinebat eum inventas in fornace amphoras excoquere, arcebatur ex urbe Cyrene, extimescens necem oraculo praedictam, et Cyrenen existimans esse circumfluam. Uxorem vero habebat cognatam suam regis Barcaeorum, cui nomen erat Alazir, filiam. Ad hunc proficiscitur. Et quidam tum Barcaei, tum exules Cyrenaei quum in foro agentem eum animadvertissent, obtruncarunt, in-

super et ejus focerum Alazira. Ita Arcefilaus, five volens five invitus oraculo non obsequutus, fatum suum implevit.

165. Mater ejus Pheretima, dum filius Arcefilaus mali sui sibi autor Barcae agit, ipsa interea honoribus filii Cyrene fungebatur, ac munera obibat cum alia, tum in senatu praesidebat. Ubi autem cognovit filium suum Barcae occisum esse, fuga se proripuit in Aegyptum. nam Arcefilaus fuerat de Cambyse Cyri bene meritus; quod is extitisset qui Cyrenen Cambyse tradiderat, ac tributum instituerat. Haec in Aegyptum quum pervenisset, supplex Aryandi sedit: hortansque eum ad se ulciscendam, etiam praetendens titulum quod ideo filius suus, quia cum Medis sentiret, interemptus esset.

166. Erat hic Aryandes Aegypti praetor a Cambyse constitutus, qui ali-

τὸν πενθερὸν αὐτῷ Αλαζῖρα^d. Ἀρκεσί-
 λεως μὲν νυν εἴτε ἐκῶν εἴτε ἄκων ἀμαρ-
 τῶν^e τοῦ χρησμοῦ, ἐξέπλησε μοίρην τὴν
 ἐωυτῷ.

ῤξέ'. Ἡ δὲ μήτηρ Φερετίμη, τέως μὲν
 ὁ Ἀρκεσίλεως ἐν τῇ Βάρκῃ διατᾶτο ἐξερ-
 γασμένος ἐωυτῷ κακόν, ἢ δὲ εἶχε αὐτῇ
 ἄλλο παιδὸς τὰ γέρεα ἐν Κυρήνῃ, καὶ τᾶλλα
 νεμομένη, καὶ ἐν βελῇ παρίζουσα· ἐπεὶ τε δὲ
 ἔμαθε ἐν τῇ Βάρκῃ ἀποθανόντά οἱ τὸν
 παῖδα, Φεύγουσα οἰχώκεε ἐς Αἴγυπτον.
 ἦσαν γὰρ οἱ ἐκ τοῦ Ἀρκεσίλεω εὐεργεσίαι
 ἐς Καμβύσεια τὸν Κύρου πεπονημένοι· οὗ-
 τος γὰρ ἦν Ἀρκεσίλεως ὃς Κυρήνην Καμ-
 βύση ἔδωκε, καὶ Φόρον^f ἐτάξατο. ἀπικομέ-
 νη δὲ ἐς Αἴγυπτον ἢ Φερετίμη, Ἀρυσάνδρω
 ἰκέτις ἵζετο^g. τιμωρῆσαι ἐωυτῇ κελεύου-
 σα· προϊχομένη πρόφασιν, ὡς διὰ τὸν μη-
 δισμὸν ὁ παῖς οἱ τέθηκε.

ῤξς'. Ὁ δὲ Ἀρυσάνδρῃς ἦν οὗτος τῆς Αἴ-
 γυπτοῦ ὑπαρχος ὑπὸ Καμβύσειω καλεσέως·

^d Αλαζῖρα. Sed in MS. est Αλιζάρα manifeste pro Αλαζῖρα.

^e ἰξαμαρτίων. ^f φόρος. ^g MS. ἵζετο.

ὃς ὑσέρῳ χρόνῳ τέτων παρισόμενος Δαρρεῖω διεφθάρη. πυθόμενος γὰρ καὶ ἰδὼν Δαρρεῖον ἐπιθυμέοντα μνημόσυνον ἐωυτῷ λιπέσθαι τοῦτο τὸ μὴ ἄλλῳ εἶη βασιλεῖ καταεργασμένον, ἐμιμέετο τοῦτον· ἐς οὗ^α ἔλαβε τὸν μισθόν. Δαρρεῖος μὲν γὰρ χρυσίον καθαρώτατον ἀπέψήσας ἐς τὸ δυνατότατον, νόμισμα ἐκόψατο· Αρυσάνδης δὲ ἀρχῶν Αἰγύπτου, ἀργύριον τῷτὸ τοῦτο ἐποίηε. καὶ νῦν ἔτι ἀργύριον καθαρώτατον τὸ Αρυσανδικόν. μαθὼν δὲ Δαρρεῖος μὲν ταῦτα ποιεῦντα, αὐτὴν οἱ ἄλλην ἐπενείκας, ὡς οἱ ἐπανιστάλο^β, ἀπέκλεινε.

ρξζ. Τότε δὲ οὗτος ὁ Αρυσάνδης καλοκλείρας Φερετίμην, δίδῳ αὐτῇ σραλὸν τὸν ἐξ Αἰγύπτου ἀπαῖα, καὶ τὸν πεζὸν καὶ τὸν ναυτικόν. σρατηγὸν δὲ τῶ μὲν πεζοῦ, Αμασιν ἀπέδεξε, ἄνδρα Μαράφιον· τοῦ δὲ ναυτικῶ Βάδρην, ἐόντα Πασαργάδην γένος. πρὶν δὲ ἢ ἀποσεῖλαι^γ τὴν σρατιὴν ὁ Αρυσάνδης πέμφας ἐς τὴν Βάρκην κήρυκα,

^α ἐς οὗ. ^β ἐπανιστάλο. ^γ πρὶν δὲ ἀποσεῖλαι.

quanto post tempore, quum aemulari Darium vellet, ab eo est interfectus. Siquidem audiens atque animadvertens Dario cordi esse memoriam sui relinquere opere quod a nullo alio regum factum esset, id sibi imitandum putavit: donec mercedem accepit. Etenim Darius ex auro quàm potuit purgatissimo monetam percussit: Aryandes autem Aegypti praetor idem ex argento fecit; et nunc quoque exstat purissimum argentum Aryandicum. Ea re comperta Darius infimulatum quasi rebellaret, morte affecit.

167. Tunc autem Aryandes hic miserus Pheretimae, omnes ei copias Aegypti tradidit, pedestres simul et nauticas, praeposito quidem pedestribus Amasi viro Maraphio, nauticis autem Badre, qui genere Pasargades erat. Sed priusquam copias mitteret, caduceatore Barcam misso .

percontabatur quisnam percussor Arcesilai extitisset. Barcaei se omnes extitisse respondent: multa etenim se ab illo mala esse perpeffos. His auditis Aryandes ita exercitum una cum Pheretima mittit.

168. Atque hic quidem titulus inferendi belli extitit. Verum (ut mea fert opinio) exercitus mittebatur ad Afros subigendos. Afrorum enim multae sunt et variae nationes, quarum paucae regi obtemperabant, pleraeque Darium contemnebant. Habitant autem Afri hoc modo ab Aegypto incipientes, Afrorum primi Adyrmachidae, eisdem fere quibus Aegyptii moribus utentes. Vestem gestant qualem et alii Afri; uxores eorum in utraque tibia armillam acream. Eaedem capitis comam alentes, pediculos si capiunt, quaeque suos mordet, atque ita ab-

ἐπυρθάνελο τίς εἶη ὁ Ἀρκεσίλεων ἀποκλεί-
 νας· οἱ δὲ Βαρκαῖοι αὐτὸ ὑπεδέκοντο ^d πάν-
 τες. πολλά τε γὰρ κῆ κακὰ πάχειν ὑπ'
 αὐτοῦ. πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ Ἀρυσάνδης,
 οὕτω δὴ τὴν στρατιὴν ἀπέσελλε ἅμα τῇ
 Φερετίμῃ. αὕτη μὲν νυν αὐτὴ πρόχρημα
 τῆ λόγος ἐγίνετο.

ρξή. Απεπέμπετο δὲ ἡ στρατιή, ὡς ἐμοὶ
 δοκέειν ^e, ἐπὶ Λιβύων καίλαστροφῇ. Λιβύων
 γὰρ δὴ ἔθνεα πολλὰ κῆ παντοῖά ἐσι· καὶ
 τὰ μὲν αὐτῶν ὀλίγα, βασιλέος ἦν ὑπή-
 κοα, τὰ δὲ πλέω ἐφρόντιζε βασιλέος Δα-
 ρεῖς ἔδεν. οἰκέεσι δὲ κατὰ τάδε Λίβυες ἀπ'
 Αἰγύπτου ἀρχόμενοι· πρῶτοι Αδουρμαχί-
 δαι Λιβύων κατοικήναι, οἱ νόμοισι μὲν τὰ
 πλέω Αἰγυπτίοισι χρέωνται, ἐσθῆτα δὲ
 Φορέεσι οἶην περ οἱ ^f ἄλλοι Λίβυες. αἱ δὲ
 γυναικες αὐτῶν, ψέλλιον ^g περὶ ἑκατέρῃ
 τῶν κνημέων Φορέεσι χάλκεον· τὰς κεφα-
 λὰς δὲ κομῶσαι, τῆς Φθεῖρας ἐπεὰν λά-
 βωσι τῆς ἐωῦτῆς ἐκάσῃ ἀντιδάκνει, κῆ οὐ-

^d αὐτὸν ὑπεδικίατο. ^e δοκίμ. ^f οἶην οἱ. ^g MS. ψέλιον.

τω ῥίπλει. οὔτοι δὲ μῆνοι Διῶων τῆτο ἐργάζονται. καὶ τῷ βασιλείῃ μῆνοι τὰς παρθένους μελλέσας συνοικέειν ἐπιδεικνύσσι· ἢ δὲ ἂν τῷ βασιλείῃ ἀρεσῆ γένηται, ὑπὸ τῆτα διαπαρθενεύεται. παρήκασσι δὲ οὔτοι οἱ Αδурμαχίδαὶ ἀπ' Αἰγύπτου μέχρι λιμένος, τῷ ἔνομα Πλεῦνός ἐσι.

ρξθ'. Τούτων δὲ ἔχονται Γυγάμαι^α, νεκόμενοι τὴν πρὸς ἐσπέρην χώραν, μέχρι Αφροδισιάδος νήσου. ἐν δὲ τῷ μεταξύ τῆτα χώρῳ ἢ τε^β Πλατέα νήσος ἐπικέεται, τὴν ἐκλίταν Κυρηναῖοι· καὶ ἐν τῇ ἠπειρῷ Μενελαΐος λιμὴν ἐσι, καὶ Ἀζιρις, τὴν οἱ Κυρηναῖοι οἴκεον· καὶ τὸ Σίλφιον ἀρχεῖται ἀπὸ τούτου. παρήκει δὲ ἀπὸ Πλατέης νήσου, μέχρι τῆ σόμαλος τῆς Σύρτιος τὸ Σίλφιον. νόμοισι δὲ χρέωνται οὔτοι παραπλησίοισι τοῖσι ἑτέροισι.

ρό. Γυγαμέων δὲ ἔχονται τὸ πρὸς ἐσπέρης Ασβύσαι^γ. οὔτοι ὑπὲρ^δ Κυρήνης οἰ-

^α MS. τιλιγάμμαι et ποx γιλιγαμμίων. ^β μεταξύ χώρῳ τῆτω ἦτε. ^γ MS. Ασύνται bis atque item ποx Ασυντίων. ^δ ἔτα τὸ ὑπὲρ.

ſcit. Hoc iſti ex omnibus Afris ſoli faciunt: ſolique virgines nupturas regi exhibent, et quae illi placuerit, eam devirginat. Pertinent hi Adyrmachidae ab Aegypto ad portum uſque nomine Pleunum.

169. His confines ſunt Gigamae, regionem verſus occaſum incolentes, Aphrodiſiade tenus inſula. In hujus loci medio adſita eſt inſula Platea, quam condidere Cyrenaei. Atque in continente eſt portus Menelaius et Aziris, quam Cyrenaei incoluere. Et hinc Silphium incipit, ab inſula Platea pertinens uſque ad os Syrtis. Apud hos iidem pene ritus qui apud alios ſunt.

170. Gigamas ab occaſu contingunt Asbyſtae, qui ſupra Cyrenen incolentes

non pertinent ad mare. nam maritima Cyrenaei incolunt. Iidem non postremi, sed praecipui Afrorum sunt in quadrigis regendis, studiosi in Cyrenaeorum legibus pleraque ex parte imitandis.

171. Horum sunt occasum versus confines Aufchisae, qui supra Barcam incolentes ad mare pertinent prope Euesperidas. Circa mediam Aufchisarum plagam habitant Cabales, exigua natio, ad mare pertinentes circa Tauchiram oppidum agri Barcaei, eisdem quibus ii qui supra Cyrenen sunt, legibus utentes.

172. Aufchisarum quod ad occasum vergit, contingunt Nafamones, grandis natio, qui sub aestatem relictis ad mare pecoribus, adscendunt ad locum Augila decerpuri palmulas. nam palmae illic et permultae sunt, et spatiosae, et fructiferae omnes. Locustas ubi venando cepe-

κέεσι. ἐπὶ θάλασσαν δὲ ἔκατήκισι Ασ-
βύσαι. τὸ γὰρ παρὰ θάλασσαν Κυρη-
ναῖοι νέμονται. τεθριπποβάται δὲ ἐκ ἡκιστα
ἀλλὰ μάλιστα Λιβύων εἰσί. νόμος δὲ τοὺς
πλεῖνας μιμέεσθαι ἐπιτηδεύουσι τοὺς Κυ-
ρηναίων.

ροά'. Ασβυσέων δὲ ἔχονται τὸ πρὸς
ἐσπέρης Αὐχίσαι· οὗτοι ὑπὲρ Βάρκης οἰ-
κέεσι, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν καὶ Εὐ-
εσπερίδας. Αὐχισέων δὲ κατὰ μέσον τῆς
χώρης οἰκέεσι Κάβαλες, ὀλίγον ἔθνος, κα-
τήκοντες ἐπὶ θάλασσαν κατὰ Ταύχειρα
πόλιν τῆς Βαρκαίης. νόμοισι δὲ τοῖσι αὐ-
τοῖσι χρέωνται τοῖσι καὶ οἱ ὑπὲρ Κυρήνης.

ροβ'. Αὐχισέων δὲ τεττέων τὸ πρὸς ἐ-
σπέρης ἔχονται Νασάμωνες, ἔθνος ἐὼν πολ-
λόν· οἱ τὸ θέρους καταλείποντες ἐπὶ τῇ
θαλάσῃ τὰ πρόβατα, ἀναβαίνουσι ἐς Αὐ-
γίλα^α χώρον ὀπωριεῦντες τοὺς Φοίνικας·
οἱ δὲ, πολλοὶ καὶ ἀμφιλαφές πεφύκασι,
πάντες ἐόντες καρποφόροι. τοὺς δὲ ἀτιλέ-

^α Αἰγίλα.

306 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ἕως ἔπειτ' ἀνθρῶσιν, αὐτῶσιν πρὸς τὸν
 ἥλιον, καταλέγουσι· καὶ ἔπειτα γάλα ἐπι-
 πλάσσει, πίνοι. γυναῖκας δὲ νομίζουσι
 πολλὰς ἔχειν ἕκαστος, ἐπικοινωνοῦσι αὐτῶν
 τὴν μίξιν ποιεῖναι· τῷ παραπλησίῳ
 τῷ καὶ Μασσαγέται, ἔπειτ' ἀνθρῶσιν· πῶσα
 προσήσονται, μισγοῦνται. πρῶτον δὲ γαμέ-
 οντος Νασάμωνος ἀνδρὸς, νόμος ἐστὶ τὴν νύμ-
 φην νυκτὶ τῇ πρώτῃ διὰ πάντων διεξελθεῖν
 τῶν δαιτυμόνων μισγομένην. τῶν δὲ ὡς ἕ-
 καστός οἱ μιχθῆ, δίδωσι δῶρον τὸ ἂν ἔχη φε-
 ρόμενος ἐξ οἴκου. Ὀρκίοισι ^c δὲ καὶ καυκάσῃ
 χρέωνται τοῖσδε. ὀμνύουσι μὲν τοὺς παρὰ
 σφίσι ἀνδρας δικαιοτάτους καὶ ἀρίστους λεγομέ-
 νους γενέσθαι τέτους, τῶν τύμβων ἀπλόμε-
 νοι. μαντεύουσι δὲ ἐπὶ τῶν προγόνων φοι-
 τεύουσι τὰ σήματα· καὶ κατευξάμενοι, ἐπι-
 κοιμῶνται ^d. τὸ δ' ἂν ἴδῃ ἐν τῇ ^e ὄψει ἐ-
 νύπνιον, τέτῳ χρέωνται. πῆσι δὲ τῆσι
 χρέωνται. ἐκ τῆς χειρὸς δίδωσι πιεῖν, καὶ
 αὐτὸς ἐκ τῆς τοῦ ἑτέρου πίπει. ἦν δὲ μὴ

^b σκίπτουσα. ^c ὀρκίοισι. ^d ἐπιπλακοιμῶνται. ^e ἂν ἴδουσι τῆ.

rint ad solem ficcantes, molunt, deinde lacte adsperfo forbillant. Uxores multas singuli e consuetudine habent, et cum eis communem faciunt coitum, eodem pæne quo Massagetæ modo, prius scipione præfixo. Nasamonibus mos est, quum quis primum ducit uxorem, prima nocte ut sponsa singulos convivas obeat concubitus gratia, et ut quisque illorum cum ea concubuit, donum det illi quod secum habet domo allatum. Jurejurando ac divinatione tali utuntur: Per eos viros qui justissimi atque optimi apud illos fuisse dicuntur, jurant, illorum sepulcra tangentes. Divinant, ad majorum accedentes monumenta, et illis, ubi preces peregerunt, indormiunt: ubi quodcunque per quietem insomnium viderunt, eo utuntur. Fidei dandæ consuetudo hæc est: De manu alterius uterque invicem bibit. quod

si nihil humoris habuerint, sumptum e terra cinerem lingunt.

173. Nafamonibus confines sunt Pfylli, qui hunc in modum interciderunt: Notus eis omnia receptacula aquarum arefecerat: erat autem omnis eorum regio intra Syrtin et aquarum inops. Ob id isti publico colloquio atque consilio expeditionem fecere adversus notum. (quae Afri memorant ipsa refero) et quum ad arenas venissent, notus spirans ipsos obruit. Pfyllis extinctis, eorum terram Nafamones obtinent.

174. Super hos notum versus, in regione feris frequenti Garamantes habitant, qui fugiunt quemcunque hominem et cujuscunque commercium, nihil bellicae armaturae habentes, ac ne defendere quidem sese scientes.

175. Hi supra Nafamones incolunt. Circa maritima vero, occasum versus, confines sunt Macae, qui cristas tondentur;

ἔχωσι ὑγρὸν μῆδεν, οἱ δὲ τῆς χαμάθεν^ξ
σποδῶ λαβόντες λείχουσι.

ρογ'. Νασάμωσι δὲ προσόμουροι εἰσι
Ψύλλοι. ἔτιοι ἕξαπολώλασι τρόπῳ τοιῶ-
δε· ὁ νότος σφι πνέων ἄνεμος τὰ ἔλυτρα
τῶν ὑδάτων ἐξηύηνε. ἡ δὲ χώρα σφι πᾶσα
ἐντὸς ἔσσα τῆς Σύρτιος, ἦν ἀνυδρὸς· οἱ δὲ
βδλευσάμενοι κοινῶ λόγῳ, ἔσρατεύοντο ἐπὶ
τὸν νότον· (λέγω δὲ ταῦτα τὰ λέγουσι
Δίβυες) καὶ ἐπεὶ τε ἐγίνοντο ἐν τῇ ψάμμῳ,
πνεύσας ὁ νότος κατέχωσε σφεας. ἕξαπο-
λομένων δὲ τούτων, ἔχουσι τὴν χώραν οἱ
Νασάμωνες.

ροδ'. Τεττέων δὲ κατύπερθε πρὸς νότον
ἄνεμος, ἐν τῇ Θηριώδει οἰκέουσι Γαράμαν-
τες, οἱ πάντα ἄνθρωπον φεύγουσι, καὶ παν-
τὸς ὁμιλίην· καὶ ἔτε ὅπλων ἐκτέαλαι ἀρήϊον
ἔδεν, ἔτε ἀμύνεσθαι ἐπιστάλαι.

ροε'. Οὔτοι μὲν δὴ κατύπερθε οἰκέουσι
Νασαμώνων. τὸ δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν
ἔχονται τὸ πρὸς ἐσπέρης Μάκαι, οἱ λό-

^ξ χαμάθην.

φως κείρονται· τὸ μὲν μέσον τῶν τριχῶν ἀνιέντες αὐξοῦσαι, τὰ δὲ ἔνθεν καὶ ἔνθεν κείροντες ἢ ἐν χροί· ἐς δὲ τὸν πόλεμον, σρουθῶν καταγαίων δορὰς φέρουσι ἢ προβλήματα. διὰ δὲ αὐτῶν Κίνυψ ποταμὸς ῥέων ἐκ λόφου καλουμένου Χαρίτων, ἐς θάλασσαν ἐκδιδῶι. ὁ δὲ λόφος οὗτος ὁ Χαρίτων δασὺς ἰδιῶσι ἐστὶ, ἐξῆς τῆς ἄλλης τῆς προκαταλεχθείσης Διῶνης ψιλῆς. ἀπὸ θαλάσσης δὲ ἐς αὐτὸν σάδιοι διηκόσιοι εἰσι.

ροσ'. Μακέων δὲ τέτων ἐχόμενοι Γινδάνες εἰσι· τῶν αἰγυναῖκες περισφύρια δερμάτων πολλὰ ἐκάσῃ φορεῖ κατα ταυόνδέ τι, ὡς λέγεται· κατ' ἄνδρα ἕκασον μιχθένια περισφύριον περιδέεται· ἢ δι' αὐτὴν πλείστα ἔχη, αὕτη ἀρίστη δέδοκται εἶναι, ὡς ὑπὸ πλείστων ἀνδρῶν φιληθεῖται.

ροζ'. Ακτὴν δὲ προέχουσαν ἐς τὸν πόντον τέτων τῶν Γινδάνων νέμονται Λωτοφάγοι· οἱ τὸν καρπὸν μουνον τοῦ λωτοῦ τρώγοντες ζῶσι. ὁ δὲ τῶ λωτῶ καρπὸς

ἢ κείρονται. ἢ φορέουσι.

in medio capillos crescere sinentes, hinc atque hinc ad cutem usque tondentur. In bellum pelles subterraneorum struthionum ferunt pro tegumento. Per eos flumen Cinyps e colle, qui vocatur Gratiarum, fluens, in mare influit. Hic collis Gratiarum nemoribus frequens est, quum cetera, cujus memini, Africa sit arboribus nuda. ducentorum ab eo ad mare stadiorum est intercapedo.

176. Horum Macarum finitimi sunt Gindanes: quorum uxores ferunt fascias ad pedum malleolos ex pellibus singulae multas, ob hoc, ut memoratur, quod ut a quoque viro venerem passa est, fasciam circumligat, et ut quaeque plurimas habet, ita praeclarissima censetur, tanquam a pluribus viris adamata.

177. Horum Gindanum oram in mare porrectam incolunt Lotophagi, qui solum loti fructum manducantes victitant;

312 MELPOMENE. IV.

cujus fructus est magnitudine instar lentis, suavitate assimilis fructui palmarum. Ex hoc fructu Lotophagi vinum quoque conficiunt.

178. Lotophagis secundum mare vicini sunt Machlyes, loto et ipsi utentes, sed minus quam superiores. Pertinent autem usque ad ingentem amnem nomine Tritonem, qui in grandem paludem Tritonidem influit, in qua est insula quae dicitur Phla. Hanc vero insulam ajunt dici oraculum esse Lacedaemoniis condere.

179. Ajunt autem et haec: Jasonem, posteaquam sub Pelio compacta est ab eo Argo, quum eam oneravisset tum alio centum victimarum onere, tum vero etiam tripode aereo, circumfisse Peloponnesum, animo Delphos eundi: eumque, quum teneret cursum circa Maleam, abreptum a vento aquilone, et abductum in

ἔστι μέγαθος ὅσον τε τῆς ^α ρίνου· γλυκύ-
 τηλα δὲ, τῷ Φοίνικος τῷ καρπῷ προσείκε-
 λος. ποιεῦνται δὲ ἐκ τῷ καρπῷ τούτου οἱ
 Λωτοφάγοι καὶ οἶνον.

ροή. Λωτοφάγων δὲ τὸ παρά Θαλάσ-
 σαν ἔχονταί Μάχλυες, τῷ λωτῷ ^β μὲν καὶ
 ἔσται χρεώμενοι, ἀτὰρ ἦσόν γε τῶν πρό-
 τερον λεχθέντων. κατήκκει δὲ ἐπὶ ποτα-
 μὸν μέγαν, τῷ ἔνομα Τρίτων ἐσί· ἐκδιδῶι
 δὲ ἔστος ἐς λίμνην μεγάλην Τριτωνίδα. ἐν
 δὲ αὐτῇ νῆσος ἐνὶ τῇ ἔνομα Φλά. ταύτην
 δὲ τὴν νῆσον Λακεδαιμονίοισι Φασὶ λόγιον
 εἶναι κτίσαι.

ροθ'. Ἐστὶ δὲ καὶ ὁδε λόγος λεγόμενος·
 Ἰήσωνα, ἐπεὶ τέ οἱ ἐξεργάσθη ὑπὸ τῷ Πη-
 λίῳ ἢ Ἀργῷ, ἐσθόμενον ἐς αὐτὴν ἄλλην τε
 ἑκατόμβην, καὶ δὴ καὶ τρίποδα χάλκεον,
 περιπλώειν Πελοπόννησον, βουλόμενον ἐς
 Δελφὸς ἀπίκεσθαι. καὶ μιν ὡς πλέοντα
 γενέσθαι κατὰ Μαλέην, ὑπολαβεῖν ἀνε-
 μον βορέην, καὶ ἀποφέρειν πρὸς τὴν Δελφίην.

^α ἴσον τὸ τῆς. ^β Μάχλυες, λωτῷ.

πρὶν δὲ κατιδέεσθαι γῆν, ἐν τοῖσι βράχεσι
 γενέσθαι λίμνης τῆς Τριτωνίδος. καὶ οἱ ἀ-
 πορέοντι τὴν ἔξαγωγὴν λόγος ἐστὶ Φανῆσαι
 Τρίτωνα, καὶ κελεύειν τὸν Ἰήσονα ἐωυτῷ
 δῶναι τὸν τρίποδα· Φάμεκόν σφι. καὶ τὸν
 πόρον δείξειν, καὶ ἀπήμονας ἀποσελέειν·
 πειθόμενου δὲ τῷ Ἰήσονος, οὕτω δὴ τὸν τε
 διέκπλοον τῶν βραχέων δεικνύουσι τὸν Τρί-
 τωκά σφι, καὶ τὸν Τρίποδα δεῖναι ἐν τῷ
 ἐωυτῷ ἰρῷ· ἐπιθεσπίσαντά τε τῷ τρίπο-
 δι, καὶ τοῖσι σὺν Ἰήσονι σημήναντα τὰ πάν-
 τα λόγον, ὡς ἔπειαν τὸν τρίποδα κομίση-
 ται τῶν ἐγγόνων τις τῶν ἐν τῇ Αργεῖ
 συμπλεούων, τότε ἐκαλὸν πόλιας οἰκῆσαι
 περὶ τὴν Τριτωνίδα λίμνην Ἑλληνίδαί,
 πᾶσαν εἶναι ἀνάγκην. ταῦτα ἀκούσασίαι
 τὲς ἐπιχωρίους τῶν Λαδύων, κρύψαι τὸν
 τρίποδα.

ρπ'. Τῶν δὲ ἔχουσι τῶν Μαχλίων
 Αἰοῆς. οὗτοι δὲ καὶ οἱ Μάχλυες πέριξ τῆς
 Τριτωνίδα λίμνης οἰκέουσι. τὸ μέσον δὲ σφι

Africam, et priusquam tellurem cerneret, in brevibus paludis Tritonidis fuisse: eique haesitanti de egressu fama fert apparuisse Tritonem, ac jussisse dari sibi tripodem, quod diceret ostensurum se illis exitum, atque incolumes dimissurum. Absentiente Jasone, ita demum Tritonem ostendisse qua ratione e brevibus enavigarent, et tripodem in suo templo posuisse, eique tripodis oraculum indidisse, et iis qui cum Jasone erant, rem omnem indicasse. Fore enim, ut quum quis ex posteris eorum qui in Argo simul navigarent, tripodem acceperit, necessario tunc centum Graecae civitates accolerent paludem Tritonidem. Haec quum audissent Afri incolae, tripodem occultasse.

180. Juxta hos Machlyes habitant Ausenses: et circum paludem Tritonidem utrique habitant, ita ut medio Trito-

ne dirimantur. Quorum Machlyes quidem occiput crinitum gestant, Ausenses vero sinciput. Horum virgines, anniversario Minervae festo, in honorem ipsius deae inter se bifariam divisae, proeliantur lapidibus fustibusque, dicentes se ritus patrios peragere ei quam Minervam nominamus: et quae virgines e vulneribus decedunt, eas falsas virgines appellant. Sed priusquam a pugnando desistant, hoc faciunt: Quae virgo in pugna navavit optimam operam, eam semper communi consensu ornant cum cetera armatura Graeca, tum galea Corinthia, et curru impositam circa paludem circumducunt. Quibus autem rebus ornarentur olim hae virgines antequam accolerent Graeci, non habeo dicere. arbitror autem ornari fuitas armis Aegyptiis. nam ab Aegypto affirmarim et scutum et galeam Graecis esse tradita. Ajunt autem Minervam Neptuni

ἐρίξει ὁ Τρίτων. καὶ οἱ μὲν Μάχλυες τὰ ὀπίσω κομέεσσι τῆς κεφαλῆς· οἱ δὲ Αὔσῃς, τὰ ἔμπροσθεν. ὀρθῇ δὲ ἐγκαυσίῃ Αθηναίης αἱ παρθένοι αὐτῶν δίχα διαστᾶσαι μάχονται πρὸς ἀλλήλας λίθοισί τε καὶ ξύλοισι, τῇ αὐθιγένει θεῷ λέγσαι τὰ πάτρια ἀποτελέειν, τὴν Αθηναίην καλέομεν^α. τὰς δὲ ἀποθνησκύσας παρθένους ἐκ τῶν τρωῦμάτων^β, ψευδοπαρθένους καλέουσι. πρὶν δ' ἀνεῖναι αὐτὰς μάχεσθαι, τάδε ποιεῦσι. κοινῇ παρθένον τὴν καλλιφεύσαν ἐκάσθιε κοσμήσαντες κυνῇ τε Κορινθίῃ καὶ πανοπλίῃ Ἑλληνικῇ, καὶ ἐπ' ἄρμα ἀναββάσαντες, περιάγουσι τὴν λίμνην κύκλω. ὅτε οἱσι δὲ τοπάλαι ἐκόσμεον τὰς παρθένους πρὶν ἢ σφι Ἑλληνας παροικισθῆναι, οὐκ ἔχω εἶπαι· δοκέω δ' ὦν Αἰγυπτίοισι ὄπλοισι κοσμέεσθαι αὐτάς. ἀπὸ γὰρ Αἰγύπτου καὶ τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ κράνος Φημί ἀπίχθαι ἐς τὰς Ἑλληνας. τὴν δὲ Αθηναίην φασὶ Ποσειδέωνος εἶναι θυγατέρα καὶ

^α καλίνοι. ^β MS. τρομάτων.

318 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

τῆς Τριτωνίδος λίμνης· καί μιν μεμφθεῖ-
 σάν τι τῷ πατρὶ, δῆναι ἐωῦτὴν τῷ Διὶ·
 τὸν δὲ Δία ἐωῦτοῦ μιν ποιήσασθαι θυγα-
 τέρα. ταῦτα μὲν λέγῃσι. μίξιν δὲ ἐπίκοι-
 νον τῶν γυναικῶν ποιέονταί, ἕτε συνοικέου-
 τες, κτηνηδόν τε μισγόμενοι. ἔπεα δὲ γυ-
 ναικὶ τὸ παιδίον ἀδρὸν γενήται, συμφοιτέ-
 ροι ἐς τῷτὸ οἱ ἄνδρες τρίτῃ μηνός, καὶ τῷ
 ἂν οἴκη^ε τῶν ἀνδρῶν τὸ παιδίον, τούτου
 παῖς νομίζεται.

ρπα'. Οὔτοι μὲν οἱ παραθαλάσσιοι
 τῶν Νομάδων Λιβύων εἰρέαται. ὑπὲρ δὲ
 τέτων ἐς μεσόγαίαν ἢ Θηριώδης ἐστὶ Λι-
 βύη. ὑπὲρ δὲ τῆς Θηριώδεος, ὄφρυη ψάμ-
 μης^δ κατήκει, παραλείνῃσα ἀπὸ Θηριώ-
 τῶν Αἰγυπτίεων ἐπὶ Ἡρακληΐας σήλας.
 ἐν δὲ τῇ ὄφρῃ ταύτῃ μάλισα διὰ δέκα
 ἡμερέων ὄδῃ, ἀλὸς ἐστὶ τρύφρα κατὰ χόν-
 δρος μεγάλης ἐν κολωνοῖσι, καὶ ἐν κορυφήσι
 ἐκάστῃ τῶν κολωνῶ^ε ἀνακοντίζει ἐκ μέσῃ
 τῶν ἀλὸς ὕδωρ ψυχρὸν καὶ γλυκύ. περὶ δὲ

^ε ἄκη. ^δ ψάμμος. ^ε τῶν κολωνῶν.

esse filiam ac paludis Tritonidis eamque succensentem nescio quid patri donasse se ipsam Jovi, et Jovem sibi illam ascivisse filiam. Haec illi ajunt. Idem promiscue cum mulieribus, non una habitantes, sed pecudum more concumbunt. Ubi apud mulierem puer robustus est factus, cui virorum similis sit puer, (nam tertio quoque mense viri conveniunt) ejus filius censetur.

181. Isti quidem maritimi Afrorum Nomadum dicti sunt. Supra hos autem ad partem mediterraneam Africa est feris abundans. Supra hanc ferinam supercilium foli fabulosum est, porrectum a Thebis Aegyptiis ad columnas Herculis. In hoc supercilio ferme decem dierum itinere sunt frustra salis, fere grumi grandes in collibus, et singulorum collium vertices e medio sale ejaculantur aquam dulcem pariter et gelidam. Circa quam homines

habitant ultimi solitudinem versus, et supra *plagam ferinam dictam*, a Thebis itinere dierum decem primi Ammonii, habentes templum ab Thebaeo Jove. Etenim Thebis (quemadmodum a me etiam memoratum est) aspectu arietino Jovis simulacrum est. Apud hos est alia quoque aqua fontana, quae sub matutinum quidem tepet, sub horam autem fori repleti frigescit: sub meridiem valde frigida est. eaque hora hortos irrigant. Declinante jam die remittitur frigus, donec sol occidit: tunc tepescit; magis ac magis calefcens, ad mediam accedit noctem; quo tempore fervens exaestuatur: praeterita nocte media, ad auroram usque refrigescit. eognominatur autem fons iste, Solis.

182. Post Ammonios autem per supercilium fabuli, decem rursus dierum i

αὐτὸ ἄνθρωποι οἰκέουσι ἔχατοι πρὸς τῆς
 ἐρήμῃς, καὶ ὑπὲρ τῆς Σηριώδεος, πρῶτοι μὲν
 ἀπὸ Θεβέων διὰ δέκα ἡμερέων ὁδῶ Ἀμμώ-
 νιοι, ἔχουτες τὸ ἱρὸν ἀπὸ τῆς Θεβαίεος Δι-
 ὄς. καὶ γὰρ τὸ ἐν Θήβησι (ὡς καὶ πρότερον
 εἴρητά μοι) κριοπρόσωπον τοῦ Διὸς τῶ-
 γαλμά ἐστι. τυγχάνει δὲ καὶ ἄλλο σφι ὕ-
 δωρ κρηναῖον εἶναι· τὸ τὸν μὲν ὄρθρον γίνε-
 ται χλιαρὸν, ἀγορῆς δὲ πληθουσίης ψυ-
 χρότερον· μεσαμβρία τέ ἐστι, καὶ τὸ κάρφα
 γίνεσθαι ψυχρόν· τηνικαῦτα δὲ ἄρδουσι τῆς
 κήπης. ἀποκλινομένης δὲ τῆς ἡμέρης ὑπί-
 εται τῆς ψυχρῆς, ἐς οὗ δύεται τε ὁ ἥλιος,
 καὶ τὸ ὕδωρ γίνεται χλιαρὸν. ἐπὶ δὲ μάλ-
 λον ἰὸν ἐς τὸ Σερμὸν ἐς μέσας νύκτας πε-
 λάζει^α. τηνικαῦτα δὲ ζεεὶ ἀμβολάδην.
 παρέρχονταί τε μέσαι νύκτες καὶ φύχεται
 μέχρι ἐς ἠῶ. ἐπικλήσιν δὲ αὕτη ἡ κρήνη
 καλέεται ἠλίς.

ρπβ'. Μετὰ δὲ Ἀμμωνίους, διὰ τῆς
 ὄφρυς τῆς ψάμμης δι' ἀλλέων δέκα ἡμερέ-

^α πελαγίση.

ων ὁδοῦ, κὼλωνός τε ἀλός ἐσι ὁμοῖος τῷ
 Ἀμμωνίῳ, καὶ ὕδωρ, καὶ ἄνθρωποι περὶ αὐ-
 τὸν οἰκέσσι· τῷ δὲ χώρῳ τέτρω ἔνομα Αὐ-
 γιλὰ^b ἐσι. ἐς τῆτον τὸν χώρον οἱ Νασά-
 μωνες ὀπωριεῦντες τὰς φοίνικας φοιτᾶσι.

ργγ'. Ἀπὸ δὲ Αὐγίλων, διὰ δέκα ἡμε-
 ρέων ἀλλέων ὁδῶ, ἕτερος ἀλός κὼλωνός, καὶ
 ὕδωρ, καὶ φοίνικες καρποφόροι πολλοί, κα-
 τάπερ καὶ ἐν τοῖσι ἑτέροισι· καὶ ἄνθρωποι οἰ-
 κέσσι ἐν αὐτῷ, τοῖσι οἶνομα Γαράμαντές
 ἐσι, ἔθνος μέγα ἰχυρῶς· οἱ ἐπὶ τὸν ἄλα
 γῆν ἐπιφορέοντες, ἔτῳ σπείρσσι. συντομώ-
 ταιον δ' ἐσι ἐς τὰς Δωτοφάγας· ἐκ τῶν
 τριήκοντα ἡμερέων ἐς αὐτοὺς ὁδός ἐσι· ἐν
 τοῖσι καὶ οἱ ὀπιπιδονόμοι βόες γίνονται. ὀπι-
 πιδονόμοι δὲ διὰ τόδε εἰσὶ· τὰ κέρεα ἔχουσι
 κεκυφότα ἐς τὸ ἔμπροσθεν. διὰ τοῦτο ὀ-
 πίσω ἀναχωρέοντες, νέμονται· ἐς γὰρ τὸ
 ἔμπροσθεν ἔκ οἰοί τε εἰσὶ, προεμβαλλόμενοι
 ἐς τὴν γῆν τῶν κερέων. ἄλλο δὲ ἕδὲν δια-
 φέρουσι τῶν ἄλλων βοῶν ὅτι μὴ τῆτο, καὶ

^b Αἰγίλακ et μοχ Αἰγίλακ.

tinere est collis falis, illi Ammonio par et aqua, hominibus circumhabitantibus: cui loco nomen est Augila, ad quem locum Nafamones veniunt palmulas decerptum.

183. Rursus decem dierum spatio ab Augilis alius collis est falis, et aqua, et palmularum fructiferarum magna vis, quemadmodum apud alios: incolentibus illic hominibus quibus nomen est Garantes, natione sane magna, qui induta super salem humo, ita serunt. Ab his ad Lotophagos brevissimum iter. A quibus triginta dierum spatium est ad eos, apud quos gignuntur boves retro pascentes. Propterea autem retro pascentes, quod cornua inclinata anterieus habent, et ob id cessim euntes pascent. nam praeinijicientibus in terram cornibus, progrediendo nequeunt: alioqui nihil differentes a ceteris bobus, praeter hoc ipsum et

324 MELPOMENE. IV.

crassitudinem pellis atque duritiem. Garamantes hi Troglodytas Aethiopes quadrigis venantur. nam Troglodytae Aethiopes, omnium hominum quos fando cognovimus, perniciosissimis pedibus sunt, serpentibus, lacertisque et aliis id genus reptilibus vescentes, lingua nulli alteri simili utentes, sed vesperilionum more stridentes.

184. A Garamantibus decem quoque dierum itinere alius collis est salis, et aqua: accolentibus hominibus quibus nomen est Atlantes, solis omnium hominum, quos ipsi novimus, innominatis. nam congregati quidem vocantur Atlantes, singulis autem eorum nullum nomen imponitur. Hi solem transcendentem execrantur eique praeterea omnia convitia ingerunt, quod torridus et ipsos et regionem perdat. Post totidem dierum iter

τὸ δέριμα ἐς παχύτητά τε καὶ τρίψιν. οἱ
 Γαράμαντες δὲ οὔτοι τῆς Τρωγλοδύτας Αἰ-
 θίοπας θηρεύουσι ταῖσι τεθρίπποισι. οἱ
 γὰρ Τρωγλοδύται Αἰθίοπες πόδας τάχι-
 σοι ἀνθρώπων πάντων εἰσὶ, τῶν ἡμεῖς πέρι
 λόγους ἀποφερομένους ἀκόμεν. σιτέονται
 δὲ οἱ Τρωγλοδύται ὄφεις καὶ σαύρες, καὶ τὰ
 τοιαῦτα τῶν ἐρπείων. γλῶσσαν δὲ ὑδεμιῆ
 ἄλλη παρομοίην νενομίκασι, ἀλλὰ τετρυ-
 γασι, κατὰπερ αἱ νυκτερίδες.

ρπδ'. Ἀπὸ δὲ Γαραμάντων δι' ἀλλέων
 δέκα ἡμερέων ὁδῶ, ἄλλος ἀλός τε κολωνός,
 καὶ ὕδωρ, καὶ ἄνθρωποι περὶ αὐτὸν οἰκέουσι,
 τοῖσι οὐνομά ἐστι Ἀτλαντες· οἱ ἀνώνυμοί
 εἰσι μῦθοι ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. ἀ-
 λέσι μὲν γὰρ σφι ἐστὶ Ἀτλαντες ἕνομα, ἐνὶ
 δὲ ἐκάσῳ αὐτέων ἕνομα ὑδὲν κέεται. οὔτοι
 τῷ ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι καταρῶνται, καὶ
 πρὸς τούτοισι πάντα τὰ αἰχρὰ λοιδορέον-
 ται, ὅτι σφέας καίων ἐπιρίθει, αὐτῆς τε
 τῆς ἀνθρώπου, καὶ τὴν χώραν αὐτέων. με-

326 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

τὰ δὲ, δι' ἀλλέων δέκα ἡμερέων ὁδοῦ^c, ἄλλος κολωνός ἀλός, καὶ ὕδωρ, καὶ ἄνθρωποι περὶ αὐτὸν οἰκέσσι. ἔχειαι δὲ τῆ ἀλός τέττυ οὔρος, τῷ ἔνομα ἐσὶ Ἀτλας^d. ἐσὶ δὲ σεινὸν καὶ κυκλοφερὲς πάνη. ὑψηλὸν δὲ οὕτω τι^e λέγεται ὡς τὰς κορυφαῖς αὐτῆ ἔκ οἶά τε εἶκαι ιδέσθαι. ὑδέκοτε γὰρ αὐτὰς ἀπολείπει νέφεια ἔτε φέρεος ἔτε χειμῶνος. τῆτο τὸν κίονα^f τῆ ἔρανῶ λέγουσι αἱ ἐπιχώριοι εἶναι. ἐπὶ τέττυ τῆ ἔρεος οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἐπώνυμοι ἐγένοντο· καλέονταί γὰρ δὴ Ἀτλαντες. λέγονται δὲ ἔτε ἔμφυχον ὑδὲν σιτέεσθαι, ἔτε ἐνούπνια ὄρᾱν.

ρπέ. Μέχρι μὲν δὴ τῶν Ἀτλάντων τέττων, ἔχω τὰ ἔνοματα τῶν ἐν τῇ ὄφρῳ κατοικημένων καταλέξαι· τὸ δὲ ἀπὸ τέττων, οὐκέτι. διήκει δὲ ὧν ἡ ὄφρῳ μέχρι Ἡρακληίων σηλέων, καὶ τὸ ἔξω τέττων. ἐσὶ δὲ ἀλός τε μέταλλον ἐν αὐτῇ διὰ δέκα ἡμερέων ὁδοῦ, καὶ ἄνθρωποι αἰκέοντες· τὰ δὲ οἰκία τέτοισι πᾶσι ἐκ τῶν ἀλίτων χόνδρων

^c Haec vox ὁδοῦ nunc in MS. non agnoscitur. ^d οὔνομα Ἀτλας. ^e ὕτω δὴ τι. ^f τῆτο κίονα.

alius tumulus salis est, cum aqua, et hominibus accolentibus. Cui sali confinis est mons nomine Atlas, angustus, et undique teres: et (ut fertur) adeo celsus ut ejus cacumen nequeat cerni, quod a nubibus nunquam relinquatur, neque aestate neque hyeme: quem esse columnam coeli indigenae ajunt. Ab hoc monte cognominantur hi homines: nam Atlantes vocantur. dicunturque nec ulla animante vesci, nec ulla somnia cernere.

185. Ad hos usque Atlantes possuna recensere nomina eorum qui in supercilio habitant, post hos non amplius. Porrigitur autem id supercilium ad columnas usque Herculeas, atque extra illas. Intra quod est salis metallum, decem dierum itinere, et homines incolentes, qui domicilia sua faciunt ex grumis salinis. isti e-

nim jam tractus Lybiae vacant imbribus. nam si plueret, non possent manere parietes salis. ibi autem et albus et purpureus sal foditur. Supra autem hoc supercilium, notum versus ac mediterranea Africae, deserta jam plaga est, et sine aqua ferisque, sine pluvia ac lignis, omni prorsus humore vacans,

186. Ita ab Aegypto ad Tritonidem paludem, pastoricii Afri sunt carne vitantes ac lacte, nihil vaccinum gustantes; quia nec Aegyptii; et neque suem alentes. Vaccam quidem nec Cyrenaeae feminae tangere sibi fas putant, ob Isidem; quae est in Aegypto, cui etiam jejunia et dies festos studiose agunt. At mulieres Barcaeae non modo gustu vaccinae carnis, sed etiam suillae abstinent. Atque haec quidem ita habent.

187. Ad occasum vero Tritonidis

οικοδομέαιαι. ταῦτα γὰρ ἤδη τῆς Διβύης ἀνομβρά ἐστι· ἔ γάρ ἂν ἠδυνέαλο· μένειν οἱ τοῖχοι ἐόντες ἄλινοι, εἰ ὕε. ὁ δὲ ἄλς αὐτόδι καὶ λευκὸς καὶ πορφύρεος τὸ εἶδος ὀρύσσεται. ὑπὲρ δὲ τῆς ὀφρύης ταύτης, τὸ πρὸς νότον καὶ μεσόγαλιαν τῆς Διβύης, ἔρημος καὶ ἀνυδρος καὶ ἄθηρος καὶ ἀκομβρος καὶ ἄξυλός ἐστι ἢ χῶρη· καὶ ἰκμάδος ἐστὶ ἐν αὐτῇ ὕδεν.

ρπς'. Οὕτω μὲν μέχρι τῆς Τριτωνίδος λίμνης ἀπ' Αἰγύπτου νομάδες εἰσὶ κρεοφάγοι τε καὶ γαλακτοπόται Δίβυες· καὶ Θηλέων τε βοῶν οὗ τοι γευόμενοι, διότι περ ἔδὲ Αἰγύπτιοι, καὶ ὕς ἔ τρέφουίτες. βοῶν μὲν νυν Θηλέων ἔσθ' αἱ Κυρηναίων γυναῖκες διακαεῦσι ἀπλέασαι^b, διὰ τὴν ἐκ Αἰγύπτου Ἰσιν, ἀλλὰ καὶ νησείας αὐτῇ καὶ ὀρτάς ἐπιτελέεσι· αἱ δὲ τῶν Βαρκαίων γυναῖκες ἔδὲ ὕων πρὸς τῆσι βροσὶ γεύονται. ταῦτα μὲν δὴ οὕτω ἔχει.

ρπζ'. Τὸ δὲ πρὸς ἐσπέρης τῆς Τριτω-

^a γὰρ ἠδυνεαίλο. . P. πατίεσθαι.

330 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

νίδος λίμνης ἔκετι νομάδες εἰσὶ Λίβυες, ἔδ᾽
 νόμοισι τοῖσι αὐτοῖσι χρεώμενοι, οὐδὲ κα-
 τὰ τὰ παιδία ποιεῦντες οἷόν τι καὶ οἱ νο-
 μάδες ἐώθασι ποιέειν. οἱ γὰρ δὴ τῶν Λι-
 βύων νομάδες, εἰ μὲν πάντες, οὐκ ἔχω ἀ-
 τρεκέως τῆτο εἰπεῖν^ε. ποιεῦσι δὲ αὐτῶν
 συχνοὶ τοιαῦδε. τῶν παιδίων τῶν σφετέ-
 ρων, ἐπεὶ τέραιές γένηται, οἷσπῃ^δ προ-
 βάτων καίουσι τὰς ἐν τῆσι κορυφῆσι φλέ-
 θας· μετεξέτεροι δὲ αὐτέων, τὰς ἐν τοῖσι
 κροτάφοισι, τοῦδε εἶνεκα, ὡς μὴ σφεας ἐς
 τὸν πάντα χρόνον καταρρέον φλέγμα ἐκ
 τῆς κεφαλῆς δηλῆται. καὶ διὰ τῆτο σφε-
 ας λέγασσι εἶναι ὑγιηροτάτης (εἰσὶ γὰρ ὡς
 ἀληθέως οἱ Λίβυες ἀνθρώπων πάντων ὑγιη-
 ρότατοι, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν· εἰ μὲν διὰ τῆ-
 το, ἔκ ἔχω ἀτρεκέως εἰπεῖν^ε, ὑγιηροτά-
 τοι δὲ ὧν εἰσὶ) ἦν δὲ καίουσι τὰ παιδία
 σπασμὸς ἐπιγένηται, ἐξεύρηταί σφι ἄκος·
 τράγῃ γὰρ οὔρον σπείσαντες ῥύονταί σφε-
 ας. λέγω δὲ τὰ λέγασσι αὐτοὶ Λίβυες.

^ε ἔπει. ^δ οἷσπῃ. ^ε ἔπει.

paludis jam non sunt pascuales Afri, neque eisdem moribus utentes, neque idem circa infantes quod pascuales solent, facitantes. Nam Afrorum qui pastorales sunt plerique hoc faciunt, an omnes, non queo pro certo dicere. Ubi filii ipsorum quadrimi effecti sunt, venas verticis illorum lana ovium succida inurunt, nonnulli venas temporum: eam ob causam ne eis ullo unquam tempore phlegma, *id est, pituita*, defluens e capite, officiat. eaque de re se ajunt esse optima valetudine. Et sunt revera Afri inter omnes quos nos novimus homines saluberrimo corpore: incertum mihi an ob hanc utique causam, certe optima valetudine sunt. Quod si pueris inurendis convulsio existat, inventa est ab eis medicina. urina enim hirci aspersa eos liberant. Ea autem refero quae Afri ipsi narrant.

332 MELPOMENE. IV.

188. Porro sacrificia apud pastoricos talia sunt: Ubi pro primitiis aurem pecudis praefecerunt, eam supra domum abjiciunt: hoc acto, cervicem ejus averunt. solis autem immolant Soli et Lunae. et his quidem universi Afri sacrificant: at qui circa Tritonidem paludem incolunt, etiam Minervae imprimis, tum Tritoni ac Neptuno,

189. A quibus Afris Graeci vestem et aegidas simulacrorum Minervae mutuati sunt; praeterquam enim quod coriacea sit vestis Africanarum, et prodeuntes ex aegidibus ipsi fimbriae non sunt serpentes, sed e-loris factae: cetera vero omnia ad eandem formam efficta est: nomine quoque ipso testificante venisse ex Africa Palladiorum stolam. Quippe Africanarum mulieres circa vestem amictuntur nudis aegidibus, *caprinis pellibus non villosis*, fimbriatis ac rubrica delibutis, a qui-

ρπή. Θυσία δὲ τοῖσι νομάσι εἰσὶ αἶ-
δε. ἔπειαν τῆ ὠτὸς ἀπάρξωνται τῆ κτήνε-
ος, ῥιπλέσσι ὑπὲρ τὸν δόμον. τῆτο δὲ ποι-
ήσαντες, ἀποσρέφουσι τὸν αὐχένα αὐτοῦ.
Δύσσι δὲ ἠλίω καὶ σελήνῃ μούνοισι. τού-
τοισι μὲν νυν πάντες Δίβυες Δύσσι· ἀτὰρ
οἱ περὶ τὴν Τριτωνίδα λίμνην νέμοῦτες, τῆ
Ἀθηναίῃ μάλισα, μετὰ δὲ, τῶ Τρίτωνι
καὶ τῶ Ποσειδέωνι.

ρπθ'. Τὴν δὲ ἄρα ἐσθῆτα καὶ τὰς αἰ-
γίδας τῶν ἀγαλμάτων τῆς Ἀθηναίης ἐκ
τῶν Δίβυσσων ἐποίησαντο οἱ Ἕλληνες.
πλὴν γὰρ ἢ ὅτι ^α σκυτίνη ἢ ἐσθῆς τῶν
Δίβυσσων ἐστὶ, καὶ οἱ Δύσανοι, οἱ ἐκ
τῶν αἰγίδων αὐτῆ εἰσι ^β, οὐκ ὄφίης εἰσι,
ἀλλὰ ἰμάντινοι· τὰ δὲ ἄλλα πάντα κα-
τὰ τῷτο ἔσαλλαι. καὶ δὴ καὶ τοῦνομα
κατηγορεῖ ὅτι ἐκ Δίβυς ἦκει ἢ φολὴ τῶν
Παλλαδίων. αἰγίδας γὰρ περιβάλλουσαι
φιλάς περὶ τὴν ἐσθῆτα Δυσανωτὰς αἰ
Δίβυσσαι, κεχρημένας ἐρευθεδάνῳ. ἐκ δὲ

^α γὰρ ὅτι. ^β αὐτῆσι.

τῶν αἰγέων τουτέων αἰγίδας οἱ Ἕλληνες μετωνόμασαν. δοκέει δὲ ἔμοι γε καὶ ὀλο-
 λυγὴ ἐν ἰροῖσι ἐνθαῦτα πρῶτον γενέσθαι.
 κάρτα γὰρ ταύτῃ χρέωνται καλῶς αἰ
 Δίβουσαι. καὶ τέσσερας ἵππους συζευ-
 γνύουαι ^c παρὰ Διῶν οἱ Ἕλληνες μεμα-
 δήκασι.

ρζ'. Θάπλουσι δὲ τοὺς ἀποθνήσκοντας
 οἱ νομάδες, κατὰπερ οἱ Ἕλληνες, πλὴν
 Νασαμώνων. οὗτοι δὲ κατημένους θά-
 πτουσι, φυλάσσοντες, ἕπεαν ἀπίῃ τὴν
 ψυχὴν, ὅπως μιν κατίσουςι, μηδὲ ὑπτιος
 ἀποθανέεται. οἰκήματα δὲ σύμπηκλα ἐξ
 ἀνθερίκων ἐνειρμένων ^d περὶ σχοίνους ἐστὶ,
 καὶ ταῦτα περιφορητά. νόμοισι μὲν τοῖ-
 τοισι ἔτοι χρέωνται.

ρζα'. Τὸ δὲ πρὸς ἐσπέρης ^e τῆ Τρί-
 τῶνος ποταμῷ, Αὐσέων ἔχοντα ἀροτῆρες
 ἤδη Δίβουσαι, καὶ οἰκίας νομίζοντες ἐκτῆ-
 σθαι, τοῖσι ἔνομα κείλαι Μάξυες· οἱ τὰ
 ἐπιδέξια τῶν κεφαλέων κομόωσι, τὰ δὲ ἔ-

^c ζευγνύουσι. ^d ἰνερμίνων. ^e ἰσπίρην.

bus aegidis, *caprinis pellibus*, aegidas denominavere Graeci. Quinetiam hinc primum mihi videtur ejulatus in templis extitisse, quod eo Africanæ mulieres vehementer utuntur ac belle. Et ab Africa quadrijugos equos jungere Graeci didicere.

190. Sepeliunt autem pastorales Afri defunctos ut Graeci, praeter Nasamones, qui illos sedentes sepeliunt, observantes ut dum quis coepit agere animam, eum sedentem constituent, ne supinus expiret. Domicilia eorum sunt compacta ex asphodeli caulibus immixtis circa juncos, et ea quoquoersus mobilia. Et isti quidem talibus utuntur moribus.

191. Contingunt autem hos Aufenses ab occidentali parte Tritonis fluminis ii Afri qui sunt aratores, et domos possidere in usu habent; quibus nomen impositum est Maxyes, qui dextram capitis

partem comatam gestant, sinistram tondent, corpus minio tingunt, asseverantes se a Trojanis esse oriundos. Regio autem haec et reliqua Africae ad occidentem vergens, multo frequentior est feris sylvisque quam regio pastoralium. Nam quae ad auroram Africae respicit, quam pastorales incolunt, Tritone flumine tenus et depressa est et arenosa: hinc deinceps quae aratorum est, vesperam spectans, montana valde est ac nemorosa, ferisque frequens. Siquidem apud hos et serpentes sunt supra modum grandes ac leones, elephantes quoque et ursi, et aspides, et asini cornibus praediti; et cynocephali, *capita canina habentes*, et acephali, *non habentes capita*, qui in pectoribus oculos habent; ut ab Afris memorantur, viri feminaeque ferae, et aliae permultae ferae haud ementitae.

192. Quorum nihil apud pastorales

παρισερὰ κείρουσι τὸ δὲ σῶμα μίλτω
 χρίονται. φασὶ δὲ ἕτοι εἶναι τῶν ἐκ Τροί-
 ης ἀνδρῶν. ἡ δὲ χώρα αὕτη τε καὶ ἡ λοι-
 πὴ τῆς Λιβύης ἢ πρὸς ἐσπέρην, πολλῶν
 θηριωδεςέρη τε καὶ δασυτέρη ἐστὶ τῆς τῶν
 νομάδων χώρας. ἡ μὲν γάρ δὴ πρὸς τὴν
 ἡῶ τῆς Λιβύης, τὴν οἱ νομάδες νέμονται, ἐστὶ
 ταπεινὴ τε καὶ ψαμμώδης, μέχρι τοῦ
 Τρίτωνος ποταμοῦ. ἡ δὲ ἀπὸ τούτου τὸ
 πρὸς ἐσπέρην, ἢ τῶν ἀροτήρων, ὄρεινή τε
 κάρη καὶ δασέα καὶ θηριώδης. καὶ γὰρ οἱ
 ὄφιές οἱ ὑπερμεγάθεις, καὶ οἱ λέοντες κα-
 τὰ τέτους εἰσὶ, καὶ οἱ ἐλέφαντές τε καὶ ἄρ-
 κιοι, καὶ ἀσπίδες τε καὶ ὄνοι οἱ τὰ κέρα
 ἔχοντες· καὶ οἱ κυνοκέφαλοι, καὶ οἱ ἀκέ-
 φαλοι οἱ ἔν τῶισι σήθεσι τοὺς ὀφθαλμοὺς
 ἔχοντες (ὡς δὴ λέγονται γε β ὑπὸ Λιβύ-
 ων) καὶ ἄγριοι ἄνδρες, καὶ γυναῖκες ἄγριαι,
 καὶ ἄλλα πλήθει πολλὰ θηρία ἀκατά-
 ψευσα.

β 46. Κατὰ τῆς Νομάδας δὲ ἐστὶ τέλειων

ε β οἱ κυνοκέφαλοι, οἱ. β λέγεται γε.

ἕδεν, ἀλλ' ἄλλα τοιαῦτα^α, πύγαργοι, καὶ
 ζορκαδες, καὶ βυβάλιες, καὶ ὄνοι ἕκ οἱ τὰ
 κέρα ἔχουῖες, ἀλλὰ ἄλλοι ἄποιοι· ἔ γάρ
 δὴ πίνκοσι κὶ ὄρουες; (τῶν τὰ κέρα^β τῶσι
 Φοίνιξι οἱ πήχες ποικεῖναι· μέγαθος δὲ τὸ
 θηρίον τῆτο κατὰ βῶν ἔσι) κὶ βασάρια,
 κὶ ὑαιναί, κὶ ὑφριχες, κὶ κροὶ ἄγριοι, καὶ
 δίκτυες, κὶ θῶες, κὶ πάνθηρες, καὶ βόρουες,
 κὶ κροκίδειλοι ὅσον τε τριπήχες χερσαῖοι,
 τῆσι σαύρησι ἐμφερέσαίσι· καὶ εἰρηθοὶ κα-
 τάγαιοι, καὶ ὄφιοι μικροὶ, κέρασ ἐν ἑκάστος
 ἔχουῖες· ταῦτά τε δὴ αὐτόθι ἔσι θηρία,
 κὶ ἄπερ τῆ ἄλλης· πλὴν ἐλάφου τε κὶ ὑὸς
 ἀγρίου. ἐλάφος δὲ καὶ ὑς ἀγρίου ἐν Λιβίῃ
 πάμπαν ἕκ ἔσι. μυῶν δὲ γένηα τρεῖς αὐ-
 τόθι ἔσι· οἱ μὲν, δίποδες καλέονται· οἱ δὲ,
 ζυγέρια· (τὸ δὲ ἔνομα τῆτο ἔσι μὲν Λι-
 βυκόν, δύναται δὲ καὶ Ἐλλάδα γλώσσαν,
 βυνοί) οἱ δὲ, ἐχινέες^γ. εἰσὶ δὲ καὶ γαλαῖ
 ἐν τῷ σιλφίῳ γινόμεναι, τῆσι Ταρτησι-
 τῆσι ὁμοιόταται· τοσαῦτα μὲν νυν θηρία ἢ

^α ταῦτα. ^β τῶν κατὰ κέρα. ^γ ἰχθῆς.

est, sed alia, veluti pygargi, et capreae, et bubali, et asini, non illi quidem cornua habentes, sed alii impoti: nunquam enim bibunt; et oryes, quorum cornua Phoenicibus inserviunt ad fidium normas in cithara. hujus ferae magnitudo est ad bovem: et bassaria, et hyaenae, et hystriches, et arietes feri, et dictyes, et thoës, et pantherae, et boryes, et crocodili tribuitales ferme terrestres, lacertis simillimi et struthi subterranei, et serpentes pusilli cum singulis cornibus. Hae sunt illic ferae, et item ceterae quae alibi, praeter cervum et apsum. cervus enim et aper prorsus in Africa nullus est. Sunt ibidem quoque tria murium genera, quorum alii bipedes vocantur, alii zegeries, Africana lingua (quod in Graeca pollet idem quod *Bouvoi*, *colles*) alii echines. Sunt praeterea mustelae quae in silphio nascuntur, Tattessiacis simillimae. Tot

340 MELPOMENE. IV.

habet feras Afrorum pastoralium regio, quantum nos maxime scrutando longissime investigare potuimus.

193. Maxyum autem Afrorum confines sunt Zaueces, quibus feminae aurigantur currus ad bellum.

194. His finitimi sunt Zygentes, ubi magnam vim mellis apes conficiunt, sed multo plus opifices viri facere dicuntur. omnes autem minio inficiuntur, ac simiis vescuntur, quarum est affatim iis in montibus nascentium.

195. Juxta hos ajunt Carthaginenses sitam esse insulam nomine Cyranin, ducentorum stadiorum longitudine, arctam latitudine, in quam transire e continente potest, oleis refertam ac vitibus; et in ea esse lacum, unde virgines indigenarum pennis volucrum picce illitisamenta auri referunt e limo. Haec an vera sint haud equidem scio, sed quae nar-

τῶν Νομάδων Λβύων γῆ ἔχει, ὅσον ἡμεῖς
 ἰσορέοντες ἐπὶ μακρότατον οἰοί τε ἐγενό-
 μεθα ἐξικέσθαι.

ρ4γ'. Μαζύων δὲ Λβύων Ζαύηκες ἔ-
 χούλαι, τοῖσι αἰ γυναῖκες ἠνιοχεῦσι τὰ ἄρ-
 μαλα ἐς τὸν πόλεμον.

ρ4δ'. Τούτων δὲ Ζύγαντες^d ἔχούλαι,
 ἐν τοῖσι μέλι μὲν πολλὸν μέλιωσαι καίερ-
 γάζονται, πολλῶ δ' ἔτι πλέον λέγεται
 δημικργὸς ἀνδρας ποιέειν. μιλτῆνίαι δ' ὦν
 πάντες οὔτοι, κῆ πιθηκοφαγέσσι· οἱ δὲ σφι
 ἄφθονοι ὅσοι ἐν τοῖσι ἔρεσι γίνονται.

ρ4ε'. Κατὰ τέττας δὲ λέγσσι Καρχη-
 δόνιοι κέεσθαι νῆσον τῆ ἔνομα εἶναι Κύρα-
 νιν^e. μῆκος μὲν, διηκοσίων σταδίων, πλά-
 τος δὲ, σεινῆν, διαβατὸν ἐκ τῆς ἠπείρου·
 ἐλαιέων τε μεσην κῆ ἀμπέλων. λίμνην δὲ
 ἐν αὐτῇ εἶναι, ἐκ τῆς αἰ παρθένοι τῶν ἐ-
 πιχωρίων, πτεροῖσι ὄρνίθων κεχρημένοισι
 πλάση, ἐκ τῆς ἰλύος ψῆγμα ἀναφέρουσι
 χρυσῶ. ταῦτα εἰ μὲν ἐσι ἀληθέως, ἐκ οἷ-

^d MS. Γύαντες. ^e MS. Κυράνην.

δα, τὰ δὲ λέγειναι γράφω. εἴη δ' ἂν πᾶν,
 ὅκω καὶ ἐν Ζακύνθῳ ἐκ λίμνης καὶ ὕδατος
 πίασαν ἀναφερομένην αὐτὸς ἐγὼ ὤρεον.
 εἰσὶ μὲν καὶ πλεῦνες αἱ λίμναι αὐτόθι· ἢ
 δ' ὧν μεγίστη αὐτέων, ἑξομήκοντα ποδῶν
 πάντη, βάθος δὲ, διόρχιμός ἐστι· ἐς ταύτην
 κοιλὸν καλιεῖσι, ἐπ' ἄκρῳ μυρσίνην προσδή-
 σαντες, καὶ ἔπειτα ἀναφέρουσι τῇ μυρσίνῃ
 πίασαν, ὁδὴν μὲν ἔχουσιν ἀσφάλην, τὰ
 δ' ἄλλα, τῆς Πιερικῆς πίασης ἀμείκω,
 ἐχέουσι δὲ ἐς λάκκον θρωρυγμένον ἀνχοῦ
 τῆς λίμνης. ἔπειτ' ἀνὰ θροίσωσι συχινῶν,
 οὕτω ἐς τὰς ἀμφορέας ἐκ τῆς λάκκω καλα-
 χέουσι. ὅ, τι δ' ἂν ἐσπέσῃ ἐς ἡ τὴν λίμ-
 νην, ὑπὸ γῆν ἰόν, ἀκαφαίνεται ἐν τῇ θα-
 λάσσῃ. ἢ δὲ ἀπέχει ὡς τέσσαρα στάδια
 ἀπὸ τῆς λίμνης. οὕτω ὧν καὶ τὰ ἀπὸ τῆς
 κήσου τῆς ἐπὶ Λιβύῃ κειμένης εἰκότα ἐστὶ
 ἀληθινή.

ρζγ'. Λέγουσι δὲ καὶ τὰδε Καρχηδόναί, ἔκαστα
 τῆς Λιβύης χῶρον τε καὶ ἀνθρώπων
 † ἰσπίσοι ἰς.

antur scribo. Fuerit autem totum, ut ipse ego in Zacyntho vidi picem e lacu et aqua referri. Sunt eo loci quoque complures lacus, quorum qui maximus, septuaginta quoquoversus pedum est, altitudinis duum orgyiarum, in hunc dimitunt contum, cujus in summitate myrtus alligata est, deinde efferunt myrto picem, odorem quidem bituminis habentem, sed cetera praestantiolem pice Pieriâ: eamque in scrobem quam juxta lacum fodereunt, infundunt, et ubi multum illius aggrefferunt, ita e scrobe in amphoras transfundunt. Quicquid autem in lacum decidit, id sub terram means rursus apparet in mari, quod a lacu quatuor stadiis abest. Itaque quae de insula adjacenti Africae dicuntur, consentanea sunt veritati.

196. Ajunt praeterea Carthaginenses, locum esse Africae extra columnas

Herculis habitatum hominibus: eo quoties ipsi applicuere, se merces e navibus exponere, easque in crepidine terrae ordine collocare; tum conscensis navibus fumum excitare: fumo autem conspecto, indigenas ad mare contendere: dehinc auro pro mercibus posito, procul ab eis abscedere, tum se e navibus egressos considerare, et si dignum mercibus aurum videatur, eo sumpto abire; sin minus, conscensis iterum navibus confidere. illos vero accedentes, plus auri ad id quod potuerunt addere, donec persuadeant. Neutros autem injuste agere: neque enim illos aurum attingere, priusquam illis adaequatum fuerit ratione mercium, neque illos contingere merces priusquam ipsi sumpserint aurum.

I 97. Atque hi sunt Afrorum quos nominare possumus. quorum plerique neque tunc de rege Medorum curabant

ἔξω Ἑρακληῖων σηλέων κατοικημένους, ἔβ
 τὸς ἐπεὰν ἀπικωνίαι κὶ ἐξέλωνίαι τὰ φορ-
 τία, θέντες αὐτὰ ἐπέξῃς^α παρὰ τὴν κυ-
 ματώγην, ἐσβάντες ἐς τὰ πλοῖα, τύφειν
 καπνόν· τὸς δὲ ἐπιχωρίους, ἰδομένους τὸν
 καπνόν, ἰέναι ἐπὶ τὴν θάλασσαν· κὶ ἔπειτα
 ἀνὶ τῶν φορτίων χρυσὸν τιθέναι, κὶ ἔξανα-
 χωρέειν πρόσω ἀπὸ τῶν φορτίων. τὸς δὲ
 Καρχηδονίους ἐκβάντας, σκέπτεσθαι^β. κὶ ἦν
 μὲν φαίνηταί σφι ἄξιος ὁ χρυσὸς τῶν φορ-
 τίων, ἀπελόμενοι^γ ἀπαλλάσσονταί· ἦν δὲ
 μὴ εἶη ἄξιος^δ, ἐσβάντες ὀπίσω ἐς τὰ πλοῖα
 κατέαται· οἱ δὲ, προσελθόντες, ἄλλον πρὸς
 ὧν ἔθηκαν χρυσόν, ἐς ἧ ἂν πείθωσι. ἀδικέειν
 δὲ ὑδείρους· ἔτε γὰρ αὐτὸς τῷ χρυσῷ ἀπτε-
 σθαι πρὶν ἂν σφι ἀπισωθῇ τῇ^ε ἀξίῃ τῶν
 φορτίων, ἔτ' ἐκείνους τῶν φορτίων ἀπτεσθαι
 πρότερον ἢ αὐτοὶ τὸ χρυσίον λάβωσι.

ρζζ. Οὗτοι μὲν εἰσι τοὺς ἡμεῖς ἔχο-
 μεν Διδύων ὀνομάσαι· κὶ τεττέων οἱ πολ-
 λοι βασιλῆος τοῦ Μήδων οὔτε τι νῦν οὔτε

^α ἐπέξῃς. ^β σκέπτεσθαι. ^γ ἀνιλόμενοι. ^δ μὴ ἄξιος. ^ε ἀπισω-
 θείη τῇ.

τότε ἐφρόντιζον ὑδὲκ. τόσων δὲ ἔτι^ε ἔχω εἶπειν περὶ τῆς χώρας ταύτης, ὅτι τέσσαρα ἔθνηα νέμεται ταύτην ε, καὶ ἔπλέω τέτων, ὅσων ἡμεῖς ἴαμεν· καὶ τὰ μὲν δύο, αὐτόχθονα τῶν ἐθνέων, τὰ δὲ δύο, οὐ. Αἰβυες μὲν καὶ Αἰθίοπες, αὐτόχθονες· οἱ μὲν, τὰ πρὸς βορέω, οἱ δὲ, τὰ πρὸς νότου τῆς Αἰβύης αἰχέοντες· Φοίνικες δὲ καὶ Ἑλληες, ἐπήλυδες.

ρζη'. Δοκέει δέ μοι οὐδ' ἀρετὴν εἶναι τις ἢ Λιβύη σπερδαίη, ὥστε ἢ Ἀσίη ἢ Εὐρώπη παραβληθῆναι, πλὴν Κίτυπος μόνης. τὸ γὰρ δὴ αὐτὰ οὖνομα ἢ γῆ τῷ ποταμῷ ἔχει. αὕτη δὲ ὁμοίη τῇ ἀρίστῃ γαιῶν, Δήμητρος καρπὸν ἐκφέρειν· οὐδὲ οἴκε οὐδὲν τῇ ἄλλῃ Λιβύῃ. μελέγγαιός τε^ε γάρ ἐστι, καὶ ἔπυδρος πίδαξι, καὶ ἔτε αὐχμῷ φροκτίζουσα ὑδὲν, ἔτε ὄμβρον πλέω ποιεῦσα, δεδήληται. ἕεται γὰρ δὴ ταῦτα τῆς Αἰβύης. τῶν δὲ ἐκφορίων τῶν καρπῶν ταυτὰ μέτρα τῇ Βαβυλωνίῳ γῆ κατίσταται.

^ε ποῦτος δὲ τι. ^ε ἡμεῖς αὐτὴν. ^ε MS, tamen hic habet μελέγγαιός τε.

quicquam, neque nunc curant. De qua regione eatenus adhuc queo dicere, a quatuor eam nationibus, quantum nos scimus, et non a pluribus incolis: quarum duae sunt indigenae, totidem non indigenae. Indigenae quidem, Afri atque Aethiopes: quorum alteri ad aquilonem, alteri ad notum Africae incolunt; advenae vero, Phoenices et Graeci.

198. Neque vero videtur mihi bonitas Africanæ terræ cum bonitate Asiae atque Europæ comparanda, præter unam Cinypem, quæ tellus fluvio cognominis est. Hæc autem optimæ cuique telluri par est proventus fructus cerealis, nec omnino similis est ceteræ Africae. Est enim nigra glebis et uda fontibus, ac secura siccitatis aëris: ac ne imbre quidem, qui sit vehementior, læditur. nam in eo tractu Africae pluit. Ex proventibus autem fructuum terræ, totidem mensuræ illic quot e Babylonica tellure per-

cipiuntur. Bonum solum et illud est, quod Euesperitae colunt. nam quoties id eximie seipsum ubertate superat, centuplum reddit: at illud Cinypis, circiter trecenta.

199. Porro Cyrenaica regio quae hujus Africae editissima est, quam pastores incolunt, tres in se tempestates continet admiratione dignas. Primi enim in locis propter mare fructus desiderant *meti* vindemiarique: his comportatis, media in locis quae supra maritimam sunt, quos bunos appellant comportari fructus appetunt: et simul hic medius fructus collectus est, etiam is qui in editissima plaga, maturuit et idem petit. Itaque primus fructus bibitur atque editur et simul adest ultimus. Atque hunc in modum ad octo menses perceptio fructuum Cyrenaeos occupat. Haec haecenus de his dicta sint.

200. Persae autem ad ulciscendam

ἀγαθὴ δὲ γῆ καὶ τὴν Εὐεσπερίται νέμονται. ἐπ' ἑκατοσὰ γὰρ, ἑπεὰν αὐτὴ ἐωϋτῆς ἄριστα ἐνεῖκη, ἐκφέρει· ἢ δὲ ἐν τῇ Κίνυπι, ἐπὶ τριηκόσια.

ρζθ'. Ἐχει δὲ καὶ ἡ Κυρηναίη χώρα, ἔσσα ὑψηλοτάτη ταύτης τῆς Διούης τὴν οἱ Νομάδες νέμονται, τρεῖς ὥρας^α ἐν ἐωϋτῇ, ἀξίας Διούματος^β. πρῶτα μὲν γὰρ τὰ παραθαλάσσια τῶν καρπῶν ὄργα^γ ἀμᾶοδαί τε καὶ τρυγᾶοδαί. τετέων τε δὴ συγκεκομισμένων, τὰ ὑπερθαλασιδίων^δ χώρων τὰ μέσα ὄργα^ε συγκομίζοδαί, τὰ βενῆς καλέουσι. συγκεκόμισαί τε ἔτος ὁ μέσος καρπὸς, καὶ ὁ ἐν τῇ κατυπερτάτῃ τῆς γῆς πεπαίνεται τε καὶ ὄργα^ε. ὥστε ἐκπέποταί τε καὶ καταβέβρωται ὁ πρῶτος καρπὸς, καὶ ὁ τελευταῖος συμπαραγίνεται. οὕτω ἐπ' ὀκτῶ μῆνας Κυρηναίους ὀπώρη ἐπέχει. ταῦτα μὲν νυν ἐπὶ τοσούτον εἰρήσθω.

δ'. Οἱ δὲ Φερετίμης τιμωροὶ Πέρσαι,

^α ὥρας. ^β MS. Διούματος. ^γ τὰ ὑπὲρ τῶν θαλασσιδίων.

§ 50 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ἔπει τε ἐκ τῆς Αἰγύπτου σταλένες ὑπὸ Ἀρ-
 ρυάνδω, ἀπίκαλο^d ἐς τὴν Βάρκην, ἐπολι-
 ὄρκεον τὴν πόλιν, ἐπαγγελόμενοι ἐκδοῦ-
 ναι τὰς αἰτίαις τῆς φόνου τοῦ Ἀρκεσίλειου.
 τῶν δέ, (πᾶν γὰρ ἦν τὸ πλῆθος μελαίτιον)
 ἔκ ἐδέκοντο τὰς λόγους. ἐνθαῦτα δὴ ἐπολι-
 ὄρκεον τὴν Βάρκην ἐπὶ μῆνας ἑννέα, ὀρύσσ-
 σοντές τε ὀρύγματα ὑπόγαια, φέροντα ἐς
 τὸ τεῖχος, καὶ προσβολὰς καρτερὰς πα-
 εύμενοι. τὰ μὲν νυν ὀρύγματα ἀνήρ χαλ-
 κεύς ἀνεῦρε, ἐπιχάλκω ἀσπίδι, ὧδε ἐπι-
 φρασθεῖς· περιφέρων αὐτὴν ἐντὸς τῆς τεί-
 χους, προίχε^e πρὸς τὸ δάπεδον τῆς πό-
 λιος. τὰ μὲν δὴ ἄλλα ἔσκε κωφὰ πρὸς ἃ
 προσίχε, κατὰ δὲ τὰ ὀρυασόμενα ἤχεσκε
 ὁ χαλκὸς τῆς ἀσπίδος. ἀντορύσσοντες
 οἱ ἄν τούτῃ οἱ Βαρκαῖοι ἐκτεῖνον τῶν
 Περσέων τὰς γεωρυχέονιας· τοῦτο μὲν δὴ
 ἔτω ἐξευρέθη· τὰς δὲ προσβολὰς ἀπεκρί-
 οντο οἱ Βαρκαῖοι.

σα'. Χρόνων δὲ δὴ πολλῶν τριβομένων,

^d ἀπίκοντο. ^e προσίχε.

Pheretimam ab Aryande missi, postquam ex Aegypto Barcen pervenerunt, oppidum obsederunt, missis illico qui denuntiarent dedi autores necis Arcesslai. Eorum verbis oppidani, ut qui caedis omnes participes essent, non adnuerunt. Ita novem menses Barcen quum obsedissent Persae subterraneos cuniculos fodientes ad murum ferentes, et validos incursum fecerunt. sed cuniculos quidem faber quidam aërius deprehendit aëreo scuto, sic ratiocinans. Circumferens illud intra murum, admovebat pavimento urbis: et alia quidem quibuscunque admovebatur, erant surda: ad locum autem qui fodiebatur, aes clypei sonabat. ubi contra fodientes Barcaei, Persas terrae fossiores interemerunt. sic quidem istud adinventum est. Irruptiones autem Barcaei ipsi repulsabant.

201. Verum quum multum tempo-

ris contereretur, et multi utrinque caderent, nec pauciores ex Persis, Amasis, dux peditatus, talem rem commentus est: Animadvertens Barcaeos vi non posse superari, sed dolo, hoc facit; latam fossam per noctem depressit, eique fragilia superstravit ligna, et super ea humum ingessit, reddens solum cetero acquabile. simul atque illuxit, Barcaeos in colloquium evocat. Illi libenter obtemperavere, quod eis cordi erat ad pacationem venire. Pacationem autem in hanc formulam inierunt, inter sacra jurantes super illam occultam fossam: ut quoad humus ea ita se haberet, tamdiu foedus et jusjurandum ratum foret, Barcaeis, quod aequum foret se pensuros regi, et Persis, se nihil rerum novarum adversus Barcaeos esse molituros, promittentibus. Barcaei dehinc foederibus freti, et ipsi ex urbe prodibant, et ex hostibus cuicumque libebat intrandi urbem faciebant potestatem, pate-

καὶ πιπλόντων ἀμφοτέρων πολλῶν, καὶ
ἐκ ἧσον τῶν Περσέων, Αμασις, ὁ στρατη-
γὸς τῆ πεζοῦ, μηχανᾶται τοιάδε· μαθὼν
τοὺς Βαρκαίους, ὡς κατὰ μὲν τὸ ἰχυρὸν
οὐκ αἰρετοὶ εἶεν, δόλω δὲ αἰρετοὶ, ποιεῖει
τοιάδε ^α· νυκτὸς τάφρην ^β ὀρύξας εὐρέην,
ἐπέτεινε ξύλα ἀσθενέα ὑπὲρ αὐτῆς· κα-
τύπερθε δὲ ἐπιπολῆς τῶν ξύλων χεῖν γῆς
ἐπεφόρησε, ποιέων τῇ ἄλλῃ γῇ ἰσόπεδον.
ἅμα ἡμέρη δὲ ἐς λόγους προσεκαλέετο τοὺς
Βαρκαίους· οἱ δὲ ἀσπασῶς ὑπήκυσαν, ἐς ὃ
σφι ἕαδε ὁμολογίῃ χρήσασθαι. τὴν δὲ ὁ-
μολογίην ἐποιεῦντο τοιήνδ' εἰ τινα. ἐπὶ τῆς
κρυπτῆς τάφρου τάμνοντες ὄρκια, ἔστ' ἂν
ἢ γῆ αὐτῆ οὕτω ἔχη, μένειν τὸ ὄρκιον
κατὰ χώραν· καὶ Βαρκαίους τε ὑποτε-
λέην ^γ φάσαι ἄξιην βασιλείῃ, καὶ Πέρσας
μηδὲν ἄλλο νεοχμοῦν κατὰ Βαρκαίους ^δ.
μετὰ δὲ τὸ ὄρκιον, Βαρκαῖοι μὲν πιστεύσαν-
τες τῆτοισι, αὐτοὶ τε ἐξήεσαν ἐκ τῆ ἀ-
σεως, καὶ τῶν πολεμίων ἔων παριέναι ἐς τὸ

^α τάδε. ^β τάφρον. ^γ ὑποτελίαν. ^δ Βαρκαίω.

τείχος τὸν βυλόμενον, τὰς πύλας πάσας ἀνοίξαντες. οἱ δὲ Πέρσαι καταρρήξαντες τὴν κρυπτὴν γέφυραν, ἔθεον ἔξω^ε ἐς τὸ τεῖχος· κατέρρηξαν δὲ τῷδε εἴνεκα τὴν ἐποίησαν γέφυραν, ἵνα ἐμπεδορκέοιεν, ταμόντες τοῖσι Βαρκαίοισι χρόνον μένειν αἰεὶ τὸ ὄρκιον ὅσον ἂν ἡ γῆ μένη κατὰ τὰ τότε εἶχε· καταρρήξασι δὲ, ἐκέτι ἔμενε τὸ ὄρκιον κατὰ χώραν.

σβ'. Τῶς μὲν νυν αἰτιωλάτης τῶν Βαρκαίων ἡ Φερετίμη, ἐπεὶ τε οἱ ἐκ τῶν Περσέων παρεδόθησαν, ἀνεσκολόπισε κύκλω τῷ τείχεος· τῶν δὲ σφι γυναικῶν τῶς μαζοὺς ἀποταμῶσα, περιέσιζε καὶ τέτοισι τὸ τεῖχος. τῶς δὲ λοιπῶς τῶν Βαρκαίων, ληϊὴν ἐκέλευσε θέσσει τοὺς Πέρσας, πλὴν ὅσοι αὐτέων ἔσαν Βατριάδαι τε καὶ τῷ Φόνος ὁ μείλιτιοι· τέτοισι δὲ τὴν πόλιν ἐπέτραψε ἡ Φερετίμη.

σγ'. Τῶς ὧν δὴ λοιπῶς τῶν Βαρκαίων οἱ Πέρσαι ἀνδραποδισάμενοι^ε ἀπήσαν ὀπίσω· καὶ ἐπεὶ τε ἐπὶ τῇ Κυρηναίων πόλι

^ε ἔθεον ἔσω. ^ε ἔξανδραποδισάμενοι.

factis omnibus portis. At Persae rescisso ponte occulto in urbem foras proruperunt: id eo autem pontem quem fecerant resciderunt, ut starent jurejurando, quo cum Barcaeis pacti erant, tamdiu ratum fore foedus quamdiu maneret terra in statu, quem tunc habebat: refracto enim ponte, non manebat jusjurandum in suo loco amplius.

202. Pheretima deditos sibi a Persis Barcaeos qui faciendae caedis principes fuerant, crucibus suffixit per ambitum murorum. Feminarum quoque decimas mammas circa muros appendit. Ceteros Barcaeos Persis ut diriperent imperavit, praeter Battiadas, et qui caedis affines non extiterant, hisque urbem permisit Pheretima.

203. Reliquis igitur Barcaeorum in servitutem abreptis Persae redierunt. qui quum ad urbem Cyrenen redissent, Cy-

renaei eos oraculi cujusdam servandi gratia, per urbem deduxerunt. sed inter transfundendum praefectus navalis exercitus Barres illis praecepit, ut urbem diriperent, recusante Amasi peditum duce. se enim adversus unam Barcen Graecam civitatem esse missos. Verum postquam transierunt, et ad collem Lycaei Jovis subsederunt, poenitentia eos subiit quod Cyrenen non occupassent: eamque iterum ingredi conati sunt, Cyrenaeis non permittentibus. Et licet nemo contra ferret arma, tamen incessit eis metus: illincque cursu se propripientes sexaginta circiter stadia confederunt. ubi stativa habentibus, ab Aryande nuncius advenit ad eos revocandos. Quum igitur a Cyrenaeis com meatum sibi praebere precati essent Persae, et eum accepissent, in Aegyptum revertebantur. Quos deinde Afri excipientes, vestitus atque utensilium gratia, ut quisque relinquebatur trahebaturque, interficiebant, donec in

ἔπέστησαν, οἱ Κυρηναῖοι λόγιόν τι ἀποσει-
 εύμεναι διεξῆκαν αὐτοὺς διὰ τῆ ἄσεος. δι-
 εξίσσης δὲ τῆς στρατῆς, Βάρης μὲν ὁ τοῦ
 κωλικῆ στρατῆ στρατηγὸς ἐκέλευε αἰρέειν τὴν
 πόλιν, Αμασις δὲ ὁ τῆ πεζοῦ, ἔκ ἑα· ἐπὶ
 Βάρην γὰρ ἀποσαλῆναι μένην Ἑλληνίδα
 πόλιν. ἐς ὃ διεξελθῶσι, κῆ ἰζυμένοιισι ἐπὶ Δι-
 ὸς Λυκαίου ὄχθον^α, μετεμέλησέ σφι οὐ
 χῶσι τὴν Κυρήνην, κῆ ἐπειρῶντο τοδεύτε-
 ρον παριέναι ἐς αὐτήν. οἱ δὲ Κυρηναῖοι οὐ
 περιώρεον. τοῖσι δὲ Πέρσησι, ἑδενὸς μαχο-
 μένσ, φόβος ἐνέπεσε· ἀπαδραμάνηες δὲ ὅσον
 ἐξήκοντα φάλακ, ἰζοῖο. ἰδρυθένη δὲ τῶ στρα-
 τοπέδῳ ταύτῃ ἦλθε παρὰ Αρυαίνδεω ἀγ-
 γελος, ἀποκαλέων αὐτοὺς. οἱ δὲ Πέρσαι,
 Κυρηναίων δεηθέντες ἐφόδιά σφι^β δοῦναι,
 ἔτυχον. λαβόντες δὲ ταῦτα, ἀπαλλάσ-
 σοντο ἐς τὴν Αἴγυπτον. παραλαβόντες δὲ
 τοενθεῦτεν αὐτῆς Λίβυες, τῆς τε ἐοδῆτρος
 εἶνεκα κῆ τῆς σκευῆς, τῆς ὑπολειπομένους
 αὐτέων καὶ ἐπελκομένους ἐφόνευον, ἐς ὃ

^α ὄχθον. ^β ἐπόδιά σφι.

ἔς τὴν Αἴγυπτον ἀπικέατο ^c.

σδ'. Οὗτος ὁ Περτέων στρατὸς τῆς Λιβύης ἐκασάτω ἔς Εὐεσπερίδας ἦλθε. τοὺς δὲ ἠνδραποδίσαντο τῶν Βαρκαίων, τούτους δὲ ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἀνασάτους ἐποίησαν παρὰ βασιλῆα. βασιλεὺς δέ σφι Δαρεῖος ἔδωκε τῆς Βακτρῆς χώρας κώμην ἐγκατοικῆσαι. οἱ δὲ τῇ κώμῃ ταύτῃ οὖνομα ἔθεντο Βάρκην, ἥπερ ἔτι καὶ ἔς ἐμὲ ἦν οἰχομένη ἐν τῇ γῇ τῇ Βακτρῆι.

σέ'. Οὐ μὲν οὐδὲ ἡ Φερετίμη εὖ τὴν ζῆον κατέπληξε. ὡς γὰρ δὴ τάχιστα ἐκ τῆς Λιβύης τισαμένη τοὺς Βαρκαίους ἀπένόσησε ἔς τὴν Αἴγυπτον, ἀπέθανε κακῶς. ζῶσα γὰρ εὐλέων ἐξέζεσε. ὡς ἄρα ἀνθρώποισι αἱ λίην ἰχυραὶ τιμωρίαι πρὸς θεῶν ἐπίφθονοι γίνονται. ἡ μὲν δὴ Φερετίμη τῆς Βάτλειω τοιαύτη τε καὶ τοσαύτη τιμωρίη ἐγένετο ἔς Βαρκαίους.

^d MS. ἀπικεῖτο.

Aegyptum perventum est.

204. Hic Persarum exercitus in Africam longissime ad Euesperidas processit. Quos autem Barcaeorum cepere, eos ex Aegypto eduxere ad regem ; iis Darius rex ad incolendum dedit vicum Bactrianae regionis, (cui vico nomen imposuere Barcae) ad meam usque memoriam etiam incolis in Bactriana regione frequentem.

205. Verum ne ipsa quidem Pheretima facilem vitae finem habuit. nam simulatque ultra Barcaeos ex Africa in Aegyptum rediit, male periit. Vivens enim vermibus exaestuavit. Sic acres admodum ultiones hominibus sunt invidiosae apud Deos. Talis ac tanta Pheretimae Battifiliae in Barcaeos vindicta extitit.

MELPOMENES,
SIVE
QUARTI LIBRORUM HERODOTI,
FINIS.